

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด
ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร

วิทยานิพนธ์

ของ

โรจน์ศักดิ์ การุณ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

พฤษภาคม 2563

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด
ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร

วิทยานิพนธ์
ของ
โรจน์ศักดิ์ การุณ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
พฤศจิกายน 2563
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

FACTORS AFFECTING NARCOTIC INMATES' RECIDIVISM
OF SAKON NAKHON PROVINCIAL PRISON

BY
ROJSAK KAROON

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
The Master of Public Administration Degree in Public Administration
at Sakon Nakhon Rajabhat University

November 2020

All Rights Reserved by Sakon Nakhon Rajabhat University

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาช่วยเหลือ แนะนำ และ
ให้คำปรึกษาอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น ประธานที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล กรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาถ่ายทอดความรู้ แนวคิด วิธีการ คำแนะนำ และตรวจสอบแก้ไข
ข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ยิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญ และคณะกรรมการสอบป้องกัน ทุกท่าน ที่กรุณา
ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และได้กรุณาปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่อง
พร้อมให้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมทั้งบุคคลที่ผู้วิจัยได้
อ้างอิง ทางวิชาการตามที่ปรากฏในบรรณานุกรม

ขอขอบพระคุณ ผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดสกลนคร ที่ให้ความอนุเคราะห์และ
ความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ตลอดจนผู้ต้องขังคดีอาญาเสพติดที่กระทำ
ความผิดซ้ำในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ทุกท่าน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือในการ
เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ บิดา มารดา และญาติพี่น้องทุกท่านที่คอยช่วยเหลือสนับสนุน
ทั้งด้านกำลังใจและกำลังทรัพย์ด้วยดีตลอดมา

ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำ
และคอยให้กำลังใจตลอดมา นอกจากนี้ยังมีผู้ที่มีความร่วมมือช่วยเหลืออีกหลายท่าน
ซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถกล่าวนามในที่นี้ได้หมด จึงขอขอบคุณทุกท่านเหล่านั้นไว้ ณ โอกาสนี้
ด้วย คุณค่าทั้งหลายที่ได้รับจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูแก่
แต่บิดา มารดา และบูรพาจารย์ที่เคยอบรมสั่งสอน ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน

โรจน์ศักดิ์ การุณ

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร
ผู้วิจัย	โรจน์ศักดิ์ การุณ
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล
ปริญญา	รป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์)
สถาบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปีที่พิมพ์	2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร 2) เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคล 3) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร 4) ศึกษาแนวทางป้องกันพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่กระทำผิดซ้ำ ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร จำนวน 182 คน สุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า

1. พบว่าพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่ต้องโทษในเรือนจำจังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.96$)

2. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลและการต้องโทษ ด้านอายุ ด้านสถานภาพสมรสก่อนต้องโทษครั้งล่าสุด ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนต้องโทษ ด้านรวมกำหนดโทษที่ต้องโทษทั้งหมดก่อนการต้องโทษครั้งล่าสุด และด้านกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุด ในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00

3. ส่วนปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ($\beta=.338$) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 โดยสามารถทำนายระดับพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ได้ร้อยละ 20.00

4. แนวทางป้องกันพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ได้แก่ ควรบัญญัติบทลงโทษผู้กระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดให้หนักกว่าฐานความผิดเดิม ใน พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ ควรมีการประสานความร่วมมือในรูปแบบของภาคีเครือข่ายระหว่างหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ครอบครัวและคนสังคมควรให้กำลังใจและให้โอกาสผู้เคยต้องขังได้มีโอกาสกลับตัวกลับใจ ควรมีการเพิ่มอัตราค่าจ้างเจ้าหน้าที่ให้เพียงพอในการดูแลผู้ต้องขัง และกรมราชทัณฑ์หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรช่วยเหลือการทำงานทำ การประกอบอาชีพมารองรับแก่ผู้ต้องขังที่พ้นโทษออกไป

คำสำคัญ: พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ, ผู้ต้องขังคดียาเสพติด, เรือนจำจังหวัดสกลนคร

TITLE	Factors Affecting Narcotic Inmates' Recidivism of Sakon Nakhon Provincial Prison
AUTHOR	Rojsak Karoon
ADVISORS	Asst. Prof. Dr. Lamai Romyen Accoc. Prof. Dr. Jitti Kittilertpaisarn
DEGREE	M.P.A. (Public Administration)
INSTITUTE	Sakon Nakhon Rajabhat University
YEAR	2020

ABSTRACT

The purposes of this study included the following: 1) to investigate narcotic inmates' recidivism of Sakon Nakhon Provincial Prison, 2) to compare narcotic inmates' recidivism of Sakon Nakhon Provincial Prison on the basis of their personal traits, 3) to examine factors contributing to narcotic inmates' recidivism of Sakon Nakhon Provincial Prison, and 4) to explore and gain guidelines on preventing narcotic inmates' recidivism of Sakon Nakhon Provincial Prison. Obtained by employing Simple Random Sampling, the samples consisted of 182 narcotic inmates of Sakon Nakhon Provincial Prison. The questionnaire was used to collect the data and statistics adopted for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, t – test, One – way ANOVA, and Multiple Linear Regression Analysis.

The study revealed these results:

1. It was found that the narcotic inmates' recidivism of Sakon Nakhon Provincial Prison, as a whole, was at the moderate level ($\bar{X} = 2.96$).
2. Comparing narcotic inmates' recidivism of Sakon Nakhon Provincial Prison based on their ages, marital statuses before the last conviction, monthly incomes before the last conviction, total punishments before the last conviction, and the punishments before the last conviction, it was found that the recidivism of the narcotic inmates whose ages, marital statuses, monthly incomes and punishments differed, as a whole, was significantly different at .00 statistical level.

3. The social and environmental factors ($\beta=.338$) significantly had significantly influenced on narcotic inmates' recidivism of Sakon Nakhon Provincial Prison at .00 statistical level. These social and environmental factors could be used to correctly predict narcotic inmates' recidivism of Sakon Nakhon Provincial Prison 20%.

4. Some guidelines for preventing narcotic inmates' recidivism of Sakon Nakhon Provincial Prison were gained. More severe punishments for recidivism than those stated in the Narcotics Acts should be regulated. Collaborative network of communal and judicial organizations should be built. Families, people in the society and judicial units should co-work to support, encourage and provide the chances for the ex-inmates to be able to change themselves. The number of the officers should be increased so that there will be enough authorities, guards and wardens to supervise and control the inmates. The Department of Corrections and other involved units and offices should assist the newly released inmates who completed their imprisonment to find jobs.

Keywords: Recidivism, narcotic inmate, Sakon Nakhon Provincial Prison,

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามของการวิจัย	5
ความมุ่งหมายของการวิจัย	6
สมมติฐานของการวิจัย	6
ความสำคัญของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	7
กรอบแนวคิดของการวิจัย	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับยาเสพติด	14
แนวคิดเกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำ	43
ความรู้เกี่ยวกับกรมราชทัณฑ์และบริบทเรือนจำจังหวัดสกลนคร	63
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	71
3 วิธีดำเนินการวิจัย	85
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	85
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	85
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ	87
การเก็บรวบรวมข้อมูล	91
การวิเคราะห์ข้อมูล	91
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	92

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	96
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	96
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	98
แนวทางป้องกันพฤติกรรมกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร	142
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	159
สรุปผลการวิจัย	159
อภิปรายผลการวิจัย	166
ข้อเสนอแนะการวิจัย	175
บรรณานุกรม	178
ภาคผนวก	185
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการวิจัย	186
ภาคผนวก ข รายนามผู้เชี่ยวชาญ	202
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	205
ภาคผนวก ง แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้เชี่ยวชาญ	215
ภาคผนวก จ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	219
ภาคผนวก ฉ ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม	221
ภาคผนวก ช การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan	226
ประวัติย่อของผู้วิจัย	228

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ความจุผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดสกลนคร	68
2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	90
3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล	99
4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่กระทำผิดซ้ำ ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร รายด้าน ..	101
5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่กระทำผิดซ้ำ ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านฤทธิ์ของยาเสพติด	102
6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่กระทำผิดซ้ำ ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม	103
7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่กระทำผิดซ้ำ ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านร่างกายและจิตใจ	105
8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่ต้องโทษในเรือนจำจังหวัดสกลนคร รายด้าน	106
9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่ต้องโทษในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะตัวการ	107
10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่ต้องโทษในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำความผิด	108
11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่ต้องโทษในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้สนับสนุนให้กระทำความผิด	109

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
12 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านอายุ ...	111
13 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ในภาพรวม ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านอายุ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s test)	112
14 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำความผิดตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านอายุ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s test)	113
15 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้สนับสนุนให้กระทำความผิดตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านอายุ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s test)	114
16 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านสถานภาพสมรสก่อนต้องโทษครั้งล่าสุด	115
17 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ในภาพรวม ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านสถานภาพสมรสก่อนต้องโทษครั้งล่าสุด เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s test)	116
18 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะตัวการ ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านสถานภาพสมรสก่อนต้องโทษครั้งล่าสุด เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s test)	117

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
19 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำความผิด ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านสถานภาพสมรสก่อนต้องโทษครั้งล่าสุด เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s test)	118
20 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้สนับสนุนให้กระทำ ความผิดตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านสถานภาพสมรสก่อนต้องโทษ ครั้งล่าสุด เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s test)	119
21 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง คดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคล ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนต้องโทษ	120
22 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ในภาพรวม ตามคุณลักษณะส่วนบุคคล ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนต้องโทษ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s test)	121
23 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะตัวการ ตามคุณลักษณะ ส่วนบุคคลด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนต้องโทษ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s test)	122
24 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำความผิด ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนต้องโทษ เป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s test)	123

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
25 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้สนับสนุนให้กระทำ ความผิด ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนต้องโทษ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s test)	124
26 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง คดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคล ด้านรวมกำหนดโทษที่ต้องโทษทั้งหมดก่อนการต้องโทษครั้งล่าสุด	125
27 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ในภาพรวม ตามคุณลักษณะส่วนบุคคล ด้านรวมกำหนดโทษที่ต้องโทษทั้งหมดก่อนการต้องโทษครั้งล่าสุด เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s test)	126
28 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำผิด ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านรวมกำหนดโทษที่ต้องโทษทั้งหมดก่อนการ ต้องโทษครั้งล่าสุด เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s test)	127
29 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำผิด ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านรวมกำหนดโทษที่ต้องโทษทั้งหมดก่อนการ ต้องโทษครั้งล่าสุด เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s test)	128
30 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง คดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคล ด้านกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุด	129
31 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ในภาพรวม ตามคุณลักษณะส่วนบุคคล ด้านกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุด เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s test)	130

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
32 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะตัวการ ตามคุณลักษณะ ส่วนบุคคลด้านกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุด เป็นรายคู่ด้วยวิธีการ ของเชฟเฟ่ (Scheffe' s test)	131
33 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำความผิด ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุด เป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe' s test)	132
34 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้สนับสนุนให้กระทำ ความผิดตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุด เป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe' s test)	133
35 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างปัจจัยด้านฤทธิ์ของยาเสพติด ด้านสังคม และสิ่งแวดล้อม และด้านร่างกายและจิตใจ กับพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ ของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร	136
36 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยด้านฤทธิ์ของยาเสพติด ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม และด้านร่างกายและจิตใจ ที่ส่งผลต่อพฤติกรรม การกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร	137
37 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	139
38 จำนวนและร้อยละของประชากรกลุ่มตัวอย่าง ที่ตอบแบบสอบถามปลายเปิด .	140

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 กรอบแนวคิดของการวิจัย	9
-------------------------------	---

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัญหาสุขภาพจิตเป็นปัญหาความมั่นคงปลอดภัยของมนุษยชาติ (Human security) และยาเสพติดเป็นตัวการที่สำคัญในการบ่อนทำลายกำลังทรัพยากรบุคคลของชาติ ความรุนแรงของสถานการณ์ยาเสพติดจะเป็นตัวแปรที่สำคัญให้มีการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตของรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกรัฐบาลที่ผ่านมาให้ความสำคัญต่อการแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตในระดับที่สูงมาก โดยการกำหนดเป็นวาระแห่งชาติ (National agenda) การป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตเป็นนโยบายสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมพฤติกรรมของบุคคลเพื่อประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม (Protective regulatory policy) (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2558, หน้า 1)

ยาเสพติดเป็นปัญหาสำคัญของประเทศไทยมาทุกยุคทุกสมัย ถึงแม้ว่าจะมีการบัญญัติกฎหมายออกมาบังคับใช้เพื่อการบังคับ ปราบปรามก็ตาม แต่ปัญหาสุขภาพจิตยังไม่มีแนวโน้มว่าจะหมดไปและกลับกลุกถามหาความรุนแรงขึ้นอย่างน่าวิตก โดยพบว่ามีผู้ลักลอบจำหน่าย ซื้อมาขายยาเสพติดเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก มีการลักลอบนำยาเสพติดจากต่างประเทศเข้ามาสู่ประเทศไทยทั้งในลักษณะกลุ่มหรือขบวนการค้ายาเสพติด มีการลักลอบนำยาเสพติดออกนอกประเทศร่วมกับการพัฒนารูปแบบวิธีการ และองค์กรอยู่ตลอดเวลา เนื่องจากธุรกิจนอกระบบประเภทนี้ได้ผลตอบแทนสูงกว่าธุรกิจผิดกฎหมายประเภทอื่นมาก ผู้ที่อยู่ในวงการค้ายาเสพติดจึงมีอำนาจเงินที่จะซื้อทรัพย์สิน แสวงหาความร่วมมือ และความคุ้มครองจากข้าราชการ และนักการเมือง จึงกลายเป็นผู้มีอิทธิพลที่ไม่เกรงกลัวต่อกฎหมาย แม้ว่าตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 (แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน) และพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 (แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน) จะบัญญัติโทษสูงสุดไว้ถึงขั้นประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิต

ก็ตาม แต่ก็ไม่สามารถทำให้กลุ่มบุคคลดังกล่าวเกรงกลัวหรือสามารถนำตัวมาลงโทษได้ จึงทำให้ขบวนการค้ายาเสพติดนั้นวันจะยิ่งมีความแข็งแกร่ง เป็นองค์กรอาชญากรรมที่ยากต่อการปราบปราม กลายเป็นปัญหาเรื้อรังของประเทศที่ต้องการเยียวยาตลอดมา (เกรียงศักดิ์ จอดนอก, 2558, หน้า 1)

ปัญหาเสพติดที่เกิดขึ้นในปีงบประมาณ 2561 พบการจับกุมยาเสพติดเพิ่มสูงขึ้นจากปีงบประมาณ 2560 โดยเฉพาะยาบ้า ไอซ์ และเฮโรอีน จากสถิติการจับกุมของกลางยาเสพติดในปีงบประมาณ 2561 สามารถยึดยาบ้าได้ 302 ล้านเม็ด ไอซ์ 18,526 กิโลกรัม เฮโรอีน 903 กิโลกรัม และกัญชา 16,399 กิโลกรัม ยาเสพติดที่มีการแพร่ระบาดมากที่สุด ยังคงเป็นยาบ้า รองลงมา คือ ไอซ์ และกัญชา ตามลำดับ สำหรับยาเสพติดที่มีการแพร่ระบาดเพิ่มสูงขึ้น ได้แก่ เฮโรอีน และคีตامين ซึ่งเฮโรอีน พบการแพร่ระบาดในกลุ่มเด็กและเยาวชนโดยเฉพาะในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และจังหวัดเชียงใหม่ สำหรับคีตامين จากเดิมในปีงบประมาณ 2558 มีผู้เข้าบำบัดเพียง 74 คน เพิ่มสูงขึ้นเป็น 470 คน ในปีงบประมาณ 2561 ในจำนวนนี้เป็นรายใหม่ถึง 388 คน ประชากรที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 15 - 24 ปี คิดเป็นร้อยละ 39 ซึ่งเป็นผู้มีงานทำถึงร้อยละ 78 พื้นที่แพร่ระบาดยาเสพติด จากการสำรวจหมู่บ้าน/ชุมชนทั่วประเทศ รอบปี 2/2561 โดยกระทรวงมหาดไทย จำนวน 82,034 แห่ง พบหมู่บ้าน/ชุมชนที่มีปัญหา ยาเสพติด 24,270 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 29.58 โดยเป็นหมู่บ้าน/ชุมชนที่มีปัญหาเสพติดมาก 4,004 แห่ง (ร้อยละ 4.88) มีปัญหาปานกลาง 4,754 แห่ง (ร้อยละ 5.79) และมีปัญหาน้อย 15,512 แห่ง (ร้อยละ 18.90) (คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2561, หน้า 4)

รัฐบาลและทุกหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพยายามอย่างมากในการที่จะป้องกันและปราบปรามยาเสพติด มีการกระทำทุกวิถีทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยวิธีการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพ แต่ปัญหาดังกล่าวยังคงอยู่และกลับทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น เมื่อพิจารณาจากสถิติการปราบปรามและการจับกุมผู้กระทำผิดในคดียาเสพติด พบว่า ยังมีผู้ถูกจับกุมในคดียาเสพติดอย่างต่อเนื่องและมีจำนวนมากขึ้น โดยสาเหตุส่วนมากที่ส่งผลให้ยังพบปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด คือ การกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องหา ผู้ต้องขังและผู้ทัณฑ์พลยาเสพติด รวมถึงการกระทำผิดโดยผู้ต้องขังที่ยังคงถูกจำคุกอยู่ในเรือนจำและทัณฑสถาน ซึ่งเกิดจากการเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายอาชญากรรมระหว่างบุคคลเหล่านั้นกับผู้ต้องขังอื่น ๆ ผู้ค้ายาเสพติดภายนอกและ

เครือข่ายอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลทั้งด้านการเงินหรืออำนาจในการติดต่อซื้อขายยาเสพติด แม้กระทั่งการเชื่อมโยงกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดกฎหมายในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งในจำนวนผู้ที่ถูกจับกุมนั้นส่วนหนึ่งเป็นผู้ที่เคยผ่านการต้องโทษจำคุกมาแล้ว ซึ่งถือว่าผ่านกระบวนการแก้ไขและพัฒนาพฤติกรรมจากกรมราชทัณฑ์มาแล้วระดับหนึ่ง แต่ได้กลับมาก่อทำผิดซ้ำ เนื่องจากปัจจุบันผู้ต้องขังส่วนใหญ่ที่พ้นโทษออกไปจะถูกสังคมตีตราและคนในสังคมไม่ยอมรับให้ผู้ต้องขังที่พ้นโทษได้มีโอกาสปรับตัว (นุชนาฏ มุกระ. 2554, หน้า 6)

กรมราชทัณฑ์นับเป็นหน่วยงานสุดท้ายในกระบวนการยุติธรรมที่สังคมคาดหวังในการทำหน้าที่บำบัด แก้ไข ชัดเกล้า ปรับเปลี่ยน ทศนคติและพฤติกรรมของผู้ต้องขัง รวมทั้งเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ เพื่อให้กลับคืนสู่สังคมและใช้ชีวิตได้อย่างปกติสุข รวมถึงการลงโทษเพื่อให้ผู้กระทำผิดไม่หวนกลับไปสร้างความเดือดร้อนให้สังคมอีก ดังนั้นกรมราชทัณฑ์จึงได้เล็งเห็นความสำคัญของการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับคดียาเสพติด และต้องการปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมของผู้ต้องขังที่กระทำผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติด จึงได้จัดทำโปรแกรมแก้ไขผู้กระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับคดียาเสพติด เพื่อให้เรือนจำทั่วประเทศนำไปจัดอบรมผู้ต้องขังเพื่อไม่ให้หวนกลับมากระทำผิดซ้ำอีก (กองพัฒนาพฤตินิสัย กรมราชทัณฑ์, 2561, หน้า 1)

จากสถิติผู้ต้องขังทั่วประเทศ สํารวจ ณ วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2562 มีผู้ต้องขังจำนวนทั้งสิ้นทั่วประเทศ จำนวน 375,716 คน โดยเป็นผู้ต้องขังคดีพระราชบัญญัติยาเสพติด จำนวน 288,049 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 76.66 ของจำนวนผู้ต้องขังทั่วประเทศ (ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ กองยุทธศาสตร์และแผนงานกรมราชทัณฑ์, 2562) ปัจจุบันผู้ต้องขังที่กระทำผิดที่ถูกคุมขังในเรือนจำทั่วประเทศมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นในแต่ละปี ส่งผลให้เกิดปัญหาผู้ต้องขังมากขึ้นเกินกว่าความจุที่เรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศจะรับได้ เรือนจำและทัณฑสถานมีภารกิจในการควบคุมผู้ต้องขังป้องกันไม่ให้หลบหนี และการแก้ไขฟื้นฟูพฤตินิสัยผู้ต้องขังเพื่อคืนคนดีสู่สังคม มักจะประสบปัญหาด้านงบประมาณและบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนผู้ต้องขังที่เพิ่มมากขึ้น จึงทำให้การอบรมแก้ไขปรับเปลี่ยนพฤตินิสัยผู้ต้องขังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากต้องเน้นในด้านการควบคุมมากกว่าการปลูกฝังการปรับเปลี่ยนพฤตินิสัยผู้ต้องขังด้านต่าง ๆ เมื่อผู้ต้องขังพ้นโทษกลับไปสู่ครอบครัวและสังคม ก็ไม่สามารถที่จะดูแลตนเองและครอบครัวได้ เนื่องจากสมาชิกในครอบครัวและคนในชุมชนไม่เปิดโอกาส

หรือไม่ยอมรับผู้ติดยาได้กลับตัวเข้ามาสู่สังคมปกติ ทำให้เกิดความหวาดระแวงว่าตนจะ
ไม่ได้รับความปลอดภัยหากอยู่ใกล้ชิดกับบุคคลที่เคยต้องโทษ เมื่อขาดการให้โอกาสจาก
ครอบครัว ชุมชน และสังคมแล้ว ผู้ต้องขังที่พ้นโทษจึงไม่สามารถที่จะพึ่งพาตนเองได้
เท่าที่ควร หรือไม่สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้ จึงหวนกลับเข้าไปใช้ยาเสพติด
เช่นเดิม แล้วก่ออาชญากรรมต่าง ๆ ที่เป็นภัยแก่สังคมจากการกลับไปใช้ยาเสพติดทำให้
กลับเข้าไปสู่วงจรเดิม ส่งผลให้ผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัวบางรายกระทำผิดซ้ำหวนกลับ
เข้ามาภายในเรือนจำ และมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นเรื่อย ๆ แสดงให้เห็นว่าสาเหตุของการ
กระทำผิดซ้ำ ไม่ได้มีเพียงแค่การอบรมแก้ไขพฤติกรรมนิสัยของกรมราชทัณฑ์ที่ไม่สามารถ
กระทำได้อย่างเต็มที่เพียงอย่างเดียว แต่น่าจะเกิดจากปัจจัยภายนอกอื่น ๆ เข้ามาเกี่ยวข้อง
ร่วมด้วย ได้แก่ ภูมิหลัง สังคม เศรษฐกิจ และครอบครัว เป็นต้น (กองพัฒนาพฤตินิสัย
กรมราชทัณฑ์, 2561, หน้า 15)

เรือนจำจังหวัดสกลนครเป็นหน่วยงานสังกัดกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม
มีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่ถูกคุมขังให้เป็นไปตามนโยบายของกรม
ราชทัณฑ์ มีหน้าที่รับผิดชอบในการควบคุมแก้ไข เพื่อให้พลเมืองกลับตนเป็นคนดี
มีบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลและคำสั่ง
ลงโทษของผู้ที่มีอำนาจทางกฎหมายโดยรับตัวและควบคุมผู้ต้องขังที่มีกำหนดโทษไม่เกิน
25 ปี เมื่อรับตัวเข้ามาอยู่ในเรือนจำก็ได้รับการศึกษาอบรมพัฒนาพฤตินิสัย ฝึกวิชาชีพ
ให้แก่ผู้ต้องขัง พร้อมทั้งจัดสวัสดิการให้การสงเคราะห์และพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ผู้ต้องขัง
โดยปฏิบัติตามนโยบายของกรมราชทัณฑ์ คือ การคืนคนดีสู่สังคม และป้องกันมิให้
ผู้ต้องขังกลับเข้ามากระทำผิดซ้ำภายหลังจากพ้นโทษ (เรือนจำจังหวัดสกลนคร, 2561,
หน้า 12)

ปัจจุบันเรือนจำจังหวัดสกลนครมีผู้ต้องขังจำนวนทั้งสิ้น 2,370 คน แยกเป็น
เพศชาย จำนวน 1,935 คน เพศหญิง จำนวน 435 คน โดยเป็นผู้ต้องขังคดี พระราช
บัญญัติยาเสพติด จำนวน 2,078 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 87.68 ของจำนวนผู้ต้องขังทั้ง
เรือนจำ ในจำนวนนี้มีผู้ต้องขังจำนวนหนึ่งที่เป็นผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำ จำนวน 343 คน
ถือเป็นกลุ่มปัญหาสำคัญที่กระทบต่อกระบวนการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่กระทำผิดครั้งแรก
หรือผู้ต้องขังกลุ่มอื่นในการบำบัด ฟื้นฟู และแก้ไขตลอดจนพัฒนาพฤตินิสัย เพราะ
ผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำส่วนใหญ่มักจะมีพฤติกรรมที่ก้าวร้าว ยากต่อการแก้ไข แม้ว่าจะเคย

ได้รับโอกาสในการกลับตัวเป็นคนดีมาแล้วแต่ก็ยังหวนกลับไปกระทำผิดซ้ำอีก (ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ กองยุทธศาสตร์และแผนงานกรมราชทัณฑ์, 2562)

จากที่กล่าวมาข้างต้น แม้จะมีการนำกลยุทธ์ต่าง ๆ มาแก้ไขปัญหา เช่น โปรแกรมการแก้ไขพื้นฐานสำหรับการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังกรมราชทัณฑ์ และโปรแกรมเฉพาะสำหรับการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังกรมราชทัณฑ์ เป็นต้น แต่ก็ยังไม่บังเกิดผลในทางปฏิบัติที่นำไปสู่การแก้ไขปัญหายั่งยืน แต่ปัจจุบันยังพบว่าผู้ต้องขังจำนวนหนึ่งที่พ้นโทษออกไปกลับไปกระทำผิดซ้ำและสร้างปัญหาให้กับสังคมส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของกรมราชทัณฑ์ทำให้สังคมไม่เชื่อมั่นในกระบวนการแก้ไขฟื้นฟูกลุ่มผู้ต้องขังดังกล่าว ทำให้สังคมไม่ยอมรับผู้พ้นโทษอื่น ๆ ที่ไม่ได้กลับไปกระทำผิดซ้ำ สภาพความรุนแรงของการแพร่ระบาดของยาเสพติด ภาครัฐไม่สามารถที่จะแก้ไข ควบคุม หรือให้ความช่วยเหลือผู้ที่กระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร จึงจำเป็นต้องศึกษาถึงสาเหตุของการกระทำผิดซ้ำ เพื่อให้สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างถูกต้องตรงจุดและตรงประเด็น (กองพัฒนาพฤตินิสัย กรมราชทัณฑ์, 2561, หน้า 1 ; อัครกร ไชยพงษ์, 2556, หน้า 2)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะที่ปฏิบัติงานอยู่ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร จึงเห็นความสำคัญและความจำเป็น จึงสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ซึ่งผลการวิจัยจะนำไปใช้ในการเสนอแนะแนวทางป้องกันพฤติกรรมกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง ถือว่าเป็นภารกิจที่สำคัญยิ่ง ถ้าหากทำได้สำเร็จและแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ตรงจุด ก็จะเป็นผลดีต่อสังคมและประเทศชาติ รวมทั้งจะนำผลการศึกษาที่ได้มาเสนอต่อหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อเป็นข้อมูลในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวพฤติกรรมกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดต่อไป

คำถามของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. พฤติกรรมกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร อยู่ในระดับใด
2. ปัจจัยใดที่มีผลต่อพฤติกรรมกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร

3. พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัด สกลนคร แตกต่างกันหรือไม่เมื่อจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคลและการต้องโทษ

4. แนวทางป้องกันพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดใน เรือนจำจังหวัดสกลนคร ควรเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียา เสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร
3. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดใน เรือนจำจังหวัดสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลและการต้องโทษ
4. เพื่อศึกษาแนวทางป้องกันพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียา เสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร

สมมติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัด สกลนคร แตกต่างกันตามคุณลักษณะส่วนบุคคลและการต้องโทษ
2. ปัจจัยด้านฤทธิ์ของยาเสพติด ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม และด้าน ร่างกายและจิตใจ ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดใน เรือนจำจังหวัดสกลนคร

ความสำคัญของการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้ความสำคัญของการวิจัย มีดังนี้

1. ทำให้ทราบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร

2. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร

3. ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลและการต้องโทษ

4. ผลจากการวิจัยทำให้ได้แนวทางป้องกันพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ซึ่งเรือนจำจังหวัดสกลนคร กรมราชทัณฑ์ ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร และเรือนจำอื่น ๆ ให้เกิดประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผล เพื่อให้บรรลุลู่วัตถุประสงค์ และเป้าหมายขององค์การต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่กระทำผิดซ้ำ ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร จำนวน 343 คน (ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมราชทัณฑ์, 2562, หน้า 16)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่กระทำผิดซ้ำ ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร จำนวน 182 คน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการเทียบตารางสำเร็จรูปคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (ลิน พันธุ์พินิจ, 2554, หน้า 137) (รายละเอียดในภาคผนวก ข) และใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

2. ขอบเขตด้านพื้นที่ของการวิจัย

พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษา คือ เรือนจำจังหวัดสกลนคร

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่

3.1.1 คุณลักษณะส่วนบุคคลและการต้องโทษ ประกอบด้วย

1) อายุ

2) สถานภาพการสมรสก่อนต้องโทษครั้งล่าสุด

- 3) รายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนต้องโทษ
- 4) รวมกำหนดโทษที่ต้องโทษทั้งหมดก่อนการต้องโทษครั้งล่าสุด
- 5) กำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุด

3.1.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำในเรือนจำจังหวัดสกลนคร

ประกอบด้วย

- 1) ปัจจัยด้านด้านฤทธิ์ของยาเสพติด
- 2) ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม
- 3) ปัจจัยด้านร่างกายและจิตใจ

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่ต้องโทษในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ประกอบด้วย

- 3.2.1 ด้านการกระทำผิดลักษณะตัวการ
- 3.2.2 ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำความผิด
- 3.2.3 ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้สนับสนุนให้กระทำความผิด

4. ขอบเขตด้านเวลา

ช่วงเวลาที่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ ระหว่างวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2562 ถึงวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2563

กรอบแนวคิดของการวิจัย

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยได้นำลักษณะการเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดไว้ในมาตรา 83, 84 และ 86 ตามประมวลกฎหมายอาญา แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2551 ตลอดจนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เฉพาะ ไว้ดังนี้

1. ยาเสพติด หมายถึง สารเคมีหรือวัตถุชนิดใด ๆ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยประการใด ๆ แล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะสำคัญ เช่น ต้องเพิ่มขนาดการเสพเรื่อย ๆ มีอาการถอนยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพทั้งร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงอยู่ตลอดเวลา และสุขภาพโดยทั่วไป

จะทรุดโทรมลง รวมตลอดถึงร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงอยู่ตลอดเวลา และสุขภาพ โดยทั่วไปจะทรุดโทรมลง รวมถึงพืชหรือส่วนของพืชที่เป็นหรือให้ผลผลิตเป็นยาเสพติดให้ โทษหรืออาจใช้ผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษและสารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษ

2. ปัจจัย หมายถึง เหตุอันเป็นทางให้เกิดผล หนทาง วิธีการและกิจกรรม โดยมุ่งเน้นในการปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้นในลักษณะของตัวชี้วัด วัตถุประสงค์ความสำเร็จ

3. ผู้ต้องขัง หมายถึง ผู้ถูกคุมขังเฉพาะคดียาเสพติดซึ่งกระทำความผิด ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 (แก้ไขเพิ่มเติมถึง ปัจจุบัน) และถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร โดยคำสั่งของศาลหรือผู้มีอำนาจ และให้หมายความร่วมมือถึงนักโทษเด็ดขาด คนต้องขัง และคนฝากขัง

4. ผู้ต้องขังคดียาเสพติดให้โทษ หมายถึง ผู้ต้องขังที่ถูกศาลพิพากษาตัดสิน จำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว ฐานความผิดพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 (แก้ไข เพิ่มเติมถึงปัจจุบัน) ซึ่งถูกคุมขังในเรือนจำจังหวัดสกลนคร

5. การกระทำความผิด หมายถึง การกระทำความผิดตามที่กฎหมาย บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 (แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน)

6. การกระทำผิดซ้ำ หมายถึง ผู้ต้องขังซึ่งเคยกระทำความผิดต่อ พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 (แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน) โดยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้รับโทษจำคุกมาแล้วครั้งหนึ่ง และได้กระทำความผิดต่อ พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 (แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน) ขึ้นอีก

7. เรือนจำ หมายถึง ที่ซึ่งใช้ควบคุม ขัง หรือจำคุกผู้ต้องขังกับทั้งสิ่งที่ใช้ ต่อเนื่องกันและให้หมายความร่วมมือถึงที่อื่นใดซึ่งรัฐมนตรีได้กำหนดและประกาศในราชกิจจานุเบกษาว่างอาณาเขตไว้โดยชัดเจนด้วย ตามมาตรา 4 (1) แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 ในที่นี้หมายถึง เรือนจำจังหวัดสกลนคร

8. เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานในเรือนจำ ปฏิบัติหน้าที่ ควบคุม ดูแลไม่ให้ผู้ต้องขังหลบหนี กระทำผิดวินัย และแก้ไขฟื้นฟู พัฒนาพฤตินิสัย ผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดสกลนคร

9. ลักษณะส่วนบุคคลและการต้องโทษ หมายถึง เหตุอันเป็นทางให้เกิดผล หนทาง วิธีการและกิจกรรมที่ทำให้เกิดการกระทำผิดเฉพาะส่วนบุคคลและถูกศาล พิพากษาตัดสินให้ลงโทษจำคุกในคดีอาญาของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ในเรือนจำจังหวัด

สกลนคร ประกอบด้วย อายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนต้องโทษ รวมกำหนดโทษที่ต้องโทษ ทั้งหมดก่อนการต้องโทษครั้งล่าสุด และกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุด

9.1 อายุ หมายถึง อายุจริงของผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำ เรือนจำจังหวัด สกลนคร มีหน่วยนับเป็นปี เศษเกิน 6 เดือน นับเพิ่มอีก 1 ปี ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) ไม่เกิน 30 ปี 2) 31-45 ปี 3) 46-60 ปี และ 4) มากกว่า 60 ปี

9.2 สถานภาพการสมรสก่อนต้องโทษครั้งล่าสุด หมายถึง สถานการณ์ ครอบครัวของผู้ต้องขังคดียาเสพติดก่อนต้องโทษครั้งล่าสุด ได้แก่ 1) โสด 2) สมรส 3) หม้าย 4) หย่าร้าง และ 5) แยกกันอยู่

9.3 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนต้องโทษ หมายถึง รายได้ที่ได้รับการ ประกอบอาชีพที่สุจริตที่ได้รับต่อเดือน ก่อนที่จะถูกศาลพิพากษาตัดสินให้จำคุก ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ประกอบด้วย 1) ไม่มีรายได้ 2) ไม่เกิน 5,000 บาท 3) 5,001-10,000 บาท 4) 10,001-20,000 บาท และ 5) มากกว่า 20,000 บาท

9.4 รวมกำหนดโทษที่ต้องโทษทั้งหมดก่อนการต้องโทษครั้งล่าสุด หมายถึง รวมกำหนดโทษทั้งหมดที่ศาลพิพากษาตัดสินให้จำคุก แต่ไม่นับรวมกำหนดโทษ ที่ศาลพิพากษาตัดสินให้จำคุกในครั้งปัจจุบัน ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) ไม่เกิน 3 ปี 2) 4-6 ปี 3) 7-10 ปี และ 4) 11 ปี ขึ้นไป

9.5 กำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุด หมายถึง กำหนดโทษที่ศาล พิพากษาตัดสินให้จำคุกในครั้งปัจจุบัน มีหน่วยนับเป็นปี เศษเกิน 6 เดือน นับเพิ่มอีก 1 ปี ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) ไม่เกิน 3 ปี 2) 4-6 ปี 3) 7-10 ปี และ 4) 11 ปี ขึ้นไป

10. ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำ หมายถึง เหตุอันเป็นทางให้เกิดผล หนทาง วิธีการและกิจกรรมที่ทำให้เกิดการตัดสินใจกลับมากระทำผิดซ้ำอีกของผู้ต้องขัง คดียาเสพติด ประกอบด้วย ด้านฤทธิ์ของยาเสพติด ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม และด้าน ร่างกายและจิตใจ

10.1 ด้านฤทธิ์ของยาเสพติด หมายถึง ความต้องการ ความถี่ ความเคยชินของการใช้หรือเสพยาเสพติด ปริมาณของการใช้ยาเสพติด ความสามารถในการหักห้ามใจไม่เสพยาเสพติด

10.2 ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม หมายถึง สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลที่ผลักดันให้ไปติดยาเสพติดได้อย่างหนึ่ง เป็นต้นว่าสถานที่อยู่อาศัยเต็มไปด้วยแหล่งค้ายาเสพติด สภาพแวดล้อมภายในบ้านขาดความอบอุ่น รวมไปถึงฐานะทางเศรษฐกิจและปัญหาชีวิต

สิ่งแวดล้อมที่เลวร้ายไม่เพียงแต่ช่วยเร่งให้ใช้ยาเสพติดแต่เพียงอย่างเดียว แต่ยังเป็นอุปสรรคขัดขวางไม่ให้ผู้เสพเลิกใช้ยาเสพติดแม้จะได้รับการหายแล้ว เพราะสิ่งแวดล้อมเก่าจะกดดันให้ผู้เสพต้องกลับไปใช้ยาเสพติดนั้น ๆ อีก มูลเหตุที่ทำให้เขาติดยาเสพติดแยกได้ดังนี้ ประกอบด้วย ครอบครัว ที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม อาชีพและการเงิน ทักษะชีวิตของสังคม/ชุมชน/ครอบครัว และเพื่อน

10.2.1 ครอบครัว หมายถึง ความรัก ความอบอุ่น ความผูกพัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในภารกิจต่าง ๆ ของครอบครัว การกระทำที่ผิดกฎหมายของสมาชิกครอบครัวของผู้ต้องขังที่อาศัยอยู่ในครอบครัวเดียวกัน

10.2.2 ที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม หมายถึง ที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมชุมชนของผู้ต้องขัง แหล่งอบายมุข อาชญากรรม และยาเสพติด ตลอดจนเขตผู้มีอิทธิพล

10.2.3 อาชีพและการเงิน หมายถึง การได้ทำงานที่ไม่ผิดกฎหมาย รายได้ที่ได้รับจากการประกอบอาชีพที่สุจริต สถานะทางการเงิน พฤติกรรมการใช้ชีวิต และการใช้เงิน

10.2.4 ทักษะชีวิตของสังคม/ชุมชน/ครอบครัว หมายถึง ความสามารถในการปรับตัวให้อยู่ในสังคมปกติได้โดยไม่รู้สึกถูกสังคมตีตรา กดดัน กีดกัน แยกแยะจากสังคม การได้รับการยอมรับจากครอบครัว ชุมชน ให้อภัยในการกระทำผิด

10.2.5 เพื่อน หมายถึง การที่มนุษย์เป็นสัตว์สังคม ย่อมมีการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นที่อยู่ในสังคมเดียวกัน การตัดสินใจเลือกคบ ติดต่อกับหรือคลุกคลีกลุ่มเพื่อน การเรียนรู้พฤติกรรมจากเพื่อนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

10.3 ด้านร่างกายและจิตใจ หมายถึง ความผิดปกติ บกพร่องในทางบุคลิกภาพ ร่างกายและจิตใจ การใช้ยาเสพติดเพื่อบรรเทาความวิตกกังวล ช่วยขจัดปมด้อยในความพิการ ช่วยระงับความเจ็บปวดจากอาการป่วยไข้ที่เป็นโรคประจำตัว หรือเป็นทางออกในการแก้ไขปัญหาชีวิต ขาดความมั่นใจในตนเอง ต้องพึ่งพิงผู้อื่นอยู่เสมอ

11. พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด หมายถึง การกระทำ หรือกิริยาอาการที่แสดงออกทางร่างกาย ความคิด เพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้า มีลักษณะความผิดต่อพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 (แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน) โดยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้รับโทษจำคุกมาแล้วครั้งหนึ่ง และได้กระทำความผิดต่อพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 (แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน) ขึ้นอีก

ประกอบด้วย ด้านการกระทำผิดลักษณะตัวการ ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำ ความผิด และด้านการกระทำผิดลักษณะผู้สนับสนุนให้กระทำ ความผิด

11.1 ด้านการกระทำผิดลักษณะตัวการ หมายถึง บุคคลที่ลงมือกระทำ ความผิดด้วยตนเองหรือร่วมกับผู้อื่นลงมือกระทำ ความผิดตามลักษณะความผิดที่กฎหมาย บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 (แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน) สถาน เสพยาเสพติดให้โทษ หรือในฐานมียาเสพติดให้โทษไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย หรือใน ฐานจำหน่ายยาเสพติดให้โทษ หรือในฐานร่วมกันมียาเสพติดให้โทษไว้ในครอบครองเพื่อ จำหน่าย หรือในฐานร่วมกันจำหน่ายยาเสพติดให้โทษ

11.2 ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำ ความผิด หมายถึง บุคคล ที่ใช้ บังคับ ชูเชิญ จ้าง วาน ยุยงส่งเสริม หรือด้วยวิธีอื่นใด ให้ผู้อื่นลงมือกระทำ ความผิด ตามลักษณะความผิดที่กฎหมายบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 (แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน)

11.3 ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้สนับสนุนให้กระทำ ความผิด หมายถึง บุคคลที่กระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกในการที่ผู้อื่น กระทำ ความผิดก่อนหรือขณะกระทำ ความผิดตามลักษณะที่กฎหมายบัญญัติไว้ในพระราช บัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 (แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน) ฐานเสพยาเสพติดให้โทษ หรือในฐานมียาเสพติดให้โทษไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย หรือในฐานจำหน่ายยาเสพติด ให้โทษ หรือในฐานร่วมกันมียาเสพติดให้โทษไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย หรือในฐาน ร่วมกันจำหน่ายยาเสพติดให้โทษ

12. แนวทางป้องกันพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร หมายถึง ข้อเสนอแนะจากการระดมความคิดเห็นด้วยการ สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 8 ท่าน และผู้ต้องขังที่สมัครใจให้ข้อเสนอแนะ 2 คน ร่วมกัน พิจารณาหาแนวทางในการป้องกันพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ที่ได้จากบทสรุปของงานวิจัย ในด้านซึ่งได้คะแนนเฉลี่ยระดับสูง กว่าเกณฑ์เฉลี่ยรวม เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการป้องกันพฤติกรรม กรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนครให้ดีขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษา ดังนี้

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับยาเสพติด
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำ
3. ความรู้เกี่ยวกับกรมราชทัณฑ์และบริบทเรือนจำจังหวัดสกลนคร
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับยาเสพติด

ปัญหายาเสพติดของประเทศในปัจจุบันจัดได้ว่าอยู่ในขั้นวิกฤต โดยสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดได้ทวีความรุนแรงขึ้นอย่างรวดเร็ว ได้ส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงต่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมที่นับจะทวีความรุนแรง จากสถิติ พบว่า ผู้ติดยาเสพติดจำนวนมากจะเป็นผู้ก่อคดีอุกฉกรรจ์ เกิดวิกฤตการณ์ทางสังคมจนไม่สามารถแก้ไขได้ เป็นปัญหาระดับชาติที่ลุกลามอย่างไม่จบสิ้น

ความหมายของยาเสพติดให้โทษ

องค์การอนามัยโลกให้ความหมายของคำว่า “ยาเสพติด” หมายถึง ยา สาร หรือวัตถุใด ๆ ที่เมื่อนำเข้าสู่ร่างกายด้วยวิธีกิน สูบ ฉีด ดม หรือวิธีอื่น ๆ วิธีใดวิธีหนึ่ง ติดต่อกันชั่วระยะเวลาหนึ่ง แล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจดังนี้ (ศุภกานดา สุขศรีวงษ์, 2550, หน้า 15)

1. มีความต้องการอย่างแรงกล้าทั้งทางร่างกาย และจิตใจที่จะเสพยานั้นอีกเรื่อย ๆ หรือต้องเสพยาอยู่เสมอ
2. มีความต้องการที่จะเพิ่มปริมาณของยาเสพติดให้มากขึ้น

3. เมื่อถึงเวลาที่เกิดความต้องการเสพแล้วไม่ได้เสพจะเกิดอาการขาดยา และอยากยาโดยแสดงออกมาในลักษณะต่าง ๆ กัน เช่น หาว อาเจียน น้ำมูกน้ำตาไหล ทูรนทูราย คลุ้มคลั่ง ขาดสติ โมโห ฉุนเฉียว เป็นต้น

4. ยาเสพติดจะทำลายสุขภาพของผู้เสพทั้งทางร่างกายและจิตใจ ทำให้ร่างกายทรุดโทรม มีโรคแทรกซ้อนและทำให้เกิดอาการทางจิตและประสาท พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ได้ให้ความหมายคำว่า “ยาเสพติดให้โทษ” ว่าหมายถึง สารเคมีหรือวัตถุชนิดใด ๆ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยประการใด ๆ แล้ว ทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะสำคัญ เช่น ต้องเพิ่มขนาดการเสพเรื่อย ๆ มีอาการถอนยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงอยู่ตลอดเวลา และสุขภาพโดยทั่วไปจะทรุดโทรมลงกับให้ รวมถึงพืชหรือส่วนของพืชที่เป็นหรือให้ผลผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษ หรืออาจใช้ผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษและสารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ ตามที่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่ไม่หมายความถึงยาสามัญประจำบ้านบางตำรับตามกฎหมายว่าด้วยยาที่มียาเสพติดให้โทษผสมอยู่

ประเภทของยาเสพติดให้โทษ

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ได้แบ่งยาเสพติดให้โทษออกเป็น 5 ประเภท เพื่อประโยชน์ในการกำหนดวิธีการควบคุมที่แตกต่างกันออกไปตามความเหมาะสม เนื่องจากแต่ละประเภทมีอันตรายและความจำเป็นในทางการแพทย์ไม่เหมือนกัน ประเภทยาเสพติดให้โทษ และรายชื่อยาเสพติดที่สำคัญ มีดังนี้ (ศุภากานดา สุขศรีวงษ์, 2550, หน้า 16)

1. ประเภท 1 ยาเสพติดให้โทษชนิดร้ายแรงที่สำคัญ เช่น เฮโรอีน แอมเฟตามีน เมทแอมเฟตามีน เอ็กซ์ตาซี แอลเอสดี
2. ประเภท 2 ยาเสพติดให้โทษทั่วไปที่สำคัญ เช่น ใบโคคา โคคาอิน ยาสกัดเข้มข้นของต้นฝิ่นแห้ง เมทาโดน มอร์ฟีน ฝิ่นยา (ฝิ่นที่ผ่านกรรมวิธีปรุงแต่งใช้ในทางยา) ฝิ่น (ฝิ่นดิบ ฝิ่นสุก มูลฝิ่น)
3. ประเภท 3 ยาเสพติดให้โทษที่มีลักษณะเป็นต้นตำรับยาและมียาเสพติดให้โทษประเภท 2 ผสมอยู่ คือ ยารักษาโรคที่มียาเสพติดให้โทษประเภท 2 เป็นส่วนประกอบอยู่ในสูตร

4. ประเภท 4 สารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษประเภท 1 หรือ 2 ที่สำคัญ เช่น อาเซติคแอนไฮไดรด์ อาเซติลคลอไรด์ เอทิลีน ไดอะเซตต คลอซูดออีเพดรีน เออร์โกตามีนไฮ โซซาฟรอล ไลเซอร์จิคอซิด โฟเพอโรนอล และซาฟรอล

5. ประเภท 5 ยาเสพติดให้โทษที่ไม่เข้าอยู่ในประเภท 1 ถึง 4 มี 4 รายการ ได้แก่ กัญชา พืชกระท่อม พืชฝิ่น และพืชเห็ดขี้ควาย

สาเหตุของการติดยาเสพติด

จากการศึกษาถึงมูลเหตุของการติดยาเสพติดให้โทษของวงการแพทย์และสถาบันการศึกษาตลอดจนหน่วยงาน และบุคคลที่ให้ความสนใจในเรื่องนี้ พอสรุปได้ว่าสาเหตุของการติดยาเสพติดให้โทษมีหลายประการดังนี้ (สมบูรณ์ เตชะวงศ์, 2545, หน้า 31-35)

1. ติดเพราะฤทธิ์ของยาเสพติด โดยเชื่อว่าเป็นยาเสพติดแล้วยอมแสดงความหมายในตัวโดยชัดแจ้งว่า ถ้าเสพแล้วจะต้องติด กล่าวคือ เมื่อร่างกายมนุษย์ได้รับยาเสพติดเข้าไปอำนาจของยาเสพติด จะทำให้การทำงานในระบบต่าง ๆ ของร่างกายเปลี่ยนแปลงไปอีกรูปหนึ่ง ซึ่งถ้าการใช้ยานี้ไม่บ่อยหรือนานครั้งร่างกายก็ไม่สู้กระทบกระเทือนมากในการทำงานที่เปลี่ยนระบบต่าง ๆ ในร่างกาย แต่ถ้าใช้หรือเสพโดยสม่ำเสมอจนเข้าขั้นติดแล้ว ร่างกายก็เกิดสภาพความเคยชินต่อการทำงานของร่างกายในรูปนั้น ซึ่งถ้าไม่ได้รับการเสพการทำงานของร่างกายก็จะพยายามคืนตัวเข้าสู่สภาพปกติและการเปลี่ยนแปลงการทำงานของร่างกายที่เกิดขึ้นโดยกะทันหันทันทีนี้ ทำให้ผู้เสพติดแล้วเกิดอาการผิดปกติขึ้นกับร่างกายที่เราเรียกอาการงตเซพ ซึ่งมีความรุนแรงจนผู้นั้นไม่อาจทนได้ จึงทำให้เสาะแสวงหาหาเสพเพื่อระงับอาการให้ร่างกายทำงานอยู่ในระบบเดิมต่อไปจึงทำให้ผู้นั้นต้องเสพอยู่เรื่อย ๆ

2. ติดเพราะสิ่งแวดล้อม สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลที่ผลักดันให้ไปติดยาเสพติดได้อย่างหนึ่ง เป็นต้นว่าสถานที่อยู่อาศัยเต็มไปด้วยแหล่งค้ายาเสพติด สภาพแวดล้อมภายในบ้านขาดความอบอุ่น รวมไปถึงฐานะทางเศรษฐกิจและปัญหาชีวิต สิ่งแวดล้อมที่เลวร้ายไม่เพียงแต่ช่วยเร่งให้ใช้ยาเสพติดแต่เพียงอย่างเดียว แต่ยังเป็นอุปสรรคขัดขวางไม่ให้ผู้เสพเลิกใช้ยาเสพติดแม้จะได้รับการรักษาหายแล้ว เพราะสิ่งแวดล้อมเก่าจะกดดันให้ผู้เสพต้องกลับไปใช้ยาเสพติดนั้น ๆ อีก มูลเหตุที่ทำให้เขาติดยาเสพติดแยกได้ดังนี้

2.1 เหตุจากการอยากทดลอง เนื่องจากสัญชาตญาณอย่างหนึ่งของมนุษย์ คือการอยากรู้ อยากเห็น อยากทดลอง อยากจะรู้รสชาติของยาเสพติดว่าเป็น

อย่างไร โดยคิดว่าคงไม่ติ่งง่าย ๆ แต่เมื่อทดลองเสพเข้าไปแล้วยาเสพติดในปัจจุบัน เช่น เฮโรอีนติ่งง่ายมากเพียงไม่กี่ครั้งก็ติด แล้วผู้ติดยาเสพติดส่วนใหญ่เป็นผู้ที่อยู่ในวัยรุ่น ซึ่งในวัยนี้จะเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทางอวัยวะ อันก่อให้เกิดความสงสัยและความรู้สึกใหม่ ๆ แก่เด็ก ความอยากรู้ อยากรู้อยากเห็น อยากรู้อยากทดลอง ในเรื่องยาเสพติดนี้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อได้เห็นตัวอย่างหรือได้ยินได้ฟังมา และอยู่ใกล้ชิดกับบุคคลหรือแหล่งที่สามารถจะหายาเสพติดได้โดยง่าย บุคคลที่อยู่ในสภาพแวดล้อมเป็นต้นว่า สถานที่ที่อยู่อาศัยมีแต่การค้าขายยาเสพติดดาษดื่น มีเพื่อนฝูงหรือญาติพี่น้องที่ติดยาเสพติด เขาก็จะมีความสงสัย อยากรู้อยากเห็นว่า ทำไมเขาจึงเสพกันมันมีความสุขจริงดังที่เขาว่าหรือเปล่า จึงเกิดการทดลองเสพดูบ้าง และกลายเป็นผู้ติดยาในที่สุด

2.2 เหตุจากการถูกชักชวน สาเหตุที่สำคัญประการต่อมาอันก็คือ การแนะนำชักชวน ซึ่งการแนะนำชักชวนนี้อาจจะเกิดจากเพื่อนฝูงที่กำลังใช้ยาเสพติดอยู่ ซึ่งอาจจะเป็นการกระทำเพื่อสนองความต้องการที่เป็นไปได้ตามวัย โดยถูกชักชวนจากเพื่อนที่ติดแล้วอยากให้เพื่อนติดบ้าง เมื่อเพื่อนติดด้วยกันแล้วจะได้ขอเงินหรือรวมเงินกันไปซื้อยาเสพติด เป็นการแบ่งเบาภาระทางการเงินลงไปบ้าง โดยเฉพาะในวัยรุ่น พลังของกลุ่มเป็นพลังที่สำคัญในอันที่จะดึงสมาชิกในกลุ่มให้เอนเอียงได้ ผู้ที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยเพื่อนฝูงติดยาเสพติดนั้น พฤติกรรมใดที่เพื่อนฝูงหรือกลุ่มยอมรับนิยมปฏิบัติ ก็มักจะยอมรับและปฏิบัติตามไปด้วย เพราะวัยรุ่นเป็นวัยแห่งการต้องการรวมกลุ่ม ต้องการเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม และกระทำในสิ่งที่เป็นความต้องการของกลุ่ม นอกจากนี้ผู้ที่อยู่ในแหล่งที่มีการซื้อขายยาเสพติดกันอย่างมากมายนั้น อาจจะได้รับชักชวนจากผู้ขาย ซึ่งต้องการหาลูกค้าโฆษณาชักจูงคุณภาพของยาเสพติดว่าดี ทำให้สมองปลอดโปร่งเหมาะแก่การเรียน การทำงาน หรือถูกชักชวนจากเพื่อนฝูงขณะมีเมาสุราเที่ยวเตร่กัน จึงเกิดการติดยาขึ้น

2.3 เหตุจากการถูกหลอกลวง เนื่องจากในปัจจุบันยาเสพติดมีชนิดใหม่ ๆ ในรูปแบบต่าง ๆ กัน เช่น เป็นลูกกวาดหรือทอฟฟี่ เป็นแคปซูลอย่างเหล่านี้หรือเซดโคណาล เป็นต้น โดยผู้รับไม่ทราบว่าสิ่งที่ตนรับเป็นยาเสพติดให้โทษร้ายแรง อาจจะไม่เข้าใจว่าเป็นของกินหรือยาธรรมดา ที่ไม่มีพิษร้ายแรงผลสุดท้ายกลายเป็นผู้ติดยาเสพติดไป

2.4 เหตุจากความคะนอง บุคคลประเภทนี้ รู้แน่แก่ใจว่ายาเสพติดให้โทษไม่ดี แต่ด้วยความคึกคะนอง ในบางรายทำไปเพื่อความสนุกกับเพื่อน เช่น สู้กับงูชา

โดยมากเป็นวัยรุ่นไม่เกรงกลัว แสดงความเก่งกล้าของตนเพื่ออวดเพื่อนฝูง อวดผู้หญิง สำหรับเฮโรอีนนั้นพบว่าสาเหตุที่สำคัญอันหนึ่งในเด็กหนุ่ม ๆ ก็คือ การถูกแนะนำว่าใช้เฮโรอีนแล้วอาจจะทำให้ร่วมประเวณีได้นาน เมื่อได้ผลในระยะแรก ๆ ก็ทำซ้ำจนกลายเป็นคนติดยาเสพติด

2.5 เหตุเกิดจากปัญหาครอบครัว จากเอกสารการวิจัยของคณะกรรมการวิจัยปัญหาเยาวชน สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ได้กล่าวถึงลักษณะที่ทำให้เกิดปัญหาครอบครัวไว้ ดังนี้

2.5.1 ความแตกร้างไม่เป็นปกติสุขในครอบครัว เป็นสาเหตุสำคัญอันหนึ่งที่ทำให้เด็กมีความวุ่นวายใจ แกร่งแย่งชิงดีกัน

2.5.2 ผู้ปกครองมีฐานะดี มีส่วนทำให้เด็กมีชีวิตเกินขึ้นได้ เพราะบางรายได้ให้ใช้เงินมากฟุ้งเฟ้อ อยากทำอะไรเกินวัย เมื่อถูกห้ามปรามก็มักไม่พอใจ จึงหาทางออกคบเพื่อนเที่ยวเตร่ไปกับเพื่อนต่างเพศ

2.5.3 ปัญหาเศรษฐกิจ ในปัจจุบันผู้ปกครองส่วนมากต้องทำงานหนัก ไม่มีเวลาอบรมสั่งสอนเด็ก

2.5.4 บิดามารดาและผู้ปกครองขาดความรู้ธรรมชาติจิตใจ และความประพฤติของเด็กตามวัย ทำให้ไม่สามารถแนะนำให้เด็กเผชิญปัญหาชีวิตได้อย่างถูกต้อง

2.5.5 ผู้ปกครองไม่สามารถดักเตือนให้เด็กเชื่อถือได้ และในบางรายผู้ปกครองก็อยู่ไกล

2.5.6 ผู้ปกครองบางรายไม่เอาใจใส่ดูแลเด็กที่นำมาเลี้ยงแทนลูกเท่าที่ควร ความรู้สึกเป็นคนอื่นทำให้เด็กไปหาที่พึ่งนอกบ้าน

2.5.7 ผู้ปกครองส่งเสริมในทางที่ผิด เช่น เมื่อเด็กมีคดีเกิดขึ้นหรือประพฤติดื้อแล้ว ผู้ปกครองให้ท้าย บางรายหาทางช่วยเหลือจากพันโทษ ทำให้เด็กได้ใจและไม่ได้สำนึกถึงการกระทำผิด

2.5.8 บิดามารดาบางคนไม่มีเวลาพอสำหรับเด็ก ทำให้เด็กขาดความสนิทสนม และเด็กต้องไปหาที่พึ่งทางใจกับผู้อื่น ทำให้บุคลิกไม่เข้มแข็ง ตกเป็นเหยื่อของการถูกชักจูงได้ง่าย

2.5.9 สภาพบ้านแตกสาแหรกขาด บิดาหรือมารดาต่างมีภรรยาหรือสามีใหม่ผู้ที่รับบาป คือ เด็กผู้ซึ่งไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับบิดาเลี้ยงหรือมารดาเลี้ยงได้

- 2.5.10 เด็กประเภทที่เป็นปฏิปักษ์ต่อสังคม เกิดจากสภาพบ้านแตก
สาแหรกขาด ผู้ปกครองไม่ปรองดองกัน
- 2.5.11 บิดามารดาขาดความร่วมมือกับทางโรงเรียนในการอบรมสั่งสอน
เด็ก
- 2.5.12 บางครอบครัวลุ่มหลงในเรื่องอบายมุขต่าง ๆ เช่น การพนัน ดื่ม
สุราเป็นนิจ เป็นต้น ทำให้เด็กเคยชินกับสิ่งอบายมุข
- 2.5.13 สภาพครอบครัวขาดสวัสดิภาพ เช่น บิดามารดาถูกรังแกจาก
ผู้อื่น
- 2.5.14 ไม่เอาใจใส่ส่งเสริมให้เด็กทำงานตามวัย ดังนั้น ความสัมพันธ์ใน
ครอบครัว เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะสนับสนุนหรือขัดขวางความประพฤติที่ดีงามของ
บุคคลในครอบครัว เพราะถ้าชีวิตในครอบครัวราบรื่น ไม่ทะเลาะเบาะแว้งกัน มีความเข้าใจ
กัน รู้จักให้อภัยและร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เป็นอย่างดี ของผู้ที่เป็นพ่อเป็นแม่
แล้ว นอกจากจะเป็นการสร้างความสุขให้แก่ผู้ที่เป็นหัวหน้าครอบครัวในทางตรงแล้ว สิ่งที่เป็น
ผลทางอ้อม คือการที่บิดามารดาให้ความเอาใจใส่ดูแลให้ความรักแก่บุตร จะทำให้
เยาวชนเหล่านี้เกิดความมั่นใจและเชื่อมั่นในการกระทำของตน เพราะมีแบบอย่างที่ดีงาม
จากบิดามารดา และอีกประการหนึ่งที่สำคัญ คือการที่เยาวชนมีปัญหาในทางจิตใจที่
จะต้องคิดในเรื่องที่บิดา มารดา แยกกันอยู่ หรือบิดามารดาไปมีสามีหรือภรรยาใหม่ แม้ว่า
เยาวชนเหล่านี้ จะประพฤติผิดไปบ้าง เพราะความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เพราะอยากทดลอง
หรือเพราะได้รับการแนะนำชักชวนจากผู้อื่นก็ตาม ถ้าชีวิตของเยาวชนเหล่านี้ ส่วนใหญ่
ตั้งอยู่บนรากฐานของความรัก ความเข้าใจและการให้อภัย การพยายามหาทางที่จะแก้ไข
ช่วยเหลือจากบิดา มารดา และคนในครอบครัวแล้ว ก็เชื่อมั่นได้ว่า “พลังของความรัก”
เหล่านี้ จะเป็นแรงผลักดันให้เยาวชนที่หลงผิดกลับตนเป็นคนดี เป็นที่พึงปรารถนาของ
ครอบครัวและสังคมในที่สุด

3. ตีตเพราะความผิดปกติทางร่างกายและจิตใจ มนุษย์เราทุกคนย่อมมี
ความบกพร่องในทางร่างกายและจิตใจไม่มากก็น้อย ยิ่งโดยเฉพาะในสังคมที่มีความสับสน
วุ่นวาย และเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบันนี้ ความผิดปกติทางร่างกายและจิตใจจะ
เกิดขึ้นได้ง่าย นักจิตวิทยาเชื่อว่าความบกพร่องในจิตใจของมนุษย์ เกิดจากการเลี้ยงดูของ
บิดามารดาในเยาว์วัย ความผิดปกติในร่างกายและจิตใจเหล่านี้ เป็นความสัมพันธ์ที่

ต่อเนื่องกัน ความพิการในทางร่างกายมีผลทำให้เกิดความผิดปกติทางจิตใจได้เช่นเดียวกับปัญหาที่ทางการแพทย์พบว่าปัญหาทางจิตที่มีอยู่เป็นต้นเหตุของปัญหาทางกายได้ เช่นที่แพทย์ตรวจไม่พบอาการของโรคแต่อย่างใด ในขณะที่บุคคลนั้นมีความรู้สึกว่าตนเองป่วยด้วยโรคนั้นโรคนี้อยู่ตลอดเวลา แต่เมื่อค้นหาสาเหตุให้ลึกซึ้งต่อไป โดยนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์จะพบว่า ผู้ป่วยเหล่านี้มีปัญหาทางจิตใจอยู่เบื้องหลัง ฉะนั้นจึงกล่าวได้ว่า ความสัมพันธ์ของความผิดปกติทางจิตใจเป็นผลที่ต่อเนื่องไปถึงบุคลิกภาพที่ผิดปกติของมนุษย์ได้ และมีผลในทางที่จะเป็นแนวโน้มในการใช้ยาเสพติด เพื่อบรรเทาความวิตกกังวลของเขาให้หมดไป เช่น คนพิการหรือคนที่มีโรคภัยไข้เจ็บประจำตัว ยาเสพติดอาจช่วยขจัดปมด้อยในความพิการของเขาได้ หรือช่วยระงับความเจ็บปวดจากความป่วยไข้ที่เป็นโรคประจำตัว เพราะเนื่องจากคุณสมบัติอย่างหนึ่งของยาเสพติดให้โทษ คือ การมีลักษณะในทางกดประสาท (Depressant) และกระตุ้นประสาท (Stimulant) ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว และจะพบว่าบุคคลที่มีความผิดปกติทางจิตใจนั้น จะเป็นผู้ที่มีความผิดปกติในทางบุคลิกภาพด้วย และการที่มีความผิดปกติในทางบุคลิกภาพนี้ ทำให้บุคคลนั้นมีแนวโน้มในทางที่จะใช้ยาเสพติดได้ง่ายกว่าคนอื่น ๆ เพราะบุคคลประเภทนี้ เป็นผู้ที่ขาดความมั่นใจในตนเอง ต้องพึ่งคนอื่นอยู่เสมอ บุคคลเหล่านี้ในทางภาษาของวิชาจิตเวช เรียก Passive Dependent Personality เป็นบุคคลที่ต้องพึ่งพิงผู้อื่นอยู่เสมอ ในชีวิตที่เยาว์วัยก็มีผู้ค้ำจุนทางจิตใจ คือ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ตลอดจนจนครูอาจารย์ แต่เมื่อโตขึ้นพึ่งใครไม่ได้ ก็หันมาพึ่งยาเสพติดเพื่อค้ำจุนจิตใจของตน

วิธีเสพยาเสพติด

ผู้เสพยาเสพติดมีวิธีใช้สารเสพติดแตกต่างกัน สารเสพติดชนิดเดียวสามารถใช้ได้หลายวิธี ได้แก่

1. กิน กลิ่นหรือเสพ มีกระบวนการดูดซึมเข้าสู่ร่างกาย ดังนี้
 - 1.1 กระเพาะ แดกตัว ดูดซึมเข้ากระแสเลือด หัวใจ สมอง
 - 1.2 สารบางอย่างถูกตับทำลายไปทำให้ออกฤทธิ์ช้า และได้ฤทธิ์ยาไม่เต็มที่ สารบางอย่างกินไม่ได้ เช่น กาว หรือสารระเหย
2. นัตถ์ (Snuff) เป็นการนำนัตถ์สารเสพติดที่เป็นผงผ่านเข้าทางจมูก เช่น โคเคนนัตถ์ ดูดซึมเข้าทางผนังจมูก
3. ฉีด (เข้าเส้นเลือดดำ) ฉีด เข้าทางเส้นเลือดดำ หัวใจ สมอง

4. สูบ (Smoke) เป็นการใช้ความร้อนทำให้สารเสพติดระเหยหรือระเหิด กลายเป็นไอ เมื่อสูบต้องใช้อุปกรณ์ เช่น กล้องสูบยา (Pipe) กระบอกหรือปล้องเพื่อสูบ ฯลฯ สูบ ปอด (มีเส้นเลือดเข้าหัวใจ) หัวใจ สมอง

5. สูดดม (Inhale) เป็นลักษณะเช่นเดียวกับการสูบ คือ ต้องทำให้สารเสพติด กลายเป็นไอเพื่อสูดดม ซึ่งสารระเหยบางชนิด เช่น กาว สามารถสูดดมได้เลยไม่ต้องผ่าน กรรมวิธีหรืออุปกรณ์ใด ๆ

ชนิดของยาเสพติดให้โทษ

เนื่องจากยาเสพติดให้โทษในปัจจุบันมีจำนวนมาก ทั้งยาเสพติดธรรมชาติและ ยาเสพติดที่ได้จากการสังเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ แต่ที่ระบาดแพร่หลายในประเทศไทย ที่สำคัญ ได้แก่

1. เฮโรอีน (Heroin) มี 2 ชนิด คือ (สมบุรณ์ เตชะวงศ์, 2545, หน้า 13-16)

1.1 เฮโรอีนบริสุทธิ์ (เฮโรอีนเบอร์ 4) มีลักษณะเป็นผงละเอียดสีขาว ไม่มี กลิ่น มีรสขมจัด ผลิตขึ้นมาตามหลักวิชาเคมี โดยทั่วไปนิยมเรียกว่า ผงขาว มีรสขม ไม่มี กลิ่น ละลายน้ำได้ง่าย นิยมเสพโดยการฉีด เช่น ฉีดเข้าเส้นหรือกล้ามเนื้อ เสพโดยวิธีการ สูดดม หรือเสพโดยวิธีการสูบ (ข้อสังเกต ถ้าบุหรือผสมเฮโรอีน ถ้าบุหรือจะมีสีดำในขณะที่ บุหรือธรรมดาถ้าบุหรือจะมีสีเทา)

1.2 เฮโรอีนผสม (เฮโรอีนเบอร์ 3) หรือไอระเหย เป็นเฮโรอีนไม่บริสุทธิ์ เพราะมีส่วนผสมของสารอื่น ๆ ปนอยู่ด้วย เช่น สารหนู กัญชา ยานอนหลับ ฯลฯ มีลักษณะ เป็นเกล็ด และมีสีแตกต่างกันตามส่วนผสมของสารเสพติด เพื่อเป็นการจูงใจผู้เสพนิยมเสพ โดยการสูดไอระเหยด้วยหลอดดูดเฮโรอีน มีฤทธิ์เช่นเดียวกับฝิ่นและมอร์ฟิน คือ กดระบบ ประสาทส่วนกลาง ผู้ที่เสพติดแล้วจะมีอารมณ์ฟุ้งซ่าน หงุดหงิดไม่อยากทำงานเก็บตัว ไม่ อยากคลุกคลีกับผู้คนทั่วไป ร่างกายจะถูกทำลายทรุดโทรม มีอาการชูบผอม อ่อนเพลีย ปวดกล้ามเนื้อ ปวดท้อง ท้องเดิน และอาเจียน ถ้ามีอาการที่รุนแรงอาจถ่ายเป็นเลือดหรือ เรียกว่าเกิดอาการ “ลงแดง” และอาจจะเสียชีวิตไปในที่สุด

2. ยาอี หรือในวงการค้ายาเสพติดเรียกว่า เอ็กทาสี (Ecstasy) หรือเอ็สเซนซ์ (Essence) หรืออาดัม (Adam) เมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายแล้วจะทำให้เคลิบเคลิ้ม ซึ่งมี ส่วนประกอบของเมทิลลีนไดออกซิเมทแอมเฟตามีน หรือ MDMA เป็นสารที่สังเคราะห์ และมีโครงสร้างทางเคมีคล้ายกับยาบ้า

3. ยาเลิฟ (Love Drug) เป็นยาเสพติดที่จัดอยู่ในกลุ่มยาอี มีส่วนประกอบของ เมทิลลีนไดออกซีแอมเฟตามีน หรือ MDA ทั้งยาอี และยาเลิฟ จะออกฤทธิ์กระตุ้นประสาทเหมือนยาบ้าแต่รุนแรงกว่าถึง 10 เท่า และมีฤทธิ์ของการหลอนประสาทพร้อมด้วยผู้ที่เสพยาอีเป็นประจำจะทำให้สมองถูกทำลายอย่างถาวร โดยเฉพาะบริเวณระบบประสาทที่ควบคุมการดำเนินชีวิต เช่น การรับประทานอาหาร การนอน ความคิด ความจำ การควบคุมอารมณ์ ทำให้ความจำเสื่อม อันตรายที่น่ากลัวจากการเสพยาอี คือ เมื่อยาออกฤทธิ์จะทำให้ผู้เสพตื่นตัว ทำอะไรอย่างต่อเนื่องไม่ยอมหยุด ทำให้อุณหภูมิในร่างกายสูงขึ้น และถ้าดื่มเครื่องดื่มที่แอลกอฮอล์ด้วย ยิ่งจะทำให้ร่างกายเกิดภาวะขาดน้ำ อาจทำให้อวัยวะภายในโดยเฉพาะตับ ไต หัวใจ ล้มเหลวได้ นอกจากนี้ เมื่อยาหมดฤทธิ์แล้ว จะรู้สึกเหนื่อยและซึมเศร้าอย่างมาก ทำให้ถูกชักจูงไปในทางที่ไม่ควร และหากต้องอยู่เพียงลำพัง ภาวะเช่นนี้จะนำมาซึ่งความคิดที่สับสน มองไม่เห็นคุณค่าของตน และคุณค่าของชีวิต อาจนำไปสู่การฆ่าตัวตายได้โดยง่าย

4. กัญชา (Cannabis) เป็นพืชล้มลุกชนิดหนึ่งขึ้นง่ายในเขตร้อน นำส่วนยอดของช่อดอกตัวเมียตากแห้งบดให้เป็นผงหรือหั่นเป็นชิ้นเล็ก ๆ แล้วนำมาบดเป็นบู่หรือสูบด้วยกล้อง หรือนำมาเคี้ยวหรือผสมกับอาหารรับประทาน ยางกัญชามีสารสำคัญพวกแคนนาบินอยล (Cannabind) และเตตระไฮโดร แคนนาบินอยล (Tetrahydro Cannabind) หรือ THC ตัวที่สำคัญที่สุดที่แสดงฤทธิ์ของกัญชา ได้แก่ THC ซึ่งเป็นสารที่สำคัญที่ทำให้ร่างกายอารมณ์และจิตใจเปลี่ยนแปลงไป ผู้ที่เสพกัญชามีอาการตื่นเต้น ช่างพูด หัวเราะ ส่งเสียงดัง กล้ามเนื้ออ่อนเปลี้ย แขน ขา ทำงานไม่ประสานกันคล้ายคนเมาสุรา หลังจากนั้นจะมีอาการง่วงนอนจนไม่สามารถควบคุมตนเองได้ ถ้าได้รับปริมาณกัญชาสูงก็จะทำให้ความจำเสื่อม มีอาการประสาทหลอน หวาดระแวง ความคิดสับสน จิตใจเสื่อมลง การใช้กัญชาติดต่อกันเป็นระยะเวลานานจะทำให้ร่างกายเกิดความต้านทานจึงต้องใช้ปริมาณเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ และเป็นหนทางไปสู่การเสพยาชนิดอื่น ๆ ได้ง่าย

5. สารระเหย (Inhalant) มีลักษณะการเสพโดยการสูดดม จะมีฤทธิ์กดระบบประสาทส่วนกลาง อาการอาจแตกต่างกันได้ตามแต่ละชนิดของสารระเหยที่เสพเข้าไป แต่ส่วนใหญ่เมื่อสูดดมแรกจะออกฤทธิ์ จะมีอาการคล้ายคนเมาสุรา เดินโซเซ พูดจาอ้อแอ้ควบคุมตนเองไม่ได้ เมื่อมีเมามากอาจทำให้หมดสติได้ ผู้ที่เสพติดแล้วจะมีอาการซึมสมองมึนงง ปวดศีรษะเป็นประจำ ความจำเสื่อม เพราะสารเสพติดสามารถทำลายอวัยวะหรือระบบต่าง ๆ ภายในร่างกายได้ สารระเหย แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 คือกลุ่มที่เป็นสารเคมี เช่น อาซีโตน อาซีเตท โทลูอิน ฯลฯ

กลุ่มที่ 2 คือกลุ่มที่เป็นผลิตภัณฑ์ เช่น ทินเนอร์ แล็กเกอร์ กาว ฯลฯ

6. กระท่อม (Mitragyna Speciosa) เป็นต้นไม้ยืนต้นขนาดกลาง มีแก่น และเป็นเนื้อไม้แข็ง ใบหนา ก้านเส้นใบมีทั้งชนิดสีเขียวและสีแดงเรื่อ ๆ ขึ้นง่ายในภูมิภาคเขตร้อน ที่มีฝนตกชุก สารที่ทำให้เสพติดที่สำคัญ ได้แก่ มิตรจิมิน (Mitrahymine) ซึ่งจะออกฤทธิ์กระตุ้นประสาทสมอง ทำให้หายปวดเมื่อย อารมณ์แจ่มใส ทำงานได้ทนทาน ทนแดดได้ดี ไม่กลัวน้ำ คือ อาบน้ำได้ตามปกติ แต่กลัวฝนมากที่สุด เพียงแค่ฝนตงค์เค้าก็จะเริ่มมีอาการหนาวสั่น ถ้าเสพมาก ๆ จะเกิดอาการกระวนกระวาย คลื่นไส้อาเจียน และถ้าเสพเป็นเวลานาน ๆ จะทำให้ร่างกายทรุดโทรม และมีอาการคลุ้มคลั่งเป็นโรคจิตได้ง่าย วิธีเสพใบกระท่อมมี 2 วิธี คือ เคี้ยวใบที่ลอกก้าน และเส้นในออกแล้วหรือป่นใบที่ตากแดดจนกรอบให้เป็นผงแล้วใช้ชงกับน้ำร้อนหรือรับประทานเป็นผง

7. ยาหลอนประสาท (Hallucinogen) เป็นยาที่ใช้แล้วมีผลต่อจิตใจโดยตรง ทำให้ประสาทของการรับรู้ผิดไปจากธรรมดา มีอาการประสาทหลอน เป็นยาที่ใช้แพร่หลายในปัจจุบัน ได้แก่ แอล.เอส.ดี. (L.S.D.) ดี.เอ็ม.ที. (D.M.T.) เอส.ที.พี. (S.T.P.) กัญชาเมสคาไลน์ (Mescaline) ไฮโลซีบิน (Psilocybin) เมลโลว์เยลโลว์ (Mellow Yellow) ดังรายละเอียดต่อไปนี้ (สมบุรณ์ เตชะวงศ์, 2545, หน้า 16-17)

7.1 แอล.เอส.ดี. เป็นสารสังเคราะห์จากเชื้อรา มีลักษณะเป็นผงสีขาว ไม่มีกลิ่น นิยมผลิตออกมาเป็นเม็ดหรือแคปซูล มีสีขาว สีฟ้า สีเขียวอ่อน มีฤทธิ์ทำให้มือเท้าสั่น เหงื่อออกมาก บางรายมีอาการคลื่นไส้อาเจียน ส่วนผลที่มีต่อจิตใจและระบบประสาทคือ มีอารมณ์อ่อนไหวง่าย ประสาทรับความรู้สึกแปรปรวนไม่สามารถคุมสติได้ ถ้าใช้เป็นระยะเวลาานจะติดยา และรักษาให้หายขาดได้ยาก ซึ่งจะกลายเป็นผู้ไร้สมรรถภาพ โรคจิตทรมานและอาจฆ่าตัวตายได้

7.2 ดี.เอ็ม.ที. เป็นสารที่สกัดได้จากพืชตระกูลถั่วชื่อ พิปตาเคเนีย (Piptadenia) ซึ่งมีอยู่ในหมู่เกาะทะเลแคริบเบียนและในประเทศอเมริกาใต้ เสพโดยผสมสาร ดี.เอ็ม.ที. ขนาดเพียง 70 มิลลิกรัม กับกัญชา มวนบุหรือสูบจะทำให้เกิดภาพหลอน นอกจากนี้อาจใช้วิธีแกะเอาเมล็ดพืชพิปตาเคเนียมาบดละเอียดแล้วใช้นัตถ์เข้าทางจมูก

7.3 เอส.ที.พี. เป็นสารแอมเฟตามีนอีกจำนวนหนึ่ง มีฤทธิ์ทำให้เกิดอาการประสาทหลอน และกระตุ้นประสาททั้งสองแบบพร้อมกัน สาร เอส.ที.พี. จะทำให้

หัวใจเต้นเร็วขึ้น ความดันโลหิตสูง ม่านตาขยาย แต่ถ้าเสพมากขึ้นจะมีอาการปากแห้ง เหงื่อออกมาก คลื่นไส้ เกิดภาพหลอน จิตใจวุ่น ขาดสติ และสับสน เป็นต้น

7.4 เมสคาลีน เป็นสารที่สกัดได้จากต้นกระบองเพชรชนิดหนึ่งชื่อ พีโยค (Peyote) สารเมสคาลีนมีทั้งชนิดน้ำ ผง และแคปซูล มีฤทธิ์ทำให้รู้สึกสบายใจไวต่อความรู้สึก เกิดภาพหลอน เหมือนตกอยู่ในความฝันเช่นเดียวกับการเสพยา แอล.เอส.ดี.

7.5 ไฮโลบิน เป็นสารที่ได้จากเห็ดชนิดหนึ่ง ชื่อ ไฮโลบินเม็กซิกัน (Psilocybin Mexicana) พบมากในอเมริกากลาง ทำเป็นผงหรือยาน้ำ การเสพยาชนิดนี้ จะทำให้มีอาการคลื่นไส้ ม่านตาหรี่ อารมณ์แปรปรวน

7.6 เมลโลว์เอลโลว์ เป็นสารที่ได้จากการนำเปลือกกล้วยหอมมาตากแห้งแล้วสูบ มีตัวยาที่สำคัญ คือ บานานาดีน (Banandine) ทำให้ผู้เสพยาอารมณ์สนุก ครึกครื้น คล้ายการเสพกัญชา แต่มีผลทำให้หลอตลมอ๊กเสบ

8. ยาบ้า หรือกลุ่มแอมเฟตามีน (Amphetamines) สารประเภทแอมเฟตามีน นี้ระบาศใน 3 รูปแบบคือ แอมเฟตามีนซัลเฟต (Amphetaminesulfate) เมทแอมเฟตามีน (Mathamphetamine) และเมทแอมเฟตามีนไฮโดรคลอไรด์ (Mathamphetamine Hydrochloride) ซึ่งสารแต่ละตัวมีรายละเอียดดังนี้

8.1 แอมเฟตามีนซัลเฟต ผลิตครั้งแรก ๆ เป็นที่รู้จักโดยทั่วไปเป็นยา ครอบจักรวาล ผลิตโดยถูกต้องตามกฎหมายก่อนที่จะมีพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษใน ภายหลัง และสารนี้เมื่อเผาแล้วจะไหม้

8.2 เมทแอมเฟตามีน ผลิตโดยนักเคมีชาวญี่ปุ่นเพื่อรักษาโรคหอบ หืด คุณภาพดีกว่าแอมเฟตามีนซัลเฟต ใช้เสพโดยนั้ดท์ทางจุมุก และสารนี้จะเป็นไอเมื่อเผาแต่ ต้องใช้ความร้อนสูง ประมาณ 300-400 องศาเซลเซียส

8.3 เมทแอมเฟตามีนไฮโดรคลอไรด์ มีความแตกต่างจากเมทแอมเฟตามีนตรงที่มีจุดหลอมละลายต่ำ สามารถกลายเป็นไอได้โดยใช้อุณหภูมิไม่สูงมากนัก ยาบ้า ปัจจุบันที่พบในประเทศไทยจากผลการตรวจพิสูจน์เกือบทั้งหมดมีสารตัวนี้ผสมอยู่ ใน ปัจจุบันปัญหาของไทย คือ เมทแอมเฟตามีนไฮโดรคลอไรด์ ซึ่งมีการพัฒนามาจาก แอมเฟตามีนซัลเฟต มีวิธีการเสพ ดังนี้

8.3.1 กลิ่น/ กิน เป็นวิธีที่แพร่หลายในช่วงแรก ๆ แต่ผู้เสพประเภท เสพติดไม่ชอบ เนื่องจากซ้าไม่ทันใจจากอาการ Craving ซึ่งเป็นอาการเสพติดเข้าไปกระตุ้น

สมอง และทำให้สมองเกิดการเปลี่ยนแปลง เมื่อใช้เป็นเวลานานและสมองจะสร้าง ความพอใจต่อยานั้น และเวลาที่ไม่ได้เสพยาจะเกิดอาการอยากเสพต้องกลับไปเสพใหม่

8.3.2 ฉีด ไม่ค่อยได้รับความนิยม เพราะปัจจุบันมีปัจจัยเรื่องโรค เอ็ดส์เข้ามาเกี่ยวข้อง และเป็นวิธีที่ไม่สะดวกสำหรับเสพยาบ้า

8.3.3 สูบ เป็นวิธีการสูบควันจากการเผาเม็ดยาบ้าเข้าทางปากคล้าย การสูบบุหรี่ที่นิยมมากที่สุด

8.3.4 นัตถุ โดยการสูด ผง/ เกล็ด ยาบ้าเข้าทางจมูก ไม่นิยมใน ประเทศไทย การตรวจหาสารเสพติดในร่างกาย สามารถตรวจพบการใช้ยาบ้าหลังเสพได้ ทางปัสสาวะโดยจะคงอยู่นานประมาณ 24-48 ชั่วโมง ลักษณะปัสสาวะเป็นกรดจะทำให้ ขับเอายาบ้าออกมามาก ถ้าปัสสาวะเป็นด่างจะออกมาเป็นปริมาณไม่มากและใช้เวลานาน สำหรับกรณีผู้เสพยาบ้าจำนวนมากสารจะตกค้างในปัสสาวะนานถึง 1 สัปดาห์ โดยปกติ ผู้เสพยาบ้าจะตรวจพบได้ทันทีหลังจากเสพครึ่งชั่วโมง

การป้องกันด้วยการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด

วัตถุประสงค์ของการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด อาจแบ่งได้เป็น 3 ด้าน (มนตรี บุณนาค, 2542, หน้า 30)

1. การคงภาวะการณติดยาเสพติดไว้แต่ให้ใช้ปริมาณที่ต่ำสุด และแพทย์จะเป็นผู้จ่ายยา วัตถุประสงค์ของวิธีนี้ก็เพื่อช่วยให้ผู้ติดยาเสพติดไม่ต้องมีอาการถอนยา และสามารถดำรงชีวิตได้ตามปกติ โดยยังคงไว้ซึ่งความสุขสบาย (Euphoria) จากการใช้ยาเสพติด
2. เป็นการช่วยให้ผู้ติดยาเสพติดเลิกใช้ยาเสพติดอย่างเด็ดขาด โดยให้ไปรับการบำบัดรักษาตามศูนย์บำบัด (Treatment Center) เพื่อลดปริมาณการใช้ยาลงเรื่อย ๆ จนในที่สุด สามารถเลิกเสพได้และไม่ต้องใช้ยาเสพติดหรือยาใด ๆ อีก วิธีนี้ผู้ติดยาเสพติดบางคนใช้โอกาสที่ได้รับการรักษาในทางที่ผิด ไปรับการรักษาเพื่อที่จะกลับไปเริ่มใช้ ยาเสพติดใหม่ในปริมาณที่น้อยลง และเป็นการลดค่าใช้จ่าย
3. ให้ผู้ติดยาเสพติดเลิกใช้ยาเสพติด โดยใช้ยาประเภทอื่นทดแทน (Drug Therapy) เช่น การใช้เมธาโดนระยะยาว (Methadone Maintenance) แม้ว่าวิธีนี้ จะได้ผลแต่ก็ถือว่าไม่ใช่การบำบัดรักษาที่แท้จริง เป็นเพียงการเปลี่ยนภาวะการณติดยาชนิดหนึ่งมาเป็นอีกชนิดหนึ่ง

การบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดให้โทษ

ในปัจจุบันการบำบัดรักษายาเสพติด มีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานหรือรูปแบบการปฏิบัติต่อผู้ติดยาเสพติดให้โทษเป็น 2 ระบบใหญ่ ๆ คือ (มนตรี บุนนาค, 2542, หน้า 26-27)

1. ระบบสมัครใจ (Voluntary System) หมายถึง การที่ผู้ติดยาเสพติดขอเข้ารับการบำบัดรักษาจากสถานพยาบาลของรัฐหรือของเอกชนด้วยความสมัครใจของตนเอง การบำบัดรักษาในระบบนี้มีทั้งแบบผู้ป่วยนอก คือ ผู้ติดยาเสพติดจะไปรับประทานยาที่สถานพยาบาลตามกำหนด โดยไม่ต้องเข้าอยู่ในสถานพยาบาล ส่วนแบบผู้ป่วยในคือผู้ติดยาเสพติดจะต้องอยู่รับการรักษาในสถานพยาบาลทั้งกลางวันและกลางคืน ตลอดระยะเวลาที่ให้การบำบัดผู้ที่เข้ารับการบำบัดรักษาในระบบสมัครใจจะได้รับการยกเว้นโทษ แต่ทั้งนี้จะต้องรอเข้ารับการรักษาก่อนความผิดจะปรากฏต่อเจ้าหน้าที่

2. ระบบบังคับ (Compulsory System) แบ่งเป็น 2 แบบ คือ

2.1 ระบบต้องโทษ (Convict) หมายถึง ผู้ติดยาเสพติดที่ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมและดำเนินคดีตามกฎหมาย ศาลจะเป็นผู้มีอำนาจสั่งให้ดำเนินการอย่างไรก็ตาม หนึ่ง ให้ส่งโทษจำคุกโดยมีกรมราชทัณฑ์เป็นผู้ควบคุมตัวไว้ในเรือนจำหรือทัณฑสถาน หรือให้รอการลงโทษโดยมีเงื่อนไขคุมความประพฤติไว้ ถ้าผู้ติดยาเสพติดเป็นเด็กหรือเยาวชนก็อาจส่งตัวไปรับการแก้ไขยังสถานฝึกและอบรม หรือให้กลับไปอยู่กับครอบครัว แต่วางข้อกำหนดผู้ปกครองโดยกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติเด็กหรือเยาวชนนั้นไว้ด้วย ในระหว่างที่ต้องโทษอยู่ในเรือนจำ สถานฝึกและอบรมหรือได้รับการคุมความประพฤติผู้ติดยาเสพติดก็จะได้รับการบำบัดรักษาควบคู่ไปด้วย

2.2 แบบบังคับรักษา (Compulsory) หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่ผู้รับการแต่งตั้งโดยเฉพาะ สามารถนำตัวผู้ต้องขังที่สงสัยว่าติดยาเสพติดไปรับการวินิจฉัยตรวจหาสารเสพติด ถ้าพบสารเสพติดในปริมาณที่แสดงว่าผู้นั้นใช้ยาเสพติด และสมควรเข้ารับการบำบัดรักษา ก็จะบังคับให้เข้ารับการบำบัดรักษาในสถานพยาบาลแบบบังคับ โดยมีการบำบัดรักษาอย่างถูกต้องตามหลักวิธีที่เหมาะสมครบตามขั้นตอนที่กำหนด และให้มีบทกำหนดสำหรับผู้ไม่ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ สำหรับผู้ที่ได้รับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพครบสมบูรณ์แล้วสามารถเลิกใช้ยาเสพติดได้ ก็จะได้รับ การยกเว้นโทษ

วิธีการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดให้โทษ

ในแต่ละขั้นตอนของการบำบัดรักษาซึ่งมี 4 ขั้นตอน ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ที่ประสบกับปัญหาหาเสพติด ได้พยายามคิดค้นหาวิธีการที่จะนำมาปฏิบัติให้เกิดผลการบำบัดรักษาสูงสุด ซึ่งวิธีการเหล่านี้ก็แตกต่างกันไป เพื่อให้ผู้บำบัดรักษาหรือสถานบำบัดรักษาแต่ละแห่งพิจารณานำไปใช้หรือปรับปรุงให้เหมาะสมกับผู้รับบริการ และสภาพของสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจแต่ละท้องถิ่น วิธีการที่ใช้แก้ไขผู้ติดยาเสพติดที่ใช้กันอยู่มีทั้งวิธีการแบบพื้นบ้าน อาศัยความเชื่อ ความศรัทธา เป็นหลักยึดเหนี่ยวจิตใจ และวิธีการที่อาศัยเทคโนโลยีสมัยใหม่ทางการแพทย์ ซึ่งเป็นวิทยาศาสตร์และใช้หลักพฤติกรรมศาสตร์ ตลอดจนมีการผสมผสานวิธีการต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการบำบัดรักษาคือ ให้ผู้ติดยาเสพติดสามารถเลิกใช้ยาเสพติดได้ โดยเด็ดขาดหรืออย่างน้อยก็เลิกให้นานที่สุดและสามารถดำรงชีวิต ประกอบหน้าที่การงานได้ เช่น คนทั่วไปไม่เป็นภาระหรือก่อความเดือดร้อนแก่ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

1. ขั้นตอนการเตรียมการก่อนรักษา การดำเนินงานในขั้นตอนนี้ผู้ติดยาเสพติดจะต้องมาลงทะเบียนขอเข้ารับการรักษา ซึ่งสถานบำบัดรักษาบางแห่งจะมีการตรวจร่างกายก่อน เช่น เอกซเรย์ปอด ตรวจเลือด ตรวจปัสสาวะ ถ่ายรูป ทำแฟ้มประวัติ ฯลฯ แต่วิธีการที่เป็นหลักสำคัญซึ่งในขั้นตอนนี้จะต้องมี คือ การให้คำปรึกษาแนะนำ (Counseling) และการเยี่ยมบ้าน (Homevisit) ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีดังนี้

1.1 วิธีการทางการแพทย์ ได้แก่ การเอกซเรย์ปอด ตรวจเลือด และการตรวจปัสสาวะ เป็นการเตรียมผู้รับการรักษาทางด้านร่างกาย โดยดูว่าผู้ติดยาเสพติดนั้น มีสภาพร่างกายทรุดโทรมไปมากน้อยเพียงใด มีโรคแทรกซ้อนหรือไม่ หรือเป็นโรคติดต่อที่ต้องรักษาแยกจากผู้อื่นหรือไม่ ส่วนการตรวจปัสสาวะเพื่อดูประเภท และปริมาณของสารเสพติดที่ใช้เพื่อเป็นข้อมูลประกอบที่จะใช้ในการวางแผนบำบัดรักษาในขั้นต่อไป วิธีการนี้ต้องใช้เจ้าหน้าที่ทางการแพทย์เป็นผู้ปฏิบัติ

1.2 การให้คำปรึกษาแนะนำ วิธีการให้คำปรึกษาแนะนำเป็นการเตรียมจิตใจผู้ติดยาเสพติดให้มีความพร้อม มีความรู้และเข้าใจในกระบวนการรักษา และเป็นการเตรียมทีมงานผู้ให้การบำบัดรักษาด้วย คือจะต้องรู้ถึงประวัติ ภูมิหลังทั่วไปของผู้ติดยาเสพติด รวมทั้งประวัติการใช้ยาเสพติดสาเหตุที่ใช้การบำบัดรักษาที่ผ่านมา (ถ้ามี) ซึ่งจะต้องใช้วิธีการต่าง ๆ ดังนี้

1.2.1 การสัมภาษณ์ซักประวัติ (Intake Interview) เป็นหน้าที่ของนักสังคมสงเคราะห์หรือถ้าในระบบต้องโทษอาจเป็นเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ หรือพนักงานคุมประพฤติที่จะต้องซักถามข้อมูลเกี่ยวกับประวัติส่วนตัว ประวัติครอบครัว ประวัติการใช้ยาเสพติด การบำบัดรักษา และประวัติการกระทำผิด ข้อมูลเบื้องต้นเหล่านี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ให้การบำบัดรักษาที่จะเข้าใจสภาพปัญหา และสามารถวางแผนแก้ไขผู้ติดยาเสพติดได้เหมาะสมเป็นรายบุคคล

1.2.2 การชักจูงหรือจูงใจ (Motivation) ผู้ให้การรักษจะต้องใช้วิธีการที่จะจูงใจให้ผู้ติดยาเสพติด มีความตั้งใจและเต็มใจที่จะเข้ารับการบำบัดรักษา ซึ่งได้แก่ การชี้แจงให้เห็นผลดีของการเลิกใช้ยาเสพติด อธิบายให้ผู้ติดยาเสพติดเข้าใจขั้นตอนของการบำบัดรักษาและยอมรับว่าทุกขั้นตอนมีความสำคัญและสัมพันธ์กัน ถ้าขาดขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่ง การบำบัดรักษาก็จะไม่ได้ผลเท่าที่ควรหรืออาจไม่ได้ผลเลย แนะนำให้ผู้ติดยาเสพติดรู้ถึงกฎระเบียบของสถานบำบัด เพื่อจะได้ปรับตัวหรือปฏิบัติตามกฎได้โดยไม่ต้องข้องใจถ้าหากผู้ติดยาเสพติดมีปัญหากังวลใจ เช่น ถ้าเข้ารับการรักษาแบบผู้ป่วยในแล้วจะไม่มีคนทำงานเลี้ยงดูครอบครัว เสียการงาน เสียการเรียน ฯลฯ นักสังคมสงเคราะห์จะต้องดำเนินการติดต่อกับครอบครัว สถานที่ทำงานหรือโรงเรียนเพื่อทำความเข้าใจขอความช่วยเหลือ ขอความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องตามความจำเป็น การเตรียมการที่พร้อมจะช่วยให้ผู้เข้ารับการรักษาอยู่รับการแก้ไขฟื้นฟูได้นานซึ่งจะเป็นผลดีต่อการบำบัดรักษา

1.2.3 การเยี่ยมบ้าน (Home Visit) การไปพบกับครอบครัวของผู้ติดยาเสพติดจะช่วยให้ทราบภูมิหลังของผู้ติดยาเสพติดได้แน่ชัดขึ้น และเป็นการชี้แจงแนะนำให้ครอบครัวหรือญาติเข้าใจ และยอมรับสภาพของผู้ติดยาเสพติด รวมทั้งขอความร่วมมือให้ช่วยสนับสนุนให้กำลังใจผู้ติดยาเสพติดในระหว่างที่ทำการบำบัดรักษา

เมื่อดำเนินการตามวิธีการดังกล่าวแล้ว ก็ต้องประเมินผู้ติดยาเสพติดที่จะเข้ารับการบำบัดรักษาว่ามีความตั้งใจจริงและมีความพร้อมหรือไม่ ถ้าพร้อมก็ให้รับการรักษาในขั้นตอนต่อไป แต่ถ้ายังมีปัญหาก็อาจต้องรอได้ และใช้วิธีการให้คำปรึกษาอีกครั้งเพื่อให้แน่ใจว่าผู้ติดยาเสพติดมีความตั้งใจรักษา ขั้นตอนการเตรียมการนี้มีความจำเป็นสำหรับผู้ติดยาเสพติดที่เข้ารับการบำบัดรักษาในทุกระบบ แม้แต่ในระบบต้องโทษ โดยการจำคุกก็ควรมีการชี้แจง แนะนำ ทำความเข้าใจกับผู้ติดยาเสพติดให้เห็นประโยชน์ของการบำบัดรักษา เพื่อให้เขาเกิดความเต็มใจที่จะปฏิบัติตามข้อกำหนดของสถานบำบัดหรือทัณฑสถาน ซึ่งจะช่วยให้การแก้ไขและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดบรรลุผล

2. ขั้นตอนถอนพิษยา การถอนพิษยาเสพติดสามารถดำเนินการได้ทั้งในรูปแบบผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน การพิจารณาเลือกสภาพแวดล้อมในการบำบัดรักษาที่เหมาะสม ต้องดูจากแบบแผนการดำเนินชีวิตของแต่ละบุคคล ยาเสพติดที่ใช้และสภาพทางอารมณ์จิตใจของผู้ติดยาเสพติด แต่โดยทั่วไปในการถอนพิษยาไม่ว่าจะอยู่ในสภาพแวดล้อมแบบใดก็สามารถทำได้ผลสำเร็จเช่นเดียวกัน เพราะยังไม่ปรากฏหลักฐานที่จะแสดงให้เห็นว่าผู้รับการรักษาแบบผู้ป่วยใน (อยู่ในโรงพยาบาล) จะมีผลการรักษาที่ดีกว่าผู้รับการรักษาแบบผู้ป่วยนอก และเมื่อพิจารณาถึงค่าใช้จ่ายกับอัตราเจ้าหน้าที่ การบำบัดแบบผู้ป่วยนอกจะใช้งบประมาณและบุคลากรน้อยกว่าการรักษาแบบผู้ป่วยใน ในขั้นตอนพิษยานี้ จะใช้กรรมวิธีทางการแพทย์มากกว่าการบำบัดทางด้านจิตใจ แต่การให้กำลังใจก็ยังคงเป็นสิ่งจำเป็น วิธีการที่ใช้ในขั้นตอนพิษยาเสพติดนี้ แต่ละประเทศจะมีวิธีการที่แตกต่างกันไป โดยขึ้นอยู่กับรูปแบบของการบำบัดรักษา และความสะดวกในการนำมาใช้ วิธีการที่นิยมนำมาใช้กันมาก ได้แก่ การใช้เมธาโดนถอนพิษยาและการหักดิบ ส่วนวิธีอื่น ๆ ได้แก่ การใช้เมธาโดนแทนเฮโรอีนในระยะยาว การใช้ยาต้านฤทธิ์ยาเสพติด (Narcotic Antagonists) การใช้ยากล่อมประสาท การรักษาโดยใช้ความศรัทธาทางศาสนาและสมุนไพร และการฝังเข็ม เป็นต้น การบำบัดรักษาในขั้นตอนพิษยาสามารถแบ่งเป็นวิธีการต่าง ๆ ได้แก่ การหักดิบการถอนพิษยาด้วยเมธาโดน การใช้ยาต้านฤทธิ์ยาเสพติด การใช้ศาสนาและการฝังเข็ม ซึ่งวิธีการต่าง ๆ มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 การหักดิบ (Cold Turkey) เป็นวิธีการหนึ่งของขั้นตอนการถอนพิษยาเสพติดโดยการให้ผู้ติดยาเสพติดหยุดการใช้ยาทันที และไม่ให้ใช้ยาอื่นใดทดแทน ซึ่งจะทำให้ผู้ติดยาเสพติดมีอาการถอนยาหรือเสียน อาการที่ปรากฏจะมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับประเภทและปริมาณของยาเสพติดที่ใช้ วิธีนี้เป็นแบบวิธีธรรมชาติที่ไม่ซับซ้อน แต่เป็นวิธีการที่ได้ผลมากที่สุดวิธีหนึ่ง ปัจจัยที่เกี่ยวกับความสำเร็จของวิธีการหักดิบ

2.1.1 ตัวผู้เสพยาเสพติด หมายถึง การที่ผู้เสพยาเสพติดมีความพร้อมทั้งร่างกาย และจิตใจที่จะเลิกเสพยาเสพติด โดยเลือกใช้วิธีการหักดิบ

2.1.2 เจ้าหน้าที่ผู้ให้การบำบัดรักษา ต้องเข้าใจในกระบวนการบำบัดรักษาซึ่งมีความจำเป็นมาก เนื่องด้วยผู้ป่วยแต่ละคนมีภาวะแตกต่างกันจะต้องพิจารณาให้ความช่วยเหลือตามความเหมาะสม ถึงแม้วิธีการหักดิบจะเป็นวิธีการที่ไม่ต้องใช้สารทดแทน แต่การเอาใจใส่ของเจ้าหน้าที่ผู้ให้การบำบัดรักษาเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ เพราะอาการถอนยาที่เกิดขึ้น อาจเกิดอันตรายถึงชีวิตถ้าไม่ได้รับการช่วยเหลืออย่าง

ทันที่ นอกจากการตรวจพิสูจน์ และวินิจฉัยเกี่ยวกับโรคแทรกซ้อนต้องอาศัยจำนวนเจ้าหน้าที่ที่เพียงพอ เพื่อให้สามารถบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดได้ทั่วถึง

2.1.3 วิธีปฏิบัติต่อผู้ติดยาและอุปกรณ์การปฏิบัติงาน มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าเจ้าหน้าที่ผู้ให้การบำบัดรักษา ในชั้นถอนพิษยาจะเป็นพื้นฐานสำหรับฟื้นฟูสภาพร่างกาย และจิตใจต่อไป ดังนั้น เมื่อจะใช้วิธีการหักดิบในชั้นถอนพิษยาก็ต้องมีการตรวจสุขภาพความสมบูรณ์ของร่างกายเสียก่อน โดยการวินิจฉัยด้วยวิธีการต่าง ๆ รักษาโรคแทรกซ้อนและบำรุงร่างกายไปในขณะเดียวกัน ถึงแม้ว่าวิธีการหักดิบจะไม่มีการใช้ยาทดแทนอย่างใดโดยเฉพาะ แต่ในการปฏิบัติต่อผู้ติดยาเพื่อให้ผ่านพ้นระยะของการถอนยาต้องใช้ยาบางประเภทเพื่อประกอบในการวินิจฉัยและบำบัดรักษาเช่นกัน

2.1.4 ระยะเวลา หมายถึง ระยะเวลาที่กำหนดเป็นการบังคับให้ผู้ติดยาเสพติดอยู่ในสถานที่กักขังซึ่งห่างไกลจากยาเสพติด และไม่สามารถหลบหนีหรือหลีกเลี่ยงได้ เป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งสำหรับความสำเร็จของวิธีการหักดิบ เชื่อว่ามีผู้เสพยาเสพติดจำนวนมากที่พยายามเลิกใช้ยาเสพติดด้วยตนเองโดยวิธีการหักดิบ แต่เป็นการยากที่จะต้องอดทนจนผ่านพ้นช่วงระยะเวลาที่ตนเองเป็นผู้กำหนดเองได้ นอกเสียจากมีผู้กำหนดระยะเวลาด้วยระบบบังคับ จึงจะทำให้วิธีการหักดิบได้ผลดี

2.1.5 การป้องกันและปราบปรามการลักลอบนำยาเสพติดเข้าสู่สถานบำบัด ต้องดำเนินการควบคู่กับการบำบัดรักษาด้วยการใช้วิธีการหักดิบ แม้ว่าจะไม่มีขั้นตอนที่ยุ่งยากซับซ้อน และไม่ต้องใช้วิธีการทางการแพทย์ แต่อาจต้องมีการบำบัดรักษาแบบอื่นควบคู่ไปด้วย เช่น มีผู้คอยดูแลอย่างใกล้ชิด หากเห็นว่ามีอาการนำวิตกกังวลก็จะส่งให้แพทย์ตรวจดูแลรักษาให้พ้นขีดอันตราย ระยะเวลาที่ใช้ในการถอนยาด้วยวิธีนี้ประมาณ 1-3 สัปดาห์ ผู้ติดยาเสพติดก็จะหายจากอาการอยากยา

ข้อดีของการใช้วิธีหักดิบ ได้แก่ สามารถใช้กับผู้ติดยาเสพติดได้ทุกประเภท ประหยัดค่าใช้จ่าย และไม่จำเป็นต้องใช้บุคลากรทางการแพทย์จำนวนมาก นอกจากนี้ผลที่ได้ส่วนหนึ่งจากการที่ผู้ติดยาเสพติดสามารถผ่านพ้นความทุกข์ทรมาน อันเกิดจากการที่ร่างกายขาดยาหรือจะทำให้ผู้ติดยาเกิดความเข็ดหลาบ

ข้อเสียของวิธีการหักดิบก็คือ ทำให้ผู้ติดยาเสพติดที่เข้ารับการรักษา มีความตึงเครียดเพราะกลัวความเจ็บปวดทรมาน จึงอาจพยายามหลบเลี่ยงไม่ยอมรับการบำบัดรักษา แต่อย่างไรก็ดีปัญหานี้สามารถแก้ไขได้โดยการเตรียมตัวเตรียมใจผู้ติดยาเสพติดให้พร้อมตั้งแต่ในชั้นการเตรียมการก่อนรักษา

2.2 วิธีถอนพิษยาด้วยเมธาโดน (Methadone) ซึ่งเป็นสารสังเคราะห์ มีฤทธิ์ช่วยระงับอาการขาดยาเสพติดประเภทฝิ่น มอร์ฟีน และเฮโรอีน การรักษาแพทย์จะเป็นผู้สั่งจ่ายมาปริมาณที่ไม่มากหรือน้อยขึ้นกับอาการของผู้รับการรักษาแต่ละคน ในระยะแรกจะจ่ายเมธาโดนในขนาด 40-80 มิลลิกรัม แล้วค่อยสังเกตอาการทุกวัน ถ้ายังเกิดอาการอยากยาาก็เพิ่มขนาดเมธาโดนจนพอเหมาะ และจะค่อย ๆ ลดลงจนสามารถเลิกใช้ยาได้ในที่สุด ระยะเวลาการถอนพิษยาใช้เวลาประมาณ 14 วัน หลังจากนั้นผู้รับการรักษาจะมีอาการดีขึ้นเรื่อย ๆ จะใช้ในผู้ติดยาเสพติดประเภทฝิ่นและอนุพันธ์ของฝิ่น รวมทั้งเฮโรอีน สามารถใช้ได้กับผู้เข้ารับการรักษาทั้งแบบคนไข้นอก และคนไข้ใน การใช้เมธาโดนในระยะยาว (Methadone Maintenance Therapy) คือ ให้ผู้ติดยาเสพติดรับประทานเมธาโดนแทนยาเสพติดประเภทฝิ่น หรืออนุพันธ์ของฝิ่น รวมทั้งเฮโรอีนโดยต้องรับประทานเป็นประจำทุกวัน ซึ่งจะช่วยลดอาการอยากยาได้ การใช้เมธาโดนในระยะยาวนี้ เป็นวิธีที่จะนำมาใช้ก็ต่อเมื่อเห็นว่าวิธีการรักษาแบบอื่น ๆ ตลอดจนจนการลงโทษจำคุกไม่สามารถแก้ไขผู้ติดยาเสพติดให้โทษให้เลิกเสพได้ และจากความเชื่อที่ว่าผู้ติดยาเสพติดน่าจะได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้ป่วย ซึ่งเป็นปัญหาทางการแพทย์การถอนหรืออาการหยุดให้เมธาโดนในระยะยาวนี้ ควรได้รับการพิจารณาเป็นรายบุคคล การหยุดให้เมธาโดนโดยที่คนไข้ยังไม่พร้อม มีโอกาสที่จะทำให้เขาหวนกลับไปติดยาเสพติดซ้ำอีก ดังนั้นในคนไข้บางรายอาจจำเป็นที่จะต้องให้รับประทานเมธาโดนติดต่อกันไปจนกว่าจะสามารถแก้ไขฟื้นฟูจิตใจได้ จนมั่นใจว่าเขาจะไม่ต้องพึ่งพายาเสพติดอีก

2.3 การใช้ยาต้านฤทธิ์ยาเสพติด วิธีนี้นำมาใช้รักษาผู้ติดยาเสพติดให้โทษประเภท ฝิ่น มอร์ฟีน และเฮโรอีน โดยให้ผู้ติดยาเสพติดรับประทานยา ซึ่งจะเข้าไปทำปฏิกิริยาในร่างกาย ลบล้างฤทธิ์ที่เกิดจากยาเสพติด ทำให้ไม่เกิดอาการเคลิบเคลิ้ม อาการกดประสาทหรืออาการอื่น ๆ การรักษาด้วยยาประเภทต้านฤทธิ์ยาเสพติดนี้มีผลดีคือไม่ทำให้ติดยา และไม่มีอาการถอนยาเมื่อหยุดใช้ ซึ่งเป็นข้อที่ต่างจากการใช้เมธาโดนที่เมื่อใช้ไปนาน ๆ ก็อาจติดยาได้

2.4 การรักษาแบบใช้ศรัทธาทางศาสนาและสมุนไพร เป็นวิธีการบำบัดรักษาที่คิดค้นโดยคนไทย ซึ่งนำหลักศาสนาพุทธมาใช้เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ และใช้สมุนไพรในการถอนพิษยา ซึ่งมีทั้งแบบรับประทานให้อาเจียนอ่อนเพลีย และแบบออกฤทธิ์ทำให้เพ้อคลั่งอาละวาด เมื่อฟื้นขึ้นมาจะไม่มีอาการอยากยา วิธีนี้ใช้ได้กับผู้ที่สุขภาพร่างกายและจิตใจที่แข็งแรง และเข้มแข็งพอควร ถ้าผู้ติดยาเสพติดมีโรคแทรกซ้อนก็อาจ

เป็นอันตรายได้ และการที่ให้ผู้ติดยาต้องทรมานขณะถอนพิษยา ทำให้ผู้ที่มีจิตใจไม่เข้มแข็งพอ เกิดความขลาดไม่กล้าเข้ารับการบำบัดรักษา

2.5 การฝังเข็ม เริ่มใช้ในประเทศจีน โดยใช้เครื่องมือคือเข็มรูปร่างเรียวยาวขนาดต่าง ๆ กัน ต่อต้านหนึ่งกับสายไฟฟ้า และฝังเข็มที่บริเวณตึงหูทั้ง 2 ข้าง ปล่อยกระแสไฟฟ้าในปริมาณหนึ่ง จะทำให้เกิดอาการง่วงซึม ซึ่งจะระงับอาการกระวนกระวายจากความต้องกรยาเสพติด วิธีนี้ต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญและเครื่องมือโดยเฉพาะจึงยังไม่เป็นที่แพร่หลาย

3. ขั้นตอนการฟื้นฟูสมรรถภาพ การรักษาขั้นฟื้นฟูสมรรถภาพเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุด เพราะจะเป็นการแก้ไขนิสัยการใช้ยาเสพติด และเป็นการแก้ไขความผิดปกติทางจิตใจหรือสิ่งแวดล้อม อันเป็นปัญหาซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้ติดยาเสพติดไม่สามารถเลิกใช้ยาเสพติดโดยเด็ดขาด วิธีการที่ใช้เพื่อแก้ไขและฟื้นฟูสภาพจิตใจของผู้ติดยาเสพติดสามารถแบ่งได้ดังนี้ คือ

3.1 การทำจิตบำบัด (Psycho Therapy) ซึ่งมีทั้งแบบรายบุคคลและแบบกลุ่มจิตบำบัด คือ การรักษาชนิดหนึ่งโดยวิธีทางจิตใจ (ไม่รวมวิธีอื่น เช่น การใช้ยา การทำให้ช็อกไฟฟ้า การผ่าตัดสมอง เป็นต้น) สำหรับผู้ป่วยที่มีปัญหาทางอารมณ์หรือจิตใจ โดยที่ผู้เข้ารักษาได้รับการฝึกอบรมมาโดยเฉพาะและมีวัตถุประสงค์ 1) ทำให้ผู้ป่วยหายจากอาการป่วย ดัดแปลงแก้ไขหรือลดอาการป่วยลงหรือทำให้อาการที่ป่วยทรุดตัวช้าลงกว่าเดิม 2) ช่วยลดหรือปรับปรุงพฤติกรรมที่ไม่ดีของผู้ป่วย 3) ส่งเสริมให้มีการพัฒนาและเจริญเติบโตของบุคลิกภาพผู้ป่วยในลักษณะที่ก่อประโยชน์ยิ่งขึ้น การทำจิตบำบัดแบ่งได้เป็น 3 ระดับ คือ

3.1.1 จิตบำบัดขั้นต้น (Supportive Psychotherapy)

3.1.2 จิตบำบัดขั้นกลาง (Supportive Relationship Psychotherapy)

3.1.3 จิตบำบัดขั้นสูง (Insight Psychotherapy)

การฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดโดยวิธีการทำจิตบำบัด สามารถกระทำได้ทั้ง 3 ระดับ แต่ที่ใช้กันมากที่สุด คือ จิตบำบัดขั้นต้นซึ่งผู้ทำไม่จำเป็นต้องเป็นจิตแพทย์ อาจเป็นนักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ พยาบาลจิตเวช หรือผู้ที่สนใจในเรื่องนี้ก็ได้ วิธีการในระดับนี้อาศัยศรัทธาบุคลิกภาพ ความมีชื่อเสียงของผู้รักษา รวมทั้งศิลปะในการจูงใจคน วิธีที่สามารถนำมาใช้กับผู้ติดยาเสพติดได้ ได้แก่

1) การใช้ความร้อนหรือน้ำเย็นรักษา (Hydrotherapy as Psychotherapy) ส่วนมากใช้การอาบหรืออบไอน้ำ ซึ่งมีผล 2 ประการ คือ ผลต่อร่างกาย ช่วยการไหลเวียนของโลหิตทำให้เกิดความสบาย ลดความตึงเครียด ผ่อนคลายอารมณ์ ทำให้อ่อนหลับง่ายขึ้น ผลต่อจิตใจ ช่วยทำให้ผู้ติดยาเสพติดคลายความวิตกกังวลและความซึมเศร้าได้

2) การอาชีพบำบัด (Occupational Therapy) การรักษาตัวเป็นเวลานาน ๆ อาจก่อให้เกิดอาการวิตกกังวลและซึมเศร้าร่วมด้วย การจัดโปรแกรมอาชีพบำบัดโดยการพิจารณาว่าผู้รักษาแต่ละคน ควรจะใช้โปรแกรมชนิดไหนจะก่อให้เกิดประโยชน์ คือ ทำให้ผู้รับการรักษาเกิดความเพลิดเพลิน ไม่หมกมุ่นแต่เรื่องของตนเอง หรือใช้แต่จินตนาการอย่างเดียว ลืมความวิตกกังวลและลดความตึงเครียดลงไปได้ นอกจากนี้การให้อาชีพบำบัดยังทำให้ผู้รับการรักษามีความรู้สึกว่าตนเองสามารถทำงานในเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะทำให้เขารู้สึกสบายใจ และมีความภูมิใจในตนเองมากขึ้น

3) การใช้กิจกรรมบันเทิง (Diversion and Entertainment) โปรแกรมที่จัดให้ ได้แก่ การมีงานเลี้ยงสังสรรค์ เล่นกีฬา ฟังดนตรี ดูภาพยนตร์ ฯลฯ กิจกรรมเหล่านี้จะทำให้ผู้รับการรักษามีความสนุกสนาน เพลิดเพลิน และหันเหความสนใจที่เคยหมกมุ่นกับปัญหาของตนเอง

4) การจัดหาหรือแนะนำงานอดิเรก (Development of Hobbies) การแนะนำให้ผู้รับการรักษามีงานอดิเรกทำที่เหมาะสมกับแต่ละคน และตรงตามความสนใจ จะช่วยให้ผู้รับการรักษามีความสุข และรู้จักใช้เวลาว่างในทางที่เป็นประโยชน์ เพราะงานอดิเรกมีคุณค่าทางจิตใจ โดยการเป็นสิ่งทดแทนความรู้สึกที่ไม่ดีต่าง ๆ

3.2 การใช้ชุมชนบำบัด การฟื้นฟูสมรรถภาพร่างกายและจิตใจ

ในระยะแรกควรแยกผู้ที่ติดยาเสพติด ซึ่งได้รับการถอนพิษยาแล้วให้ออกจากสิ่งแวดล้อมเดิม คือ ควรให้อยู่ในสถานที่เฉพาะ ซึ่งอาจเป็นโรงพยาบาลหรือสถานฟื้นฟูที่จัดตั้งขึ้น ในปัจจุบันประเทศที่ประสบปัญหาเสพติดส่วนใหญ่ จะจัดตั้งสถานฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดให้โทษโดยเฉพาะ ที่เรียกว่า “ชุมชนบำบัด” (Therapeutic Community) ซึ่งเป็นสถานฟื้นฟูสมรรถภาพทางด้านจิตใจ รักษาระเบียบวินัยแก่สมาชิกอดีตเคยติดยาเสพติด แอลกอฮอล์ และสิ่งเสพติดทั้งหลาย ซึ่งสมาชิกเหล่านั้นจะต้องผ่านการถอนพิษยาเรียบร้อยแล้ว ในการบำบัดรักษาสมาชิกนั้น ชุมชนบำบัดจะประกอบด้วยนักจิตวิทยา นักกฎหมาย นักสังคมสงเคราะห์ แพทย์ และผู้ชำนาญการในการฟื้นฟูสมรรถภาพ และบุคคลอื่น ๆ มีความสนใจในด้านชุมชนบำบัด นอกจากนี้ จะมีอดีตผู้ติดยาเสพติด (Ex-Addicts) ร่วมอยู่ในคณะ

ทำงาน ซึ่งจะช่วยในด้านการทำงานประจำวันทั่วไป และการฝึกฝนตนเองของคนไข้โดยอาศัยประสบการณ์ที่เขาได้รับมา

4. ขั้นตอนการติดตามผล การติดตามผลถือเป็นขั้นตอนสุดท้าย และเป็นขั้นตอนที่สำคัญ ที่จะช่วยให้ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เคยใช้ยาเสพติดให้โทษมาแล้วให้ได้ผล สามารถเลิกใช้ยาเสพติดได้ตลอดไป ผู้ปฏิบัติงานในระยะติดตามผลนี้ จะต้องติดตามพบตัวผู้เคยติดยาเอง ติดต่อบุคคลรอบครวั รวมทั้งดูแล และแนะนำช่วยแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตประจำวันให้แก่ผู้เคยติดยา สร้างเสริมให้มีความอดทนต่อสภาพแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อความเย้ายวน และความเคยชินในการใช้ยาเสพติด เป็นการป้องกันการติดซ้ำ ขณะเดียวกันก็ช่วยแนะนำครอบครัวญาติพี่น้องให้เข้าใจสภาพของผู้เคยติดยา เพื่อให้เข้าใจกันไม่รู้สึกขุ่นเคืองเอาความหลังมาพูด หรือแสดงความรังเกียจไม่ไว้ใจผู้รักษา ซึ่งจะเป็นการบั่นทอนกำลังใจทำให้กลับไปติดยาซ้ำได้อีก วิธีการติดตามกระทำได้ 2 ทาง คือ

4.1 ทางตรง (Direct Contact) คือ ผู้ติดตามซึ่งอาจเป็นเจ้าของที่ฝ่ายบำบัดรักษา นักสังคมสงเคราะห์หรืออาสาสมัคร จะพบกับผู้เคยติดยาเสพติดหรือญาติที่เกี่ยวข้องใกล้ชิดด้วยตนเองโดยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

4.1.1 เยี่ยมบ้าน คือ การออกไปพบผู้เคยติดยาเสพติดที่บ้านเป็นรายบุคคล ซึ่งจะทำให้ได้พบกับครอบครัว ญาติพี่น้องของเขาด้วย การเยี่ยมบ้านจะช่วยให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องที่สุด และเป็นการเยี่ยมบ้านให้กำลังใจหรือช่วยเหลือแนะนำเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้โดยตรง

4.1.2 เยี่ยมที่ทำงาน การไปพบที่ทำงานของผู้เคยติดยาเสพติด ผู้เคยติดยาอาจให้ข้อมูลมากกว่าขณะไปสอบถามที่บ้านซึ่งมีครอบครัวอยู่ด้วย และเป็นโอกาสที่จะได้พบทำความเข้าใจกับนายจ้างหรือหัวหน้างาน ที่จะช่วยให้ข้อมูลและช่วยดูแลแก้ไขผู้เคยติดยา

4.1.3 นัดพบที่ทำงานของเจ้าหน้าที่ การนัดผู้เคยติดยาไปพบที่สถานที่ทำงานของเจ้าหน้าที่เป็นการสะดวก และประหยัดเวลาของเจ้าหน้าที่ และเป็นทดสอบความเอาใจใส่ และความร่วมมือของผู้เคยติดยารวมทั้งญาติต่อการบำบัดรักษา

4.1.4 การนัดพบนอกสถานที่ เช่น สวนสาธารณะ ร้านอาหาร ฯลฯ ต้องมีการนัดหมายล่วงหน้าให้ชัดเจน วิธีการนี้มีผลให้แง่บรรยากาศการพูดคุยเป็นกันเอง ผู้เคยติดยาจะรู้สึกสบาย ในที่จะพูดมากกว่าเมื่ออยู่ในบ้านหรือสถานที่ทำงาน การจะ

เลือกใช้วิธีใดนั้น ขึ้นอยู่กับความร่วมมือของฝ่ายผู้เคยติดยาเสพติด ความสะดวกของเจ้าหน้าที่ และมีการยืดหยุ่นหรืออาจใช้หลายวิธีก็ได้

4.2 ทางอ้อม (Indirect Contact) เป็นการติดตามโดยมีสื่อกลางซึ่งมีหลายวิธี เช่น

4.2.1 ติดต่อผ่านบุคคลที่สาม ใช้ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ไม่สามารถเดินทางไปพบหรือนัดให้ผู้เคยรักษามาพบได้ บุคคลที่สามต้องเป็นผู้ที่เชื่อถือได้ และเข้าใจงานพอสมควร ได้แก่ นายจ้าง ครู ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน กรรมการชุมชน หรืออาจเป็นญาติพี่น้องของผู้นั่นเอง การติดต่อผ่านบุคคลที่สาม นอกจากจะสอบถามเพื่อให้ได้ข้อมูลแล้ว ควรขอความร่วมมือให้ช่วยแนะนำให้กำลังใจ ตลอดจนช่วยป้องกันผู้เคยติดยาไม่ให้หวนกลับไปติดซ้ำอีก

4.2.2 ติดต่อทางไปรษณีย์ เมื่อผู้รับการรักษากลับจากสถานพยาบาล จะได้รับแบบฟอร์มการติดตามผลการนำกลับไปได้ โดยให้ส่งกลับมาทางไปรษณีย์ตามระยะเวลาที่กำหนด หรือหากมีปัญหาต้องการคำแนะนำช่วยเหลือ ก็เขียนจดหมายปรึกษามายังเจ้าหน้าที่หรือนักสังคมสงเคราะห์ก็ได้ ซึ่งจะมีการตอบกลับทางไปรษณีย์เช่นกัน วิธีนี้ไม่ค่อยได้ผล เพราะไม่มีหลักประกันความเชื่อถือในคำตอบ ไม่ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริง และมักไม่ค่อยได้รับการตอบแบบฟอร์มกลับมา เนื่องจากถูกละเลยหรือถ้าหากผู้นั้นอ่านเขียนหนังสือไม่ได้ก็จะใช้วิธีการนี้ไม่ได้ผล

4.2.3 ติดต่อทางโทรศัพท์ วิธีนี้ใช้ได้เฉพาะกับผู้ที่มีโทรศัพท์ประจำบ้านหรือสถานที่ทำงานเท่านั้น มักใช้ในการติดต่อขอนัดหรือผลัดเลื่อนกำหนดการสอบถามข้อมูลทางโทรศัพท์สามารถสอบถามได้คร่าว ๆ ซึ่งควรมีการนัดพบสอบถามโดยตรงอีกครั้งหนึ่ง การติดตามผู้เคยติดยาเสพติดและญาตินี้ ควรกระทำเป็นระยะต่อเนื่องกันภายในเวลาที่เหมาะสม เช่น ทุก 1, 2, 3 หรือ 6 เดือนต่อครั้ง และต่อไปอาจเป็นทุกครึ่งปี หรือหนึ่งปี ภายใน 2-5 ปี กำหนดเวลาในการติดตามสามารถยืดหยุ่นได้ แต่ควรนานพอที่จะยืนยันได้ว่า ผู้เคยติดยาเสพติดมีจิตใจเข้มแข็งพอที่จะดำเนินชีวิตโดยไม่ต้องพึ่งพายาเสพติดให้โทษ และไม่ต้องพึ่งหรือยึดเหนี่ยวเจ้าหน้าที่ผู้ทำการติดตามดูแลแล้ว

ปัจจัยที่มีผลต่อการกลับไปเสพยาเสพติดซ้ำ

การเสพยาและสารเสพติดซ้ำมีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่านดังนี้

Websent New Collegiate Dictionary (อ้างถึงใน กุลนรี หาญพัฒนชัยกุล และคณะ. 2550, หน้า 42) ให้ความหมายของการติดซ้ำไว้ 2 ความหมาย คือ

1) การกำเริบของโรคหลังจากที่อาการดีขึ้นแล้ว 2) การติดซ้ำเป็นการกระทำหรือเหตุการณ์ที่ถอยหลัง เลวลง ทరుกลง (วรลักษณ์ ปรีชาสุชาติ. 2549, หน้า 56)

Gorski (1999, p. 128) กล่าวถึงกระบวนการติดสารเสพติดซ้ำว่า เกิดจากติดซ้ำในการฟื้นฟูสภาพการปฏิเสธว่าตนเองติดซ้ำในการฟื้นฟูสภาพ ใช้พฤติกรรมอื่น ๆ มากลบล้างความรู้สึก ผสมผสานกับเหตุกระตุ้นจนไม่สามารถควบคุมอารมณ์ได้ เกิดปัญหาภายในจิตใจ เกิดปัญหาพฤติกรรมภายนอก ขาดการควบคุมตนเอง ทำให้บุคคลกลับไปสู่กลุ่มผู้ติดสารเสพติด สถานที่เสพติดหรือสิ่งที่ทำให้เสพติด และใช้สารเสพติดในที่สุด และไม่สามารถควบคุมการใช้สารเสพติดที่มากเกินไปได้

Marlatt and Gordon (1995, p. 89 อ้างถึงใจ วุฒิชัย พลสงคราม. 2551, หน้า 74) กล่าวว่า การติดสารเสพติดซ้ำจะเกิดขึ้นเป็นกระบวนการ ซึ่งมีได้เริ่มจากการใช้ยาครั้งแรกหลังจากที่ผู้ป่วยผ่านการบำบัดรักษา และหยุดเสพยาได้ระดับหนึ่ง แต่เริ่มจากการที่ผู้เสพยาพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากสังคมปกติ และเสพยาเสพติดในที่สุด

เมื่อบุคคลผ่านการรักษาแล้ว ถ้าไม่ได้รับการเตรียมความพร้อมในการเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ก็อาจก่อให้เกิดปัญหาตามมาได้ โดยเฉพาะปัญหาภายในครอบครัวที่จะต้องมีความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของครอบครัว ในการที่จะร่วมมือในการดูแลผู้ป่วยหลังจากออกจากโรงพยาบาล

ปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดทางด้านยาเสพติด

สาเหตุปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด สามารถจำแนกได้ดังนี้ (กรมราชทัณฑ์, 2546, หน้า 16-19)

1. มีความผิดปกติของบุคลิกลักษณะมาก่อน ผู้ป่วยร้อยละ 80 ที่ติดยาเสพติดหรือใช้ยาแบบผิด ๆ มักมีบุคลิกลักษณะแปรปรวน ที่พบบ่อยมีดังนี้

1.1 บุคลิกลักษณะแบบชอบพึ่งผู้อื่น (Dependence) ไม่มีความเป็นตัวของตัวเองตั้งแต่เด็ก จะตัดสินใจอะไรต้องได้รับคำแนะนำยืนยันอย่างหนักแน่น ไม่สามารถเป็นผู้นำหรือรับผิดชอบอะไรได้ แต่เป็นผู้ตามที่ดีและเชื่อฟังผู้อื่นอย่างตั้งใจ อ่อนไหวง่าย ไม่มั่นคงเมื่อต้องเผชิญกับปัญหาสังคมหรือปัญหาชีวิต จึงหาทางออกด้วยการใช้ยาเสพติด เป็นเครื่องช่วยระงับความทุกข์ เพื่อให้เกิดความสุขในโลกของตนเอง

1.2 บุคลิกลักษณะแบบต่อต้านสังคม (Anti Social) ไม่ได้รับการปลูกฝังทางด้านมโนธรรมในวัยเด็ก (Superego) ในส่วนลึกของจิตใจไม่รู้ซึ่งถึงผิดชอบชั่วดี รู้จักแต่การสร้างพอใจให้แก่ตนเองหรือไม่ก็มักมีลักษณะเป็นเด็กเกเร (Conduct Disorder)

มาตั้งแต่เริ่มแรก หนีเรียน แก๊งเพื่อน เมื่อโตขึ้นก็จะกระทำผิดกฎหมายตั้งแต่เล็กน้อยไป
ถึงมาก ต้องโทษซ้ำแล้วซ้ำเล่า ไม่มีกฎเกณฑ์ การใช้สารเสพติดเป็นองค์ประกอบหนึ่งของ
ลักษณะบุคคลเหล่านี้

2. เป็นโรคประสาทหรือโรคจิตมาก่อน ผู้ป่วยประสาทแบบวิตกกังวลหรือ
แบบที่มีความผิดปกติทางอารมณ์ แสดงออกเป็นอาการทางร่างกาย อาจใช้ยาเพื่อบรรเทา
อาการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เช่น การนอนไม่หลับ ก็ต้องใช้ยานอนหลับประจำ ผู้ป่วยอาจติดยา
เนื่องจากอารมณ์ของตนเองได้

3. สาเหตุจากร่างกายจากภาวะการเจ็บป่วย แล้วใช้ยาเพื่อบรรเทาอาการ
ปวดเพื่อให้ดีขึ้น และเกิดการติดยาในที่สุด

4. สาเหตุทางสิ่งแวดล้อมและสังคม มีปัจจัยหลายอย่างซึ่งทำให้ติดยาเสพ
ติดได้ง่าย ได้แก่

4.1 คนที่อยู่ใกล้ชิดกับพวกติดยา อยู่ในที่ที่สามารถหาได้ง่าย เช่น แหล่ง
ชุมชนแออัด ความอยากรู้อยากเห็น โดยเฉพาะวัยรุ่นหนุ่มมีความเสี่ยงที่จะติดยาได้ง่าย

4.2 ความกดดันทางสังคม ปัญหาเศรษฐกิจ ว่างาน อยู่ในแหล่งเสื่อม
โทรม

4.3 สภาพครอบครัวที่กดดันต่อจิตใจ เช่น ครอบครัวแตกแยก บิดา
มารดาทะเลาะกันเป็นประจำ บิดามารดาติดยาหรือสุรา การอบรมเลี้ยงดูไม่ดี เครื่องครัด
มากเกินไป ขาดความรักความอบอุ่น และหาทางออกโดยการใช้จ่ายเพื่อให้หายกลุ้มใจ และ
หนีจากภาวะความเป็นจริง

5. ทำงานเกี่ยวกับยา เช่น แพทย์ พยาบาล เภสัชกร รู้สรรพคุณของยา
เหล่านั้นและสามารถหยิบใช้ได้ง่ายทำให้มีโอกาสใช้จ่ายจนติดได้

6. ทดลองเพราะอยากรู้ในสิ่งที่ตนไม่เคยมาก่อน บางรายเชื่อผิด ๆ ว่ายามี
ฤทธิ์เพิ่มสมรรถภาพทางเพศ

7. เกิดจากการกระทำของแพทย์ (Iatrogenic) โดยแพทย์สั่งยาระงับปวด
หรือยานอนหลับบ่อยเกิดความจำเป็นจนผู้ป่วยติดยานั้น ๆ

8. สาเหตุมาจากองค์ประกอบทางจิตใจ (Psychological Factor) ทฤษฎีทาง
จิตวิทยาที่อธิบายพฤติกรรมติดยาและสารเสพติดกล่าวว่า บุคคลที่ติดยามากก็เป็นบุคคล
ที่มีพฤติกรรมพึ่งพา และไม่สามารถหาความสุขได้ด้วยตนเอง ทฤษฎีวิเคราะห์ของ

พรอยด์ อธิบายว่า คนติดยาเป็นคนที่มีความบุคลิกภาพชนิด Oral-Dependent Personality หมายถึง บุคคลที่มีพัฒนาการหยุดอยู่ที่ระยะปาก และต้องการตอบสนองเพื่อให้ตนถึงพอใจ โดยมีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้ปาก เช่น การสูบบุหรี่ การดื่มเหล้า หรือการเสพยาต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กันได้กล่าวไว้ว่า คนที่ติดยาเสพติดนั้นจะเห็นคุณค่าของตนเองต่ำ (Self-Esteem)

9. สาเหตุจากทางด้านสังคมวัฒนธรรม (Social Cultural Factor)

การดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบันที่มีสภาพเศรษฐกิจรัดตัว ทำให้คนมีภาวะเครียดสูง ประกอบกับสารเสพติดสามารถหาซื้อได้ง่าย จึงเป็นปัจจัยให้คนหันมาใช้ยาเสพติดระดับความเครียดกันเพิ่มมากขึ้น หนึ่งในบางกลุ่มสังคมและวัฒนธรรมยอมรับพฤติกรรมการติดสารเสพติด เช่น กลุ่มชาวไทยภูเขา ซึ่งนิยมใช้ฝิ่นแทนยารักษาโรคต่าง ๆ

พัฒนาการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในประเทศไทย

การบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด จะต้องได้รับการรักษา ทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสังคมเพื่อให้กระบวนการคิด พฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นเป็นไปด้วยความปกติสุข ที่ผ่านมามีแนวทางการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดที่ใช้ในประเทศไทย แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่ (ธงชัย อุณเภากลาง, 2541, หน้า 74 อ้างถึงใน อิทธิศักดิ์ พลงาม และคณะ, 2553, หน้า 63)

1. ขั้นตอนเตรียมการรักษา ในขั้นตอนนี้ดำเนินการ ณ ตึกผู้ป่วยนอก เพื่อเตรียมความพร้อมของผู้ป่วยและครอบครัว
2. ขั้นตอนการบำบัดด้วยยา ซึ่งผู้ป่วยสามารถเลือกการบำบัดรักษาที่เหมาะสมกับตนเองได้ทั้งแบบผู้ป่วยนอกและการบำบัดรักษาแบบผู้ป่วยในระยะเวลาการบำบัดด้วยยาใช้ระยะเวลา ขึ้นอยู่กับชนิดของสารที่เสพ โดยวัตถุประสงค์ของการบำบัดด้วยยาเพื่อช่วยให้ผู้ป่วยมีความทุกข์ทรมานจากการหยุดใช้ยาเสพติดให้น้อยที่สุด หรือช่วยให้ผู้ป่วยข้ามพ้นภาวะวิกฤตจากพิษของยาเสพติดให้ได้
3. ขั้นตอนฟื้นฟูสมรรถภาพ นับเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่จะช่วยให้ผู้ป่วยหยุดใช้ยาเสพติดได้และสามารถกลับไปดำรงชีวิตได้อย่างปกติ
4. ขั้นตอนการติดตามหลังการรักษาใช้ระยะเวลาในการติดตาม 1 ปี เพื่อประเมินว่าผู้ป่วยสามารถหยุดเสพยาเสพติดได้หรือไม่ตลอดจนการมีงานทำ มีคุณภาพชีวิตที่ดีเพียงใด

ที่ผ่านมาการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพใช้แนวคิดหลักของชุมชนบำบัด (Community as Method Concept) ชุมชนบำบัด แตกต่างจากวิธีการบำบัดฟื้นฟูแบบอื่น คือ การใช้ชุมชนบำบัดเป็นพื้นฐานของการนำความต้องการทางสังคมและการเปลี่ยนแปลงทางจิตวิทยาเข้ามาเปลี่ยนแปลงแต่ละคนในชุมชนทุกกิจกรรมในชุมชนบำบัดถูกออกแบบมาเพื่อสร้างความเปลี่ยนแปลงทั้งในการเรียนรู้และการบำบัดฟื้นฟูสมาชิกทุกคน และผู้ที่เป็นหลักในการเปลี่ยนแปลง คือสมาชิกในชุมชนนั่นเอง โดยชุมชนบำบัดนั้นเป็นเสมือนทั้งครูและผู้บำบัดรักษา ชุมชนบำบัดมี 8 แนวคิดหลักดังนี้

แนวคิดหลัก 8 แนวคิดของชุมชนบำบัด (Eight Essential Concept of Community as Methods) ที่สำคัญคือ

1. การมีส่วนร่วม (Use of Participant Roles) สมาชิกแต่ละคนจะได้รับการมอบหมายให้มีกิจกรรมต่าง ๆ กันในแต่ละวัน ซึ่งเป็นการสร้างโอกาสให้เขาได้ทำบทบาททางสังคมที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งการทำสิ่งเหล่านี้ถือเป็นกิจกรรมที่อยู่ในกระบวนการที่จะช่วยในการเปลี่ยนแปลงทั้งต่อตนเองและผู้อื่น
2. ปฏิกริยาสะท้อนกลับของสมาชิก (Use of Membership Feedback) สมาชิกในกลุ่มด้วยกันเองจะเป็นจุดกำเนิดเบื้องต้นของการชี้แนะและการให้กำลังใจในการเปลี่ยนแปลงของแต่ละบุคคล
3. การเป็นแบบอย่างที่ดี (Use of Membership as Roles Model) สมาชิกแต่ละคนต้องมีความตั้งใจเต็มที่ที่จะเป็นตัวอย่งที่ดีในกระบวนการเปลี่ยนแปลง
4. วิธีที่ช่วยให้บุคคลเปลี่ยนแปลง (Use of Collective Formats for Guiding Individual Change) สมาชิกในกลุ่มทุกคนจะมีข้อตกลงร่วมกันว่าจะต้องเป็นผู้ช่วยให้เพื่อนร่วมกลุ่มเกิดการเปลี่ยนแปลง โดยใช้วิธีการต่างๆ ทั้งการให้ความรู้ การฝึกอบรม และกิจกรรมบำบัดที่จัดขึ้น
5. การใช้กฎกติการ่วมกัน (Use of Shared Norms and Values) บรรทัดฐานและค่านิยมทางสังคมจะช่วยให้ทุกคนมีความปลอดภัยทั้งทางร่างกายและจิตใจ และการเรียนรู้ที่จะมีชีวิตอย่างเหมาะสม
6. โครงสร้างและระบบ (Use of Structure and System) การทำงานในชุมชนนั้นมีความหลากหลาย และ “การจัดการ” เป็นสิ่งที่ดี จะเป็นในการอำนวยความสะดวกในการทำกิจกรรมในแต่ละวัน เพราะการทำงานจะเป็นแรงขับเคลื่อนเบื้องต้นในการสอนเกี่ยวกับเรื่องการพัฒนาตนเอง การเรียนรู้ไม่ได้เกิดจากทักษะในการฝึกฝนอย่างเดียว

เท่านั้น แต่รวมถึงการปฏิบัติตามขั้นตอนต่าง ๆ การให้การยอมรับนับถือคนที่เป็นผู้ดูแล และการปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่มีความรับผิดชอบต่อชุมชน ซึ่งจะกลายเป็นคนที่สามารถให้คนอื่นพึ่งพิงได้

7. การสื่อสารแบบเปิดใจ (Use of Open Communication) วัตถุประสงค์หลักของชุมชนบำบัด คือ ประสบการณ์ในการมีส่วนร่วมเป็นส่วนหนึ่งของสังคมสาธารณะ ความรู้สึกนึกคิดและการแสดงออกของสมาชิกในชุมชนถือเป็นสิ่งจำเป็นมากต่อกระบวนการเปลี่ยนแปลงในการบำบัด ไม่เฉพาะการแสดงออกของตนเองเท่านั้น แต่หมายถึงการมีส่วนร่วมต่อสมาชิกคนอื่นๆ ในชุมชน

8. การสร้างสัมพันธภาพ (Use of Relationships) มิตรภาพระหว่างบุคคล เพื่อนร่วมกลุ่ม และนักบำบัดเป็นสิ่งสำคัญที่จะกระตุ้นให้เกิดข้อผูกพันร่วมกันที่จะช่วยทำให้เกิดกระบวนการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาความสัมพันธ์ในการบำบัดนี้เป็นพื้นฐานในการสร้างเครือข่ายทางสังคมที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อการช่วยให้การบำบัดประสบความสำเร็จ

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด

การฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดมีวัตถุประสงค์ให้ผู้ป่วยได้รับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพทั้งกาย จิต อารมณ์สังคม และจิตวิญญาณของผู้ป่วย จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องพบว่า มีหลากหลายทฤษฎีที่ล้วนมุ่งช่วยเหลือ และแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของผู้ป่วย พอสรุปได้ดังนี้ (ศูนย์บำบัดรักษายาเสพติดขอนแก่น, 2546, หน้า 25)

1. วัฏจักรแห่งการเปลี่ยนแปลง (Stages of Changes)

Prochaska and Diclement พบว่า การเปลี่ยนแปลงนิสัยหรือพฤติกรรมนั้น จะเป็นไปตามขั้นตอน เป็นวัฏวนของวัฏจักร ดังนั้นการบำบัดรักษาช่วยเหลือตามขั้นตอนที่ผู้ป่วยติดอยู่ เช่น ถ้าผู้ป่วยอยู่ในระยะเฝ้ารอปัญหา ผู้บำบัดต้องช่วยให้เลื่อนไปสู่ขั้นตอนที่สูงขึ้นต่อไป คือให้เกิดความลังเลใจ เกิดจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมและบุคคลอื่น ผู้ให้คำปรึกษาควรวิเคราะห์ให้ออกกว่าผู้ป่วยอยู่ในขั้นตอนไหนของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และผู้บำบัดควรมีการตอบสนองที่เหมาะสมในขั้นตอนนั้นๆ ก็จะทำให้ผู้ป่วยขยับไปสู่ขั้นตอนถัดไปได้ จนไปสู่การมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้อย่างมั่นคงถาวร

2. การสร้างแรงจูงใจในการบำบัด (Motivation enhancement Therapy)

การขาดแรงจูงใจหรือความตั้งใจเป็นอุปสรรคอย่างยิ่งสำหรับการบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด การเพิ่มแรงจูงใจ ยึดหลักสำคัญ 5 ประการคือ DARES ให้พิจารณาถึงเป้าหมายในชีวิต และความยากลำบากที่จะบรรลุเป้าหมายนั้น (Develop Discrepancy) รับฟังด้วยความจริงใจ ไม่ทะเลาะกับผู้ป่วย (Avoid Argument) ถ้าผู้ป่วยต่อต้านให้พิจารณาว่าผู้ป่วยอาจติดอยู่ขั้นตอนของวัฏจักรการเปลี่ยนแปลงในขั้นที่ต่ำกว่าผู้บำบัดตั้งใจให้เขาอยู่ (Roll with Resistance) แสดงความเข้าใจเห็นใจผู้ป่วยอย่างจริงใจ (Express Empathy) และประการสุดท้าย ส่งเสริมให้ผู้ป่วยมีความเชื่อมั่นในตัวเองว่า สามารถควบคุมจิตใจและควบคุมสถานการณ์เพื่อไม่ใช้ยาได้ (Support Self-Efficacy)

3. กลุ่มทฤษฎีการเรียนรู้ (Learning Theory)

กลุ่มนี้เชื่อว่า ผู้ติดยาเรียนรู้การเสพยาว่าเป็นรูปแบบการคลายทุกข์ หรือหาความสุขชนิดหนึ่ง การบำบัดจึงเน้นให้เกิดการเรียนรู้ใหม่ มีการวางแผนการเรียนรู้ใหม่อย่างเป็นระบบ มีการเสริมแรงเมื่อเกิดพฤติกรรมใหม่ที่พึงประสงค์ หรือการลงโทษเพื่อหยุดพฤติกรรมเดิม เน้นการควบคุมตนเอง เรียนรู้การสร้างเงื่อนไขใหม่ให้ชีวิต การเรียนรู้ใหม่อย่างเป็นระบบนี้ถูกกำหนดไว้ในกิจกรรมบ้าน การจัดตารางชีวิตประจำวันในบ้าน การตั้งกฎระเบียบเพื่อหยุดพฤติกรรมเดิมหรือไม่พึงประสงค์ กำหนดเครื่องมือในการควบคุมพฤติกรรมของสมาชิกในบ้าน หรือแม้กระทั่งกลุ่มบำบัดบางกลุ่ม เช่น กลุ่มให้คำปรึกษาเพื่อพัฒนาตนเอง ที่เน้นการฝึกอย่างเป็นระบบ เช่น ฝึกการปฏิเสธ ฝึกการกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม ฝึกการจัดการกับภาวะอารมณ์ที่เป็นลบ

4. ทฤษฎีผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง (Client centered Approach)

คาร์ล โรเจอร์มีแนวคิดพื้นฐานมาจากจิตวิทยาากลุ่มมนุษยนิยมและปรัชญากลุ่มภวนิยม ที่เชื่อว่ามนุษย์มีศักดิ์ศรี มีคุณค่า มีแรงจูงใจที่จะทำดีและพัฒนาตนเองไปสู่ความสำเร็จได้ตามศักยภาพแห่งตน ให้ความสำคัญกับอัตมโนทัศน์ อารมณ์ความรู้สึก และสภาวะปัจจุบันของสมาชิก การนำทฤษฎีนี้มาใช้มีเป้าหมายเพื่อเป็นการช่วยให้ผู้ป่วยเข้าใจ ยอมรับตนเองตามความเป็นจริง สามารถตัดสินใจเลือกเป้าหมายในชีวิต และรับผิดชอบต่อตนเองได้ มีวุฒิภาวะและมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่เหมาะสมมากขึ้น ทฤษฎีนี้สามารถประยุกต์ใช้ได้กับทุกกิจกรรมบำบัด เช่น การให้คำปรึกษารายบุคคล กลุ่มระดับประคอง กลุ่มพัฒนาตนเอง หรือแม้แต่กิจกรรมบ้าน

5. กลุ่มทฤษฎีการปรับพฤติกรรมทางปัญญา (Cognitive Behavioral Therapy)

กลุ่มนี้เน้นการเปลี่ยนแปลงทางความคิด การรับรู้ ปัญญา เพื่อที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เหตุผลของการใช้ยาเสพติดอย่างต่อเนื่องของผู้ป่วยเชื่อว่าผู้ติดยาเสพติดจะบิดเบือนความคิดของตัวเองอย่างเป็นระบบ ซึ่งได้แก่ การหาเหตุผลอ้างอิงตามใจชอบ การเลือกรับรู้ และสรุปข้อมูล การสรุปข้อมูลเกินกว่าเหตุ ซึ่งต่อมากการบิดเบือนนั้นอาจเกิดขึ้นจนเป็นอัตโนมัติ ยากแก่การควบคุม เช่น การใช้ยาจะเลิกเมื่อไหร่ก็ได้ เลิกได้ด้วยตนเอง การปฏิเสธการรักษา การนำกลุ่มทฤษฎีมาใช้ในกระบวนการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพ ใช้ทั้งกระบวนการบำบัด และการนำเทคนิคมาใช้ กระบวนการบำบัดที่นำแนวคิดของกลุ่มทฤษฎีการปรับพฤติกรรมทางปัญญามาใช้คือการสร้างการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ (Participatory Learning) ให้ผู้ป่วยได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ระดมสมอง ทดลองปฏิบัติ และสรุปความรู้ที่ได้จากการดำเนินกิจกรรม

ส่วนเทคนิคในกลุ่มปรับพฤติกรรมทางปัญญา นำมาใช้ในกลุ่มพัฒนาตนเองที่เน้นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเสพติดยา เช่น กิจกรรมบำบัดทางปัญญา (Cognitive Therapy) โดยการวิเคราะห์ข้อดี ข้อเสียของการเสพยา (Advantage-disadvantage Analysis) การบำบัดแบบพิจารณาเหตุผลและอารมณ์ (Rational-Emotive Therapy หรือ RET) การจัดการปัญหา (Problem-Solving Therapy) การฝึกจัดการอารมณ์และความเครียด (Stress management Training) การฝึกควบคุมตนเอง (Self-Control Training) เป็นต้น

6. หมวดทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Analytical oriented approach)

เป็นแนวคิดของซิกมันด์ฟรอยด์ เชื่อว่า การติดยาเกิดจากบุคลิกเดิมของบุคคลนั้นอ่อนแอ (ego weakness) ซึ่งเป็นลักษณะของการขาดความอดทนต่อสภาพการณ์ที่คับข้องใจ การบำบัดจึงมุ่งเน้นการพัฒนาบุคลิกภาพให้เข้มแข็ง ส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเอง ให้มองตนเองเป็นคนดีคนหนึ่ง มีศักยภาพในการดำรงชีวิตอยู่ด้วยตัวเอง แนวคิดนี้ถูกนำมาประยุกต์ใช้ในกลุ่มจิตบำบัด กลุ่มศิลปะบำบัด กลุ่มให้คำปรึกษาโดยใช้ดนตรีเป็นสื่อ และกลุ่มระดับประคอง

7. Satir's brief systemic therapy

แนวคิดของ Virginia Satir (นวนันท์ ปิยะวัฒน์กุล, เอกสารอัดสำเนา) นั้นเน้นที่ความภาคภูมิใจในตนเอง การเปลี่ยนจากแง่ลบสู่แง่บวก และการเติบโตของมนุษย์

(Growth model) สามารถใช้ตัวตนของตนเองในทางสร้างสรรค์และในทางบวกให้มากขึ้น และสามารถมีทางเลือกมากขึ้นสำหรับอิสรภาพและพลังที่ยิ่งใหญ่กว่าเดิม แนวคิดนี้ถูกนำมาประยุกต์ใช้ในการประเมินสภาพปัญหาของผู้ในระยะแรกเริ่ม การให้คำปรึกษา รายบุคคล การให้คำปรึกษาครอบครัว กลุ่มอ่านอุทธรณ์ภูมิใจในสมาชิกกับโปรแกรม

8. แนวคิดทฤษฎีเกสทอลท์ (Gestalt Therapy)

เชื่อว่า บุคคลเกิดปัญหาจากการปล่อยให้อึดติดหรืออนาคตเข้าครอบงำ เพื่อหลีกเลี่ยงจากสภาวะปัจจุบันที่ทำให้ตนเจ็บปวดและปล่อยให้ความต้องการที่ไม่ได้รับการตอบสนอง (Unfinished Business) มาคอยรบกวนจิตใจ ทำให้การรับรู้เกี่ยวกับตนเองบกพร่องไป การบำบัดส่วนใหญ่จะเน้นที่การมีสติหรือให้พยายามตระหนักรู้ (Aware) ถึงความรู้สึกของตนเองที่เกิดขึ้นในขณะนั้น (Here-and-Now) และการทำงานของกายกับใจที่ควบคู่กันไป มีลักษณะเป็นแบบ holistic Approach เพื่อให้ผู้ป่วยหลุดจากอดีตที่ฝังใจและตัดสินใจที่จะเลือกรับรู้ในปัจจุบันตามสภาพที่เป็นจริง

แนวคิดเกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำ

การศึกษาพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ในครั้งนี้ การกระทำผิดซ้ำ หมายถึง การกระทำผิดมากกว่า 1 ครั้งขึ้นไป ทั้งที่ถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำ ดังนี้

การกระทำผิดซ้ำ

Gottfredson (อ้างถึงใน สุวรรณ ใจคลองแคล้ว, 2546, หน้า 28) กล่าวว่า ผู้กระทำผิดติดนิสัย (Persistence Offender) โดยทั่วไป หมายถึง ผู้ที่กระทำผิดซ้ำซากหรือกระทำความผิดบ่อยครั้งจนถือว่าเป็นนิสัย ซึ่งแต่เดิมมักจะใช้คำว่า ผู้กระทำผิดโดยสันดาน ผู้ที่กระทำผิดติดนิสัยนั้น พิจารณาจากการที่ผู้นั้นกระทำผิดซ้ำซาก คือ กระทำผิดหลาย ๆ ครั้ง ถ้ากระทำผิดซ้ำเพียงครั้งเดียว คือ กระทำผิดครั้งที่ 2 ยังไม่ถือว่าเป็นการกระทำผิดติดนิสัยเพราะอาจพลาดพลั้ง แต่การกระทำผิดซ้ำตั้งแต่ 3 ครั้งขึ้นไป ควรจะถือได้ว่ากระทำความผิดพลาดซ้ำซาก ซึ่งแบ่งแยกเป็นประเภทได้ ดังนี้

1. ผู้ต้องขังที่เป็นอาชญากรอาชีพ

อาชญากรอาชีพ เป็นผู้กระทำความผิดที่มีความชำนาญในการประกอบอาชญากรรมหรือประกอบอาชญากรรมโดยอาศัยทักษะหรือความชำนาญพิเศษ นอกจากนี้ ยังเป็นผู้ที่มีรายได้หลักจากการประกอบอาชญากรรม

2. ผู้ต้องขังที่มีจิตบกพร่อง

ผู้ต้องขังที่มีจิตบกพร่อง และเป็นผู้ที่กระทำความผิดซ้ำจนถือว่าเป็นผู้ต้องขังที่กระทำความผิดติดนิสัย เป็นพวกที่มีความบกพร่องทางจิตดังกล่าว นำไปสู่การประกอบอาชญากรรมซ้ำซาก จึงไม่ได้เกิดจากความชั่วร้ายในจิตใจที่จะคิดทำผิด เพื่อหวังสิ่งตอบแทนทางเศรษฐกิจ

3. ผู้ต้องขังที่กระทำความผิดซ้ำในคดีเล็กน้อย

ผู้ต้องขังที่กระทำความผิดติดนิสัยที่กระทำผิดเล็กน้อยในคดีเล็กน้อยนี้ แยกได้เป็น 2 ประเภท คือ พวกที่ทำผิดในคดีลักทรัพย์เล็กน้อย และพวกที่ทำผิดในคดียาเสพติด

พฤติกรรมกรรมการติดคุกซ้ำซาก

Gottfredson (อ้างถึงใน สุวรรณ ใจคล่องแคล่ว, 2546, หน้า 28) กล่าวว่า พฤติกรรมของผู้ติดคุกซ้ำซาก เป็นลักษณะอาชญากรติดนิสัย อาชญากรประเภทนี้ ได้แก่ บุคคลที่ไม่สามารถจะปฏิบัติตนให้เข้ากับมาตรฐานของสังคมได้ ไม่เกิดความเข็ดหลาบ เมื่อต้องโทษและจะประกอบอาชญากรรมซ้ำอีกเมื่อมีโอกาส โดยไม่คำนึงว่าผลที่เกิดขึ้นนั้นจะเป็นผลอย่างไร จะดำรงชีวิตอยู่ด้วยการโจรกรรม ไม่คิดบวก เวลาต้องโทษก็แสวงหาตัวดี พอพ้นโทษก็ทำผิดอีก มีความพอใจจะเป็นอยู่อย่างนี้ ซึ่งถือว่ามีความชั่วร้ายติดอยู่ในบุคลิกภาพ จึงเรียกว่า อาชญากรติดนิสัย หรืออาชญากรที่กระทำผิดซ้ำไม่เข็ดหลาบ

โดยสรุป พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยหลายประการ เช่น ปัจจัยทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ซึ่งผู้ต้องขังแต่ละคนจะมีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำในลักษณะต่าง ๆ กัน

การกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด หมายถึง ผู้ต้องคำพิพากษาถึงที่สุด ให้ลงโทษจำคุกสำหรับความผิดพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 และได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้อีกในระหว่างที่ยังต้องโทษอยู่ หรือภายในเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นโทษ

นอกจากนี้ ตามประมวลกฎหมายอาญา แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2551 กำหนดลักษณะการเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดไว้ในมาตรา 83, 84 และ 86 จำนวน 3 ลักษณะ ดังนี้

1. การกระทำความผิดลักษณะตัวการ

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83 บัญญัติว่า “ในกรณีความผิดใดเกิดขึ้นโดยการกระทำของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ผู้ที่ได้ร่วมกระทำความผิดด้วยกันนั้นเป็นตัวการต้องระวางโทษตามที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น” เมื่อพิจารณาตามบทบัญญัติมาตรานี้ ตัวการ หมายถึง ผู้ที่เกี่ยวข้องในการกระทำความผิดอาญารายหนึ่ง ๆ อาจมีผู้กระทำความผิดเพียงคนเดียว เริ่มลงมือกระทำตั้งแต่ต้นไปจนความผิดสำเร็จ ในกรณีเช่นนี้จะไม่มีปัญหาเรื่องตัวการ แต่ถ้าในการกระทำความผิดนั้นมีผู้เข้าร่วมการกระทำความผิดตั้งแต่สองคนขึ้นไป ก็จะมีปัญหาเรื่องตัวการได้ และปัญหาเรื่องตัวการจะยิ่งเพิ่มความสำคัญยิ่งขึ้นในกรณีต่อไปนี้ (เข้มชัย ชูติวงศ์, 2554, หน้า 445-453)

1.1 กรณีที่บุคคลซึ่งร่วมกระทำความผิดหลายคนนั้น มีบุคคลบางคนหรือทุกคนมิได้ลงมือกระทำความผิดตั้งแต่ต้นจนความผิดสำเร็จ เช่น แดงกับดำสมคบกันไปลักทรัพย์ บ้านของขาว แดงเป็นคนหยิบทรัพย์ใส่กระเป๋า พอดีขาวเข้ามาในบ้าน ดำจึงใช้ปืนยิงขาวบาดเจ็บ แล้วแดงกับดำก็หนีไป ดังนั้น ทั้งแดงและดำ ไม่มีผู้ใดกระทำความผิดฐานชิงทรัพย์ครบองค์ประกอบ กล่าวคือ แดงลักทรัพย์แต่มิได้ใช้กำลังประทุษร้าย ส่วนดำใช้กำลังประทุษร้าย แต่มิได้ลักทรัพย์ แต่ทั้งสองคนต่างเป็นตัวการในความผิดฐานชิงทรัพย์ นอกจากนี้แนวความคิดเรื่องตัวการยังครอบคลุมไปถึงบุคคลที่มีส่วนทำให้เกิดความผิดเกิดขึ้น โดยที่บุคคลนั้นอาจมิได้กระทำการอันเป็นองค์ประกอบความผิดเลยให้ต้องรับผิดชอบในความผิดฐานเป็นตัวการได้

1.2 ในความผิดบางฐานกำหนดให้การมีผู้กระทำความผิดมากกว่า 1 คน เป็นองค์ประกอบความผิด เช่น ความผิดฐานปล้นทรัพย์ตามมาตรา 340 กำหนดว่าต้องมีผู้กระทำความผิดตั้งแต่สามคนขึ้นไป หรือบางครั้งกฎหมายกำหนดให้การที่มีผู้กระทำความผิดตั้งแต่สองคนขึ้นไป เป็นเหตุให้ทำให้ต้องรับโทษหนักขึ้นในความผิดบางฐาน เช่น ความผิดฐานลักทรัพย์โดยมีผู้ร่วมกระทำตั้งแต่สองคนขึ้นไป ตามมาตรา 335 (7) ในองค์ประกอบความผิดเหล่านี้ จะต้องได้รับความช่วยเหลือว่า บุคคลหลายคนนั้น ได้ร่วมกันกระทำความผิดลักษณะเป็นตัวการ มิฉะนั้น ก็จะลงโทษเขาในความผิดฐานดังกล่าว หรือให้เขาต้องรับโทษหนักขึ้น

เพราะเหตุดังกล่าวไม่ได้ เมื่อพิจารณาหลักการดังกล่าวข้างต้นแล้ว อาจแยกองค์ประกอบของตัวการได้ 2 ประการ คือ

1.2.1 มีการกระทำความผิดร่วมกัน โดยพิจารณาจากความเห็นของนักกฎหมายตลอดจนบรรทัดฐานของคำพิพากษาฎีกาแล้ว อาจสรุปได้ว่าการกระทำร่วมกันนั้น หมายถึง การเกี่ยวข้องในการกระทำผิดในลักษณะ ดังต่อไปนี้

1.2.1.1 การกระทำซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการกระทำทั้งหมดที่รวมกันเป็นความผิด ที่เห็นชัดเจนที่สุดก็คือกระทำสิ่งที่กฎหมายบัญญัติว่าเป็นความผิด เช่น ร่วมกันทำร้ายร่างกายเขาจนบาดเจ็บ ผู้เข้าร่วมแต่ละคนจะทำร้ายมากน้อยแค่ไหนไม่เป็นสาระสำคัญทุกคนเป็นตัวการเหมือนกันหมด

1.2.1.2 การแบ่งหน้าที่กันทำกับผู้ร่วมกระทำผิดอื่น หมายความว่าในการกระทำความผิดนั้น มีการแบ่งหน้าที่ให้แก่บุคคลหลาย ๆ คนช่วยกันเพื่อให้ความผิดนั้นสำเร็จ หน้าที่ที่แบ่งกันนั้น บางหน้าที่อาจมิใช่การกระทำที่เป็นองค์ประกอบความผิด แต่เป็นการช่วยเหลือให้บุคคลอื่นลงมือกระทำความผิดได้สำเร็จหรือสะดวกยิ่งขึ้น ทั้งนี้โดยช่วยเหลืออยู่ในที่เกิดเหตุในขณะที่เกิดเหตุตนเอง เช่น ช่วยดูต้นทาง ช่วยส่งสัญญาณ เป็นต้น ดังนี้ก็ถือได้ว่าเป็นผู้ร่วมกระทำผิดด้วย

1.2.1.3 การอยู่ร่วมในที่เกิดเหตุในลักษณะพร้อมจะช่วยเหลือผู้กระทำผิดอื่นได้ทันที ทั้งนี้โดยผู้นั้นไม่จำเป็นต้องได้ลงมือกระทำการสิ่งใด เพราะการอยู่ในที่เกิดเหตุในลักษณะเช่นนั้น ก็เท่ากับเป็นการสมทบกำลังให้ผู้กระทำผิดอื่น ทำให้คนอื่นกระทำความผิดด้วยความมั่นใจมากขึ้น

1.2.1.4 การอยู่ในที่เกิดเหตุและได้ใช้หรือก่อให้เกิดผู้อื่นกระทำความผิด ถือว่ามีส่วนร่วมในการกระทำผิดตามปกติการเข้าเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดในลักษณะที่ใช้หรือก่อให้เกิดผู้อื่นกระทำผิดนั้น ไม่ถือว่าเป็นตัวการ แต่ถือว่าเป็นผู้ใช้ แต่ถ้าผู้นั้นได้เข้าร่วมกระทำผิดด้วยย่อมต้องถือว่า ความเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของผู้ใช้ได้เพิ่มระดับขั้นจนเป็นตัวการและต้องรับผิดชอบในฐานะตัวการ

1.2.2 มีเจตนา ร่วมกันในการกระทำความผิด หมายถึง ทุกคนที่ร่วมกระทำ จะต้องรู้ถึงการกระทำของกันและกัน และต่างประสงค์จะถือเอาการกระทำของแต่ละคนเป็นการกระทำของตนด้วย หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ มุ่งหมายให้ความผิดนั้นสำเร็จด้วยตนเอง ดังนี้

1.2.2.1 พฤติการณ์ที่ถือว่ามีเจตนาร่วมกัน คือ การที่ผู้ร่วมกระทำ ความผิดนั้น ได้มีการสมคบกันมาก่อนการกระทำผิด ก็ย่อมเห็นได้ชัดว่ามีเจตนาร่วมกัน การสมคบกันอาจแสดงออกโดยพฤติการณ์ เช่น มาด้วยกันเมื่อกระทำผิดสำเร็จก็หนีไปด้วยกัน อย่างไรก็ตาม การมีเจตนาร่วมกันมิได้มีความหมายแคบเพียงแค่นั้น แม้จะไม่ได้ หมายความว่า ผู้กระทำผิดนั้นได้สมคบรู้เห็นในการกระทำผิดมาก่อน แต่ได้มาร่วม กระทำอย่างเป็นพวกเดียวกัน ขณะที่ความผิดได้เกิดก็เพียงพอ จะถือว่ามีเจตนาร่วมกัน แล้ว

1.2.2.2 ผู้กระทำความผิดต้องมีเจตนาร่วมกันในการกระทำ ทั้งหมด คือ เพียงแต่มีเจตนาร่วมเพียงบางส่วนไม่เพียงพอ เจตนาร่วมกระทำจะต้องมีอยู่ ตลอดไปจนกว่าการกระทำจะเกิดเป็นความผิดขึ้น หากว่าเจตนาร่วมกันนั้นสิ้นสุดลงเมื่อใด การร่วมกระทำความผิดมิได้เพียงนั้น

1.2.2.3 ผู้กระทำความผิดต้องมีเจตนามิใช่ประมาท คือ การเป็น ตัวการจะมีได้เฉพาะการกระทำโดยเจตนาเท่านั้น การกระทำโดยประมาทที่ต้องรับผิดชอบ อาญา จึงไม่อาจมีตัวการร่วมกันได้ ดังนั้น แม้จะมีบุคคลหลายคนกระทำ โดยประมาทเป็น เหตุให้เกิดผลร้ายขึ้นก็ต้องถือว่าเป็นเรื่องต่างคนต่างทำ และรับผิดชอบผลแห่งความ ประมาทของตนเท่านั้น

สรุป การกระทำผิดลักษณะตัวการ หมายถึง บุคคลที่ลงมือกระทำ ความผิดด้วยตนเอง หรือร่วมกับผู้อื่นลงมือกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษในฐาน เสพยาเสพติดให้โทษ หรือในฐานมียาเสพติดให้โทษไว้ในครอบครองเพื่อเสพหรือฐานมียา เสพติดไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย

2. การกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้ผู้อื่นกระทำความผิด

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 84 วรรคแรก บัญญัติว่า “ผู้ใดก่อให้เกิด ผู้อื่นกระทำความผิดไม่ว่าด้วยการใช้ บังคับ ชูเชิญ จ้าง วาน หรือยุยงส่งเสริม หรือด้วย วิธีอื่นใด ผู้นั้นเป็นผู้ใช้ให้กระทำความผิด”

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 84 วรรคสอง บัญญัติว่า “ถ้าผู้ถูกใช้ได้ กระทำความผิดนั้น ผู้ใช้ต้องรับโทษเสมือนตัวการ ถ้าความผิดมิได้กระทำลง ไม่ว่าจะ เป็นเพราะผู้ถูกใช้ไม่ยอมกระทำ ยังไม่ได้กระทำ หรือเหตุอื่นใด ผู้ใช้ต้องระวางโทษเพียงหนึ่งใน สามของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น” เมื่อพิจารณาตามบทบัญญัติมาตรานี้ ผู้ใช้ให้ กระทำความผิด หมายถึง ผู้ที่เกี่ยวข้องในการกระทำผิดในลักษณะที่เป็นผู้ก่อให้เกิดบุคคลอื่น

กระทำผิด ผู้ใช้แม้จะมีใช้ผู้ลงมือกระทำผิดโดยตรง แต่ก็ยังเป็นบุคคลสำคัญที่ทำให้ความผิดเกิดขึ้นเพราะเป็นผู้บงการให้คนอื่นกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา ผู้ใช้จะต้องรับผิดชอบทั้งกรณีที่มีการกระทำความผิด และกรณีที่ไม่ได้มีการกระทำความผิด กล่าวคือ ถ้าผู้ถูกใช้มิได้กระทำความผิด ผู้ใช้ก็ยังคงต้องรับผิดชอบเนื่องจากการใช้ของตน แต่โทษที่จะต้องรับลดหย่อนลงเพียงหนึ่งในสามของระวางโทษสำหรับความผิดที่ใช้ เมื่อพิจารณาประกอบกับโครงสร้างความรับผิดทางอาญาแล้ว ผู้ใช้จะต้องมีการกระทำและเจตนา กล่าวคือ มีการกระทำที่เป็นการก่อให้เกิดผู้อื่นกระทำความผิด และขณะเดียวกันก็ต้องมีเจตนาให้ผู้อื่นกระทำความผิดด้วย ดังนี้ (เข็มชัย ชุติวงศ์, 2554, หน้า 446-462)

2.1 การก่อให้เกิดผู้อื่นกระทำความผิด มีประเด็นที่จะต้องพิจารณา ดังนี้

2.1.1 การก่อให้เกิดกระทำผิด หมายถึง การกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งที่ เป็นเหตุให้ผู้อื่นกระทำความผิด ดังนั้น จะต้องได้ความว่าผู้กระทำความผิดยังมิได้ตกลงใจจะกระทำผิดอยู่แต่ได้ตกลงใจจะกระทำผิดเพราะการกระทำของผู้ใช้ มาตรา 84 ได้ให้ ตัวอย่างการกระทำที่เป็นการก่อให้เกิดกระทำผิดไว้หลายประเภท ดังนี้

2.1.1.1 ใช้ หมายถึง การบอกให้ทำหรือสั่งให้ทำ จะบังคับหรือไม่ก็ได้ เช่น บอกว่าช่วยไปตีหัวหน้าแดงให้ที

2.1.1.2 บังคับ หมายถึง การใช้โดยขู่ว่าจะไม่ทำจะได้รับผลร้ายในปัจจุบัน การบังคับนั้น ผู้กระทำยังมีอิสระในการเคลื่อนไหวร่างกาย เพียงแต่ถูกบังคับจิตใจให้จำต้องทำ แต่ถ้าเป็นการบังคับการเคลื่อนไหวร่างกายด้วยแล้ว ก็จะกลายเป็นการกระทำผิดโดยผู้บังคับโดยตรง มิใช่การก่อให้เกิดผู้อื่นกระทำความผิด

2.1.1.3 ชูเชิญ หมายถึง การใช้โดยแสดงให้เห็นว่าถ้าไม่ทำตามจะเกิดอันตรายแก่ผู้ถูกใช้ความหมายคล้ายกับการบังคับ

2.1.1.4 จูงใจ หมายถึง การใช้ให้ไปกระทำผิดโดยมีค่าตอบแทน

2.1.1.5 วาน หมายถึง การใช้ให้ไปกระทำผิดโดยไม่มีค่าตอบแทน

2.1.1.6 ยุยงส่งเสริม หมายถึง การให้กำลังใจผู้ที่ยังลังเล หรือยังมิได้ตัดสินใจกระทำผิดให้ตกลงใจที่จะกระทำผิดโดยปราศจากความลังเล

2.1.2 การกระทำของผู้ใช้จะสมบูรณ์เมื่อผู้ถูกใช้ได้ทราบถึงการใช้นั้น การใช้ต่อกันไปหลาย ๆ ทอดอาจมิได้แต่จะถือว่ามีผู้ใช้ต่อเมื่อบุคคลซึ่งถูกกำหนดให้เป็น

ผู้กระทำผิดได้ทราบถึงการไปแล้ว ทั้งนี้ ผู้ถูกใช้จะยินยอมกระทำตามที่ถูกใช้หรือไม่ ไม่สำคัญแต่ถ้าผู้ถูกกำหนดให้กระทำผิดยังไม่ทราบถึงการใช้ ก็ถือว่า ยังไม่มีการใช้ ผู้ใช้ยังต้องรับผิดชอบแม้จะลงมือใช้ไปแล้ว

2.2 เจตนาของผู้ใช้ ผู้ใช้จะต้องรับผิดชอบก็ต่อเมื่อก่อให้ผู้อื่นกระทำผิดโดยมีเจตนา กล่าวคือ ประสงค์ต่อผล หรือเล็งเห็นผลว่า ผู้ถูกใช้อาจจะไปกระทำตามที่ตนใช้ได้ ดังนั้น ถ้าผู้ใช้มิได้ประสงค์ต่อผล หรือเล็งเห็นผล แต่มีบุคคลไปกระทำผิดโดยคิดว่า ผู้ใช้ประสงค์จะทำ ผู้ใช้ย่อมไม่ต้องรับผิด

สรุป ผู้ใช้ให้กระทำความผิด หมายถึง บุคคลที่ใช้บังคับ ชูเชิญ จ้าง วาน ยุยงส่งเสริม หรือด้วยวิธีอื่นใดให้ผู้อื่นลงมือกระทำความผิดในฐานความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ

3. การกระทำผิดลักษณะผู้สนับสนุนให้กระทำความผิด

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 86 บัญญัติว่า “ผู้ใดกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวกในการที่ผู้อื่นกระทำความผิดก่อน หรือขณะกระทำความผิด แม้ผู้กระทำความผิด แม้ผู้กระทำความผิดจะมีได้รู้ถึงการช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวกนั้นก็ตาม ผู้นั้นเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิด ต้องระวางโทษสองในสามส่วนของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดที่สนับสนุนนั้น” เมื่อพิจารณาตามบทบัญญัติตามมาตรานี้ ผู้สนับสนุนมีความแตกต่างไปจากตัวการและผู้ใช้ให้กระทำความผิด กล่าวคือ ตัวการเป็นผู้ร่วมกระทำความผิดเอง ส่วนผู้ใช้ให้กระทำความผิดเป็นผู้ก่อให้ผู้อื่นกระทำความผิด แต่ผู้สนับสนุนมิใช่ผู้ร่วมลงมือกระทำความผิด หรือก่อให้บุคคลอื่นกระทำความผิดเช่นนั้น เป็นแต่เพียงผู้ช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวกในการที่ผู้อื่นกระทำความผิด จากบทบัญญัติดังกล่าว สามารถแยกหลักเกณฑ์การกระทำที่เป็นความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุน ได้ดังนี้ (เข้มชัย ชุตินวงศ์, 2554, หน้า 472-482)

3.1 ต้องมีเจตนาช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกในการกระทำความผิด หลักเกณฑ์สำคัญของความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุน คือ ต้องมีการกระทำอันเป็นการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกในการที่ผู้อื่นกระทำความผิด แยกพิจารณาได้เป็น 3 ประการ คือ

3.1.1 ต้องมีการกระทำความผิด การสนับสนุนเป็นการให้ความช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวกแก่ผู้กระทำความผิด ฉะนั้นการสนับสนุนจึงต้องมีการกระทำความผิดเป็นประธานอยู่ก่อน ความผิดนี้ไม่จำกัดเฉพาะความผิดตามประมวล

กฎหมายอาญาจะเป็นการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติอื่นที่เป็นความผิดอาญาก็ได้ และไม่ว่าการกระทำความผิดนั้นจะอยู่ในชั้นพยายามกระทำความผิด หรือความผิดสำเร็จ หรืออยู่ในชั้นเตรียมการที่มีโทษจูงใจความพยายามกระทำความผิดสำเร็จ ก็มีการสนับสนุนได้ทั้งสิ้น แต่ถ้าด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง การกระทำของผู้กระทำไม่เป็นความผิดหรือไม่มีการกระทำความผิดก็จะมี การสนับสนุนไม่ได้

3.1.2 ต้องมีการกระทำอันเป็นการช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวกในการกระทำความผิด การกระทำอันเป็นการช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวกในการกระทำความผิดนี้ จะกระทำโดยวิธีใดก็ได้ กฎหมายมิได้จำกัดเอาไว้

3.1.3 ต้องได้กระทำการช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวกก่อนหรือขณะกระทำความผิด การกระทำความผิดไม่ได้มีการจำกัดวิธีกระทำ จะกระทำด้วยประการใด ๆ ก็ได้ดังกล่าวนมาแล้ว แต่มีข้อจำกัดในเรื่องเวลา กล่าวคือ ต้องกระทำการช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวกก่อน หรือขณะกระทำความผิด ถ้าเป็นการกระทำภายหลังการกระทำความผิดสำเร็จแล้วก็ไม่เป็นความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุน แต่อาจเป็นความผิดอย่างอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

3.2 ต้องมีเจตนาที่จะช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวกในการกระทำความผิด ผู้สนับสนุนนอกจากจะต้องกระทำการใด ๆ อันเป็นการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกในการกระทำความผิดแล้ว ก็จะต้องกระทำการนั้นไปโดยเจตนาด้วยเจตนา นี้จะเป็นเจตนาประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลก็ได้

สรุป ผู้สนับสนุนการกระทำความผิด หมายถึง บุคคลที่กระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกในการที่ผู้อื่นกระทำความผิด ก่อนหรือขณะกระทำความผิดในฐานยาเสพติดให้โทษ หรือในฐานมียาเสพติดให้โทษไว้ในครอบครองเพื่อเสพ หรือในฐานมียาเสพติดให้โทษไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ซึ่งมีหลายทฤษฎี ดังนี้

ทฤษฎีความผูกพันทางสังคม (Social Bond Theory)

ทฤษฎีความผูกพันทางสังคม ที่นับว่าได้รับการยอมรับมากที่สุดในวงการอาชญาวิทยาก็คือ ทฤษฎีความผูกพันทางสังคม ของ Herschi (1969 อ้างถึงใน ศุภกานดา สุขศรีวงษ์, 2550, หน้า 30-32) ที่กล่าวว่า ไม่มีความจำเป็นต้องอธิบายแรงจูงใจหรือแรงกระตุ้นของ

พฤติกรรมอาชญากรรม เนื่องจากมนุษย์เป็นสัตว์โลกที่มีความสามารถโดยธรรมชาติที่จะประกอบอาชญากรรมอยู่แล้ว โดยเฮอร์ซีย์ได้นำเสนอทฤษฎีควบคุมโดยมีใจความสำคัญว่า บุคคลที่มีความผูกพันกับองค์กรหรือกลุ่มในสังคม ซึ่งได้แก่ ครอบครัว โรงเรียน และเพื่อนฝูง มักจะมีแนวโน้มที่จะไม่ประกอบอาชญากรรม

หลักการสำคัญของทฤษฎีนี้ คือ พันธะทางสังคมหรือความผูกพันทางสังคม (Social Bond) ที่ได้แบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ ความผูกพัน (Attachment) ข้อผูกมัด (Commitment) การเข้าร่วม (Involvement) และความเชื่อ (Belief) ทฤษฎีนี้ มีสมมุติฐานว่า “บุคคลที่มีความผูกพันทางสังคมน้อย จะมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมอาชญากรรม” องค์ประกอบของความผูกพันทางสังคม มี 4 ประการคือ

1. ความผูกพัน (Attachment) หมายความว่า การที่บุคคลมีความผูกพันหรือความรักใคร่กับบุคคลอื่นหรือมีความสนใจกับความรู้สึกนึกคิดของบุคคลอื่น ซึ่งความผูกพันนี้เป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้บุคคลมีพัฒนาการการยอมรับค่านิยม และบรรทัดฐานของสังคม ส่งผลให้บุคคลสร้างความรู้สึกที่จะควบคุมตนเองให้เป็นบุคคลที่ดีในสังคม ดังนั้นความผูกพันจึงเป็นองค์ประกอบด้านอารมณ์หรือด้านความรักของพันธะหรือสัญญาผูกมัดที่บุคคลมีต่อสังคม

2. ข้อผูกมัด (Commitment) หมายความว่า การที่บุคคลผูกมัดกับการดำเนินชีวิตตามทำนองคลองธรรมของสังคม กล่าวคือ ได้ศึกษาเล่าเรียนเพื่อที่จะประกอบอาชีพที่สุจริต และเพื่อที่จะได้ประสบความสำเร็จในชีวิต ซึ่งจะส่งผลให้บุคคลไม่ยากจะทำผิดกฎหมาย เนื่องจากจะเป็นการเสี่ยงต่อการสูญเสียความสำเร็จในชีวิต ดังนั้น ข้อผูกมัดจึงเป็นองค์ประกอบด้านความมีเหตุผลมีผลของพันธะหรือสัญญาผูกมัดที่บุคคลมีต่อสังคม

3. การเข้าร่วม (Involvement) หมายความว่า การที่บุคคลได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคม เป็นเหตุให้บุคคลถูกจำกัดเวลาที่จะไปประกอบอาชญากรรม เนื่องจากเวลาส่วนมากได้ถูกใช้ไปกับกิจกรรมของสังคม ดังนั้น การเข้าร่วมจึงเป็นองค์ประกอบด้านกิจกรรมของพันธะหรือสัญญาผูกมัดที่บุคคลมีต่อสังคม

4. ความเชื่อ (Belief) หมายความว่า ระดับของความเชื่อถือที่บุคคลมีต่อค่านิยม และบรรทัดฐานของสังคม หากบุคคลมีระดับความเชื่อต่อค่านิยม และบรรทัดฐานในสังคมสูง ก็จะมีของพันธะหรือสัญญาผูกมัดที่บุคคลมีต่อสังคม

สรุปได้ว่า การที่บุคคลได้กระทำผิดโดยการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด เกิดจาก ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล และความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ด้านความรัก ความ

อบอุ้น และจากการถูกกีดกันไม่ให้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคม ทำให้เกิดการไม่ยอมรับและปฏิบัติตาม กฎ ระเบียบของสังคม มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน และหันไปพึ่งพายาเสพติดจนเป็นเหตุให้เกิดการกระทำผิดซ้ำ

ทฤษฎีการยับยั้ง (Deterrence Theory)

เอกรินทร์ วรรณเวช (2549, หน้า 12-13) กล่าวถึงทฤษฎีการยับยั้ง เน้นการควบคุมอาชญากรรมโดยกฎหมายมีพื้นฐานจากหลักคำสอนของศาสนา กล่าวคือ บุคคลจะระงับการเบี่ยงเบนเพราะกลัวการถูกลงโทษก่อนที่จะถูกชักนำให้มีการกระทำเบี่ยงเบน บุคคลมีเหตุผลในการคาดการณ์การปฏิบัติว่าจะได้รับผลเป็นความพอใจหรือความเจ็บปวดมากกว่ากัน ถ้าการตัดสินใจนั้นเป็นผลของการกระทำเบี่ยงเบนมีอำนาจเหนือความเจ็บปวด มีความเป็นไปได้ที่บุคคลนั้นจะไม่ละเมิดบรรทัดฐาน

สาระสำคัญของทฤษฎีการยับยั้ง คือ การใช้กฎหมายลงโทษอย่างไรจึงเป็นการป้องกัน การละเมิดบรรทัดฐานโดยเฉพาะการลงโทษอย่างเป็นทางการ การป้องกันเริ่มจากทฤษฎีที่เป็นจริง จุดสำคัญการใช้อำนาจที่เป็นจริงลงโทษอย่างไรให้เหมาะสมกับพฤติกรรมที่ละเมิดบรรทัดฐาน นักทฤษฎีการยับยั้งรู้ถึงข้อแตกต่างระหว่างการยับยั้งทั่ว ๆ ไปกับการยับยั้งเฉพาะเจาะจง การยับยั้งทั่วไป กล่าวถึงตัวอย่างบุคคลซึ่งไม่กระทำผิด ประชาชนทั่วไปจะป้องกันจากการเบี่ยงเบน เริ่มขึ้นเพราะพวกเขาารู้สึกว่าจะได้รับการลงโทษจากการละเมิดบรรทัดฐาน การป้องกันโดยเฉพาะกล่าวถึงตัวอย่างของบุคคลซึ่งเป็นการยับยั้งการเบี่ยงเบนในอนาคต ซึ่งส่งผลถึงการลงโทษจากความประพฤติของบุคคลที่เบี่ยงเบนที่ผ่านมานิยมกันมากที่สุด ตัวอย่างของการป้องกันทั่ว ๆ ไป คือ จำนวนความเชื่อถือ ประชากรทั่ว ๆ ไป ฆาตกรรมถูกป้องกันโดยการประหารชีวิต นั่นคือใครเป็นผู้ถูกกำหนดว่าเป็นฆาตกรรม ตัวอย่างของการยับยั้งโดยเฉพาะ คือ ความเชื่อว่าการตัดสินใจของคุณเป็นเวลานานจากการตัดสินใจลงโทษ บุคคลที่ปล้นทรัพย์จะลดลงมีความเป็นไปได้ที่เขาจะกลับตัวเป็นคนดีเมื่อได้รับการปล่อยตัวจากเรือนจำ

นักทฤษฎีการยับยั้งได้กำหนดความเหมาะสมของการลงโทษ 3 ประการ ที่แสดงในทฤษฎีเป็นผลที่เป็นไปได้ของการเบี่ยงเบน

ประการแรกคือ ความแน่นอนของการลงโทษจากเทคนิคการป้องกันทั่ว ๆ ไป การลงโทษแน่นอนมองเห็นได้ชัดเจน บุคคลมีโอกาสน้อยที่จะละเมิดบรรทัดฐานเป็นส่วนที่สำคัญ มีการบันทึกจุดสำคัญของการป้องกันทั่ว ๆ ไป บุคคลมีโอกาที่จะรับสิ่งที่พบเห็น และการลงโทษจากการเบี่ยงเบนที่ชัดเจนอย่างไร ถ้ามีความเป็นไปได้ที่จะรับรู้จากการ

พูด การโกงการสอบ คือ โกงคู่แข่ง แต่ศึกษาด้วยการสังเกตมีโอกาสร้อยละ 90 การศึกษา
นี้มีความเป็นไปได้ที่จะป้องกันโดยเฉพาะความจริงจากการลงโทษที่ต่ำ

ประการที่สอง สิทธิในการลงโทษอย่างรุนแรงจากเทคนิคการยับยั้งทั่ว ๆ ไป
การลงโทษที่เห็นความรุนแรงได้ชัดเจนมีความเป็นไปได้น้อยกว่าบุคคลเริ่มมีการกระทำของ
บุคคลที่เริ่มเบี่ยงเบน

ประการที่สาม สิทธิในการลงโทษมีผลกระทบต่อพฤติกรรม คือ การสังเกต
ที่รวดเร็วของการลงโทษจากเทคนิคการยับยั้งทั่ว ๆ ไป ถ้าการลงโทษทำให้พบเห็นได้ทันที
หรือรวดเร็วจะมีผลกระทบที่แตกต่างกัน

สรุปได้ว่า บุคคลจะตัดสินใจกระทำผิดหรือไม่ ขึ้นอยู่กับการเปรียบเทียบ
ระหว่างความพอใจที่ตนเองจะได้รับจากการกระทำกับความรู้สึกเจ็บปวดที่จะได้รับจาก
การละเมิด กฎ ระเบียบ ของสังคม เพราะเมื่อความพอใจมีมากกว่าบุคคลก็จะตัดสินใจ
ละเมิด กฎ ระเบียบ ของสังคม ในทำนองเดียวกับการที่บุคคลเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาบ้า
เพราะรับรู้ และมีความพอใจที่ได้จากการเสพมากกว่าการถูกลงโทษ

ทฤษฎีประทับตรา (Labeling Theory)

แนวคิดนี้มีสาระสำคัญ คือ การกระทำผิดที่เกิดขึ้นเพราะสังคมเป็นผู้กำหนด
หรือเป็นผู้ประทับตรา การประทับตรานั้นจะเกิดขึ้นเมื่อมีการกระทำผิดครั้งแรก และผู้
กระทำผิดได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมและหน่วยงานอื่น ๆ ในสังคม สถาบัน
เหล่านี้เป็นผู้กำหนดว่าเขามีพฤติกรรมเป็นอาชญากร เมื่อเป็นเช่นนี้ผู้กระทำผิดก็ยอมรับ
การประทับตรา และเริ่มกำหนดทิศทางแห่งความประพฤติของตนในอนาคตให้สอดคล้อง
กับการรับรู้ของสังคมหรืออาจกล่าวได้ว่าการกระทำผิดเกิดขึ้นเพราะปฏิกริยาระหว่าง
บุคคลกับสังคม (Silver, 1981 อ้างถึงใน มนตรี บุณนาค, 2542, หน้า 25)

Schrag (1983 อ้างถึงใน มนตรี บุณนาค, 2542, หน้า 25-26) ได้สรุปทฤษฎี
ตราหน้า เพื่อชี้ให้เห็นถึงลักษณะหรือองค์ประกอบของทฤษฎีนี้ สรุปได้ 9 ประการ

1. พฤติกรรมอาชญากรไม่มีความชั่วร้ายอยู่ภายใน
2. นิยามของพฤติกรรมอาชญากรถูกกำหนดโดยผลประโยชน์ของผู้มีอำนาจ
ในสังคม
3. บุคคลกลายเป็นอาชญากรเพราะกระบวนการตราหน้า
4. กระบวนการยุติธรรมจับกลุ่มอาชญากร และกลุ่มที่ไม่ใช่อาชญากร
แตกต่างจากข้อมูลในโลกความจริง

5. ผู้ประกอบอาชญากรรมซึ่งถูกจับกุมมีเพียงเล็กน้อย ส่วนผู้ประกอบอาชญากรรมซึ่งไม่ถูกจับกุมมีจำนวนมาก และมักกระทำผิดมาแล้วไม่น้อยกว่าพวกแรก
6. การที่บุคคลจะถูกจับกุมหรือไม่ ขึ้นอยู่กับบุคคลลักษณะของบุคคลนั้น ไม่ใช่จากฐานความผิด
7. ความรุนแรงในการลงทัณฑ์ ขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพของบุคคลเช่นกัน
8. การวินิจฉัยสั่งการของกระบวนการยุติธรรม ขึ้นอยู่กับแบบฝังในความคิดของบุคคลทั่วไปเกี่ยวกับผู้กระทำผิด
9. เมื่อใดก็ตามที่บุคคลถูกตราหน้าจากสังคมว่าเป็นผู้มียุติกรรมเบี่ยงเบน บุคคลนั้นจะตกอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถควบคุมคุณภาพพจน์ของตนในฐานะพลเมืองดีกลับคืนมา

ทฤษฎีการเลือก (Choice Theory)

ทฤษฎีการเลือกมองว่าการละเมิดกฎหมายของคน เช่น ขโมยของ ขายยาเสพติดหรือยกพวกตีกัน เกิดจากเหตุผลส่วนตัวหลายเหตุผล รวมถึงความอยาก การแก้แค้น ความต้องการ ความโกรธ ความหึงหวง ความคับแค้น ความทิวี่ เป็นต้น แต่เมื่อเหตุผลส่วนตัวได้มีการชั่งน้ำหนักระหว่างการที่ได้มาซึ่งผลประโยชน์ และผลที่ตามมาจากการประกอบอาชญากรรมคือบทลงโทษต่าง ๆ แนวคิดของทฤษฎีการเลือกอย่างมีเหตุผล (Rational Choice Theory) ได้แตกแขนงจากแนวคิดของสำนักดั้งเดิม คือ ทฤษฎีเจตจำนงอิสระนั่นเอง ทฤษฎีการเลือกมองว่าอาชญากรเป็นคนที่เห็นเหตุผลในการตัดสินใจ ได้ใช้เหตุผลชั่งน้ำหนักของการกระทำแล้ว พฤติกรรมสามารถควบคุมหรือยังยั้งได้ถ้าอาชญากรกลัวการถูกลงโทษ

แนวคิดของเบกการ์เรีย (Beccaria, 1764) ให้นิยามของคนว่า เป็นผู้ที่ยึดหลักสิทธิผลประโยชน์ เป็นคนที่เห็นแก่ตัว และมองตัวเองเป็นหลัก ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องมีการลงโทษมาเป็นตัวสกัดให้เกิดความกลัวต่อความผิดที่คิดจะทำ ในขณะที่ทฤษฎีการเลือกมองว่า คนจะละเมิดกฎหมายเมื่อได้ตัดสินใจเสี่ยง เมื่อทบทวนแล้วทั้งด้านปัจจัยส่วนบุคคล (ความต้องการเงิน แก้แค้น ความตื่นเต้น และความสนุกสนาน) และปัจจัยด้านสถานการณ์ (เป้าหมายที่ต้องการได้รับการป้องกันเพียงพอจากเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือไม่) ดังนั้น ก่อนที่จะเลือกทำผิด อาชญากรผู้ใช้เหตุผลได้ประเมินความเสี่ยงที่จะเกิดด้วยการพิจารณาไตร่ตรองแล้ว และคาดคะเนถึงโทษสถานหนักที่จะได้รับ โดยใช้ค่านิยมของอาชญากร คือ “กล้าได้ กล้าเสีย” เมื่อได้ทบทวนด้วยเหตุผลต่าง ๆ แล้ว เขาจะตัดสินใจที่จะประกอบอาชญากรรมตามประเภทที่ต้องการ ได้มีการชั่งน้ำหนักการกระทำ และผล

ที่จะเกิดขึ้น การชั่งน้ำหนักดังกล่าว อาชญากรอาจจะเลิกล้มความคิดทำผิดก็ได้ ถ้าผล (ถ้าถูกจับได้) การลงโทษจะรุนแรงพิจารณาแล้วได้ไม่คุ้มเสียนั่นเอง เช่น อาชญากรอาจเลิกความคิดที่จะบุกเข้าไปโจรกรรมทรัพย์สินของคนในหมู่บ้าน เพราะไปสังเกตแล้วเห็นรถสายตรวจของตำรวจตรวจตราอยู่ตลอดเวลา อาชญากรจึงย้ายออกไปก่ออาชญากรที่อื่นแทน

การเรียนรู้ (Learning) และประสบการณ์ (Experience) เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของโครงสร้างทฤษฎีการเลือก (Akers, 1990) อาชญากรอาชีพ (Career Criminal) รู้จักข้อจำกัดของตนเองรู้ว่าเมื่อไรควรหยุด เมื่อไรควรเสี่ยง และอาชญากรที่มีประสบการณ์ อาจจะเลิกอาชีพอาชญากร เมื่อเขาเกิดความเชื่อว่าการเสี่ยงในการประกอบอาชญากรรมมีมากกว่าประโยชน์ที่จะได้รับ บุคลิกภาพและวิถีชีวิต (Lifestyle) มีผลต่อการควบคุมตัวเองอย่างยิ่ง เช่น อาชญากรเลือกประกอบอาชญากรรมมากกว่าปฏิบัติตามแนวทางของสังคมเพราะเป็นวิถีชีวิตของเขา

โครงสร้างของอาชญากรรมแนวคิดทฤษฎีการเลือกในการตัดสินใจจะประกอบอาชญากรรมนั้น จะมีองค์ประกอบดังนี้

1. จะประกอบอาชญากรรมที่ไหน
2. ลักษณะของเป้าหมายเป็นอย่างไร
3. หนทางที่จะทำให้การประกอบอาชญากรรมสำเร็จ

จากโครงสร้างดังกล่าวทฤษฎีการเลือกได้ขยายความโครงสร้างแต่ละข้อในความหมายดังต่อไปนี้

1. การเลือกสถานที่ก่ออาชญากรรม (Choosing The Place of Crime) อาชญากรจะเลือกสถานที่ เพราะเขาต้องรู้ว่าสถานที่นั้น เมื่อเขาประกอบอาชญากรรมแล้ว เขาจะหนีพ้นการจับกุมของตำรวจได้ ยกตัวอย่าง เช่น เด็กขายยาบ้าจะขายในละแวกบ้านของตน เพราะถ้ามีสายตรวจเข้ามาเพื่อน ๆ ของเด็กจะเตือนเด็กได้ว่าอันตรายกำลังมาถึง
2. การเลือกเป้าหมาย (Choosing Targets) เลือกเป้าหมายเพราะอาชญากรต้องการทำงานของตัวเองให้สำเร็จ คือ การเลือกในสิ่งที่ต้องการนั่นเอง เช่น อาชญากรต้องการขโมยของในบ้าน อาจแก๊งค์ดกริงเพื่อให้แน่ใจว่าไม่มีใครอยู่บ้าน จึงจะบุกเข้าไปขโมยของ แต่ถ้ามีคนมาเปิดประตูอาจจะแก๊งค์ถามหาคนแล้วบอกว่าได้ที่อยู่มา เป็นต้น
3. เรียนรู้เทคนิควิธีการเป็นอาชญากร (Learning Criminal Techniques) การเรียนรู้เทคนิคช่วยให้หลุดรอดจากการถูกจับกุมได้ เช่น คนที่ใช้ยาเสพติดรู้ว่าตำรวจมัก

ตรวจรอยเข็มฉีดยา จึงหาวิธีการอื่นซึ่งเรียนรู้จากพวกที่ติดยาเสพติดด้วยกันว่าถ้าใช้วิธีนี้แล้ว เช่น เฝอแล้วสุดดมจะหลุดรอดจากการถูกจับกุมได้

ทฤษฎีการมีความสัมพันธ์ที่แตกต่างกัน (Differential Association Theory)

Ward , Carter, Perrin (1994, pp. 40–41, อ้างถึงใน มนตรี บุณนาค, 2542, หน้า 28–29) ได้เสนอทฤษฎีความแตกต่างในการคบค้าสมาคม ซึ่งมีแนวคิดที่สำคัญว่า พฤติกรรมทางอาชญากรรม เรียนรู้กันได้โดยการติดต่อกันอย่างใกล้ชิดภายในกลุ่ม และพฤติกรรมที่แสดงออกมาในลักษณะที่จะเป็นอาชญากรนั้นขึ้นอยู่กับความแตกต่างในช่วงระยะเวลา และความสม่ำเสมอในการติดต่อสัมพันธ์กัน

Sutherland (1939, p. 59 อ้างถึงใน สาธิต บุษยากุล, 2555, หน้า 14) ได้อธิบายพฤติกรรมทางอาชญากรสามารถถ่ายทอดจากบุคคลหนึ่งไปสู่อีกบุคคลอื่น ๆ ได้โดยขบวนการ ดังต่อไปนี้

1. พฤติกรรมที่มีลักษณะเป็นอาชญากรรม เป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้
2. พฤติกรรมที่มีลักษณะเป็นอาชญากรรม สามารถเรียนรู้ได้จากบุคคลอื่น โดยขบวนการติดต่อ
3. หลักการสำคัญของการเรียนรู้พฤติกรรมมีลักษณะเป็นอาชญากรรม จะเกิดขึ้นได้มากที่สุดจากการติดต่อกันอย่างใกล้ชิดภายในกลุ่มที่สนิทสนมกัน
4. เมื่อมีการเรียนรู้พฤติกรรมที่มีลักษณะเป็นอาชญากร การเรียนรู้จะประกอบด้วย (ก) วิธีประกอบอาชญากรรม ซึ่งอาจจะมีความยากง่ายแตกต่างกันออกไป และ (ข) แรงบันดาลใจแรงขับเคลื่อนภายใน ความมุ่งหมายและทัศนคติ
5. การที่แรงจูงใจโดยเฉพาะการเรียนรู้จากการกำหนดของกฎหมายว่าจะปฏิบัติตามหรือไม่ปฏิบัติตาม
6. คนเราจะกลายเป็นผู้กระทำผิดต่อเมื่อการแปลความหมายว่า กฎหมายเป็นสิ่งที่น่าละเมิดมากกว่าการแปลความหมายว่ากฎหมายเป็นสิ่งที่น่าเคารพปฏิบัติตาม
7. การคบค้าสมาคมที่แตกต่างกันอาจจะแตกต่างในด้านความถี่ ความนาน การจัดลำดับก่อนหลัง และความรู้สึกแรงกล้า
8. ขบวนการของการเรียนรู้พฤติกรรมอาชญากรรม สัมพันธ์กับแบบของอาชญากรรม และแบบที่ต่อต้านอาชญากร ซึ่งเกี่ยวกับกลไกของการเรียนรู้ทางอื่น ๆ ได้

9. ขณะที่พฤติกรรมที่มีลักษณะเป็นอาชญากร เป็นการแสดงออกถึงความ ต้องการโดยทั่วไปและค่านิยมไม่อาจกล่าวได้ว่า พฤติกรรมที่มีลักษณะเป็นอาชญากรนั้น เกิดจากความต้องการและค่านิยมอย่างเดียว

Sutherland ได้ชี้ให้เห็นว่า พวกที่กระทำความผิดกฎหมาย เกี่ยวกับทรัพย์สิน เพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สิน และกรรมกรที่ทำงานด้วยความสุจริตก็เพื่อต้องการทรัพย์สิน เช่นเดียวกัน เงินหรือทรัพย์สินย่อมหมายถึง ความมั่นคงในฐานะ ซึ่งเป็น “ค่านิยมอย่างหนึ่ง สังคม” และเป็น “ความต้องการ” จึงไม่สามารถนำมาอธิบายว่า เป็นสาเหตุของ อาชญากรรมได้

ทฤษฎีกระบวนการทางสังคม

กระบวนการทางสังคมมองว่า คนที่ถูกขัดเกลา (Socialization) จากสถาบัน ต่าง ๆ ในสังคม ได้แก่ ครอบครัว โรงเรียน เพื่อน ที่ทำงาน เป็นต้น ซึ่งถ้าหากความสัมพันธ์ เป็นไปในทางบวก และได้รับการสนับสนุน คนจะปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมเป็นอย่างดี ในทางตรงกันข้ามหากความสัมพันธ์เป็นไปในทางลบ คนที่จะฝ่าฝืนกฎระเบียบ นำไปสู่ พฤติกรรมอาชญากรรม

ทฤษฎีกระบวนการทางสังคมเชื่อว่า คนไม่ว่าจะเป็นเชื้อชาติ ชนชั้น หรือเพศใด ก็ตาม ต่างก็มีศักยภาพที่จะเป็นอาชญากรได้ทั้งสิ้น คนจนหรือคนชั้นต่ำมีปัญหาทาง เศรษฐกิจสูง ได้รับการดูถูก มีการศึกษาน้อย ครอบครัวแตกสลาย จึงมีโอกาสหรือมี ความสามารถในการก่ออาชญากรรมสูง ในขณะที่ชนชั้นกลางมักมีสังคมที่ดีกว่า ครอบครัว อบอุ่น ไม่มีปัญหาทางเศรษฐกิจ มีเพื่อนดี เป็นที่ยอมรับของสังคม จึงมีโอกาสหรือ ความสามารถในการกระทำผิดน้อย แต่อย่างไรก็ตาม ไม่ใช่ชนชั้นกลางหรือกลุ่มที่มี ความพร้อมจะไม่กระทำความผิดเลย สิ่งนี้จะขึ้นอยู่กับ การขัดเกลาทางสังคมเป็นสำคัญ เช่น ชนชั้นกลางมีฐานะดี เลี้ยงลูกแบบตามใจ ไม่ฝึกให้มีความอดทน ต้องการอะไรก็จะ ได้รับเสมอ ๆ ก็อาจจะกลายเป็นคนที่มีโอกาสในการกระทำผิดหรือก่ออาชญากรรมได้ เช่นกัน เราจะเห็นว่าการขัดเกลาทางสังคมเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง ไม่ว่าจะอยู่ในชนชั้นไหน ๆ แต่หากได้รับการขัดเกลาไปในทางที่ดีแล้ว เขาก็จะเป็นบุคคลที่มีโอกาสหรือศักยภาพใน การกระทำก่ออาชญากรรมต่ำ

ความสัมพันธ์ในครอบครัว (Family Relation) เป็นสิ่งสำคัญและมีบทบาท อย่างมากต่อพฤติกรรมของมนุษย์ การสื่อสารที่สร้างความเข้าใจภายในครอบครัว การฝึก ให้มีวินัยที่ถูกต้อง สามารถกำหนดพฤติกรรมของสมาชิกในครอบครัวได้ทั้งสิ้น ยกตัวอย่าง

เช่น หากเด็กได้รับการอบรมอย่างถูกต้องจากครอบครัวแล้ว เมื่อโตขึ้นเด็กก็จะประพฤติตนไปในแนวทางที่ได้รับการอบรมมา การที่เด็กมาจากครอบครัวที่แตกแยก (Broken Home) ก็มิได้แปลว่าเด็กคนนั้นจะต้องกลายเป็นเด็กกระทำผิด เพราะหากพ่อแม่คนใดคนหนึ่งสามารถทำหน้าที่ของตน และชดเชยส่วนที่ขาดหายไปของเด็กได้ จนเด็กรู้สึกว่าคุณค่าอะไร และรู้สึกว่าคุณค่าของตัวเองปกติทุกอย่าง นักอาชญากรรมวิทยาบางคนมองว่า หากเด็กไม่ได้รับการชดเชยที่เพียงพอเพราะพ่อแม่ต้องแบกภาระในเรื่องเศรษฐกิจ ไม่มีเวลาให้เด็กอย่างเพียงพอ ทำให้เด็กมีปัญหา จึงหันไปคบเพื่อนซึ่งอาจเป็นเพียงโอกาสที่เด็กจะประสบความสำเร็จทางการศึกษาก็มีสูง

ความสัมพันธ์ของเพื่อน (Peer Relations) นักจิตวิทยาเชื่อว่าเพื่อนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อพฤติกรรมมนุษย์ และมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและเลือกที่จะมีพฤติกรรมต่าง ๆ ในช่วงอายุของเด็กแต่ละช่วง เพื่อนมีอิทธิพลในลักษณะที่ต่างกัน เช่น ในช่วงวัยรุ่น (Teen) เพื่อนจะมีบทบาทเป็นผู้ให้กำลังใจ เพราะเป็นวัยที่ต้องการการสนับสนุนทางอารมณ์ จึงมีความเชื่อใจเพื่อนมาก และมักจะเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวหรือความลับของตนให้เพื่อนได้รับรู้ ส่วนในเด็กที่ไม่เป็นที่ยอมรับของกลุ่ม เพื่อนมักจะแสดงอาการก้าวร้าว และชอบแกล้งคนอื่น เด็กอาจมีกลุ่มเพื่อนมากกว่า 1 กลุ่ม ในกลุ่มหนึ่งเด็กอาจมีบทบาทเป็นหัวหน้ากลุ่ม แต่ในขณะเดียวกันอีกกลุ่มหนึ่งเด็กอาจมีบทบาทเป็นผู้ตามก็ได้ จะเห็นได้ว่าเด็กและเพื่อนต่างมีอิทธิพลซึ่งกันและกัน

ทฤษฎีการควบคุมทางสังคม (Social Control Theory)

เฮิร์สไซ (Hirschi, 1990) เขียนหนังสือ Causes of Delinquency (สาเหตุการกระทำผิดของเด็ก) เชื่อว่าคนเราทุกคนมีศักยภาพในการละเมิดกฎหมาย แต่ที่เขายังสามารถควบคุมตัวเองได้ เพราะเขาเกิดความกลัวว่า พฤติกรรมละเมิดกฎหมายจะทำลายความสัมพันธ์ของครอบครัวและเพื่อนร่วมงาน ถ้าคนเราขาดความผูกพันทางสังคม ไม่สนใจว่าใครจะเป็นอย่างไร คนจะเกิดอิสระในการกระทำผิด องค์ประกอบของความผูกพันทางสังคม ได้แก่

1. ความผูกพัน (Attachment) การยอมรับบรรทัดฐานทางสังคม และการพัฒนาความรู้สึกผิดชอบชั่วดี ขึ้นอยู่กับความผูกพัน เฮิร์สไซ มองว่าครอบครัว เพื่อน และโรงเรียน เป็นสถาบันทางสังคมที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ทำให้ผูกพันกันในสังคม
2. ข้อผูกมัด (Commitment) คือ คนที่ผูกมัดกับการดำเนินชีวิตตามรูปแบบของสังคม เช่น เรียนหนังสือสูงเพื่อที่จะประกอบอาชีพที่ดีมีความสำเร็จในชีวิต ทำให้คนไม่

อยากทำผิดกฎหมาย เพราะการกระทำผิดกฎหมายจะทำลายโอกาสของความสำเร็จในชีวิต ดังนั้น ข้อผูกมัดจึงเป็นส่วนหนึ่งที่ควบคุมพฤติกรรมอาชญากรรม

3. การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้อง (Involvement) หมายถึง การทำกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคมทำให้เสียเวลาน้อยที่จะคิดประกอบอาชญากรรม เพราะเวลาส่วนใหญ่ใช้ไปทำกิจกรรม

4. ความเชื่อ (Belief) หมายถึง คนที่อาศัยในพื้นที่เดียวกันจะมีความเชื่อที่เหมือนกัน ความรู้สึกต่อบรรทัดฐาน และค่านิยมเหมือนกัน คนเหล่านี้จะไม่ประกอบอาชญากรรม ในทางกลับกันจะมีจริยธรรมที่ดีงาม

ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow Need Hierarchy)

ทฤษฎีความต้องการลำดับขั้นของ Abraham Maslow ถือได้ว่าเป็นทฤษฎีพื้นฐานที่สุดเมื่อกล่าวถึงเรื่องแรงจูงใจ คนส่วนใหญ่ที่ได้ศึกษาเรื่องแรงจูงใจก็มักจะรู้จักหรือเคยได้ยินมาก่อน อย่างไรก็ตามทฤษฎีนี้แม้ว่าจะเป็นทฤษฎีที่เกิดขึ้นมานาน (ประมาณปี ค.ศ. 1954) และมีข้อวิจารณ์หลายประการ แต่ปัจจุบันก็พบว่า เป็นทฤษฎีที่อธิบายเนื้อหาความต้องการของบุคคลได้ดีในระดับหนึ่งและสามารถเข้าใจได้ง่าย และหลายองค์การก็นำไปประยุกต์ใช้ในการตอบสนองความต้องการของบุคคลในองค์การ ทฤษฎีนี้จึงเป็นกรอบแนวคิดพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของมนุษย์ในองค์การที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักมากที่สุด (Maslow, A.H., Stephens, D.C., and Heil, G., 1998, p. 256 อ้างถึงใน Greenberg and Baron, 2003, p. 174)

Maslow คาดคะเนว่า ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ทุกคนเป็นเหมือนกันหมด (Maslow, 1954 อ้างถึงใน Tucker and other, 2002, p. 256) เขาพบว่าแม้ว่าจะอยู่ในวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ความพึงพอใจในความต้องการเหล่านั้นมีวิถีทางที่แตกต่างกัน แต่ตัวความต้องการเหล่านั้นยังคงเหมือนกัน

Maslow อธิบายความต้องการของบุคคลสามารถเรียงเป็นลำดับขั้นได้จากต่ำไปสูง ดังนี้ (Greenberg and Baron, 2003 อ้างถึงใน รัตติกรณ์ จงวิศาล, 2560, หน้า 78)

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physical Needs) เป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์เพื่อการอยู่รอด เช่น ความต้องการในเรื่องอาหาร น้ำ ที่อยู่อาศัย อุณหภูมิที่เหมาะสม ยารักษาโรค และความต้องการทางเพศ ความต้องการทางด้านร่างกายจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของคนก็ต่อเมื่อความต้องการทั้งหมดของคนที่ยังไม่ได้

รับการตอบสนองเลย เมื่อมนุษย์ได้รับการตอบสนองความต้องการดังกล่าวจะเป็น เครื่องกระตุ้นพฤติกรรมของมนุษย์

2. ความต้องการทางด้านความมั่นคงปลอดภัย (Safety Needs)

เป็นเรื่องเกี่ยวกับการป้องกันเพื่อให้เกิดความปลอดภัยจากอันตรายต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นกับ ร่างกาย ความเจ็บปวดและความสูญเสียทางเศรษฐกิจ รวมถึงการรับประกันความมั่นคง ในหน้าที่การงานและการส่งเสริมเพื่อให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ความต้องการด้านนี้ มี 2 แบบ คือ ความต้องการความปลอดภัยด้านร่างกายและจิตใจ ได้แก่ ความปลอดภัย จากโจรผู้ร้าย อุบัติเหตุ กับความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ ความมั่นคงในการทำงาน เช่น ไม่ถูกออกจางานโดยง่าย เมื่อออกจากงานก็ได้รับบำเหน็จบำนาญ มีหลักประกัน ในการทำงานอย่างเพียงพอ

3. ความต้องการทางสังคม (Social Needs) เป็นความต้องการขั้นที่สาม เกิดขึ้นเมื่อความต้องการความปลอดภัยได้รับการตอบสนองแล้ว เป็นความต้องการความรัก การมีเพื่อน การได้รับความเข้าใจ การได้มีส่วนร่วมเป็นเจ้าของ การได้รับการยอมรับ จากคนอื่นและรู้สึกมีส่วนร่วมในกลุ่ม

กลุ่มของความต้องการด้านร่างกาย ความต้องการความปลอดภัย และ ความต้องการทางสังคม รวมเรียกว่า ความต้องการที่ขาดแคลนหรือไม่สมบูรณ์ (Deficiency Needs) มีแนวคิดว่า หากความต้องการเหล่านี้ไม่ได้รับการตอบสนอง คนจะ ไม่สามารถพัฒนาเป็นคนที่สมบูรณ์ได้ (Healthy) ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ในทาง ตรงกันข้าม ความต้องการขั้นสูงอีก 2 ขั้นขึ้นไป คือ ความต้องการได้รับการนับถือ และ ความต้องการพัฒนาศักยภาพของตนเองตามความเป็นจริง เรียกว่าเป็นความต้องการ เจริญงอกงาม (Growth Needs) หากความต้องการเหล่านี้ ได้รับการตอบสนอง จะช่วยให้ คนเติบโตและพัฒนาศักยภาพของพวกเขาอย่างสูงสุด

4. ความต้องการเกียรติยศ ชื่อเสียง (Esteem Needs) หมายถึง การให้ผู้อื่น ยอมรับนับถือ ต้องการเป็นบุคคลที่มีคุณค่า มีความมั่นใจในตนเอง ต้องการเป็นผู้มี ความสามารถ ความต้องการเกียรติยศของแต่ละคนมีมากน้อยต่างกัน บางคนพึงพอใจที่ จะได้รับความสำคัญระดับที่ทำงาน บางคนต้องการระดับชาติ และบางคนต้องการระดับ นานาชาติ งานเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้คนมีโอกาสแสดงความสามารถ แต่งานประจำโดย เฉพาะงานที่ได้รับการควบคุมตรวจตราอย่างใกล้ชิด มักไม่มีโอกาสให้คนได้แสดง ความสามารถอย่างเต็มที่และไม่เปิดโอกาสแข่งขัน ทำให้เกิดความเบื่อหน่าย

5. ความต้องการที่ได้รับความสำเร็จในชีวิต (Self-Actualization Needs)

ความต้องการที่พิจารณาถึงสมรรถนะที่เป็นไปได้ของคนที่จะบรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการ เมื่อบุคคลมีการพิจารณาถึงบทบาทของเขาในชีวิตว่าเป็นอย่างไร บุคคลนั้นจะผลักดันชีวิตตนเองให้เป็นไปในทางที่ดีที่สุดที่คาดหวังไว้ อย่างไรก็ตามยอมขึ้นอยู่กับความสามารถของเขาเองด้วยความต้องการขั้นสูงสุดของบุคคล ได้แก่ ความต้องการขึ้นอยู่กับความสามารถของเขาเองด้วย ตามความนึกคิด ความคาดหวังของตนได้ทำอะไรตามที่ตนต้องการ และมีความสุขอยู่กับสิ่งที่ตนเองทำ

ตัวอย่างลักษณะของคนที่ Self-Actualization ได้แก่ มีเป้าหมายให้ความสำคัญกับงาน มีบุคลิกที่เป็นจริง มีความสามารถในการจัดการอารมณ์ ใจกว้าง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ถ่อมตน ไม่โอ้อวด เข้าใจและเห็นอกเห็นใจคนอื่น มีจริยธรรม มีความกล้าหาญ มีวินัยในตนเอง มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีบูรณาการ (Intergrated) ทั้งความคิดและการกระทำ ในองค์การหากพนักงานมี Self-Actualization พวกเขาจะเป็นสินทรัพย์ที่มีคุณค่าสูงสุดขององค์การและเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพสูงสุด

มีงานวิจัยที่สนับสนุนทฤษฎีของ Maslow ที่จำแนกระหว่างความต้องการที่ขาดแคลนกับความต้องการที่เจริญงอกงาม อย่างไรก็ตาม งานวิจัยพบว่า ไม่ใช่ทุกคนที่จะจะสามารถบรรลุความต้องการขั้นสูงจากงาน ตัวอย่างเช่น งานวิจัยพบว่า ผู้จัดการระดับต้นสามารถบรรลุความพอใจในงานเพียงความต้องการที่ขาดแคลน ส่วนผู้จัดการระดับสูงในองค์การสามารถบรรลุความพอใจทั้งความต้องการที่ขาดแคลนกับความต้องการเจริญงอกงาม (Poter, 1961 อ้างถึงใจ Greenberg and Baron, 2003) นอกจากนี้ มีงานวิจัยจำนวนมากที่ไม่พบผลยืนยันว่ามีความต้องการพื้นฐานเพียง 5 ชั้นและลำดับขั้นตามที่ Maslow เสนอ

อย่างไรก็ตาม ทฤษฎีของ Maslow ได้ถูกนำมาใช้อย่างกว้างขวางแพร่หลายในองค์การ ใช้เป็นองค์ประกอบการจูงใจพฤติกรรมพนักงานได้หลายระดับ ตามระดับความต้องการที่แตกต่างกันไป ดังตัวอย่างต่อไปนี้ (รัตติกรณ์ จงวิศาล, 2560, หน้า 80)

1. ความต้องการด้านร่างกาย สิ่งที่องค์การจัดให้ เช่น ค่าจ้าง โบนัส สวัสดิการ เงื่อนไขการทำงานที่น่าพอใจ สภาพแวดล้อมการทำงานที่ดี อากาศ อุณหภูมิที่พอเหมาะ มีช่วงเวลาพัก มีสถานที่และอุปกรณ์ออกกำลังกาย หรือมีโปรแกรมให้ไปออกกำลังกาย

2. ความต้องการความปลอดภัย สิ่งที่ต้องการจัดให้ เช่น เงื่อนไขสภาพการทำงานที่ปลอดภัย อุปกรณ์ป้องกันความปลอดภัย เงินสงเคราะห์ต่าง ๆ ขององค์การ ความมั่นคงของงาน มีประกันชีวิตและประกันสุขภาพ ไม่มีการใช้วิธีปลดพนักงานออก และไม่มีการบังคับขู่เข็ญให้พนักงานทำงาน

3. ความต้องการทางสังคม สิ่งที่ต้องการส่งเสริมหรือจัดให้ เช่น ความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนร่วมงาน ความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้บังคับบัญชา ความสัมพันธ์ในกลุ่มวิชาชีพ กิจกรรมกลุ่มต่าง ๆ ในองค์การและการกระตุ้นให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคมหรืองานสร้างสรรค์ขององค์การ

4. ความต้องการได้รับการนับถือ สิ่งที่ต้องการจัดให้ เช่น สถานภาพในการทำงาน การได้รับการยกย่องในองค์การ ตำแหน่งหน้าที่การงาน มีผลตอบแทนที่เกิดจากงานที่ทำสำเร็จ การจัดงานเลี้ยงแสดงความยินดีกับความสำเร็จ การให้เงินโบนัสพิเศษ และการให้รางวัลที่ไม่เกี่ยวกับเงินเป็นในรูปของรางวัล ของที่ระลึกหรือโล่ หรือประกาศเกียรติคุณ หรือการให้รางวัลพนักงานดีเด่น ที่แสดงถึงการยอมรับและเห็นความสำคัญของพนักงาน หรือการยกย่อง ลงข่าว หรือประกาศเกียรติคุณลงวารสารขององค์การ รวมถึงการมีภาพข่าวในจดหมายเวียน

5. ความต้องการการพัฒนาศักยภาพตนเอง สิ่งที่ต้องการจัดให้ เช่น โครงการพัฒนาความสามารถและศักยภาพด้านต่าง ๆ มอบหมายงานที่ท้าทาย ให้โอกาสในการสร้างสรรค์ ความก้าวหน้าในองค์การ

ความต้องการของมนุษย์มีอยู่มากมายทั้งปริมาณและขอบเขต เพราะมนุษย์อยู่ในสภาพแวดล้อมต่างกัน การกำหนดความต้องการปัจจัยพื้นฐานจึงแตกต่างกันไป แต่อย่างไรก็ตามอาจกล่าวได้ว่า หากความต้องการของมนุษย์ได้รับการตอบสนองแล้วมนุษย์จะเกิดความพึงพอใจในระดับหนึ่ง เหล่านี้ส่งผลถึงประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้วย ดังนั้นการทำความเข้าใจเรื่องความต้องการของมนุษย์จึงนับว่ามีความสำคัญต่อผู้บริหารเป็นอย่างสูงมาก ในด้านการกำหนดสิ่งจูงใจหรือปัจจัยที่เหมาะสมกับความต้องการ

สรุปได้ว่า การที่บุคคลได้ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดในการเสพยา และถูกพิพากษาให้ลงโทษจำคุก ถือได้ว่าบุคคลนั้นได้ถูกสังคมประทัບตราว่าเป็นผู้กระทำผิดและเมื่อพ้นโทษออกมาแล้ว ก็มักจะไม่ได้รับการยอมรับและความไว้วางใจจากสังคม ทำให้

บุคคลนั้นมีพฤติกรรมการแสดงออก และประพฤติไปในทางที่ผิด เพื่อให้เป็นไปตามที่สังคมได้กำหนดจากการประทับตราอันเป็นสาเหตุของการกระทำผิดซ้ำ

ความรู้เกี่ยวกับกรมราชทัณฑ์และบริบทเรือนจำจังหวัดสกลนคร

ประวัติความเป็นมา

แต่เดิมมา การเรือนจำทั้งหลายในประเทศไทยได้แยกย้ายกันสังกัดอยู่ในกระทรวง ทบวง กรม ต่าง ๆ มากมายหลายแห่ง เช่น คุก และตะรางในมณฑลกรุงเทพฯ ขึ้นอยู่ในสังกัดกระทรวงนครบาล ตะรางต่าง ๆ ในพระนคร สังกัดอยู่ในกระทรวง ทบวง กรมที่บังคับบัญชากิจการนั้น เช่น กรมมหาดไทย กรมพระกลาโหม กรมท่า กรมเมือง กรมวัง กรมนา กรมพระคลังมหาสมบัติ กรมพระธรรมการ กรมพระสุรัสวดี กรมแพ่ง กรมกองตระเวนชาย กรมกองตระเวนขวา กรมท่าซ้าย กรมพระคลังสาม กรมพระนครบาล การเรือนจำหัวเมืองชั้นนอก หัวเมืองฝ่ายเหนือขึ้นอยู่ในกระทรวงมหาดไทย หัวเมืองฝ่ายใต้ ขึ้นอยู่ในกระทรวงกลาโหม เป็นต้น

เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม พุทธศักราช 2458 ได้มีพระบรมราชโองการในพระบาทสมเด็จพระรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราวุธมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (ร.6) ให้รวมการคุกกองมหันตโทษ และลหุโทษ กับเรือนจำทั้งหลายที่กล่าวไว้ในพระราชบัญญัติลักษณะเรือนจำ 12๐ (พ.ศ. 2444) นั้น ขึ้นเป็นกรมหนึ่ง เรียกว่า “กรมราชทัณฑ์” มีอธิบดีผู้หนึ่งบังคับการกรมนี้ ขึ้นอยู่ในกระทรวงนครบาล ซึ่งพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงมีประกาศพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2458 แต่งตั้งมหาอำมาตย์ตรีพระยาชัยวิชิตวิศิษฏ์ธรรมธาดา (ข้า ณ บ่อมเพชร) เป็นอธิบดีกรมราชทัณฑ์คนแรก และคนสุดท้ายในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราช เมื่อพ้นจากตำแหน่งอธิบดีกรมราชทัณฑ์แล้วได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็นมหาอำมาตย์เอก ต่อมาวันที่ 1 สิงหาคม 2465 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำริว่า กรมราชทัณฑ์เป็นกรมที่มีหน้าที่เกี่ยวพันกับศาลยุติธรรม จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้โอนกรมราชทัณฑ์จากกระทรวงนครบาล ไปขึ้นกับกระทรวงยุติธรรมตั้งแต่นั้นมา

เมื่อวันที่ 26 มีนาคม พ.ศ. 2468 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (ร.7) ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ยุบเลิกกรมราชทัณฑ์ ให้กองมหันตโทษและกองลหุโทษกับเรือนจำทั้งหลายที่พระราชอาณาจักร เป็นแผนกรมราชทัณฑ์ สังกัดสำนักปลัด ปลัดบัญชาการ กระทรวงยุติธรรม ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2469

เป็นต้นไป เหตุที่ยุบกรมราชทัณฑ์ ในพระราชปรารภว่า เนื่องจากกรมราชทัณฑ์จัดวางระเบียบและข้อบังคับไว้เรียบร้อยแล้ว จึงยุบเลิกกรมราชทัณฑ์ เพื่อประหยัดรายจ่าย ทั้งนี้ เป็นเพราะสมัยนั้นเศรษฐกิจของประเทศกำลังตกต่ำ การเงินปั่นป่วนมาก งบประมาณรายได้ รายจ่ายไม่ได้ดุลยภาพกันจึงจำเป็นต้องตัดรายจ่ายเท่าที่รัฐบาลในสมัยนั้น เห็นความสำคัญน้อยลงเสีย

วิสัยทัศน์ของกรมราชทัณฑ์

“กรมราชทัณฑ์เป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพ ในการควบคุม แก้ไขและพัฒนาพฤติกรรมผู้ต้องขัง เพื่อคืนคนดี มีคุณค่า สู่อสังคม”

พันธกิจกรมราชทัณฑ์

1. ควบคุมผู้ต้องขังอย่างมีอาชีวะ
2. บำบัดฟื้นฟูและแก้ไขพฤติกรรมผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ

การปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง

หมายถึง กระบวนการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่ต่อเนื่องนับจากที่ได้รับตัวผู้ต้องขังไว้ในเรือนจำไปจนถึงปล่อยตัวผู้ต้องขัง จึงครอบคลุมถึงภารกิจในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังทั้งในด้านการจัดบริการอบรมแก้ไขและการดูแลควบคุมผู้ต้องขังให้อยู่ในระเบียบวินัย และไม่หลบหนีภายใต้หลักการที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2475 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ตลอดจนกฎกระทรวงมหาดไทยที่ออกตามมาตรา 58 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ ซึ่งสามารถแยกพิจารณาขั้นตอนและมาตรการในการควบคุมและการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังได้เป็น 3 ช่วง ได้แก่

1. การรับตัวผู้ต้องขัง
2. การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในขณะที่อยู่ในเรือนจำ
3. การปล่อยตัวผู้ต้องขัง ซึ่งให้หมายรวมถึงในกรณีที่ผู้ต้องขังเสียชีวิต

ลักษณะงานพิเศษของงานราชทัณฑ์

1. เป็นงานที่ต้องปฏิบัติตลอด 24 ชั่วโมงอย่างต่อเนื่อง กรมราชทัณฑ์ได้รับอนุมัติกรอบอัตรากำลังในการปฏิบัติงานเฉพาะเวลาราชการเพียงวันละ 8 ชั่วโมง ซึ่งเป็นกรอบอัตรากำลังขั้นต่ำที่สุดที่สามารถจะปฏิบัติงานได้ ส่วนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการอีกวันละ 16 ชั่วโมงและในวันหยุดราชการการราชทัณฑ์ต้องสับเปลี่ยนหมุนเวียนข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่ในเวลาราชการปกติ ทุกตำแหน่งมาเข้าเวรยามรักษาการณ์ทำให้

ข้าราชการเรือนจำ/ทัณฑสถาน ต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงต่อหน้าที่ราชการอื่น จึงก่อให้เกิดความเสียหายเสียขวัญไม่มีเวลาให้กับครอบครัวอย่างพอเพียง

2. เป็นงานที่ต้องปฏิบัติทันทีที่ไม่สามารถปฏิเสธหรือผ่อนผันปฏิบัติในเวลาต่อมาภารกิจหลักที่สำคัญประการแรกของกรมราชทัณฑ์คือการควบคุมผู้ต้องขังไม่ให้หลบหนี กรมราชทัณฑ์ไม่อาจปฏิเสธการรับตัวผู้ต้องขังไว้ในความควบคุมได้แม้เรือนจำจะมีอัตรา กำลังหรือสถานที่ควบคุมไม่เพียงพอก็ตาม ประกอบกับการควบคุมหรือการปล่อยตัวผู้ต้องขังจะต้องทำในทันทีที่ได้รับหมายศาลหรือคำสั่งตามกฎหมาย จะผ่อนผันไปดำเนินการในวันอื่นไม่ได้ ข้าราชการเรือนจำฯ จึงต้องปฏิบัติงานให้เสร็จสิ้นโดยพลันแม้ว่าจะเลยเวลาราชการหรือขาดแคลนอัตรากำลังก็ตาม ทำให้ข้าราชการที่ปฏิบัติงานอยู่ในปัจจุบันต้องรับภาระหนักและเกิดความกดดันสูง

3. เป็นงานที่ต้องปฏิบัติด้วยความรอบคอบ ระมัดระวังและต้องมีความละเอียดถี่ถ้วน การรับหมายศาล การรับ-ปล่อย-ตรวจค้นตัวผู้ต้องขังการคำนวณวันพ้นโทษ/การลดวันต้องโทษและการดำเนินงานด้านอื่น ๆ เช่น การประหารชีวิตนักโทษเด็ดขาด เป็นงานที่ต้องปฏิบัติอย่างรอบคอบจะผิดพลาดไม่ได้ ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานต้องใช้ความชำนาญการและประสบการณ์เฉพาะทาง

4. เป็นงานที่มีความยากมาก โดยเฉพาะงานด้านการแก้ไขผู้ต้องขังให้กลับตัวเป็นพลเมืองดีของสังคม การแก้ไขพัฒนาผู้ต้องขังที่ได้ชื่อว่าเป็นผู้ร้ายโดยสันดานเป็นงานที่ยากยิ่งเนื่องจากผู้กระทำผิดส่วนใหญ่สะสมพฤติกรรมความคิดและจิตสำนึกในทางที่ไม่ถูกต้องเป็นระยะเวลายาวนานเป็นบุคคลที่มีสภาพจิตผิดปกติ ดื้อด้านพฤติกรรมเบี่ยงเบน ดังนั้นงานด้านการอบรมแก้ไข พัฒนาพฤติกรรมนิสัยเปลี่ยนแปลงความคิดและพฤติกรรมผู้ต้องขังให้เป็นปกติเหมือนบุคคลทั่วไป จึงเป็นงานที่ถือได้ว่ามีความยากมากเป็นพิเศษ

5. เกี่ยวข้องกับกฎหมายหลายฉบับ การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของกรมราชทัณฑ์ เป็นงานที่ยุ่งยากซับซ้อนต้องเกี่ยวข้องกับกฎหมายหลายฉบับ เช่น พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักกัน ตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2510 พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักกัน ตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2506 ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2499 และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. 2478 รวมทั้งการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังและข้อเสนอแนะในส่วนที่เกี่ยวข้ององค์การสหประชาชาติ ตามความ

เหมาะสมและงบประมาณที่ได้รับ นอกจากนี้ยังต้องติดต่อประสานงานกับองค์การระหว่างประเทศ หน่วยงานต่างประเทศ สถานทูต สถานกงสุล ตลอดจนองค์การเอกชนและส่วนราชการอื่น ๆ

6. เป็นงานที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงและปลอดภัยของสังคม ลักษณะงานของกรมราชทัณฑ์ หากการปฏิบัติหน้าที่เกิดความบกพร่องหรือเกิดความผิดพลาดขึ้น เช่น ผู้ต้องขังแหกหักหลบหนีปล่อยผู้ต้องขังผิดตัวหรือระบบแก้ไขผู้ต้องขังไม่มีประสิทธิภาพ ผู้ต้องขังกลับไปกระทำผิดสร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนจะก่อให้เกิด ความเสียหายต่อกระบวนการยุติธรรม ความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยของสังคม

ภารกิจและอำนาจหน้าที่ของกรมราชทัณฑ์

กรมราชทัณฑ์มีภารกิจเกี่ยวกับการควบคุม และแก้ไขพฤติกรรมผู้ต้องขังโดยมุ่งพัฒนาเป็นองค์กร พัฒนาศักยภาพกรมราชทัณฑ์ เพื่อแก้ไข ฟื้นฟูผู้ต้องขังให้กลับตนเป็นพลเมืองดี มีสุขภาพกายและจิตที่ดี ไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำได้รับการพัฒนาทักษะฝีมือในการประกอบอาชีพที่สุจริต และสามารถดำรงชีวิตในสังคมภายนอกได้อย่างปกติโดยสังคมให้การยอมรับ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งตามกฎหมาย โดยดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการราชทัณฑ์และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดแนวทางปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ นโยบายของกระทรวง หลักาอาชญาวิทยา และหลักทัณฑ์โทษวิทยา ตลอดจนข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง และข้อเสนอแนะในเรื่องที่เกี่ยวข้องขององค์การสหประชาชาติ
3. ดำเนินการเกี่ยวกับการสวัสดิการและการสงเคราะห์แก่ผู้ต้องขัง
4. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมราชทัณฑ์ หรือตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ปี พ.ศ. 2469 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปกเกล้าเจ้าอยู่หัวเห็นสมควรจะยกการเรือนจำไปสังกัดกระทรวงมหาดไทย เพื่อสะดวกในการบังคับบัญชาและควบคุม จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้โอนการเรือนจำจากกระทรวงยุติธรรมไปขึ้นกระทรวงมหาดไทย ส่วนเจ้าหน้าที่ฝ่ายตุลาการยังมีอำนาจไปตรวจเรือนจำได้ตามระเบียบ

ราชการราชทัณฑ์ส่วนกลางในสมัยนั้น คงมีฐานะเป็นเพียงแผนกหนึ่ง เรียกว่า แผนก
ราชทัณฑ์ สังกัดกรมพลัมภ์ (กรมมหาดไทย) ซึ่งเป็นกรมหนึ่งในกระทรวงมหาดไทย

เมื่อได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองแผ่นดินจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราช
มาเป็นการปกครองแผ่นดิน ในระบอบประชาธิปไตยในปีพุทธศักราช 2475 แล้ว รัฐบาลได้
เล็งเห็นความสำคัญของการราชทัณฑ์ว่า เป็นภารกิจของชาติบ้านเมืองอันสำคัญที่ควรจะ
ได้มีการปรับปรุงในวาระเริ่มแรกอย่างหนึ่ง ซึ่งในปี พ.ศ. 2476 ได้ตราพระราชกฤษฎีกาจัด
วางระเบียบกรมในกระทรวงมหาดไทย พุทธศักราช 2476 ยกฐานะแผนกราชทัณฑ์จาก
กรมพลัมภ์ ขึ้นเป็นกรมราชทัณฑ์ในกระทรวงมหาดไทยตามเดิมอีกวาระหนึ่ง และให้นาย
พันเอกพระยาฤทธิอัคเนย์ (สละเอมะศิริ) เป็นอธิบดีกรมราชทัณฑ์ สังกัดกระทรวง
มหาดไทย คนแรกในระบอบประชาธิปไตย

ปี พ.ศ. 2545 รัฐบาลในสมัย พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี มี
นโยบายในการปฏิรูประบบราชการได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ
แผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 และพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ.
2545 ในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพระราชกฤษฎีกา เล่ม 119 ตอนที่ 99 ก. เมื่อวันที่ 2
ตุลาคม 2545 เป็นต้นไป มีผลทำให้กรมราชทัณฑ์ต้องย้ายสังกัดจากกระทรวงมหาดไทย
ไปสังกัดกระทรวงยุติธรรมตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมราชทัณฑ์กระทรวง
ยุติธรรม พ.ศ. 2545 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 119 ตอนที่ 103 ก. เล่มที่ 2 ลง
วันที่ 9 ตุลาคม 2545

ประวัติความเป็นมาของเรือนจำจังหวัดสกลนคร

เรือนจำจังหวัดสกลนคร ก่อสร้างประมาณ พ.ศ. 2440 พบหลักฐานมีหลวง
สกล (ไม่ปรากฏนามสกุล) เป็นพัศดีคนแรก และได้สืบทอดกันมาจนถึงวันที่ 1 มิถุนายน
2483 ร.ท.ดิษฐ์ โสภณดิษฐ์ เป็นพัศดี ซึ่งสภาพเรือนจำเป็นกำแพงสี่เหลี่ยม 4 ด้าน จนถึง
ปี พ.ศ. 2515 นายเกษม พรหมเมศร์ เป็นพัศดีเรือนจำและได้รับงบประมาณจาก
กรมราชทัณฑ์สร้างกำแพงก่ออิฐก่อปูน สูง 5.80 เมตร จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านทิศเหนือ
ด้านทิศตะวันออกและด้านทิศตะวันตก ต่อมาได้มีการเปลี่ยนแปลงการบริหารงานของ
กรมราชทัณฑ์ โดยเปลี่ยนจากพัศดีมาเป็น ผู้บัญชาการเรือนจำ ซึ่งมี นายอำนวย
สินธพพันธุ์ ดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดสกลนครคนแรก และในสมัย
นายทวีป ไตรทอง ดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการเรือนจำฯ ได้รับงบประมาณจาก
กรมราชทัณฑ์ สร้างกำแพงก่ออิฐก่อปูนด้านทิศใต้ สูง 5.80 เมตร อีก 1 ด้าน ซึ่งถือว่าเป็น

เรือนจำระดับความมั่นคงปานกลาง โดยมีอำนาจควบคุมผู้ต้องขังกำหนดโทษ ไม่เกิน 15 ปี ต่อมาเมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2560 เรือนจำจังหวัดสกลนครได้ย้ายมายังที่ทำการแห่งใหม่ โดยใช้งบประมาณก่อสร้างประมาณ 500,000,000 บาท บนพื้นที่ภายใน 43 ไร่ 94.78 ตารางวา พื้นที่ภายนอก 55 ไร่ 3 งาน 8.21 ตารางวา พื้นที่รวม 99 ไร่ 3 ตารางวา ตั้งอยู่เลขที่ 505 บ้านนาอ้อย ถนนสกล-นาแก ตำบลธาตุเชิงชุม อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ห่างจากตัวจังหวัดสกลนคร ประมาณ 5 กิโลเมตร และได้ยกระดับเป็นเรือนจำความมั่นคงสูง โดยมีอำนาจควบคุมผู้ต้องขังกำหนดโทษ ไม่เกิน 25 ปี ปัจจุบันมี นายเอกรินทร์ วรรณเวศ เป็นผู้บัญชาการเรือนจำ

วิสัยทัศน์

เรือนจำจังหวัดสกลนคร เป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพในการควบคุม แก้ไขและพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง เพื่อคืนคนดีมีคุณค่าสู่สังคม

พันธกิจ

พันธกิจที่ 1 ควบคุมผู้ต้องขังอย่างมีอาชีวะ ภายใต้กฎ ระเบียบ และวัฒนธรรมองค์กรที่ดี

พันธกิจที่ 2 บำบัดฟื้นฟู และแก้ไขพฤตินิสัยของผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ

ที่ตั้ง

505 บ้านนาอ้อย ถนนสกล-นาแก ตำบลธาตุเชิงชุม อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร รหัสไปรษณีย์ 47000 โทร 042971035 ถึง 40

ความจุผู้ต้องขัง

ตาราง 1 ความจุผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดสกลนคร

ความจุผู้ต้องขัง	มาตรฐาน	เกลี่ยย้าย	เต็มที่
ชาย	954	1,788	1,788
หญิง	276	564	564
รวม	1,230	2,352	2,352

ที่มา : หนังสือกรมราชทัณฑ์ ที่ ยธ 0705.1/1459 เรื่อง อัตราโครงสร้างเวรยาม

รักษาการณ์ และความจุผู้ต้องขัง ลงวันที่ 16 มกราคม 2561

โครงสร้างการบริหารงานของเรือนจำจังหวัดสกลนคร

แบ่งออกเป็น 8 ฝ่าย กับ สถานพยาบาล และเรือนจำชั่วคราวนาอ้อย ดังนี้

1. ฝ่ายบริหารทั่วไป
2. ฝ่ายทัณฑปฏิบัติ
3. ฝ่ายควบคุมและรักษาการณ
4. ฝ่ายฝึกวิชาชีพ
5. ฝ่ายการศึกษาและพัฒนาจิตใจ
6. ฝ่ายสวัสดิการผู้ต้องขัง
7. ฝ่ายสงเคราะห์ผู้ต้องขัง
8. ฝ่ายแผนงานและยุทธศาสตร์
9. สถานพยาบาล
10. เรือนจำชั่วคราวนาอ้อย

หน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละฝ่ายของเรือนจำจังหวัดสกลนคร

1. ฝ่ายบริหารทั่วไป มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการควบคุมและบริหารงานเกี่ยวกับงานสารบรรณ งานการเงิน งานการบัญชี การพัสดุ อาคารสถานที่ สวัสดิการข้าราชการ และงานอื่น ๆ ที่ไม่อยู่ในหน้าที่ของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งโดยเฉพาะ
2. ฝ่ายทัณฑปฏิบัติ มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินการด้านทัณฑปฏิบัติในเรือนจำ เช่น การจัดแผนพัฒนาระบบทัณฑวิทยา การตรวจสอบติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนการประสานงานด้านทัณฑปฏิบัติกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การดำเนินงานด้านทะเบียนประวัติผู้ต้องขัง งานจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง และการขอพระราชทานอภัยโทษ ให้ถูกต้องตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
3. ฝ่ายควบคุมและรักษาการณ มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินการวางแผนพัฒนาระบบการตรวจค้น การรักษาการณบริเวณเรือนจำ และการควบคุมผู้ต้องขังให้อยู่ในกฎระเบียบของเรือนจำ พิจารณาเสนอความดีความชอบแก่ผู้ต้องขังความเห็นเกี่ยวกับการเลื่อนชั้น การลงโทษทางวินัย การคัดเลือกผู้ต้องขังเพื่อจ่ายออกทำงานนอกเรือนจำรวมทั้งควบคุมผู้ต้องขังจ่ายออกนอกเรือนจำ
4. ฝ่ายฝึกวิชาชีพ มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินการให้การฝึกวิชาชีพแก่ผู้ต้องขัง การวางแผน การบริหารงาน และการดำเนินการฝึกอบรมวิชาชีพสาขาต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่มีอยู่ในพื้นที่และความถนัด การกำหนด

แนวทาง และรูปแบบในการฝึกวิชาชีพ การดำเนินการจัดหาวัตถุดิบเครื่องมือเครื่องใช้ใน การฝึกวิชาชีพ ตลอดจนการจัดจำหน่าย และการบริหารงานเงินทุนผลประโยชน์ที่เกิดจาก การฝึกวิชาชีพผู้ต้องขัง

5. ฝ่ายการศึกษาและพัฒนาจิตใจ มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการ ดำเนินการศึกษาและพัฒนาจิตใจผู้ต้องขัง บริหารและดำเนินการจัดการศึกษาวิชาสามัญ และวิชาชีพ การอบรมและการพัฒนาจิตใจให้แก่ผู้ต้องขัง แนะนำอบรมเกี่ยวกับระเบียบ วินัย และการปฏิบัติตัวในเรือนจำแก่ผู้ต้องขัง จัดกิจกรรมเพื่อสนับสนุน ส่งเสริมปลูกฝัง ปรับเปลี่ยนทัศนคติ จิตสำนึก ค่านิยม และพฤติกรรมของผู้ต้องขังให้เป็นไปในทาง ที่ดี จัด กิจกรรมเสริมสร้างการศึกษา

6. ฝ่ายสวัสดิการผู้ต้องขัง มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการ ดำเนินการจัดอาหารและการจัดเลี้ยงผู้ต้องขัง การเยี่ยมญาติ จัดสวัสดิการและความ เป็นอยู่ของผู้ต้องขังให้เป็นไปตามมาตรฐานความเป็นอยู่ขั้นพื้นฐาน 5 ด้าน และมาตรฐาน เรือนจำ 10 ด้าน

7. ฝ่ายสงเคราะห์ผู้ต้องขัง มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการ ดำเนินการให้การสงเคราะห์ผู้ต้องขัง การรับเงินฝากผู้ต้องขัง ร้านสงเคราะห์ผู้ต้องขัง การจัดหาเครื่องอุปโภคบริโภคมาจำหน่ายให้แก่ผู้ต้องขัง

8. ฝ่ายแผนงานและยุทธศาสตร์ มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการ ดำเนินการงานยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการของกรมราชทัณฑ์ และของจังหวัดสกลนคร แผนงาน/โครงการของเรือนจำ รายงานการควบคุมภายใน งานสังคมสงเคราะห์ งานรับ เรื่องราร้องทุกข์

9. สถานพยาบาล มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินการ ให้บริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐานที่สำคัญ 4 ประการ คือ การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกัน โรคให้กับผู้ต้องขัง การรักษาพยาบาลและการฟื้นฟูสมรรถภาพให้ผู้ต้องขัง แบ่งงานภายใน ดังนี้

- หน่วยงานการพยาบาล
- หน่วยงานส่งเสริมสุขภาพ
- หน่วยงานสุขภาพและป้องกันโรค

10. เรือนจำชั่วคราวนาอ้อย ตั้งอยู่ในอาณาเขตเรือนจำจังหวัดสกลนคร มีเนื้อที่ 1 ไร่ 1 งาน 34.50 ตารางวา มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินการ

ควบคุมผู้ต้องขังที่ได้รับการพิจารณาให้ออกทำงานนอกเรือนจำ โดยได้ดำเนินการฝึกวิชาชีพด้านการเกษตร และการเพาะชำต้นไม้ให้กับผู้ต้องขัง แบ่งเป็นพื้นที่สถานกักขังชาย เนื้อที่ 1 ไร่ 1 งาน 34.50 ตารางวา และสถานที่เพื่อการควบคุมตัว และสถานที่เพื่อการตรวจพิสูจน์ (ชาย)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

ศุภกานดา สุขศรีวงษ์ (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดในคดีเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษของเด็กและเยาวชน: ศึกษาเฉพาะกรณีเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เด็กและเยาวชนซึ่งศาลตัดสินว่ากระทำผิดและมีคำสั่งให้ควบคุมตัวในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา บ้านมูทิตา บ้านอุเบกขา และผู้ต้องขังวัยหนุ่ม ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยส่วนบุคคลหรือภูมิหลังทางสังคม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ถูกควบคุมตัวในทัณฑสถานวัยหนุ่มกลาง อายุขณะกระทำผิดคือ 19-21 ปี (โดยเฉลี่ย 20.04 ปี) ถูกจับกุมในคดีมียาบ้าไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย และถูกตัดสินลงโทษให้ควบคุมตัว 2 ปี 1 เดือน ถึง 4 ปี ภูมิลำเนาส่วนใหญ่อยู่ในกรุงเทพมหานคร ระดับการศึกษาสูงสุดคือระดับประถมศึกษา นับถือศาสนาพุทธ ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป รายได้ 4,001-8,000 บาท บิดามารดาแยกอาศัยอยู่ด้วยกัน ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป พักอาศัยอยู่กับบิดามารดา ยังอาศัยในบ้านพักที่เป็นชุมชนแออัด เสพยาเสพติดมานาน อย่างน้อย 1 ปี 1 เดือน ถึง 3 ปี โดยยาเสพติดที่เสพ คือ ยาบ้า ด้านการเลี้ยงดู กลุ่มตัวอย่างได้รับการเลี้ยงดูแบบรับการสนับสนุนในระดับสูง ได้รับการเลี้ยงดูแบบให้เหตุผล และแบบลงโทษทางจิต ในระดับปานกลาง และได้รับการเลี้ยงดูแบบควบคุมในระดับต่ำ

2. ปัจจัยด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม มีผลต่อการกระทำผิดในคดีเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษของเด็กและเยาวชน

3. ปัจจัยด้านการคบหาสมาคมที่แตกต่าง มีผลต่อการกระทำผิดในคดีเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษของเด็กและเยาวชน

4. ปัจจัยความประพฤติดีตกดี มีผลต่อการกระทำผิดในคดีเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษของเด็กและเยาวชน

5. ปัจจัยความผูกพันทางสังคมมีผลต่อการกระทำผิดในคดีเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษของเด็กและเยาวชน ซึ่งได้แก่ องค์ประกอบการมีส่วนร่วมกับกิจกรรมที่สังคมยอมรับ และองค์ประกอบความเชื่อมั่นในบรรทัดฐานหรือค่านิยม

6. การเลี้ยงดูมีผลต่อการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ซึ่งได้แก่ การเลี้ยงดูแบบควบคุม

นิพนธ์ จำเนียรพันธุ์ (2551, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการแก้ไขการกระทำผิดซ้ำ ของผู้ต้องขังคดีเสพยาบ้า: ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ต้องขังที่ณฑสถานบำบัดพิเศษพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยภูมิหลังของผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำในคดีเสพยาบ้า ส่วนใหญ่อายุไม่เกิน 30 ปี มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา สถานภาพโสด นับถือศาสนาพุทธ 2) ปัจจัยและสาเหตุที่มีผลในการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในคดีเสพยาบ้า ส่วนใหญ่อาชีพรับจ้างทั่วไป รายได้ต่อเดือนระหว่าง 5,000-10,000 บาท สภาพครอบครัวบิดามารดาอยู่ร่วมกัน และไม่มีส่วนในการกระทำผิด ที่อยู่อาศัยเป็นของบิดามารดาตั้งอยู่ในเขตเทศบาลบริเวณชุมชนแออัด สาเหตุของการเสพยาบ้ามาจากการอยากลอง ส่วนที่ไม่สามารถเลิกเสพยาได้เพราะจำเป็นต้องการใช้ในการทำงาน โดยทราบดีว่ายาบ้าทำให้เสียอนาคตและมีผลกระทบต่อร่างกายและจิตใจ การคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด และรู้ว่าการจำหน่ายยาบ้ามีโทษหนักกว่าการเสพยา การที่กลับไปกระทำผิดซ้ำมาจากการไม่มีงานทำ และมีปัญหาด้านการเงิน 3) แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดีเสพยาบ้า ส่วนใหญ่ต้องการให้มีงานรองรับหลังพ้นโทษ เพื่อจะได้มีรายได้เลี้ยงตัวเองและครอบครัวโดยสังคมยอมรับและให้โอกาสกลับตัวเป็นคนดี

ชาญคณิต กฤตยา สุริยะ และ อุนิษา เลิศโตมรสกุล (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติด : กรณีศึกษาผู้กระทำผิดร้ายแรง และมีโทษสูงและต้องดูแลเป็นพิเศษ ผลจากการศึกษาวิจัย พบว่า คนที่มีลักษณะต่าง ๆ ดังต่อไปนี้จะมีการกระทำผิดซ้ำหรือค้ายาเสพติดซ้ำ มากกว่าคนที่มีลักษณะตรงกันข้าม คือ

- การควบคุมตัวเองต่ำมาก ๆ (Self Control)
- มีอารมณ์วู่วาม
- มีเครือข่ายในการซื้อขายยาเสพติดมาก
- มีบุคลิกภาพแบบต่อต้านสังคมสูง (Anti Social Behavior)

- มองเห็นแต่ผลตอบแทนที่เป็นตัวเงินสูงหรือมองเห็นช่องทางที่จะ
- กระทำผิดสูง
- ปฏิเสธความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นสูง (Denial of Injury)
 - มีความผูกพันกับพ่อแม่ ครอบครัวต่ำ
 - ปฏิเสธความรับผิดชอบต่อการกระทำที่เกิดขึ้นสูง (Denial of Responsibility)
 - มีความเชื่อในเรื่องศาสนาต่ำ (ไม่เชื่อในเรื่องการทำดีได้ดี ทำชั่วได้ดี ไม่เกรงกลัวต่อบาป ฯลฯ)

นุชนาฏ มุกระ (2554, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลางเชียงใหม่ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลางเชียงใหม่ โดยจำแนกวิเคราะห์เป็นรายด้าน ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม และปัจจัยด้านบุคลิกภาพ รวมทั้งศึกษาข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลางเชียงใหม่ ประชากร ได้แก่ นักโทษเด็ดขาดชายที่กระทำความผิดตาม พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ ซึ่งกระทำผิดซ้ำตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป และถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำกลางเชียงใหม่ และได้ทำการสุ่มตัวอย่างจากผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด จากจำนวน 470 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 เมษายน 2553) ใช้วิธีการคำนวณโดยใช้สูตรยามาเน่ (Yamane) เพื่อกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 216 ตัวอย่าง

ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังดังกล่าว มาจากปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ทั้งด้านครอบครัว สังคม ชุมชน การคบเพื่อน และเศรษฐกิจ คือ ด้านครอบครัว หากครอบครัวขาดความอบอุ่น ขาดการอบรมเลี้ยงดูเอาใจใส่ ทำให้ง่ายต่อการถูกชักจูงจากกลุ่มคนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด รวมถึงสภาพเศรษฐกิจ การคบเพื่อน สภาพของสังคมและชุมชน เมื่อผู้ต้องขังพ้นโทษออกมา ต้องประสบกับปัญหาด้านสภาพจิตใจ ความวิตกกังวล กลัวสังคมไม่ให้การยอมรับ การตกงาน ถูกปฏิเสธจากสถานที่ทำงาน ทำให้ขาดรายได้ในการเลี้ยงดูตนเองและครอบครัว ส่งผลให้กลับไปกระทำผิดซ้ำ นอกจากนี้ ปัจจัยด้านบุคลิกภาพทั้งบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงออก ต่างมีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำเช่นกัน สำหรับปัจจัย

ส่วนบุคคลเฉพาะการศึกษา อาชีพ และรายได้ ล้วนมีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำด้วย ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุและจำนวนบุตร ไม่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำ

พริยา เชียรวิชัย (2555, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยด้านความผูกพันทางสังคมและการคบหาสมาคมที่แตกต่างที่มีผลต่อการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยความผูกพันทางสังคมและการคบหาสมาคมที่แตกต่างกันที่มีอิทธิพลต่อจำนวนครั้งในการเสพยาเสพติดต่อสัปดาห์ โดยศึกษาในกลุ่มผู้ต้องขังที่กระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จำนวน 500 คน ในเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช และวิเคราะห์ข้อมูลในสถิติการแจกแจงค่าความถี่ ค่าอัตราส่วนร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การหาค่าความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยแต่ละข้อ (Analysis of Variance : ANOVA) และการวิเคราะห์จำแนกหมู่ (Multiple Classification Analysis : MCA)

ผลการวิจัย พบว่า ในเรื่องของปัจจัยความผูกพันทางสังคม โดยที่ผู้ต้องขังที่กระทำผิดมีความผูกพันกับครอบครัวในระดับน้อย ครอบครัวไม่ให้การสนับสนุนและส่งเสริมในสิ่งที่ทำอยู่ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องหน้าที่การงาน กิจกรรมส่วนตัว และกิจกรรมทางสังคมต่าง ๆ รวมถึงการที่บุคคลในครอบครัวไม่อยู่รับฟังปัญหาต่าง ๆ หรือไม่เป็นที่ปรึกษาและให้ความช่วยเหลือเมื่อเดือดร้อน รวมถึงความเชื่อทางสังคมทั้งในเรื่องศาสนา โดยเฉพาะเรื่องบาปบุญคุณโทษ กรรมดีกรรมชั่ว เรื่องนรกสวรรค์ และความเชื่อทางกฎหมายในเรื่องที่มนุษย์ทุกคนมีศีลธรรมและต้องปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด และมีความเกรงกลัวต่อบทลงโทษทางกฎหมาย เมื่อความผูกพันและความเชื่อทางศาสนาทางกฎหมายมีในระดับน้อย ส่งผลให้มีการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมาก และในเรื่องของปัจจัยการคบหาสมาคมที่แตกต่าง โดยที่ผู้ต้องขังที่คบเพื่อนสนิทที่ติดยาเสพติดเป็นจำนวนมาก เป็นกลุ่ม เป็นแก๊งค์ ส่งผลให้มีการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมาก ซึ่งมีอิทธิพลต่อความถี่ในการเสพยาเสพติดต่อสัปดาห์ของผู้ต้องขัง โดยคิดเป็นร้อยละ 38.6 (Multiple R = .386) และสามารถที่จะร่วมกันอธิบายการกระทำผิดของผู้ต้องขังโดยคิดเป็นร้อยละ 14.9 (Multiple R Squared = .149) จึงสรุปได้ว่าปัจจัยความผูกพันทางสังคมและการคบหาสมาคมที่แตกต่างกันที่มีอิทธิพลต่อความถี่ในการเสพยาเสพติดต่อสัปดาห์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

นพรัตน์ หมอกมีต (2556, บทคัดย่อ) การกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด กรณีศึกษาเรือนจำพิเศษพัทยา จังหวัดชลบุรี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางจิตวิทยา ปัจจัยแวดล้อมภายในเรือนจำก่อนพ้นโทษครั้งล่าสุด ปัจจัยแวดล้อมภายนอกเรือนจำก่อนต้องโทษครั้งล่าสุด และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำพิเศษพัทยา ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ต้องขังที่ถูกคุมขังในเรือนจำพิเศษพัทยา จำนวน 168 คน โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติค่าไคสแควร์

ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่กระทำผิดซ้ำส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุไม่เกิน 32 ปี มีภูมิลำเนาในภาคตะวันออก ส่วนใหญ่มีความรู้อยู่ในระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า มีสถานภาพโสด ส่วนใหญ่มีอายุในช่วงเวลากระทำผิดครั้งแรก 18-25 ปี ก่อนถูกจับกุมส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป มีรายได้ประมาณเดือนละ 3,000-8,000 บาท ปัจจัยทางจิตวิทยาพบว่าส่วนใหญ่ ตัวผู้ต้องขังเอง รู้ตัวว่าสิ่งที่ทำลงไปนั้นผิดกฎหมาย การประพฤติปฏิบัติตามวิถีชีวิตทางศาสนา พบว่าผู้ต้องขังเองมักระลึกถึงพระพุทธ พระธรรม หรือพระสงฆ์ เมื่อผ่านสถานที่ทางศาสนา ปัจจัยแวดล้อมภายในเรือนจำ พบว่า ผู้ต้องขังส่วนมากไม่เคยรับโทษทางวินัย และด้านรับการศึกษา การฝึกวิชาชีพ การอบรม และการฟื้นฟูสภาพจิตใจ ผู้ต้องขังส่วนมากไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม ปัจจัยแวดล้อมภายนอกเรือนจำ ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว คนในครอบครัวจะคอยให้กำลังใจและหาทางแก้ไขปัญหาในทางที่ถูก ผู้ต้องขังกับเพื่อนมักจะทำกิจกรรมร่วมกันอยู่เสมอกับชุมชนที่อยู่อาศัยของผู้ต้องขังมีที่ทำเป็นมิตรคอยช่วยเหลือให้คำปรึกษาแนะนำสิ่งที่ถูกต้อง ส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการสงเคราะห์ในด้านต่าง ๆ

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดพบว่าปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางจิตวิทยา ปัจจัยแวดล้อมภายในเรือนจำก่อนพ้นโทษครั้งล่าสุด ปัจจัยแวดล้อมภายนอกเรือนจำก่อนต้องโทษครั้งล่าสุดไม่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง ยกเว้นด้านความสัมพันธ์ของบุคคลภายในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด

อัครกร ไชยพงษ์ (2556, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการพัฒนากลยุทธ์การป้องกันและแก้ไขปัญหการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังชายในเรือนจำ เขต 8 งานวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสาเหตุการกระทำผิดซ้ำ และเพื่อศึกษามาตรการป้องกัน

การกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังชายในเรือนจำเขต 8 รวมทั้งเพื่อเสนอการพัฒนากลยุทธ์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคriminal การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานระหว่างเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเรื่องการพัฒนากลยุทธ์การป้องกันและแก้ไขปัญหาคriminal ของผู้ต้องขังชายในเรือนจำเขต 8 ที่มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีเซฟเฟ การสนทนากลุ่มและแบบสัมภาษณ์เชิงลึก

ผลการวิจัย พบว่า สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังชายในเรือนจำเขต 8 มาจากขาดการขัดเกลาและขาดความอบอุ่นจากครอบครัว ความคึกคะนอง กลุ่มเพื่อนไม่ได้รับความไว้วางใจจากสังคม อาศัยอยู่ในแหล่งเสื่อมโทรมและยาเสพติด รายได้ของครอบครัวต่ำ พื้นที่ในเรือนจำคับแคบและการศึกษาต่ำ สำหรับมาตรการและการแก้ไขปัญหาคriminal ต้องแก้ไขโดยให้โอกาส ดูแลให้คำปรึกษา เป็นแบบอย่างที่ดี องค์กรทางสังคมต้องร่วมมือกันแก้ไข ให้การยอมรับ และร่วมมือกันกำจัดอบายมุข จัดหาอาชีพและจัดตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือ ให้กำลังใจ ไม่ตำหนิ ยกย่องการทำความดี มีกฎหมายล้างมลทิน เรือนจำต้องปรับปรุงด้านพื้นที่ สวัสดิการ และการให้การศึกษา สำหรับการพัฒนากลยุทธ์การป้องกันและแก้ไขปัญหาคriminal ดำเนินการด้วยกลยุทธ์ดังนี้ กลยุทธ์ด้านครอบครัว ครอบครัวต้องมีความใกล้ชิดกับผู้ต้องขัง มีการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้ต้องขัง ทั้งในระหว่างที่ต้องขังและเมื่อพ้นโทษกลับสู่ครอบครัวแล้ว ครอบครัวต้องให้โอกาสและให้โอกาสผู้กระทำผิดในการกลับตัว ส่งเสริมให้ผู้พ้นโทษทำความดีและประกอบอาชีพโดยสุจริต ยอมรับผู้พ้นโทษที่สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดี กลยุทธ์ด้านสังคมหน่วยงาน ทั้งภาครัฐและเอกชนต้องให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือดูแลผู้ต้องขังหลังพ้นโทษให้กลับตัว ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสังคม กลยุทธ์ด้านสภาพแวดล้อม ชุมชนต้องช่วยเหลือ บำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ หน่วยงานในชุมชนต้องจัดสิ่งแวดลอมที่ดีภายในชุมชน โดยกำจัดสิ่งที่เป็นอบายมุขและยาเสพติดในชุมชน นำระบบยุติธรรมชุมชนมาใช้ในการแก้ไขปัญหาคriminal ผู้กระทำผิดซ้ำ ชุมชนต้องยอมรับ ให้โอกาส และให้กำลังใจในการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ กลยุทธ์ด้านเศรษฐกิจ จัดตั้งกองทุนให้ผู้ต้องขังที่พ้นโทษได้กู้ยืมเงินไปประกอบอาชีพหรือการจัดตั้งสหกรณ์เพื่อช่วยเหลือผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ ให้ความรู้และสนับสนุนเครื่องมือ สถานที่ในการประกอบอาชีพภายหลังพ้นโทษ กลยุทธ์ด้านแรงจูงใจ ควรมีกฎหมายล้างประวัติ

ผู้ต้องขังที่พ้นโทษซึ่งไม่ได้กระทำผิดซ้ำอีกภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ให้เป็นผู้บริสุทธิ์ X สร้างแรงจูงใจผนวกกับโปรแกรมต่าง ๆ ด้วยการให้รางวัลเมื่อกระทำความดี การลดโทษ การเลื่อนชั้นผู้ต้องขัง การให้อภัยโทษ และการให้เยี่ยมญาติโดยใช้สิทธิพิเศษ กฤษฎีกาด้านการแก้ไขฟื้นฟูในเรือนจำ ปรับปรุงสภาพพื้นที่และสวัสดิการในเรือนจำให้ได้มาตรฐานสากล โดยให้หน่วยงานภายนอกเข้ามามีส่วนร่วม และเน้นที่การแก้ไขฟื้นฟูมากกว่าการลงโทษ

บัณฑิต พิทักษ์สิทธิ์ (2556, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา การวิเคราะห์สาเหตุ การกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด : ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ต้องขังในทัณฑสถาน บำบัดพิเศษกลาง เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด และเป็นข้อมูลพื้นฐาน ในการเสนอแนวทางการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังในคดียาเสพติดได้อย่างเหมาะสมและมี ประสิทธิภาพ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวม ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้ต้องขังคดียาเสพติด ที่กระทำผิดซ้ำ จากทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง จำนวน 185 คน

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี สถานภาพโสด ระดับการศึกษามัธยมศึกษา ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป มีรายได้เฉลี่ย เดือนละ 9,000-12,000 บาท และมีภาระรับผิดชอบสมาชิกในครอบครัว ก่อนต้องโทษ อาศัยอยู่กับบิดามารดา ซึ่งส่วนใหญ่ไม่ได้อาศัยอยู่ด้วยกัน ความสัมพันธ์ในครอบครัวไม่ดี สภาพแวดล้อมเป็นชุมชนเมือง ที่เป็นแหล่งอบายมุขและมีการแพร่ระบาดของยาเสพติด นอกจากนี้สมาชิกในครอบครัวยังคงต้องโทษจำคุกในความคิดเกี่ยวกับยาเสพติดด้วย สำหรับพฤติกรรมส่วนตัวก่อนต้องโทษเคยเสพยาสิ่งเสพติด ประเภทยาบ้าและเสพยาทุกวัน เคยเล่นการพนันและเที่ยวสถานบันเทิง รวมถึงการคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับ ยาเสพติด การพนัน หรือใช้ความรุนแรง

สำหรับปัญหาและสาเหตุที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างกลับไปกระทำผิดซ้ำ ส่วนใหญ่เกิดจากตัวผู้กระทำผิดเอง โดยต้องการเงิน เพื่อซื้อความสะดวกสบาย และให้ ทัดเทียมผู้อื่นรวมถึงการติดยาเสพติด เล่นการพนันและเที่ยวกลางคืน รองลงมาเป็นปัญหา และสาเหตุทางด้านเศรษฐกิจ คือ ไม่มีงานทำ ทำให้ขาดรายได้ในการดำเนินชีวิต รวมทั้ง ปัญหาหนี้สิน นอกจากนี้ยังเป็นปัญหาและสาเหตุทางด้านสังคม โดยเฉพาะปัญหาจากการ คบเพื่อนที่ชักจูงกันไปกระทำผิด ปัญหาสังคมไม่ให้การยอมรับ รวมถึงปัญหาจาก

ครอบครัว และการเรียนรู้การกระทำผิดจากสื่อ ตลอดจนปัญหาสาเหตุที่เกิดจากสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยที่เอื้อต่อการกระทำผิด และปัญหาด้านความเชื่อที่ผิดก็เป็นปัญหาสำคัญที่ทำให้ผู้ต้องขังกลับไปกระทำผิดซ้ำ

ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำสรุปทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ในด้านครอบครัวอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านสังคม ด้านสภาพแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจ และด้านความเชื่อเกี่ยวกับการกระทำผิดอยู่ในระดับปานกลาง

พันตำรวจโทคม เหล่าบุตรสา (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการเสพยาเสพติดของผู้ต้องหาในคดีเสพยาเสพติดประเภท 1 (ยาบ้า) ในพื้นที่ สถานีตำรวจ ภูธรลำโรงเหนือ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเสพยาเสพติดของผู้ต้องหาในคดีเสพยาเสพติดประเภท 1 (ยาบ้า) และ 2) เพื่อหาวิธีการแก้ไข ปัญหาและวิธีการป้องกันการเสพยาเสพติดให้โทษประเภท 1 (ยาบ้า) กลุ่มตัวอย่างที่สัมภาษณ์ คือ ผู้นำชุมชน จำนวน 3 คน และผู้ต้องหา จำนวน 3 คน และกลุ่มตัวอย่างในการสำรวจ ได้แก่ กลุ่มผู้ต้องหาในคดีเสพยาเสพติดให้โทษประเภท 1 (ยาบ้า) ของสถานีตำรวจภูธร ลำโรงเหนือ จำนวน 100 คน โดยเครื่องมือในการศึกษา คือ แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์เชิงลึก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ช่วงอายุส่วนใหญ่ต่ำกว่า 30 ปี สถานภาพโสด และระดับการศึกษาประถมศึกษา
2. ในภาพรวม ปัจจัยด้านที่มีผลต่อการเสพยาเสพติดของผู้ต้องหาในคดีเสพยาเสพติดให้โทษประเภท 1 (ยาบ้า) มีความเห็นด้วยระดับมาก โดยเห็นด้วยในด้านสัมพันธภาพครอบครัว รองลงมา คือ ด้านปัจจัยเศรษฐกิจ ด้านเพื่อน และเห็นด้วยต่ำสุดในด้านลักษณะที่อยู่อาศัย
3. วิธีการแก้ไข ปัญหาและวิธีการป้องกันการเสพยาเสพติดให้โทษประเภท 1 (ยาบ้า)

ด้านครอบครัว สถาบันครอบครัวถือเป็นสถาบันแรก ที่มีบทบาทหน้าที่ในการป้องกันปัญหาเสพยาเสพติดโดยตรง พ่อแม่ คือ บุคคลสำคัญในการอบรม เลี้ยงดู สั่งสอน ลูก นอกจากนี้ยังจะต้องประพฤติปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดี ที่ถูกต้องให้กับบุตรหลาน

ด้านเศรษฐกิจ ปัญหาใหญ่ประการหนึ่งที่ยุ่กำหนดนโยบายทั่วโลกต้องเผชิญ คือ การว่างงานในกลุ่มวัยรุ่น โดยนับตั้งแต่เศรษฐกิจโลกต้องเผชิญกับวิกฤติทางการเงินในปี 2551-2552 อัตราการว่างงานของคนในระดับโลกเพิ่มขึ้นสูงมากที่สุดเป็นประวัติการณ์ และปัจจุบันการหางานที่ดีให้กับนักศึกษาที่เพิ่งจบใหม่และกำลังเข้าสู่ตลาดแรงงานเป็นครั้งแรก ในช่วงที่ผ่านมาธุรกิจขนาดกลางย่อมและเล็ก ต่างพากันเจ็บตัวกัน เพราะกำลังซื้อของผู้บริโภคที่ลดน้อยลง อัตราการบริโภคที่น้อยทำให้รายได้ของห้างร้านบริษัทต่าง ๆ ลดลงตามไปด้วย สิ่งที่ยุ่ประกอบการหลายรายต้องจำใจต้องทำ คือ ลดค่าจ้างพนักงาน บางแห่งลดลงเหลือแค่เพียงครึ่งเดียว ทำให้พนักงานต้องยื่นซองขอลาออกจากที่ทำงานกันจำนวนไม่น้อย ทำให้วัยรุ่นเข้าหายาเสพติด

การแก้ไขปัญหายาเสพติด แม้แต่รัฐบาลชุดปัจจุบันที่มีความตั้งใจจริง พยายามที่จะปราบปรามทั้งบนดินและใต้ดิน เพื่อที่จะขจัดยาเสพติดให้หมดไปจากสังคมไทย แต่ปัญหาดังกล่าวยังคงทวีความรุนแรงอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน มาตรการสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด สิ่งแรกที่ควรให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง คือ บทบาททางสังคมไทยในระดับรากหญ้า เพราะบทบาททางสังคมเป็นแนวทางการปฏิบัติอย่างมีระเบียบและระบบ

ด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด เนื่องจากปัจจุบันปัญหาครอบครัวเป็นปัญหาที่ละเอียดอ่อน มีผลกระทบมากมายและที่ส่งผลกระทบอย่างเห็นได้ชัดคือ ปัญหายาเสพติด เพราะบุคคลส่วนใหญ่ที่ติดยาเสพติด เป็นบุคคลที่อยู่ในช่วงวัยรุ่น ด้านการป้องกันและปราบปราม การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่ผ่านมา อาศัยยุทธศาสตร์หลักที่สำคัญ คือ การลดปริมาณยาเสพติด ควบคู่ไปกับการลดความต้องการในการใช้ยาเสพติด โดยมีมาตรการดำเนินงานที่ชัดเจน ได้แก่ มาตรการควบคุมพืชเสพติด มาตรการปราบปรามยาเสพติด มาตรการป้องกันยาเสพติด และมาตรการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

อรุณ ไชยภายี (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ในทัณฑสถานบำบัดพิเศษ จังหวัดปทุมธานี การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในทัณฑสถานบำบัดพิเศษ จังหวัดปทุมธานี เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและการต้องโทษ ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำและการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในทัณฑสถานบำบัดพิเศษ จังหวัดปทุมธานี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นผู้ต้องขังชายคดียาเสพติดในทัณฑสถานบำบัดพิเศษ จังหวัดปทุมธานี ที่กระทำผิดตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป จำนวน 300 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัย พบว่า

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่ต้องโทษในทัณฑสถานบำบัดพิเศษ จังหวัดปทุมธานี โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการประกอบอาชีพ มีระดับความคิดเห็นต่อการกระทำผิดซ้ำในระดับมากที่สุด และรองลงมาตามลำดับ มีระดับความคิดเห็นต่อการกระทำผิดซ้ำในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านการปรับตัวเข้าสู่สังคม ด้านแหล่งที่อยู่อาศัย และมีระดับความคิดเห็นในระดับน้อย ได้แก่ ด้านการคบเพื่อน ด้านสภาพร่างกายและจิตใจ

2. ปัจจัยส่วนบุคคลและการต้องโทษ จำนวนปีที่ต้องโทษครั้งแรกมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการกระทำผิดซ้ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการกระทำผิดซ้ำด้านแหล่งที่อยู่อาศัยมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่ต้องโทษในทัณฑสถานบำบัดพิเศษจังหวัดปทุมธานี อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

อาานนท์ นัตรเงิน และเกษมศานต์ โชติชาครพันธุ์ (2558, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา ลักษณะส่วนบุคคลและพฤติกรรมของผู้กระทำผิดซ้ำหญิงในคดีจำหน่ายยาเสพติด วิจัยนี้เป็นการศึกษา ลักษณะและพฤติกรรมของผู้กระทำผิดซ้ำหญิงในคดีเกี่ยวกับยาเสพติดฐานผู้จำหน่าย ทัณฑสถานหญิงกลาง กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัย คือ เพื่อศึกษาลักษณะส่วนบุคคลและพฤติกรรมของผู้กระทำผิดซ้ำหญิงในคดีเกี่ยวกับยาเสพติด ในคดีจำหน่ายยาเสพติด ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 120 คน คือ ผู้ต้องขังหญิงที่กระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด ฐานผู้จำหน่ายยาเสพติด ในทัณฑสถานหญิงกลาง กรุงเทพมหานคร สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยผลการศึกษาได้ปรากฏดังนี้

ลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ต้องขังหญิงทั้งหมดนั้น มีอายุเฉลี่ยอยู่ที่ 25-35 ปี ส่วนใหญ่มีรายได้ที่ค่อนข้างต่ำ รวมถึงระดับการศึกษาที่ค่อนข้างต่ำอีกด้วย สถานภาพครอบครัวของผู้ต้องขังส่วนใหญ่พบว่า บิดาหรือมารดาเสียชีวิต โดยอาศัยอยู่ตามลำพังกับบิดาหรือมารดา สถานภาพสมรสส่วนใหญ่จะพบว่ามีลักษณะหย่าร้าง และลักษณะที่อยู่อาศัยส่วนใหญ่พบว่า กลุ่มตัวอย่างอาศัยอยู่ในแหล่งชุมชนแออัด ในส่วนภาพรวมของลักษณะพฤติกรรม ในด้านสภาพครอบครัวของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ามีลักษณะครอบครัวที่อบอุ่นไม่พบสภาพปัญหาหนักเท่าไรนัก ในด้านสภาพแวดล้อมในเขตที่อยู่อาศัยของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า เป็นแหล่งมั่วสุมของผู้กระทำความผิดกฎหมาย เป็นแหล่งที่ผู้เสพยาเสพติด และเป็นแหล่งอาศัยของผู้มีอิทธิพลอยู่ ในด้านการเรียนรู้ทางสังคม ในการกระทำผิด พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการเรียนรู้ทางสังคมว่า การถูกต้องขังในเรือนจำไม่ได้น่ากลัวเพราะสภาพในเรือนจำสามารถปรับตัวได้ง่าย ในด้านการยอมรับทางสังคมหลังจากการกระทำผิด พบว่า คนสังคมมีการเหยียดหยามบุคคลที่เคยต้องโทษ รวมถึงสังคมไม่ได้ให้ความยุติธรรมกับคนที่เคยต้องโทษ มีทัศนคติที่ติดลบกับผู้เคยต้องโทษมาก่อน ในด้านกฎหมาย การลงโทษ จากหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง พบว่า โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อด้านกฎหมาย การลงโทษ จากหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง นั้นว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐยังมีการรณรงค์เรื่องกฎหมาย การให้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายยาเสพติดที่ยังน้อย รวมถึงการบังคับใช้กฎหมายที่ยังไม่เคร่งครัดเท่าที่ควร รวมถึงยังมีการติดสินบนและการทุจริตของเจ้าหน้าที่รัฐ และอันดับสุดท้ายในด้านค่านิยมของการกระทำผิด พบว่า มีความคิดเห็นต่อด้านค่านิยมของการกระทำผิด ในภาพรวมที่ว่า การจำหน่ายยาเสพติดให้ได้เงินดี รวดเร็ว และสบายกว่าอาชีพอื่น ๆ ทำให้มีเงิน มีฐานะและสามารถเข้าสังคมและได้รับการยอมรับ

เดชา จินตกลีการ (2559, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์สำคัญ เพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับนำไปปรับปรุงพัฒนากระบวนการ และเป็นแนวทางในการแก้ไขฟื้นฟูการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ต้องขังกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติด จำนวน 169 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า ของ ลิเคิร์ท มี 5 ระดับ มีค่า

ความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 96.50 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอย พหุคูณเชิงเส้นตรง ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม พบว่า ระดับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดมหาสารคามโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ระดับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยสุด ดังนี้ ด้านการกระทำผิดลักษณะตัวการ ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำความผิด และด้านการกระทำผิดลักษณะผู้สนับสนุนการกระทำความผิด

2. ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม มีจำนวน 5 ตัวแปร คือ ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านสังคมและชุมชน ปัจจัยด้านความต้องการการยอมรับ ปัจจัยด้านสภาพปัญหาทางอบายมุข และปัจจัยด้านกายภาพ

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ไขฟื้นฟูการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม พบว่า ควรจัดฝึกอบรมการฝึกวิชาชีพในด้านหรือสาขาที่ตลาดแรงงานต้องการ การฝึกวิชาชีพควรดำเนินการอย่างจริงจังและมีระยะเวลาการฝึกที่เหมาะสม ควรติดต่อผู้ประกอบการภาคเอกชนมาทำการฝึกอบรมหรือฝึกวิชาชีพให้กับผู้ต้องขังในสาขาวิชาชีพที่ภาคเอกชนต้องการ ควรจัดสรรส่วนแบ่งผลกำไรจากการฝึกวิชาชีพให้กับผู้ต้องขังที่ฝึกวิชาชีพอย่างเหมาะสมเป็นธรรมเนียม ควรจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาและเสริมสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้ต้องขัง ปรับทัศนคติของเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ให้มีจุดมุ่งหมายร่วมกัน เพื่อปรับปรุงแก้ไข พัฒนาทักษะวิชาชีพ ฟื้นฟูสภาพจิตใจของผู้ต้องขังให้มีความพร้อมในการกลับคืนสู่สังคมภายนอก ควรติดต่อผู้ประกอบการภาคเอกชนเพื่อรองรับแรงงานผู้ต้องขัง ภายหลังจากปล่อยตัว ควรจัดให้มีบ้านพักชั่วคราวสำหรับรองรับผู้ต้องขังที่ไม่มีที่พักอาศัยหลังปล่อยตัว ควรมีผู้รับผิดชอบในการติดตามประเมินผล ภายหลังจากผู้ต้องขังปล่อยตัว

พงษ์กฤษณ์ มงคลสินธุ์ (2560, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด เพื่อเปรียบเทียบกันระหว่าง

ปัจจัยภายในกับปัจจัยภายนอก และเพื่อเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด ใช้วิธีการวิจัยแบบวิธีผสม (Mixed method) โดยสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้กระทำผิดรวมกัน 6 คน และใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากผู้กระทำผิด จำนวน 400 คน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนาและสถิติอ้างอิง เช่น ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test, F-test, chi-square, logistic regression เป็นต้น ผลการศึกษาพบว่า เมื่อพิจารณาปัจจัยเรียงลำดับไปที่ละด้านแล้ว พบว่ามีปัจจัยเพียง 2 ด้าน จากทั้งหมด 7 ด้าน คือ ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวและด้านสภาพทางเศรษฐกิจสังคมเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด สำหรับปัจจัยภายในที่นำเอาปัจจัยมารวมกลุ่มกันประกอบด้วย การเห็นคุณค่าในตัวเอง การคบเพื่อน สุขภาพจิต และความสัมพันธ์ในครอบครัวแล้ว พบว่าปัจจัยภายในดังกล่าวนี้ไม่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำ ในทางตรงกันข้ามปัจจัยภายนอกที่ประกอบด้วย สภาพทางเศรษฐกิจสังคม นโยบายยาเสพติด และการปฏิบัติในกระบวนการยุติธรรมพบว่า ปัจจัยภายนอกดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำ แต่ถึงกระนั้นถ้าหากพิจารณาโดยรวมปัจจัยทั้ง 7 ด้าน เข้าด้วยกันแล้ว จะพบว่าปัจจัยโดยรวมทั้งหมดไม่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำ

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Stephen W. Baron (2003, Abstract) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยทางด้านการควบคุมตนเองมีผลต่อการกระทำผิด และการควบคุมตนเองต่ำสามารถทำนายพฤติกรรมอาชญากรรมการใช้สารเสพติดได้

Bosiakoh and Andoh (2010, pp. 204–205) ได้ทำการศึกษา Differential Association Theory and Juvenile Delinquency in Ghana's Capital City—Accra: the Case of Ghana Borstal Institute ซึ่งการศึกษานี้ได้ใช้ทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่างของ Sutherland ในการศึกษาความคิดเห็นของเยาวชนในสถานกักกันของการ์นา ถึงความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน และผลการศึกษาพบว่าพฤติกรรมเบี่ยงเบนหรือพฤติกรรมการกระทำผิดของเยาวชนในสถานกักกันของการ์นา มีความสอดคล้องกับทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่างของซัทเทอร์แลนด์ กล่าวคือ กลุ่มเพื่อนจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนของบุคคล โดยกลุ่มเพื่อนจะมีการแสดงพฤติกรรมเบี่ยงเบนให้เห็น และเพิ่มระดับความรุนแรงของพฤติกรรมเบี่ยงเบนมากขึ้น ซึ่งพฤติกรรมเบี่ยงเบนเหล่านี้ ได้มีการแสดงให้เห็นทั้งพฤติกรรม และเทคนิคต่าง ๆ ตลอดจนจนกลายเป็นการเรียนรู้เป็นระยะเวลาานาน

จนกระทั่งทำให้บุคคลที่อยู่ในกลุ่มเพื่อนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนมีลักษณะพฤติกรรมเช่นเดียวกัน ดังนั้น การคบหาสมาคมที่แตกต่างกับกลุ่มเพื่อนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนจึงส่งผลต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนของเยาวชนในสถานกักกันของการรื้อนา

Irshad Altheimer (2010, pp. 215–216) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “An Explanation Analysis of Guns and Violent Crime in a Cross-Nation Sample of Cities” พบว่า ปัจจัยด้านครอบครัวแตกแยกมีอิทธิพลต่อการชิงทรัพย์ เป็นต้น เมื่อครอบครัวมีการทะเลาะเบาะแว้งกันพอสมควร ทำให้ผู้ต้องขังๆไม่ได้รับการอบรมสั่งสอนที่ดีจึงมีความผูกพันกับครอบครัวต่ำ และอาจจะส่งผลให้ไม่มีความผูกมัดในเรื่องอาชีพการงานและนำไปสู่การกระทำผิดได้

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่เกี่ยวข้อง โดยได้นำแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด มาทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์องค์ประกอบของปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด พอสรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด มีหลายปัจจัย เช่น คุณลักษณะส่วนบุคคล และการต้องโทษ อันประกอบด้วย อายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนต้องโทษ รวมกำหนดโทษที่ต้องโทษทั้งหมดก่อนการต้องโทษครั้งล่าสุด กำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุด ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำในเรือนจำ ประกอบด้วย ด้านฤทธิ์ของยาเสพติด ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม และด้านร่างกายและจิตใจ เป็นต้น ส่วนพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่ต้องโทษในเรือนจำ ประกอบด้วย ด้านการกระทำผิดลักษณะตัวการ ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำความผิด และด้านการกระทำผิดลักษณะผู้สนับสนุนให้กระทำความผิด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดีอา
เสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้วิธีการสำรวจ
(Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม ผู้วิจัยกำหนดรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับระเบียบ
วิธีวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้ต้องขังคดีอาเสพติดที่กระทำผิดซ้ำในเรือนจำจังหวัด
สกลนคร จำนวน 343 คน (ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
กรมราชทัณฑ์, 2562, หน้า 16)

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ต้องขังคดีอาเสพติดที่กระทำผิดซ้ำในเรือนจำจังหวัด
สกลนคร จำนวน 182 คน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการเทียบตารางสำเร็จรูป
คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (สิน พันธุ์พินิจ, 2554, หน้า
137) (รายละเอียดในภาคผนวก ข) และใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random
Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้วิจัย
สร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คุณลักษณะส่วนบุคคลและการต้องโทษ ของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ที่กระทำผิดซ้ำในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำ ของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ที่กระทำผิดซ้ำ ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยผู้วิจัยกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ระบุระดับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่กระทำผิดซ้ำในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ทั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดคะแนนในการตอบแบบสอบถามออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับมาก
3	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับน้อย
1	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของ Likert scale (1967, p. 247)

ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่ต้องโทษ ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยผู้วิจัยกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุระดับพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่ต้องโทษในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ทั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดคะแนนในการตอบแบบสอบถามออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับมาก
3	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับน้อย
1	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของ Likert scale (1967, p. 247)

ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51-5.00	หมายถึง	มีการกระทำความผิดซ้ำในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51-4.50	หมายถึง	มีการกระทำความผิดซ้ำในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51-3.50	หมายถึง	มีการกระทำความผิดซ้ำในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51-2.50	หมายถึง	มีการกระทำความผิดซ้ำในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00-1.50	หมายถึง	มีการกระทำความผิดซ้ำในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ลักษณะแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Form)

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร นิยามศัพท์เฉพาะ และงานวิจัยเกี่ยวข้อง รวมทั้งระเบียบวิธีวิจัย เพื่อหาแนวทางในการกำหนดรูปแบบของแบบสอบถาม และข้อคำถาม
2. สร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยจากการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำ 1) คุณลักษณะส่วนบุคคลและการต้องโทษ ของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่กระทำผิดซ้ำในเรือนจำจังหวัดสกลนคร 2) ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำ ของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร มากำหนดเป็นตัวแปรอิสระ และนำพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่ต้องโทษในเรือนจำจังหวัดสกลนคร มากำหนดเป็นตัวแปรตาม

3. กำหนดองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของข้อคำถามโดยการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ออกมาเป็นข้อคำถามวัดระดับ

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจแก้ไขเนื้อหา และความถูกต้อง

5. การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของเครื่องมือ กระทำโดยนำแบบสอบถาม ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) หลังจากนั้นนำมาหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้สูตร ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2541, หน้า 253-254)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item congruency)

R หมายถึง ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยที่ ค่า +1 หมายถึงข้อคำถามสามารถนำไปวัดได้อย่างแน่นอน, ค่า 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าจะวัดได้ และค่า -1 หมายถึง ข้อคำถามไม่สามารถนำไปวัดได้อย่างแน่นอน

N หมายถึง จำนวนทรงคุณวุฒิ

โดยเลือกข้อที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5 ส่วนข้อใดมีค่าน้อยกว่า 0.5 ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ดังนั้น ข้อคำถามทุกข้อจึงผ่านความเห็นชอบจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่านที่ได้ตรวจสอบและเห็นว่ามีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาครอบคลุมในแต่ละด้านและครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยแล้ว ดังมีรายชื่อต่อไปนี้

โดยผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย

5.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล ตำแหน่ง กรรมการบริหารหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

5.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญาครณ์ สวัสดิ์ไธสง ตำแหน่ง กรรมการบริหารหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

5.3 รองศาสตราจารย์ ดร.ชนินทร์ วะสินนท์ ตำแหน่ง ที่ปรึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

5.4 อาจารย์เพ็ญพรพรษา อุ้ยบัวตมาวงศ์ ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

5.5 นายเอกกรินทร์ วรรณเวศ ผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดสกลนคร

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาจำนวน 30 ชุด คือ ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่กระทำผิดซ้ำในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

7. นำข้อคำถามที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) โดยใช้วิธีการหาค่าสหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation) คัดข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.361 ขึ้นไป ค่าวิกฤตของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบเพียร์สัน ที่ระดับนัยสำคัญ .05 จากสูตรต่อไปนี้ (School of psychology university of New England, 2008 อ้างถึงใน ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2551, หน้า 73)

$$p = \frac{R_U + R_L}{2f}$$

$$r = \frac{R_U - R_L}{f}$$

เมื่อ p หมายถึง ค่าความยากง่าย

r หมายถึง ค่าอำนาจจำแนก

R_U หมายถึง จำนวนผู้ที่ตอบถูกในกลุ่มสูง

R_L หมายถึง จำนวนผู้ที่ตอบถูกในกลุ่มต่ำ

f หมายถึง จำนวนผู้ที่เข้าสอบในกลุ่มสูง

8. นำข้อคำถามจากแบบสอบถาม มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ด้วยวิธีการของ Cronbach ทั้งนี้ทำการวิเคราะห์แบบสอบถามด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่น

ของแบบสอบถาม ต้องมากกว่า 0.70 จึงจะถือว่าแบบสอบถามนั้นใช้ได้ โดยมีสูตร ดังนี้
(Alpha Coefficient Method อ้างใน นพพร ณะชัยพันธ์, 2550, หน้า 19)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s^2} \right)$$

เมื่อ α แทน ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม

k แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

$\sum s_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนแต่ละข้อของแบบสอบถาม

s^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมของผู้ตอบแต่ละคน

$$s^2 = \frac{n(\sum X^2) - (\sum X)^2}{n(n-1)}$$

โดยได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามดังตาราง 2

ตาราง 2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

แบบสอบถาม	ค่าความเชื่อมั่น	แปลผล
1 ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำ ของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ที่กระทำผิดซ้ำ ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร	.768	ใช้ได้
1.1 ด้านฤทธิ์ของยาเสพติด	.883	ใช้ได้
1.2 ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม	.852	ใช้ได้
1.3 ด้านร่างกายและจิตใจ	.768	ใช้ได้
2 พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่ต้องโทษในเรือนจำจังหวัดสกลนคร	.933	ใช้ได้
2.1 ด้านการกระทำผิดลักษณะตัวการ	.782	ใช้ได้
2.2 ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำ ความผิด	.804	ใช้ได้
2.3 ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้สนับสนุนให้กระทำ ความผิด	.978	ใช้ได้
ภาพรวมทั้งหมด	.813	ใช้ได้

9. นำแบบสอบถามดังกล่าว ที่ผ่านการทดลองใช้ และหาค่าความเชื่อมั่น มาทำการปรับปรุงเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ถึงเรือนจำจังหวัดสกลนคร เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากผู้ต้องขังคดีอาญาเสพติดที่กระทำความผิดซ้ำในเรือนจำจังหวัดสกลนคร จำนวน 182 คน
2. ส่งแบบสอบถามไปให้ผู้ที่เกี่ยวข้องพร้อมชี้แจงรายละเอียดความมุ่งหมายของการออกแบบสอบถามนี้ เพื่อทำความเข้าใจให้ตรงกันในการตอบแบบสอบถาม
3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และการลงพื้นที่จริง เพื่อนำแบบสอบถามไปแจกแก่กลุ่มตัวอย่าง ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร พร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียด ความมุ่งหมายของการออกแบบสอบถาม
4. ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อนำแบบสอบถามไปประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. นำแบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนแล้ว นำมาลงรหัสเลข (Code) ตามเกณฑ์ของเครื่องมือแต่ละส่วน
2. นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้ว มาบันทึกลงในโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อประมวลผลข้อมูลที่ได้จัดเก็บและคำนวณหาค่าทางสถิติแล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อตอบคำถามวิจัยและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยนำเสนอผลในรูปแบบตารางประกอบความเรียงและนำผลการศึกษาที่วิเคราะห์ได้มาสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและเขียนข้อเสนอแนะ

3. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด (Open ended) ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ทำอย่างไร เพื่อนำไปสู่แนวทางป้องกันพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูล โดยใช้สถิติที่เกี่ยวข้องในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพรรณนาข้อค้นพบจากการวิจัย และทดสอบสมมติฐานการวิจัยโดยแยกสถิติออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. สถิติพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่

1.1 การแจกแจงความถี่ (Frequencies) และค่าร้อยละ (Percentage) บรรยายลักษณะของข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคลและการต้องโทษ ของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่กระทำผิดซ้ำในเรือนจำจังหวัดสกลนคร

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) วิเคราะห์ระดับ 1) ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่กระทำผิดซ้ำในเรือนจำจังหวัดสกลนคร 2) พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่ต้องโทษในเรือนจำจังหวัดสกลนคร

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่

2.1 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลและการต้องโทษ ของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่กระทำผิดซ้ำในเรือนจำจังหวัดสกลนคร โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ชนิดการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe's test)

2.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรในตัวแบบที่ใช้ในการศึกษา เพื่อป้องกันการเกิด Multicollinearity คือการมีสหสัมพันธ์กันเองระหว่างตัวแปรอิสระ ซึ่งการที่ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันในระดับที่สูงมาก อาจส่งผลให้สมการตัวแบบที่ใช้ในการพยากรณ์ตัวแปรตามมีความคลาดเคลื่อน ดังนั้น จึงต้องตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระเพื่อให้แน่ใจว่า ตัวแปรอิสระสามารถคงอยู่ในสมการตัวแบบได้ โดยกำหนดระดับ นัยสำคัญที่ 0.05

โดยการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร อันประกอบด้วย ปัจจัยด้านฤทธิ์ของยาเสพติด ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม และปัจจัยด้านร่างกายและจิตใจ กับพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์จะพิจารณาจากค่า Sig. (2-tailed) หากค่า Sig. (2-tailed) มีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่าตัวแปรสองตัวมีความสัมพันธ์กัน ในทางตรงกันข้าม หากค่า Sig. (2-tailed) มีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่าตัวแปรสองตัวไม่มีความสัมพันธ์กัน หลังจากนั้นจึงจะทำการวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรโดยจะพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ตามเกณฑ์ต่อไปนี้ (อโนทัย ตรีวานิช, 2552, หน้า 72) (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2541, หน้า 324)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.91–1.00 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.71–0.90 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.31–0.70 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.01–0.30 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0 แสดงว่ามีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง

2.3 การศึกษาอิทธิพลของปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร อันประกอบด้วย ปัจจัยด้านฤทธิ์ของยาเสพติด ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม และปัจจัยด้านร่างกายและจิตใจ ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสองตัวแปร ตัวแปรหนึ่งเรียกว่าตัวแปรต้นหรือตัวแปร

อิสระ (Independent variable) แทนด้วย X อีกตัวแปรหนึ่งเรียกว่าตัวแปรตาม (Dependent variable) แทนด้วย Y เป็นการดูความสัมพันธ์ว่าถ้า ตัวแปรอิสระเปลี่ยนแปลงไปแล้วตัวแปรตามเปลี่ยนแปลงหรือไม่ ซึ่งสองตัวแปรนั้นจะต้องเป็นตัวแปรเชิงปริมาณ การวิเคราะห์การถดถอยสามารถเขียนรูปแบบความสัมพันธ์ของสองตัวแปรได้ในรูปของสมการการถดถอย ซึ่งสามารถพยากรณ์ค่าได้ในอนาคต หรือสามารถดูแนวโน้มของตัวแปรตามได้เมื่อเราทราบค่าตัวแปรอิสระ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2557, หน้า 106)

การวิเคราะห์การถดถอยเมื่อมีตัวแปรอิสระหนึ่งตัวแปรและตัวแปรตามหนึ่งตัวแปร แต่ถ้าหากตัวแปรตามหนึ่งตัวแปรกับตัวแปรอิสระมากกว่าหนึ่งตัวแปร จะเรียกว่าการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression) การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นอย่างง่าย เขียนความสัมพันธ์ได้ดังนี้

$$Y_i = \beta_0 + \beta X_i + \varepsilon_i$$

เมื่อ β_0 แทนระยะตัดแกน y (y-intercept)

β แทนความชันของเส้นถดถอย (slope)

$$\hat{Y}_i = \hat{\beta}_0 + \hat{\beta} X_i \quad \text{หรือจะได้ว่า}$$

$$\hat{Y}_i = b_0 + bX_i$$

แนวทางป้องกันพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด

ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร

จากผลการวิจัย ระดับพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่ต้องโทษในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ในทุก ๆ ด้าน ถ้าพบว่าระดับพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่ต้องโทษในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านใด อยู่ในเกณฑ์ระดับสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวม ผู้วิจัยจะนำมาหาแนวทางป้องกันพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 8 ท่าน และผู้ต้องขังที่สมัครใจ 2 คน เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ พิจารณาเสนอแนะแนวทางป้องกันพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ให้ดียิ่งขึ้น โดยผู้เชี่ยวชาญ 8 ท่าน ประกอบด้วย

1. นางสาวสุรีย์พร ศรีสุวรรณ รองผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดสกลนคร สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดสกลนคร

2. ว่าที่ร้อยตรีพรชัย ภาระเวช พนักงานคุมประพฤติชำนาญการ หัวหน้า
กลุ่มงานแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดสกลนคร
3. ว่าที่ร้อยตรีไพรัช นิภานันท์ หัวหน้างานจิตวิทยาคลินิก โรงพยาบาล
สกลนคร
4. นางเพ็ญพรรณษา อภัยพัฒน์วงศ์ ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
ครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
5. นายสมบุญ ฤคนอก นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ ปฏิบัติงาน
ยาเสพติด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมืองสกลนคร
6. นางสาววรพรรณณี พิสิษฐพงศ์ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
ปฏิบัติงานกลุ่มควบคุมโรคไม่ติดต่อ สุขภาพจิตและยาเสพติด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
สกลนคร
7. นางสาวปาริชาติ ขุนศรี พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ ปฏิบัติงานกลุ่มงาน
จิตเวชและยาเสพติด โรงพยาบาลสกลนคร
8. นายวิธิ คำเลิศ นักทัศนวิทยาชำนาญการ ปฏิบัติงานหัวหน้างานจำแนก
ลักษณะผู้ต้องขัง เรือนจำจังหวัดสกลนคร

ส่วนข้อมูลประกอบการเขียนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางป้องกัน
พฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร จากส่วน
ของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยทำหนังสือถึง
ผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดสกลนคร เพื่อขอสัมภาษณ์ผู้ต้องขังที่มีความสมัครใจและมี
คุณสมบัติตามกำหนดของการวิจัย เป็นผู้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการ
เขียน เมื่อได้รับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางป้องกันพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของ
ผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร แล้ว ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการ
วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จัดกลุ่มประเด็นนำเสนอเชิงพรรณนา เพื่อสร้าง
แนวทางป้องกันพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัด
สกลนคร ต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยได้อันดับการวิเคราะห์ข้อมูลไว้ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. แนวทางป้องกันพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

\bar{X}	แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน ค่าสถิติทดสอบแบบที (t-test)
ANOVA	แทน การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of covariance)
F	แทน ค่าสถิติทดสอบแบบเอฟ (F-test)
df	แทน ค่าองศาแห่งความเป็นอิสระ (degree of freedom)
SS	แทน ผลรวมของกำลังสองของค่าเบี่ยงเบน (sum of square)
MS	แทน ความแปรปรวน (mean of sum of square)
r	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
R	แทน ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ
R ²	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ
R ^{2Adj}	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับแล้ว

B	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐานของตัวพยากรณ์
TFAC	แทน	ผลรวมของปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง คดียาเสพติดที่กระทำผิดซ้ำในเรือนจำจังหวัดสกลนคร
FAC ₁	แทน	ปัจจัยด้านด้านฤทธิ์ของยาเสพติด
FAC ₂	แทน	ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม
FAC ₃	แทน	ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม
TBEH	แทน	ผลรวมของพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง คดียาเสพติดที่ต้องโทษในเรือนจำจังหวัดสกลนคร
BEH ₁	แทน	พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ด้านการกระทำผิดลักษณะตัวการ
BEH ₂	แทน	พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำความผิด
BEH ₃	แทน	พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้สนับสนุนให้กระทำความผิด
P-Value	แทน	ค่านัยสำคัญทางสถิติ/ค่าความน่าจะเป็น
Sig	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
***	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับขั้นตอน แยกออกเป็น 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะส่วนบุคคลและการต้องโทษ ของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่กระทำผิดซ้ำในเรือนจำจังหวัดสกลนคร

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำ ของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่กระทำผิดซ้ำ ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่ต้องโทษในเรือนจำจังหวัดสกลนคร

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลและการต้องโทษ

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยด้านฤทธิ์ของยาเสพติด ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม และด้านร่างกายและจิตใจ ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร

ตอนที่ 6 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
สำหรับรายละเอียดในแต่ละตอน มีดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่กระทำความผิดซ้ำในเรือนจำจังหวัดสกลนคร อันประกอบด้วย อายุ สถานภาพการสมรสก่อนต้องโทษครั้งล่าสุด รายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนต้องโทษ รวมถึงกำหนดโทษที่ต้องโทษทั้งหมดก่อนการต้องโทษครั้งล่าสุด และกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุด รายละเอียดดังตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล

(n=182)

คุณลักษณะส่วนบุคคล	จำนวนคน	ร้อยละ
1 อายุ		
-ไม่เกิน 30 ปี	58	31.87
-31-45 ปี	91	50.00
-46-60 ปี	28	15.38
-มากกว่า 60 ปี	5	2.75
2. สถานภาพการสมรสก่อนต้องโทษครั้งล่าสุด		
-โสด	57	31.32
-สมรส	94	51.65
-หม้าย	3	1.65
-หย่าร้าง	23	12.64
-แยกกันอยู่	5	2.75
3. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนต้องโทษ		
-ไม่มีรายได้	23	12.64
-ไม่เกิน 5,000 บาท	19	10.44
-5,001-10,000 บาท	77	42.31
-10,001-20,000 บาท	42	23.08
-มากกว่า 20,000 บาท	21	11.54

ตาราง 3 (ต่อ)

(n=182)

คุณลักษณะส่วนบุคคล	จำนวนคน	ร้อยละ
4. รวมกำหนดโทษที่ต้องโทษทั้งหมดก่อนการต้องโทษครั้งล่าสุด		
-ไม่เกิน 3 ปี	69	37.91
-4-6 ปี	79	43.41
-7-10 ปี	31	17.03
-11 ปี ขึ้นไป	3	1.65
5. กำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุด		
-ไม่เกิน 3 ปี	50	27.47
-4-6 ปี	104	57.14
-7-10 ปี	23	12.64
-11 ปี ขึ้นไป	5	2.75
รวม	182	100.00

จากตาราง 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นผู้ต้องขังคดีอาชญากรรมที่กระทำความผิดซ้ำในเรือนจำจังหวัดสกลนคร มีจำนวน 182 คน ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-45 ปี มากที่สุด จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 มีสถานภาพการสมรสก่อนต้องโทษครั้งล่าสุด คือ สมรส มากที่สุด จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 51.65 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนต้องโทษ 5,001-10,000 บาท มากที่สุด จำนวน 77 คน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.31 รวมกำหนดโทษที่ต้องโทษทั้งหมดก่อนการต้องโทษครั้งล่าสุด 4-6 ปี มากที่สุด จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 43.41 และกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุด จำนวน 4-6 ปี มากที่สุด จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 57.14

**ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำ ของผู้ต้องขัง
คดียาเสพติดที่กระทำผิดซ้ำ ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร**

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำ ของผู้ต้องขังคดียาเสพติด
ที่กระทำผิดซ้ำ ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร รายละเอียดดังตาราง 4-7

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำ
ของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่กระทำผิดซ้ำ ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร รายด้าน
(n=182)

ด้าน ที่	ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำ ของผู้ต้องขังคดียาเสพติด	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ด้านฤทธิ์ของยาเสพติด	3.94	0.59	มาก
2	ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม	2.24	0.39	น้อย
3	ด้านร่างกายและจิตใจ	3.56	0.31	มาก
รวม		2.75	0.31	ปานกลาง

จากตาราง 4 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำ ของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่กระทำผิดซ้ำ ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.75$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านฤทธิ์ของยาเสพติด ($\bar{X} = 3.94$) มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านร่างกายและจิตใจ ($\bar{X} = 3.56$) มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 2.24$) มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำอยู่ในระดับน้อย

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่กระทำผิดซ้ำ ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านฤทธิ์ของยาเสพติด

(n=182)

ข้อที่	ข้อคำถาม	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ท่านต้องการเสพยาเสพติดอยู่บ่อย ๆ	3.97	0.72	มาก
2	ร่างกายของท่านเกิดความเคยชินกับการใช้สารเสพติด	4.08	0.71	มาก
3	ฤทธิ์ของยาเสพติดทำให้ท่านรู้สึกผ่อนคลาย	4.46	0.68	มาก
4	ท่านเลิกยาเสพติดได้ยาก	3.48	0.78	ปานกลาง
5	ท่านต้องการจำนวนขนาดของยาเสพติดเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ	3.39	0.69	ปานกลาง
6	ท่านไม่สามารถหักห้ามใจในการเสพยาเสพติดเมื่อเห็นยาเสพติด	4.26	0.82	มาก
รวม		3.94	0.59	มาก

จากตาราง 5 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่กระทำผิดซ้ำ ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านฤทธิ์ของยาเสพติด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ฤทธิ์ของยาเสพติดทำให้ท่านรู้สึกผ่อนคลาย ($\bar{X} = 4.46$) มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ท่านไม่สามารถหักห้ามใจในการเสพยาเสพติดเมื่อเห็นยาเสพติด ($\bar{X} = 4.26$) มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านต้องการจำนวนขนาดของยาเสพติดเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ($\bar{X} = 3.39$) มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำ
ของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่กระทำผิดซ้ำ ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร
ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

(n=182)

ข้อ ที่	ข้อความคำถาม	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ท่านรู้สึกขาดความอบอุ่นจากครอบครัว	1.55	0.88	น้อย
2	ครอบครัวของท่านมีปัญหาทะเลาะเบาะแว้งกันเป็นประจำ	2.02	0.50	น้อย
3	บิดามารดาของท่านให้ความสำคัญกับพี่น้องคนอื่นมากกว่าท่าน	1.23	0.58	น้อยที่สุด
4	ท่านไม่ค่อยมีความรู้สึกผูกพันกับบุคคลในครอบครัว	1.28	0.60	น้อยที่สุด
5	สมาชิกในครอบครัวของท่านไม่ค่อยมีเวลาพูดคุย ทำกิจกรรม และรับประทานอาหารร่วมกัน	1.38	0.76	น้อยที่สุด
6	ชุมชนที่ท่านอาศัยอยู่ไม่มีมาตรการป้องกันปัญหายาเสพติด	3.74	0.52	มาก
7	คนในชุมชนที่ท่านอาศัยอยู่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด	3.82	0.67	มาก
8	ในชุมชนที่ท่านอาศัยอยู่มีแหล่งมั่วสุมอบายมุข	3.82	0.67	มาก
9	คนในชุมชนที่ท่านอาศัยอยู่ส่วนใหญ่ต่างคนต่างอยู่ไม่ค่อยสนใจซึ่งกันและกัน	1.53	0.73	น้อย
10	ท่านไม่มีงานทำหลังพ้นโทษครั้งล่าสุด	1.65	1.35	น้อย
11	การมีประวัติติดคุกเป็นอุปสรรคสำคัญในการหางานทำของท่าน	1.23	0.69	น้อยที่สุด
12	ท่านมีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี	2.77	0.98	ปานกลาง
13	ท่านมีรายได้ไม่เพียงพอกับการครองชีพ	2.76	1.00	ปานกลาง
14	ท่านมีความเครียดจากปัญหาภาระหนี้สิน	2.36	1.14	น้อย
15	ท่านต้องรับภาระค่าใช้จ่ายในครอบครัว	2.87	0.85	ปานกลาง
16	ท่านรู้สึกว่าสังคมรังเกียจที่ท่านเคยติดคุกมาก่อน	1.32	0.61	น้อยที่สุด

ตาราง 6 (ต่อ)

(n=182)

ข้อ ที่	ข้อความคำถาม	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
17	ท่านคิดว่าสังคมมองท่านว่าไม่สามารถเลิกยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดได้อย่างเด็ดขาด	1.35	0.62	น้อยที่สุด
18	ท่านคิดว่าสังคมไม่ให้อีกโอกาสท่านทำให้ท่านขาดโอกาสในการทำความดี	1.02	0.13	น้อยที่สุด
19	ท่านไม่สามารถปรับตัวเข้ากับผู้คนในชุมชนของท่านได้ภายหลังการพ้นโทษ	1.08	0.42	น้อยที่สุด
20	ท่านมีเพื่อนที่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด	3.93	0.70	มาก
21	ท่านมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดเพราะถูกเพื่อนชักจูง	3.69	0.74	มาก
22	ในแต่ละวันท่านใช้เวลาอยู่กับเพื่อนมากกว่าอยู่กับคนในครอบครัว	1.66	0.80	น้อย
23	ท่านมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดเพราะต้องการได้รับการยกย่อง/ยอมรับจากเพื่อนในกลุ่ม	3.20	0.95	ปานกลาง
24	ท่านมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดเพราะต้องการที่จะเป็นผู้นำในกลุ่มเพื่อน	2.60	1.02	ปานกลาง
	รวม	2.24	0.39	น้อย

จากตาราง 6 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำ ของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่กระทำผิดซ้ำ ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.24$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ท่านมีเพื่อนที่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ($\bar{X} = 3.93$) มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ คนในชุมชนที่ท่านอาศัยอยู่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ($\bar{X} = 3.82$) มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำอยู่ในระดับมาก และในชุมชนที่ท่านอาศัยอยู่มีแหล่งมั่วสุมอบายมุข ($\bar{X} = 3.82$) มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ย

น้อยที่สุด คือ ท่านคิดว่าสังคมไม่ให้อีกาสท่านทำให้ท่านขาดโอกาสในการทำควมดี
($\bar{X} = 1.02$) มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำ
ของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่กระทำผิดซ้ำ ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร
ด้านร่างกายและจิตใจ

(n=182)

ข้อ ที่	ข้อคำถาม	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ท่านต้องใช้ยาเสพติดเพื่อบรรเทาอาการเจ็บ ป่วย ทางร่างกายหรือบรรเทาอาการปวดเมื่อย	4.06	0.71	มาก
2	ท่านรู้สึกเบื่อหน่ายสิ้นหวังในการใช้ชีวิต	1.33	0.68	น้อยที่สุด
3	ท่านคิดว่ายาเสพติดทำให้คลายเครียดได้	4.76	0.51	มากที่สุด
4	ท่านคิดว่ายาเสพติดทำให้ท่านทำงานได้มากขึ้น	4.03	0.63	มาก
5	ท่านคิดว่าการเสพยาเสพติดไม่ส่งผลกระทบต่อ ดำเนินชีวิตประจำวันของท่าน	2.91	0.78	ปานกลาง
6	ท่านคิดว่าการเสพยาเสพติดทำให้มีความมั่นใจใน ตนเองมากขึ้น	4.30	0.65	มาก
	รวม	3.56	0.31	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำ ของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่กระทำผิดซ้ำ ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านร่างกายและจิตใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ท่านคิดว่ายาเสพติดทำให้คลายเครียดได้ ($\bar{X} = 4.76$) มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ท่านคิดว่าการเสพยาเสพติดทำให้มีความมั่นใจในตนเองมากขึ้น ($\bar{X} = 4.30$) มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านรู้สึกเบื่อหน่ายสิ้นหวังในการใช้ชีวิต ($\bar{X} = 1.13$) มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดี
ยาเสพติดที่ต้องโทษในเรือนจำจังหวัดสกลนคร

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่
ต้องโทษในเรือนจำจังหวัดสกลนคร รายละเอียดดังตาราง 8-11

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ
ของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่ต้องโทษในเรือนจำจังหวัดสกลนคร รายด้าน

(n=182)

ด้าน ที่	พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียา เสพติดที่ต้องโทษในเรือนจำจังหวัดสกลนคร	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ด้านการกระทำผิดลักษณะตัวการ	3.74	0.79	มาก
2	ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำ ความผิด	2.19	0.59	น้อย
3	ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้สนับสนุนให้ กระทำความผิด	2.94	1.04	ปานกลาง
รวม		2.96	0.70	ปานกลาง

จากตาราง 8 พบว่า พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด
ที่ต้องโทษในเรือนจำจังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.96$) เมื่อ
พิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการกระทำผิดลักษณะตัวการ
($\bar{X} = 3.74$) มีการกระทำความผิดซ้ำในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านการกระทำผิดลักษณะ
ผู้สนับสนุนให้กระทำความผิด ($\bar{X} = 2.94$) มีการกระทำความผิดซ้ำในระดับปานกลาง ส่วน
ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำความผิด
($\bar{X} = 2.19$) มีการกระทำความผิดซ้ำในระดับน้อย

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ
ของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่ต๋องโทษในเรือนจำจังหวัดสกลนคร
ด้านการกระทำผิดลักษณะตัวการ

(n=182)

ข้อ ที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ท่านกระทำผิดฐานเสพยาเสพติดให้โทษ	4.81	0.60	มากที่สุด
2	ท่านกระทำผิดฐานมียาเสพติดให้โทษไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย	4.35	1.07	มาก
3	ท่านกระทำผิดฐานจำหน่ายยาเสพติดให้โทษ	4.37	1.04	มาก
4	ท่านร่วมกับผู้อื่นกระทำผิดฐานร่วมกันมียาเสพติดให้โทษไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย	2.59	1.25	ปานกลาง
5	ท่านร่วมกับผู้อื่นกระทำผิดฐานร่วมกันจำหน่ายยาเสพติดให้โทษ	2.60	1.24	ปานกลาง
รวม		3.74	0.79	มาก

จากตาราง 9 พบว่า พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่ต๋องโทษในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะตัวการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ท่านกระทำผิดฐานเสพยาเสพติดให้โทษ ($\bar{X} = 4.81$) มีการกระทำความผิดซ้ำในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ท่านกระทำผิดฐานจำหน่ายยาเสพติดให้โทษ ($\bar{X} = 4.37$) มีการกระทำความผิดซ้ำในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านร่วมกับผู้อื่นกระทำผิดฐานร่วมกันมียาเสพติดให้โทษไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ($\bar{X} = 2.59$) มีการกระทำความผิดซ้ำในระดับปานกลาง

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ
 ของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่ต้องโทษในเรือนจำจังหวัดสกลนคร
 ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำความผิด

(n=182)

ข้อ ที่	ข้อคำถาม	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ท่านกระทำผิดฐานใช้ให้ผู้อื่น ลงมือกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ	2.87	1.05	ปานกลาง
2	ท่านกระทำผิดฐานบังคับให้ผู้อื่น ลงมือกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ	1.03	0.28	น้อยที่สุด
3	ท่านกระทำผิดฐานขู่เข็ญให้ผู้อื่น ลงมือกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ	1.02	0.16	น้อยที่สุด
4	ท่านกระทำผิดฐานจ้างวานให้ผู้อื่น ลงมือกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ	3.03	0.99	ปานกลาง
5	ท่านกระทำผิดฐานยุยงส่งเสริมให้ผู้อื่น ลงมือกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ	3.01	0.97	ปานกลาง
	รวม	2.19	0.59	น้อย

จากตาราง 10 พบว่า พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่ต้องโทษในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำความผิด โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.19$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ท่านกระทำผิดฐานจ้างวานให้ผู้อื่น ลงมือกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ ($\bar{X} = 3.03$) มีการกระทำความผิดซ้ำในระดับปานกลาง รองลงมาคือ ท่านกระทำผิดฐานยุยงส่งเสริมให้ผู้อื่น ลงมือกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ ($\bar{X} = 3.01$) มีการกระทำความผิดซ้ำในระดับปานกลาง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านกระทำผิดฐานขู่เข็ญให้ผู้อื่น ลงมือกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ ($\bar{X} = 1.02$) มีการกระทำความผิดซ้ำในระดับน้อยที่สุด

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมกรกระทำผิดซ้ำ
ของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่ต้องโทษในเรือนจำจังหวัดสกลนคร
ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้สนับสนุนให้กระทำความผิด

(n=182)

ข้อ ที่	ข้อคำถาม	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ท่านให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวก ผู้อื่นกระทำผิดฐานเสพยาเสพติดให้โทษ	4.29	0.89	มาก
2	ท่านให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวก ผู้อื่นกระทำผิดฐานมียาเสพติดให้โทษไว้ใน ครอบครองเพื่อจำหน่าย	2.98	1.22	ปานกลาง
3	ท่านให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวก ผู้อื่นกระทำผิดฐานจำหน่ายยาเสพติดให้โทษ	2.98	1.21	ปานกลาง
4	ท่านให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวก ผู้อื่นกระทำผิดฐานร่วมกันมียาเสพติดให้โทษไว้ใน ครอบครองเพื่อจำหน่าย	2.23	1.26	น้อย
5	ท่านให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวก ผู้อื่นกระทำผิดฐานร่วมกันจำหน่ายยาเสพติดให้โทษ	2.23	1.26	น้อย
รวม		2.94	1.04	ปานกลาง

จากตาราง 11 พบว่า พฤติกรรมกรกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด
ที่ต้องโทษในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้สนับสนุนให้กระทำ
ความผิด โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.94$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มี
ค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ท่านให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวกผู้อื่นกระทำผิด
ฐานเสพยาเสพติดให้โทษ ($\bar{X} = 4.29$) มีการกระทำความผิดซ้ำในระดับมาก รองลงมาคือ
ท่านให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวกผู้อื่นกระทำผิดฐานจำหน่ายยาเสพติด
ให้โทษ ($\bar{X} = 2.98$) มีการกระทำความผิดซ้ำในระดับปานกลาง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อย
ที่สุด คือ ท่านให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวกผู้อื่นกระทำผิดฐานร่วมกันมี
ยาเสพติดให้โทษไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ($\bar{X} = 2.23$) มีการกระทำความผิดซ้ำใน

ระดับน้อยและท่านให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวกผู้อื่นกระทำผิดฐาน
ร่วมกันจำหน่ายยาเสพติดให้โทษ ($\bar{X} = 2.23$) มีการกระทำความผิดซ้ำในระดับน้อย

**ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิด
ซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคล
และการต้องโทษ**

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง
คดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลและการต้องโทษ
อันประกอบด้วย อายุ สถานภาพการสมรสก่อนต้องโทษครั้งล่าสุด รายได้เฉลี่ยต่อเดือน
ก่อนต้องโทษ รวมกำหนดโทษที่ต้องโทษทั้งหมดก่อนการต้องโทษครั้งล่าสุด และกำหนด
โทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุด รายละเอียดดังตาราง 12-34

ตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง
คดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านอายุ
(n=182)

พฤติกรรมการกระทำ ผิดซ้ำของผู้ต้องขัง	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านการกระทำผิด ลักษณะตัวการ	ระหว่างกลุ่ม	.574	3	.191	.301	.824
	ภายในกลุ่ม	113.054	178	.635		
	รวม	113.628	181			
ด้านการกระทำผิด ลักษณะผู้ใช้ให้กระทำ ความผิด	ระหว่างกลุ่ม	12.881	3	4.294	15.144	.000***
	ภายในกลุ่ม	50.465	178	.284		
	รวม	63.346	181			
ด้านการกระทำผิด ลักษณะผู้สนับสนุนให้ กระทำความผิด	ระหว่างกลุ่ม	25.939	3	8.646	9.077	.000***
	ภายในกลุ่ม	169.563	178	.953		
	รวม	195.503	181			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	7.862	3	2.621	5.716	.001**
	ภายในกลุ่ม	81.615	178	.459		
	รวม	89.477	181			

จากตาราง 12 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดี
ยาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านอายุ โดยการ

วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) พบว่า พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 จำนวน 2 ด้าน คือ 1) ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำความผิด และ 2) ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้สนับสนุนให้กระทำความผิด จึงทำการทดสอบความแตกต่าง เป็นรายคู่ด้วยโดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe's test) รายละเอียด ดังตาราง 13-15

ตาราง 13 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ในภาพรวม ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านอายุ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe's test)

(n=182)

อายุ	(\bar{X})	ไม่เกิน 30 ปี	31-45 ปี	46-60 ปี	มากกว่า 60 ปี
		2.73	2.98	3.22	3.69
ไม่เกิน 30 ปี	2.73		.26	.50*	.97*
31-45 ปี	2.98			.24	.71
46-60 ปี	3.22				.47
มากกว่า 60 ปี	3.69				

จากตาราง 13 เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ในภาพรวม ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านอายุ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe's test) พบว่า ผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร กลุ่มอายุต่าง ๆ มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่

1) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีอายุระหว่าง 46-60 ปี มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี

2) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีอายุมากกว่า 60 ปี มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี

ตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด
ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำความผิด
ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านอายุ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่
(Scheffe' s test)

(n=182)

อายุ	(\bar{X})	ไม่เกิน 30 ปี	31-45 ปี	46-60 ปี	มากกว่า 60 ปี
		1.90	2.22	2.32	3.16
ไม่เกิน 30 ปี	1.90		.33*	.62*	1.26*
31-45 ปี	2.22			.30	.93*
46-60 ปี	2.32				.64
มากกว่า 60 ปี	3.16				

จากตาราง 14 เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำความผิด ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านอายุ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe' s test) พบว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร กลุ่มอายุต่าง ๆ มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำความผิดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 4 คู่ ได้แก่

- 1) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีอายุระหว่าง 31-45 ปี มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี
- 2) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีอายุระหว่าง 46-60 ปี มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี
- 3) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีอายุมากกว่า 60 ปี มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี
- 4) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีอายุมากกว่า 60 ปี มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีอายุระหว่าง 31-45 ปี

ตาราง 15 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด
ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้สนับสนุนให้กระทำ
ความผิด ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านอายุ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่
(Scheffe' s test)

(n=182)

อายุ	(\bar{X})	ไม่เกิน 30 ปี	31-45 ปี	46-60 ปี	มากกว่า 60 ปี
		2.56	2.96	3.40	4.48
ไม่เกิน 30 ปี	2.56		.39	.83*	1.91*
31-45 ปี	2.96			.44	1.52*
46-60 ปี	3.40				1.08
มากกว่า 60 ปี	4.48				

จากตาราง 15 เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียา
เสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้สนับสนุนให้กระทำ
ความผิด ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านอายุ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe' s
test) พบว่า ผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร กลุ่มอายุต่าง ๆ มีพฤติกรรม
การกระทำผิดซ้ำด้านการกระทำผิดลักษณะผู้สนับสนุนให้กระทำผิด แตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 3 คู่ ได้แก่

- 1) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีอายุระหว่าง 46-60 ปี มีพฤติกรรมการกระทำ
ผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี
- 2) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีอายุมากกว่า 60 ปี มีพฤติกรรมการกระทำผิด
ซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี
- 3) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีอายุมากกว่า 60 ปี มีพฤติกรรมการกระทำผิด
ซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีอายุระหว่าง 31-45 ปี

ตาราง 16 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านสถานภาพสมรสก่อนต้องโทษครั้งล่าสุด

(n=182)

พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านการกระทำผิดลักษณะตัวการ	ระหว่างกลุ่ม	14.732	4	3.683	6.592	.000***
	ภายในกลุ่ม	98.896	177	.559		
	รวม	113.628	181			
ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำ ความผิด	ระหว่างกลุ่ม	12.671	4	3.168	11.064	.000***
	ภายในกลุ่ม	50.675	177	.286		
	รวม	63.346	181			
ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้สนับสนุนให้กระทำ ความผิด	ระหว่างกลุ่ม	47.203	4	11.801	14.085	.000***
	ภายในกลุ่ม	148.299	177	.838		
	รวม	195.503	181			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	21.318	4	5.330	13.840	.000***
	ภายในกลุ่ม	68.159	177	.385		
	รวม	89.477	181			

จากตาราง 16 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านสถานภาพสมรสก่อนต้องโทษครั้งล่าสุด โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) พบว่าพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ทุกด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 จึงทำการทดสอบความแตกต่าง เป็นรายคู่ด้วยโดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's test) รายละเอียด ดังตาราง 17-20

ตาราง 17 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด
ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ในภาพรวม ตามคุณลักษณะส่วนบุคคล
ด้านสถานภาพสมรสก่อนต้องโทษครั้งล่าสุด เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่
(Scheffe' s test)

(n=182)

สถานภาพ สมรส	\bar{X}	โสด	สมรส	หม้าย	หย่าร้าง	แยกกันอยู่
		2.55	3.10	2.71	3.54	2.37
โสด	2.55		.55*	.16	.99*	.17
สมรส	3.10			.39	.44	.73
หม้าย	2.71				.83	.34
หย่าร้าง	3.54					1.17*
แยกกันอยู่	2.37					

จากตาราง 17 เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ในภาพรวม ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านสถานภาพสมรสก่อนต้องโทษครั้งล่าสุด เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe' s test) พบว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร กลุ่มสถานภาพสมรสต่าง ๆ มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 3 คู่ ได้แก่

- 1) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีสถานภาพสมรส มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำสูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีสถานภาพโสด
- 2) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีสถานภาพหย่าร้าง มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีสถานภาพโสด
- 3) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีสถานภาพหย่าร้าง มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีสถานภาพแยกกันอยู่

ตาราง 18 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด
ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะตัวการ ตามคุณลักษณะ
ส่วนบุคคลด้านสถานภาพสมรสก่อนต้องโทษครั้งล่าสุด เป็นรายคู่ด้วยวิธีการ
ของเชฟเฟ (Scheffe' s test)

(n=182)

สถานภาพ สมรส	\bar{X}	โสด	สมรส	หม้าย	หย่าร้าง	แยกกันอยู่
		3.43	3.88	2.80	4.17	3.40
โสด	3.43		.44*	.63	.74*	.03
สมรส	3.88			1.08	.30	.48
หม้าย	2.80				1.37	.60
หย่าร้าง	4.17					.77
แยกกันอยู่	3.40					

จากตาราง 18 เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียา
เสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะตัวการ ตามคุณลักษณะส่วน
บุคคลด้านสถานภาพสมรสก่อนต้องโทษครั้งล่าสุด เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ
(Scheffe' s test) พบว่า ผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร กลุ่มสถานภาพ
สมรสต่าง ๆ มีพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำด้านการกระทำผิดลักษณะตัวการ แตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่

1) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีสถานภาพสมรส มีพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำ
สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีสถานภาพโสด

2) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีสถานภาพหย่าร้าง มีพฤติกรรมกรรมการกระทำผิด
ซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีสถานภาพโสด

ตาราง 19 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด
ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำความผิด
ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านสถานภาพสมรสก่อนต้องโทษครั้งล่าสุด
เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s test)

(n=182)

สถานภาพ สมรส	(\bar{X})	โสด	สมรส	หม้าย	หย่าร้าง	แยกกันอยู่
		1.91	2.26	2.40	2.70	1.60
โสด	1.91		.34*	.48	.78*	.31
สมรส	2.26			.14	.45*	.66
หม้าย	2.40				.30	.80
หย่าร้าง	2.70					1.16*
แยกกันอยู่	1.60					

จากตาราง 19 เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียา
เสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำความผิด ตาม
คุณลักษณะส่วนบุคคลด้านสถานภาพสมรสก่อนต้องโทษครั้งล่าสุด เป็นรายคู่ด้วยวิธีการ
ของเชฟเฟ (Scheffe' s test) พบว่า ผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร กลุ่ม
สถานภาพสมรสต่าง ๆ มีพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้
กระทำความผิด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 4 คู่ ได้แก่

- 1) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีสถานภาพสมรส มีพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำ
สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีสถานภาพโสด
- 2) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีสถานภาพหย่าร้าง มีพฤติกรรมกรรมการกระทำผิด
ซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีสถานภาพโสด
- 3) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีสถานภาพหย่าร้าง มีพฤติกรรมกรรมการกระทำผิด
ซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีสถานภาพสมรส
- 4) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีสถานภาพหย่าร้าง มีพฤติกรรมกรรมการกระทำผิด
ซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีสถานภาพแยกกันอยู่

ตาราง 20 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด
ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้สนับสนุนให้กระทำ
ความผิด ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านสถานภาพสมรสก่อนต้องโทษ
ครั้งล่าสุด เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s test)

(n=182)

สถานภาพ สมรส	(\bar{X})	โสด	สมรส	หม้าย	หย่าร้าง	แยกกันอยู่
		2.30	3.18	2.93	3.75	2.12
โสด	2.30		.88*	.63	1.45*	.18
สมรส	3.18			.24	.57	1.06
หม้าย	2.93				.81	.81
หย่าร้าง	3.75					1.63*
แยกกันอยู่	2.12					

จากตาราง 20 เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียา
เสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้สนับสนุนให้กระทำ
ความผิด ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านสถานภาพสมรสก่อนต้องโทษครั้งล่าสุด เป็นราย
คู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s test) พบว่า ผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัด
สกลนคร กลุ่มสถานภาพสมรสต่าง ๆ มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำด้านการกระทำผิด
ลักษณะผู้สนับสนุนให้กระทำผิด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
มีจำนวน 3 คู่ ได้แก่

- 1) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีสถานภาพสมรส มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ
สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีสถานภาพโสด
- 2) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีสถานภาพหย่าร้าง มีพฤติกรรมการกระทำผิด
ซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีสถานภาพโสด
- 3) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีสถานภาพหย่าร้าง มีพฤติกรรมการกระทำผิด
ซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีสถานภาพแยกกันอยู่

ตาราง 21 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนต้องโทษ

(n=182)

พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านการกระทำผิดลักษณะตัวการ	ระหว่างกลุ่ม	11.239	4	2.810	4.857	.001**
	ภายในกลุ่ม	102.389	177	.578		
	รวม	113.628	181			
ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำ ความผิด	ระหว่างกลุ่ม	4.641	4	1.160	3.498	.009**
	ภายในกลุ่ม	58.705	177	.332		
	รวม	63.346	181			
ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้สนับสนุนให้กระทำ ความผิด	ระหว่างกลุ่ม	17.758	4	4.439	4.421	.002**
	ภายในกลุ่ม	177.745	177	1.004		
	รวม	195.503	181			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	8.980	4	2.245	4.937	.001**
	ภายในกลุ่ม	80.497	177	.455		
	รวม	89.477	181			

จากตาราง 21 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนต้องโทษ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) พบว่าพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ทั้งในภาพรวม และรายด้าน ทุกด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงทำการทดสอบความแตกต่าง เป็นรายคู่ด้วยโดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's test) รายละเอียด ดังตาราง 22-25

ตาราง 22 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด
ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ในภาพรวม ตามคุณลักษณะส่วนบุคคล
ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนต้องโทษ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้
(Scheffe' s test)

(n=182)

รายได้	(\bar{X})	ไม่มีรายได้	ไม่เกิน 5,000 บ.	5,001- 10,000 บ.	10,001- 20,000 บ.	มากกว่า 20,000 บ.
		3.33	3.13	2.95	2.95	2.46
ไม่มีรายได้	3.33		.20	.38	.38	.87*
ไม่เกิน 5,000 บ.	3.13			.18	.18	.67*
5,001- 10,000 บ.	2.95				.00	.49
10,001- 20,000 บ.	2.95					.49
มากกว่า 20,000 บ.	2.46					

จากตาราง 22 เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ในภาพรวม ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนต้องโทษ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe' s test) พบว่า ผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร กลุ่มรายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนต้องโทษในระดับต่าง ๆ มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่

- 1) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่ไม่มีรายได้ มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนการต้องโทษมากกว่า 20,000 บาท
- 2) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนการต้องโทษ ไม่เกิน 5,000 บาท มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนการต้องโทษมากกว่า 20,000 บาท

ตาราง 23 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด
ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะตัวการ ตามคุณลักษณะ
ส่วนบุคคลด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนต้องโทษ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ
เชฟเฟ (Scheffe' s test)

(n=182)

รายได้	(\bar{X})	ไม่มีรายได้	ไม่เกิน 5,000 บ.	5,001- 10,000 บ.	10,001- 20,000 บ.	มากกว่า 20,000 บ.
		3.94	3.85	3.84	3.74	3.08
ไม่มีรายได้	3.94		.09	.09	.20	.86*
ไม่เกิน 5,000 บ.	3.85			.01	.11	.78*
5,001- 10,000 บ.	3.84				.11	.77*
10,001- 20,000 บ.	3.74					.66*
มากกว่า 20,000 บ.	3.08					

จากตาราง 23 เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียา
เสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะตัวการ ตามคุณลักษณะส่วน
บุคคลด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนต้องโทษ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s
test) พบว่า ผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร กลุ่มรายได้เฉลี่ยต่อเดือน
ก่อนต้องโทษในระดับต่าง ๆ มีพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำด้านการกระทำผิดลักษณะ
ตัวการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 4 คู่ ได้แก่

1) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่ไม่มีรายได้ มีพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่า
ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนการต้องโทษมากกว่า 20,000 บาท

2) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนการต้องโทษ ไม่เกิน
5,000 บาท มีพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีรายได้เฉลี่ยต่อ
เดือนก่อนการต้องโทษมากกว่า 20,000 บาท

3) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนการต้องโทษ ระหว่าง 5,001-10,000 บาท มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนการต้องโทษมากกว่า 20,000 บาท

4) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนการต้องโทษ ระหว่าง 10,001-20,000 บาท มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนการต้องโทษมากกว่า 20,000 บาท

ตาราง 24 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำความผิด ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนต้องโทษ เป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s test)

(n=182)

รายได้	(\bar{X})	ไม่มีรายได้	ไม่เกิน 5,000 บ.	5,001-10,000 บ.	10,001-20,000 บ.	มากกว่า 20,000 บ.
		2.49	2.44	2.11	2.12	1.97
ไม่มีรายได้	2.49		.04	.35	.37	.51*
ไม่เกิน 5,000 บ.	2.44			.30	.32	.47
5,001-10,000 บ.	2.11				.02	.17
10,001-20,000 บ.	2.12					.15
มากกว่า 20,000 บ.	1.97					

จากตาราง 24 เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำความผิด ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนต้องโทษ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s test) พบว่า ผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร กลุ่มรายได้

เฉลี่ยต่อเดือนก่อนต้องโทษในระดับต่าง ๆ มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำความผิด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 1 คู่ ได้แก่ ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่ไม่มีรายได้ มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนการต้องโทษมากกว่า 20,000 บาท

ตาราง 25 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้สนับสนุนให้กระทำความผิด ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนต้องโทษ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe's test)

(n=182)

รายได้	(\bar{X})	ไม่มีรายได้	ไม่เกิน 5,000 บ.	5,001- 10,000 บ.	10,001- 20,000 บ.	มากกว่า 20,000 บ.
		3.56	3.09	2.86	2.98	2.33
ไม่มีรายได้	3.56		.47	.70	.58	1.23*
ไม่เกิน 5,000 บ.	3.09			.23	.11	.76
5,001- 10,000 บ.	2.86				.12	.53
10,001- 20,000 บ.	2.98					.65
มากกว่า 20,000 บ.	2.33					

จากตาราง 25 เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้สนับสนุนให้กระทำความผิด ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนต้องโทษ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe's test) พบว่า ผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร กลุ่มรายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนต้องโทษในระดับต่าง ๆ มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำด้านการกระทำผิดลักษณะผู้สนับสนุนให้กระทำความผิด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .05 มีจำนวน 1 คู่ คือ ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่ไม่มีรายได้ มีพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 20,000 บาท

ตาราง 26 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านรวมกำหนดโทษที่ต้องโทษทั้งหมดก่อนการต้องโทษครั้งล่าสุด

(n=182)

พฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านการกระทำผิดลักษณะตัวการ	ระหว่างกลุ่ม	2.433	3	.811	1.298	.277
	ภายในกลุ่ม	111.195	178	.625		
	รวม	113.628	181			
ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำ ความผิด	ระหว่างกลุ่ม	17.123	3	5.708	21.979	.000***
	ภายในกลุ่ม	46.223	178	.260		
	รวม	63.346	181			
ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้สนับสนุนให้กระทำ ความผิด	ระหว่างกลุ่ม	58.843	3	19.614	25.548	.000***
	ภายในกลุ่ม	136.660	178	.768		
	รวม	195.503	181			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	19.557	3	6.519	16.596	.000***
	ภายในกลุ่ม	69.920	178	.393		
	รวม	89.477	181			

จากตาราง 26 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านรวมกำหนดโทษที่ต้องโทษทั้งหมดก่อนการต้องโทษครั้งล่าสุด โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) พบว่า พฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 จำนวน 2 ด้าน คือ 1) ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำ ความผิด และ 2) ด้านการ

กระทำผิดลักษณะผู้สนับสนุนให้กระทำความผิด จึงทำการทดสอบความแตกต่าง เป็นรายคู่ด้วยโดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's test) รายละเอียด ดังตาราง 27-29

ตาราง 27 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ในภาพรวม ตามคุณลักษณะส่วนบุคคล ด้านรวมกำหนดโทษที่ต้องโทษทั้งหมดก่อนการต้องโทษครั้งล่าสุด เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's test)

(n=182)

รวมกำหนดโทษ	(\bar{X})	ไม่เกิน 3 ปี	4-6 ปี	7-10 ปี	11 ปี ขึ้นไป
		2.71	2.90	3.66	2.84
ไม่เกิน 3 ปี	2.71		.19	.94*	.13
4-6 ปี	2.90			.75*	.06
7-10 ปี	3.66				.81
11 ปี ขึ้นไป	2.84				

จากตาราง 27 เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ในภาพรวม ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านรวมกำหนดโทษที่ต้องโทษทั้งหมดก่อนการต้องโทษครั้งล่าสุด เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's test) พบว่า ผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร กลุ่มรวมกำหนดโทษที่ต้องโทษทั้งหมดก่อนการต้องโทษครั้งล่าสุดต่าง ๆ มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่

- 1) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีรวมกำหนดต้องโทษระหว่าง 7-10 ปี มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีรวมกำหนดต้องโทษไม่เกิน 3 ปี
- 2) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีรวมกำหนดต้องโทษระหว่าง 7-10 ปี มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีรวมกำหนดต้องโทษระหว่าง 4-6 ปี

ตาราง 28 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด
ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำความผิด
ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านรวมกำหนดโทษที่ต้องโทษทั้งหมดก่อนการ
ต้องโทษครั้งล่าสุด เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's test)

(n=182)

รวมกำหนด โทษ	(\bar{X})	ไม่เกิน 3 ปี	4-6 ปี	7-10 ปี	11 ปี ขึ้นไป
		1.91	2.20	2.81	2.07
ไม่เกิน 3 ปี	1.91		.28*	.89*	.15
4-6 ปี	2.20			.61*	.13
7-10 ปี	2.81				.74
11 ปี ขึ้นไป	2.07				

จากตาราง 28 เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียา
เสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำความผิด ตาม
คุณลักษณะส่วนบุคคลด้านรวมกำหนดโทษที่ต้องโทษทั้งหมดก่อนการต้องโทษครั้งล่าสุด
เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's test) พบว่า ผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำ
จังหวัดสกลนคร กลุ่มรวมกำหนดโทษที่ต้องโทษทั้งหมดก่อนการต้องโทษครั้งล่าสุดต่าง ๆ
มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำความผิด แตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 3 คู่ ได้แก่

- 1) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีรวมกำหนดต้องโทษระหว่าง 4-6 ปี
มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีรวมกำหนดต้องโทษไม่เกิน
3 ปี
- 2) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีรวมกำหนดต้องโทษระหว่าง 7-10 ปี
มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีรวมกำหนดต้องโทษไม่เกิน
3 ปี
- 3) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีรวมกำหนดต้องโทษระหว่าง 7-10 ปี
มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีรวมกำหนดต้องโทษระหว่าง
4-6 ปี

ตาราง 29 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด
ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำความผิด
ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านรวมกำหนดโทษที่ต้องโทษทั้งหมดก่อนการ
ต้องโทษครั้งล่าสุด เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's test)

(n=182)

รวมกำหนด โทษ	(\bar{X})	ไม่เกิน 3 ปี	4-6 ปี	7-10 ปี	11 ปี ขึ้นไป
		2.56	2.79	4.17	2.93
ไม่เกิน 3 ปี	2.56		.23	1.61*	.37
4-6 ปี	2.79			1.38*	.14
7-10 ปี	4.17				1.24
11 ปี ขึ้นไป	2.93				

จากตาราง 29 เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียา
เสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำความผิด ตาม
คุณลักษณะส่วนบุคคลด้านรวมกำหนดโทษที่ต้องโทษทั้งหมดก่อนการต้องโทษครั้งล่าสุด
เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's test) พบว่า ผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำ
จังหวัดสกลนคร กลุ่มรวมกำหนดโทษที่ต้องโทษทั้งหมดก่อนการต้องโทษครั้งล่าสุดต่าง ๆ
มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำความผิด แตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่

- 1) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีรวมกำหนดต้องโทษระหว่าง 7-10 ปี
มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีรวมกำหนดต้องโทษไม่เกิน
3 ปี
- 2) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีรวมกำหนดต้องโทษระหว่าง 7-10 ปี
มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีรวมกำหนดต้องโทษระหว่าง
4-6 ปี

ตาราง 30 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง
คดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคล
ด้านกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุด

(n=182)

พฤติกรรมการกระทำ ผิดซ้ำของผู้ต้องขัง	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านการกระทำผิด ลักษณะตัวการ	ระหว่างกลุ่ม	19.174	3	6.391	12.044	.000***
	ภายในกลุ่ม	94.455	178	.531		
	รวม	113.628	181			
ด้านการกระทำผิด ลักษณะผู้ใช้ให้กระทำ ความผิด	ระหว่างกลุ่ม	23.732	3	7.911	35.545	.000***
	ภายในกลุ่ม	39.614	178	.223		
	รวม	63.346	181			
ด้านการกระทำผิด ลักษณะผู้สนับสนุนให้ กระทำความผิด	ระหว่างกลุ่ม	68.533	3	22.844	32.025	.000***
	ภายในกลุ่ม	126.970	178	.713		
	รวม	195.503	181			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	33.600	3	11.200	35.678	.000***
	ภายในกลุ่ม	55.877	178	.314		
	รวม	89.477	181			

จากตาราง 30 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดี
ยาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านกำหนดโทษที่
ต้องโทษครั้งล่าสุด โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) พบว่า
พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ทั้งใน
ภาพรวม และรายด้านทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00
จึงทำการทดสอบความแตกต่าง เป็นรายคู่ด้วยโดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's test)
รายละเอียด ดังตาราง 31-34

ตาราง 31 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด
ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ในภาพรวม ตามคุณลักษณะส่วนบุคคล
ด้านกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุด เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ
(Scheffe' s test)

(n=182)

รวมกำหนด โทษ	(\bar{X})	ไม่เกิน 3 ปี	4-6 ปี	7-10 ปี	11 ปี ขึ้นไป
		2.36	3.06	3.61	3.93
ไม่เกิน 3 ปี	2.36		.70*	1.25*	1.58*
4-6 ปี	3.06			.55*	.88*
7-10 ปี	3.61				.32
11 ปี ขึ้นไป	3.93				

จากตาราง 31 เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียา
เสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ในภาพรวม ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านกำหนดโทษ
ที่ต้องโทษครั้งล่าสุด เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s test) พบว่า ผู้ต้องขังคดี
ยาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร กลุ่มกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุดต่าง ๆ มี
พฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
มีจำนวน 5 คู่ ได้แก่

- 1) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุดระหว่าง 4-6 ปี
มีพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้ง
ล่าสุดไม่เกิน 3 ปี
- 2) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุดระหว่าง 7-10 ปี
มีพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้ง
ล่าสุดไม่เกิน 3 ปี
- 3) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุดระหว่าง 11 ปี –
ขึ้นไป มีพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีกำหนดโทษที่ต้องโทษ
ครั้งล่าสุดไม่เกิน 3 ปี
- 4) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุดระหว่าง 7-10 ปี

มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้ง
ล่าสุดระหว่าง 4-6 ปี

5) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุดระหว่าง 11 ปี –
ขึ้นไป มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีกำหนดโทษที่ต้องโทษ
ครั้งล่าสุดระหว่าง 4-6 ปี

ตาราง 32 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด
ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะตัวการ ตามคุณลักษณะ
ส่วนบุคคลด้านกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุด เป็นรายคู่ด้วยวิธีการ
ของเชฟเฟ (Scheffe' s test)

(n=182)

รวมกำหนด โทษ	\bar{X}	ไม่เกิน 3 ปี	4-6 ปี	7-10 ปี	11 ปี ขึ้นไป
		3.25	3.86	4.13	4.40
ไม่เกิน 3 ปี	3.25		.61*	.88*	1.15*
4-6 ปี	3.86			.27	.54
7-10 ปี	4.13				.27
11 ปี ขึ้นไป	4.40				

จากตาราง 32 เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียา
เสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะตัวการ ตามคุณลักษณะส่วน
บุคคลด้านกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุด เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s
test) พบว่า ผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร กลุ่มกำหนดโทษที่ต้องโทษ
ครั้งล่าสุดต่าง ๆ มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำด้านการกระทำผิดลักษณะตัวการ แตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 3 คู่ ได้แก่

1) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุดระหว่าง 4-6 ปี
มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้ง
ล่าสุดไม่เกิน 3 ปี

2) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุดระหว่าง 7-10 ปี
มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้ง

ล่าสุดไม่เกิน 3 ปี

3) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุดระหว่าง 11 ปี – ขึ้นไป มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุดไม่เกิน 3 ปี

ตาราง 33 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำความผิด ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุด เป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's test)

(n=182)

รวมกำหนดโทษ	(\bar{X})	ไม่เกิน 3 ปี	4-6 ปี	7-10 ปี	11 ปี ขึ้นไป
		1.74	2.22	2.85	3.04
ไม่เกิน 3 ปี	1.74		.47*	1.11*	1.30*
4-6 ปี	2.22			.63*	.82*
7-10 ปี	2.85				.19
11 ปี ขึ้นไป	3.04				

จากตาราง 33 เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำความผิด ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุด เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's test) พบว่า ผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร กลุ่มกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุดต่าง ๆ มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำความผิด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 5 คู่ ได้แก่

1) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุดระหว่าง 4-6 ปี มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุดไม่เกิน 3 ปี

2) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุดระหว่าง 7-10 ปี

มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้ง
ล่าสุดไม่เกิน 3 ปี

3) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุดระหว่าง 11 ปี –
ขึ้นไป มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีกำหนดโทษที่ต้องโทษ
ครั้งล่าสุดไม่เกิน 3 ปี

4) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุดระหว่าง 7-10 ปี
มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้ง
ล่าสุดระหว่าง 4-6 ปี

5) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุดระหว่าง 11 ปี –
ขึ้นไป มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีกำหนดโทษที่ต้องโทษ
ครั้งล่าสุดระหว่าง 4-6 ปี

ตาราง 34 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด
ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้สนับสนุนให้กระทำ
ความผิด ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุด
เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s test)

(n=182)

รวมกำหนด โทษ	\bar{X}	ไม่เกิน 3 ปี	4-6 ปี	7-10 ปี	11 ปี ขึ้นไป
		2.08	3.09	3.84	4.36
ไม่เกิน 3 ปี	2.08		1.01*	1.77*	2.28*
4-6 ปี	3.09			.75*	1.27*
7-10 ปี	3.84				.52
11 ปี ขึ้นไป	4.36				

จากตาราง 34 เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียา
เสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้สนับสนุนให้กระทำ
ความผิด ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุด เป็นรายคู่ด้วย
วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s test) พบว่า ผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร
กลุ่มกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุดต่าง ๆ มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำด้านการกระทำ

ผิดลักษณะผู้สนับสนุนให้กระทำความผิด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 5 คู่ ได้แก่

1) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุดระหว่าง 4-6 ปี มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุดไม่เกิน 3 ปี

2) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุดระหว่าง 7-10 ปี มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุดไม่เกิน 3 ปี

3) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุดระหว่าง 11 ปี – ขึ้นไป มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุดไม่เกิน 3 ปี

4) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุดระหว่าง 7-10 ปี มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุดระหว่าง 4-6 ปี

5) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุดระหว่าง 11 ปี – ขึ้นไป มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุดระหว่าง 4-6 ปี

**ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยด้านฤทธิ์ของยาเสพติด
ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม และด้านร่างกายและจิตใจ ที่ส่งผลต่อพฤติกรรม
การกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร**

ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยด้านฤทธิ์ของยาเสพติด ด้านสังคมและ
สิ่งแวดล้อม และด้านร่างกายและจิตใจ ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง
คดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร รายละเอียดดังตาราง 35-36

ในเบื้องต้นจะทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรในตัวแบบที่ใช้ใน
การศึกษา เพื่อป้องกันการเกิด Multicollinearity คือ การมีสหสัมพันธ์กันเองระหว่างตัวแปร
อิสระ ซึ่งการที่ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันในระดับที่สูงมาก อาจส่งผลให้สมการ
ตัวแบบที่ใช้ในการพยากรณ์ตัวแปรตามมีความคลาดเคลื่อน ดังนั้น จึงต้องตรวจสอบ
ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระเพื่อให้แน่ใจว่า ตัวแปรอิสระสามารถคงอยู่ในสมการ
ตัวแบบได้ โดยกำหนด ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์จะพิจารณาจากค่า Sig. (2-tailed) หากค่า Sig.
(2-tailed) มีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่าตัวแปรสองตัวมีความสัมพันธ์กัน ในทางตรงกันข้าม
หากค่า Sig. (2-tailed) มีค่ามากกว่า 0.05 แสดงว่าตัวแปรสองตัวไม่มีความสัมพันธ์
กัน หลังจากนั้นจึงจะทำการวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรโดยจะพิจารณาจาก
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ตามเกณฑ์ต่อไปนี้ (อโนทัย ตรีวานิช, 2552, หน้า 72)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.91-1.00 แสดงว่ามีความสัมพันธ์
ระดับสูงมาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.71-0.90 แสดงว่ามีความสัมพันธ์
ระดับสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.31-0.70 แสดงว่ามีความสัมพันธ์
ระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.01-0.30 แสดงว่ามีความสัมพันธ์
ระดับต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0 แสดงว่ามีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง
ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านฤทธิ์ของยาเสพติด ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม
และด้านร่างกายและจิตใจ กับพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด
ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร รายละเอียดดังตาราง 35

ตาราง 35 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างปัจจัยด้านฤทธิ์ของยาเสพติด ด้านสังคม และสิ่งแวดล้อม และด้านร่างกายและจิตใจ กับพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร

ตัวแปร	FAC ₁	FAC ₂	FAC ₃	TFAC	BEH ₁	BEH ₂	BEH ₃	TBEH
Mean	3.94	2.24	3.56	2.75	3.74	2.19	2.94	2.96
S.D.	0.59	0.39	0.31	0.31	0.79	0.59	1.04	0.70
FAC ₁	1	.182*	.519**	.556**	.452**	.318**	.098	.032
FAC ₂		1	.040	.906**	.362**	.175*	.304**	.335**
FAC ₃			1	.366**	.185*	.208**	.104	.040
TFAC				1	.480**	.014	.209**	.287**
BEH ₁					1	.415**	.617**	.696**
BEH ₂						1	.699**	.631**
BEH ₃							1	.649**
TBEH								1

จากตาราง 35 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่กระทำผิดซ้ำ ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร โดยภาพรวม (TFAC) มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร โดยภาพรวม (TBEH) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r=.287$)

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร โดยภาพรวม (TBEH) กับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่กระทำผิดซ้ำ ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r=.335$)

จากข้อมูลดังกล่าว พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่กระทำผิดซ้ำ ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร โดยภาพรวม (TFAC) มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร โดยภาพรวม (TBEH) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r=.287$) ซึ่งไม่ส่งผลกระทบรุนแรงในการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ ซึ่งค่าสหสัมพันธ์ (r) ไม่มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยตนเอง จึงไม่มีปัญหาเรื่องภาวะพหุสัมพันธ์รวม จึงสามารถนำไปวิเคราะห์หาการถดถอยพหุคูณได้

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) อิทธิพลของปัจจัยด้านฤทธิ์ของยาเสพติด ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม และด้านร่างกายและจิตใจ ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร แสดงรายละเอียดดังตาราง 36

ตาราง 36 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยด้านฤทธิ์ของยาเสพติด ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม และด้านร่างกายและจิตใจ ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร

ตัวแปร	B	Std.error	(β)	t	P-value
(Constant)	2.032	.623		3.262	.001
ด้านฤทธิ์ของยาเสพติด	.002	.100	.002	.023	.982
ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม	.604	.129	.338	4.699	.000***
ด้านร่างกายและจิตใจ	.118	.185	.053	.636	.526

$R^2=.215$, $R^{2Adj}=.200$, $F=7.726$, $Sig=.000***$

จากตาราง 36 พบว่า ปัจจัยด้านฤทธิ์ของยาเสพติด และด้านร่างกายและจิตใจ ไม่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ส่วนปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ($\beta=.338$) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ $=.200$ โดยสามารถทำนายระดับ

พฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ได้ร้อยละ 20.00 โดยสามารถสร้างสมการในรูปคะแนนดิบ และคะแนนมาตรฐาน ได้ดังต่อไปนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = .2.032 + .002(X_1) + .604(X_2) + .118(X_3)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_Y = .002(Z_1) + .338(Z_2) + .053(Z_3)$$

ตาราง 37 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	ผลการทดสอบ สมมติฐาน
1. พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร แตกต่างกันตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านอายุ	ยอมรับ
2. พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร แตกต่างกันตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านสถานภาพสมรสก่อนต้องโทษครั้งล่าสุด	ยอมรับ
3. พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร แตกต่างกันตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนต้องโทษ	ยอมรับ
4. พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร แตกต่างกันตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านรวมกำหนดโทษที่ต้องโทษทั้งหมดก่อนการต้องโทษครั้งล่าสุด	ยอมรับ
5. พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร แตกต่างกันตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุด	ยอมรับ
6. ปัจจัยด้านฤทธิ์ของยาเสพติดไม่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร	ปฏิเสธ
7. ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร	ยอมรับ
8. ปัจจัยด้านร่างกายและจิตใจไม่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร	ปฏิเสธ

จากตาราง 37 ผลการทดสอบสมมติฐาน สามารถสรุปได้ว่า

1. พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร แตกต่างกันตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านอายุ สถานภาพการสมรสก่อนต้องโทษครั้งล่าสุด รายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนต้องโทษ รวมกำหนดโทษที่ต้องโทษทั้งหมด

ก่อนการต้องโทษครั้งล่าสุด และกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุด ดังนั้น ยอมรับสมมติฐานที่ 1

2. ปัจจัยด้านฤทธิ์ของยาเสพติด และปัจจัยด้านร่างกายและจิตใจไม่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ดังนั้น ปฏิเสธสมมติฐานที่ 2 ส่วนปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ดังนั้น ยอมรับสมมติฐานที่ 2

ตอนที่ 6 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่กระทำผิดซ้ำในเรือนจำจังหวัดสกลนคร รายละเอียดดังตาราง 38

ตาราง 38 จำนวนและร้อยละของประชากรกลุ่มตัวอย่าง ที่ตอบแบบสอบถามปลายเปิด

(n=182)

ผู้ตอบ/ไม่ตอบแบบสอบถามปลายเปิด	จำนวนคน (n=182)	ร้อยละ
- ตอบแบบสอบถามปลายเปิด	96	52.75
- ไม่ตอบแบบสอบถามปลายเปิด	86	47.25
รวม	182	100

จากตาราง 38 พบว่า ในจำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 182 คน มีผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิด แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากแบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 52.75 ส่วนที่เหลือจำนวน 86 คน เป็นผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถามปลายเปิด คิดเป็นร้อยละ 47.25

การแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่กระทำผิดซ้ำ ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร สามารถสรุปเป็นประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. ต้องการอยากให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำงานให้กับผู้ต้องขัง เมื่อพ้นโทษ
2. ต้องการอยากให้มีการจัดโครงการ กิจกรรมอบรมเพื่อพัฒนาความจิตใจของผู้ต้องขัง

3. ต้องการอยากให้มีการฝึกอาชีพภายในเรือนจำที่ตรงตามความต้องการของผู้ต้องขัง และสามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพได้จริงหลังพ้นโทษ การฝึกอบรมอาชีพที่ทางเรือนจำจัดขึ้น ผู้ต้องขังจึงไม่สามารถประยุกต์ความรู้ที่ได้รับการอบรมไปใช้ได้
4. ต้องการอยากให้มีโอกาสพบญาติพี่น้องเพิ่มมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่
5. ต้องการอยากให้มีการเปิดโอกาสให้มีสิทธิเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เท่าเทียมกันของผู้ต้องขังกระทำผิดครั้งแรก เช่น ชุมชนบำบัดการออกไปทำงานสาธารณะได้เหมือนผู้ต้องขังคดีธรรมดาและผู้ต้องขังที่กระทำผิดครั้งแรก
6. ต้องการอยากให้มีการจัดกิจกรรมเพื่อปรับปรุงนิสัย และความรู้ และเพื่อไม่ให้ผู้ต้องขังคิดจะกลับไปกระทำผิดซ้ำอีก
7. ต้องการอยากให้มีระบบติดตามดูแลและศึกษาปัญหาของนักโทษแต่ละคนและแก้ไขให้ตรงกับปัญหาเมื่อพ้นโทษ

แนวทางป้องกันพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดี ยาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร

ผลการหาแนวทางป้องกันพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 8 ท่าน และผู้ให้ข้อมูลสำคัญซึ่งเป็นผู้ต้องขังที่สมัครใจ จำนวน 2 คน ที่พิจารณาเสนอแนะและแสดงความคิดเห็น สามารถสรุป ได้ดังนี้

1. แนวทางป้องกันพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำความผิด

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวทางป้องกันพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำความผิด พบข้อมูลที่สำคัญ ดังนี้

“แนวทางการป้องกันการกระทำผิดซ้ำแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ 1) ตนเอง ต้องมีจิตใจเข้มแข็งมีความมุ่งมั่นจากภายใน ต้องสร้างคุณค่าให้ตัวเอง ต้องให้ผู้ต้องขังรู้จักการสร้างการยอมรับและการไว้ใจและยอมรับความจริง 2) ครอบครัวยุติธรรมเอาใจใส่ผู้ต้องขังคอยให้กำลังใจ ให้โอกาสและยอมรับความจริง 3) สังคมต้องให้โอกาสผู้ต้องขังได้ทำงานมีรายได้ จึงจะไม่กลับไปกระทำความผิดอีก ควรมีการเพิ่มโทษสำหรับผู้กลับมาก่อทำผิดซ้ำเพื่อให้เกิดความกลัวที่จะกระทำผิด”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1, สัมภาษณ์วันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2563)

“ควรบัญญัติบทลงโทษผู้กระทำผิดตามลักษณะดังกล่าวให้หนักกว่าฐานความผิดเดิมใน พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ เพราะคนที่จะกระทำความผิดลักษณะแบบนี้ถือว่าเป็นกลุ่มคนที่ค่อนข้างมีอิทธิพลเหนือกฎหมาย หรืออาจจะเรียกได้ว่าเป็นต้นเหตุหรือที่มาของการแพร่ระบาดของยาเสพติด”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2, สัมภาษณ์วันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2563)

“ลักษณะการกระทำผิดด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำความผิด ซึ่งเป็นผู้ใช้บังคับขู่เข็ญ จ้างคนยุยง ส่งเสริมด้านวิธีการใด ๆ ให้ผู้อื่นกระทำความผิด พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ผู้ที่มีลักษณะความผิดดังกล่าวได้ แสดงว่าต้องเป็นผู้ที่มีอิทธิพลในท้องถิ่นนั้น ๆ มีเครือข่ายยาเสพติดกว้างขวาง และต้องเป็นผู้มีอิทธิพลพอสมควร ถึงจะทำได้ ควรจะมีการเพิ่มบทลงโทษให้มากขึ้นกว่าปัจจุบัน เพื่อให้เด็ดขาด”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3, สัมภาษณ์วันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2563)

“หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้มีอาชีพที่มั่นคง มีสัมมาอาชีพ ให้ผู้ที่เคยต้องขังคดียาเสพติดหลีกเลี่ยงกลุ่มบุคคลที่มีพฤติกรรมผู้ใช้ให้กระทำความผิด ควรมีช่องทางเพื่อให้ติดต่อกับพนักงานตามกฎหมายได้รับทราบและให้การช่วยเหลือเพื่อป้องกันการกระทำผิดซ้ำ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4, สัมภาษณ์วันที่ 9 กรกฎาคม พ.ศ. 2563)

“การป้องกันการกระทำผิดซ้ำ ผู้ต้องขังยาเสพติดผู้ใช้กระทำความผิด ผู้ต้องขังที่เข้าข่ายลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มคนที่มีศักยภาพเพียงพอในการที่จะสั่งการหรือบงการให้คนอื่นกระทำการแทนเช่นมีกำลังเงินมีบารมีหรือมีอิทธิพลและเข้าใจในบทลงโทษของกฎหมายเป็นอย่างดีและเกรงกลัวบทลงโทษทางกฎหมายแต่เนื่องจากผลประโยชน์ที่จะได้จากการกระทำความผิดมีมูลค่ามหาศาลทำให้กล้าที่จะเสี่ยงโดยพยายามหลีกเลี่ยงที่จะทำกินเองจึงยุยงส่งเสริมจ้างวานให้บุคคลอื่นกระทำความผิดแทนตนเอง การป้องกันไม่ให้บุคคลกลุ่มนี้กระทำผิดซ้ำควรนำมาตรการทางกฎหมาย เช่น ยึดทรัพย์สินทุกรายการเพิ่มบทลงโทษโทษปรับและมีมาตรการยึดทรัพย์สิน เพื่อชำระค่าปรับอย่างจริงจัง จะได้ไม่กล้าเสี่ยงกระทำผิดและตัดโอกาสการกระทำผิดซ้ำได้”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5, สัมภาษณ์วันที่ 12 กรกฎาคม พ.ศ. 2563)

“ผู้ต้องขังในกรณีนี้ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีศักยภาพหรือเครือข่ายสามารถสั่งการให้ผู้อื่นกระทำความผิดแทนได้กระทำการแทนได้ เช่น ผู้มีฐานะดี มีอิทธิพล มีบารมี เป็นต้น และเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจทางกฎหมายและโทษของกฎหมายเป็นอย่างดี และมีความเกรงกลัวต่อโทษทางอาญา แต่เนื่องจากผลประโยชน์หรือค่าตอบแทนที่จะได้รับจากการกระทำความผิดมีมูลค่าสูง ทำให้เกิดความกล้าที่จะเสี่ยงหรือกระทำความผิดกฎหมาย จึงทำให้เสี่ยงที่จะกระทำความผิดเอง แต่ใช้วิธีการยุยงส่งเสริมหรือจ้างวานให้ผู้อื่นกระทำความผิด ทั้งนี้การป้องกันไม่ให้เกิดคดีกลุ่มนี้กระทำความผิดซ้ำ ควรจะมีการนำมาตรการทางกฎหมาย เช่น การยึดทรัพย์ การเพิ่มโทษ และโทษจำคุกมาใช้อย่างจริงจัง และควรมีการประสานความร่วมมือในรูปแบบของภาคีเครือข่ายระหว่างหน่วยงาน ในกระบวนการยุติธรรมและชุมชน ในการสอดส่องดูแลผู้กระทำความผิดหรือผู้ต้องขังหรือผู้มีประวัติการกระทำความผิดในลักษณะนี้ ในพื้นที่เพื่อเฝ้าระวังและไม่หวนกลับมากระทำความผิดซ้ำอีก”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6, สัมภาษณ์วันที่ 15 กรกฎาคม พ.ศ. 2563)

“แนวทางการป้องกันพฤติกรรมกระทำความผิดซ้ำ ได้แก่ การบำบัดรักษาอาการทางจิตเวช เช่น โรคทางอารมณ์ซึมเศร้าความวิตกกังวลและภาวะประสาทหลอน เป็นต้นแต่การรักษาค่อนข้างยากเนื่องจากผู้ต้องขังที่มีบุคลิกแบบนี้มักจะต่อต้านการรักษา จึงควรบำบัดในขณะที่ผู้ต้องขังถูกจำกัดบริเวณและต้องทำให้รู้สึกเป็นพวกพ้องกับทีมที่รักษาการจัดกิจกรรมพัฒนาสภาพจิตใจจริยธรรมปลูกฝังความรับผิดชอบตนเองสังคมครอบครัว ผู้ต้องขังควรได้รับการฝึกอบรมการควบคุมอารมณ์ การสร้างสัมพันธ์ภาพกับคนอื่น การผ่อนคลายความเครียด การเลิกใช้สารเสพติด ควรมีการให้ความรู้และฝึกอาชีพก่อนปล่อยโดยอาชีพนั้นควรจะตรงกับผู้ต้องขังสนใจสามารถปฏิบัติได้จริงและทำเป็นอาชีพได้หลังกลับสู่ชุมชนครอบครัว การเตรียมความพร้อมของครอบครัวและชุมชน ประเมินทัศนคติผู้ดูแลให้การยอมรับและเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมกิจกรรมทางสังคมการติดตามภายหลังปล่อยออกจากเรือนจำให้รับรู้ว่ายังผู้ติดตามอยู่ไม่ทำผิดซ้ำเจ็บทักษะการเป็นผู้નાการเสียสละการใช้ความรู้ความสามารถให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7, สัมภาษณ์วันที่ 17 กรกฎาคม พ.ศ. 2563)

“รัฐบาลควรดำเนินการ หรือมีมาตรการเด็ดขาดกับผู้ต้องขังกลุ่มนี้ เช่น เพิ่มกำหนดโทษให้สูงกว่าลักษณะความผิดอื่น ดำเนินการยึดทรัพย์สิน รวมทั้งทำลายแหล่งของยาเสพติดอย่างถอนรากถอนโคน”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 8, สัมภาษณ์วันที่ 22 กรกฎาคม พ.ศ. 2563)

“เพิ่มการตระหนักรู้ในด้านทักษะชีวิตของบุคคลเนื่องจากทักษะชีวิตเป็นความสามารถของบุคคลที่ประกอบไปด้วยความรู้เจตคติหรือทัศนคติและทักษะซึ่งสามารถจัดการกับปัญหาอุปสรรคต่างๆ ด้ว้ให้บุคคลอยู่รอดในสังคมและวัฒนธรรมยุคปัจจุบันได้อย่างมีความสุขและเตรียมพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคต เช่น ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคลเป็นต้น ทักษะการเข้าใจผู้อื่น ทักษะการจัดการกับอารมณ์และทักษะการจัดการกับความเครียด การให้คำปรึกษา รายบุคคลโดยการมุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนความคิดและพฤติกรรมและการเสริมสร้างแรงจูงใจให้ผู้ป่วยยาเสพติดให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ดีขึ้นโดยใช้วิธีการทางบวก เพื่อสนับสนุนให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์มากขึ้น นอกจากนี้วิธีการลงโทษเป็นวิธีการที่ไม่มีประสิทธิภาพในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลให้ไปในทิศทางที่พึงประสงค์เนื่องจากการลงโทษเป็นวิธีการที่ใช้เพื่อระงับพฤติกรรมทางนั้นไม่ใช่เพื่อการพัฒนาพฤติกรรม การเชื่อมโยงข้อมูลผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดสกลนครกับกระบวนการติดตามเพื่อพ้นโทษจากเรือนจำอย่างมีประสิทธิภาพโดยมีศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดสกลนครเป็นศูนย์กลางในการประสานงานภายใต้โครงการ “คนดีศรีสกล” ร่วมสร้างชุมชนมั่นคงและยั่งยืน ซึ่งจะเป็นการติดตามรายบุคคลเชิงบวกโดยสหวิชาชีพและอาสาสมัครในหมู่บ้านชุมชน”

(ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1, สัมภาษณ์วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2563)

“การกระทำผิดลักษณะผู้ให้ผู้ใช้ให้กระทำความผิดเป็นปัจจัยแวดล้อมอย่างหนึ่งซึ่งส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำซึ่งแนวทางการป้องกันพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำควรใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของบริบททางสังคมที่ผู้กระทำผิดอาศัยอยู่ไม่ว่าจะเป็นครอบครัว เพื่อนชุมชนหรือกลุ่มคนที่ผู้กระทำผิดมีความสัมพันธ์ด้วยโดยควรมีการวางแผนศึกษาทำความเข้าใจข้อมูลพื้นฐานหาแนวทางในการป้องกันร่วมกันสอดส่องดูแลอย่างเหมาะสม ตลอดจนการติดตามผลประเมินสถานการณ์เป็นระยะซึ่งสามารถเชื่อได้ว่าผู้กระทำผิดไม่ได้ยุ่งเกี่ยวหรือการเกิดการกระทำผิดในลักษณะผู้ให้ผู้ใช้ให้กระทำความผิด”

(ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2, สัมภาษณ์วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2563)

สรุป แนวทางป้องกันพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ให้ผู้ใช้ให้กระทำความผิด ได้แก่ ควรบัญญัติบทลงโทษผู้กระทำผิดตามลักษณะดังกล่าวให้หนักกว่าฐานความผิดเดิมใน พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ เพราะคนที่จะกระทำความผิดลักษณะแบบนี้ถือว่าเป็นกลุ่มคนที่ค่อนข้างมีอิทธิพลเหนือกฎหมาย หรืออาจจะเรียกได้ว่าเป็นต้นเหตุหรือที่มาของการแพร่ระบาดของยาเสพติด ควรจะมีการนำมาตรการทางกฎหมาย เช่น การยึดทรัพย์ การเพิ่มโทษ และโทษจำคุกมาใช้อย่างจริงจัง และควรมีการประสานความร่วมมือในรูปแบบของภาคีเครือข่ายระหว่างหน่วยงาน ในกระบวนการยุติธรรมและชุมชน ในการสอดส่องดูแลผู้กระทำผิดหรือผู้ต้องขังหรือผู้มีประวัติการกระทำผิดในลักษณะนี้ ในพื้นที่เพื่อเฝ้าระวังและไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำอีก ควรใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของบริบททางสังคมที่ผู้กระทำผิดอาศัยอยู่ไม่ว่าจะเป็นครอบครัว เพื่อนชุมชนหรือกลุ่มคนที่ผู้กระทำผิดมีความสัมพันธ์ด้วยโดยควรมีการวางแผนศึกษาทำความเข้าใจข้อมูลพื้นฐานหาแนวทางในการป้องกันร่วมกันสอดส่องดูแลอย่างเหมาะสม ตลอดจนการติดตามผลประเมินสถานการณ์เป็นระยะ

2. แนวทางป้องกันพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้สนับสนุนให้กระทำความผิด

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวทางป้องกันพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้สนับสนุนให้กระทำความผิด พบข้อมูลที่สำคัญ ดังนี้

“คนในสังคมต้องช่วยกันสร้างเด็กรุ่นใหม่ให้คิดวิเคราะห์เป็นเพื่อจะได้ไม่มี ค่านิยมผิด ๆ จากการได้เงินมาที่ผิด ให้รู้จักเลือกวิธีการแสวงหาความสุขที่ประหยัดโดย กลับไปใช้วิถีชุมชน ผู้หลักผู้ใหญ่ไม่ควรสนับสนุนการกระทำผิด และมีมาตรการทางสังคมที่ หนักถ้ากระทำผิดซ้ำ การใช้เส้นสายพรรคพวกคอยช่วยเหลือ เพราะจะทำให้ผู้กระทำผิดได้ ใจ คนที่ทำผิดแต่เด็กจะมีโอกาสทำผิดซ้ำมากกว่าผู้ใหญ่ เพราะโทษน้อย จนเคยตัวทำให้ไม่ กลัวการทำความผิด”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1, สัมภาษณ์วันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2563)

“ควรมีการจัดอบรม ประชาสัมพันธ์ในสื่อหลายรูปแบบ เพื่อให้ทราบถึง พิษภัยของยาเสพติด ตลอดจนผลที่จะได้รับจากการกระทำผิดกฎหมาย เพื่อให้เกิดความ เกรงกลัว ไม่กล้าที่จะกระทำผิด ในเมื่อคนได้รับรู้ถึงผลกระทบที่ได้รับจากพิษภัยของยาเสพติด และการกระทำผิดกฎหมายแล้ว การช่วยเหลือหรือให้ความสะดวก สนับสนุนบุคคล เหล่านั้น การที่เขาจะทำความผิดก็ไม่มีผลหรือมีผลน้อยมาก”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2, สัมภาษณ์วันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2563)

“ควรมีบทบัญญัติการลงโทษผู้สนับสนุน อันเป็นการช่วยเหลือให้ความ สะดวก ผู้อื่นกระทำผิด พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ เสมือนเป็นผู้กระทำผิดโดยหน่วยงานของ รัฐ ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการป้องกันปราบปรามยาเสพติด ควรมีการสืบหาข้อมูลในเชิง ลึก และปราบปรามแบบถอนรากถอนโคน”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3, สัมภาษณ์วันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2563)

“ควรเพิ่มมาตรการทางกฎหมาย ในด้านการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ โดยด้านการกระทำผิดลักษณะผู้สนับสนุนให้กระทำผิด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการ จัดการผู้ผลิตยาเสพติดให้หมดไป”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4, สัมภาษณ์วันที่ 9 กรกฎาคม พ.ศ. 2563)

“ผู้ต้องขังกลุ่มนี้ส่วนมากมักจะเป็นกลุ่มเพื่อนที่ชักชวนกันลงยาเสพติดหรือชักชวนให้จำหน่ายยาเสพติดเพื่อหาเงินใช้เที่ยวหรือเป็นผู้จำหน่ายยาให้กับกลุ่มผู้เสพในปริมาณไม่มากนักเพื่อให้ผู้เสพจำหน่ายต่อเพื่อจะได้ยอดมาไว้เสพ ซึ่งต้องขังกลุ่มนี้ยังไม่ตระหนักถึงพิษภัยของยาเสพติดอย่างสนุกและมีความสุขในการใช้ยาเสพติดคนกลุ่มนี้มักขาดโอกาสในสังคมด้านการศึกษาการประกอบอาชีพการป้องกันการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังกลุ่มนี้ควรเน้นการพัฒนาจิตใจให้ตระหนักรู้ผิดชอบชั่วดีให้ความรู้ความเข้าใจถึงพิษภัยของยาเสพติดผลกระทบที่มีต่อตนเองครอบครัวสังคมและส่งเสริมประกอบอาชีพสุจริตให้สามารถพึ่งตนเองได้เพื่อจะได้ไม่หวนมากระทำผิดซ้ำอีก”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5, สัมภาษณ์วันที่ 12 กรกฎาคม พ.ศ. 2563)

“ผู้ต้องขังกลุ่มนี้ส่วนมากมักจะเป็นกลุ่มเพื่อนหรือคนในครอบครัวที่ชักชวนกันลงยาเสพติดหรือจำหน่ายยาเสพติดเพื่อนำเงินมาเที่ยวเตร่ ใช้จ่ายซื้อยาเสพติดมาเสพหรือเป็นผู้จำหน่ายยาเสพติดให้กับกลุ่มผู้เสพหรือเที่ยวเตร่หรือเป็นผู้จำหน่ายรายย่อยให้กับกลุ่มผู้เสพเพื่อให้ผู้เสพจำหน่ายต่อขยายวงกว้างต่อไป ซึ่งกลุ่มผู้ต้องขังกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่รักสนุกขาดความรับผิดชอบและไม่คำนึงถึงพิษภัยของยาเสพติด ประกอบกับส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ได้รับการศึกษาน้อยมีปัญหาครอบครัวและประกอบอาชีพรับจ้างมีรายได้ไม่แน่นอนอนดั่งนั้นการป้องกันการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังกลุ่มนี้ควรเน้นที่การพัฒนาจิตใจโดยการเน้นด้านความรับผิดชอบต่อตนเองครอบครัวและสังคมและทักษะการปฏิเสธตลอดจนให้ความรู้ด้านพิษภัยของยาเสพติดและผลกระทบต่อตนเองครอบครัวและสังคมและควรมีการส่งเสริมด้านการศึกษาหรือด้านอาชีพตามความต้องการความรู้ความสามารถของผู้ต้องขังเพื่อให้สามารถพึ่งพาตนเองและประกอบอาชีพสุจริตได้อันเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้ผู้ต้องขังไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำอีก”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6, สัมภาษณ์วันที่ 15 กรกฎาคม พ.ศ. 2563)

“การสร้างทักษะการเข้าสังคมการเลือกคบเพื่อนการช่วยเหลือเพื่อนอย่างถูกต้องเหมาะสมการรู้จักปฏิเสธการคิดวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบผลของการกระทำต่าง ๆ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7, สัมภาษณ์วันที่ 17 กรกฎาคม พ.ศ. 2563)

“แนวทางการป้องกันพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำ คือ อบรมขัดเกลาการใช้ชีวิตในสังคมปัจจุบันปลูกฝังให้มีจิตสำนึกผู้ผิดชอบชั่วดีและผลที่เกิดจากการกระทำให้ทราบถึงพิษภัยของยาเสพติดให้ทราบถึงผลเสียที่เกิดจากการเข้าไปยุ่งเกี่ยวหรือกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 8, สัมภาษณ์วันที่ 22 กรกฎาคม พ.ศ. 2563)

“เพิ่มความตระหนักรู้ในด้านทักษะชีวิตของบุคคลเนื่องจากทักษะชีวิตเป็นความสามารถของบุคคล การให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลโดยเน้นการปรับเปลี่ยนความคิดและพฤติกรรมและการเสริมสร้างแรงจูงใจในผู้ป่วยยาเสพติดให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ดีขึ้นโดยใช้วิธีการทางบวกเพื่อสนับสนุนให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์เพิ่มมากขึ้นเพราะเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดประโยชน์และก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมน้อยกว่าการใช้วิธีการลงโทษ การเชื่อมโยงข้อมูลผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดสกลนครกับกระบวนการติดตามเพื่อฟื้นฟูโทษจากเรือนจำอย่างมีประสิทธิภาพโดยมีศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดสกลนครเป็นศูนย์กลางในการประสานงานภายใต้โครงการ “คนดีศรีสกล” ร่วมสร้างชุมชนมั่นคงและยั่งยืน ซึ่งจะเป็นการติดตามรายบุคคลเชิงบวกโดยสหวิชาชีพและอาสาสมัครในหมู่บ้านชุมชน”

(ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1, สัมภาษณ์วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2563)

“การกระทำผิดลักษณะผู้สนับสนุนให้กระทำผิดเป็นสิ่งที่สามารถเกิดขึ้นได้ง่ายเพราะผู้กระทำผิดมีความคิดการกระทำผิดเป็นทุนเดิมของตน และยังมีผู้สนับสนุนให้กระทำผิดก็ยิ่งเป็นแรงเสริมให้มีโอกาสกระทำผิดได้ง่ายยิ่งขึ้น แนวทางป้องกันพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำซ้ำด้านการกระทำผิดลักษณะผู้สนับสนุนให้การกระทำผิดนั้นหน่วยงานที่มีความสำคัญในการดูแลควรป้องกันควรมีการมาตรการร่วมกันรวมถึงฝ่ายต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์ของผู้กระทำผิด และผู้สนับสนุนควรร่วมกันในการวางแผนปฏิบัติการอย่างเป็นระบบและควรเป็นแนวทางที่นำไปสู่การมีมาตรการในการติดตามประเมินผลบทลงโทษที่แสดงผลใหญ่จริงจนถึงตัวผู้กระทำผิดผู้สนับสนุนต่อไป เพราะลักษณะของการกระทำผิดลักษณะผู้สนับสนุนให้กระทำผิดเป็นลักษณะสมคบคิดไม่ว่าฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดกระทำผิดก็ควรได้รับผลจากการกระทำเช่นเดียวกัน”

(ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2, สัมภาษณ์วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2563)

สรุป แนวทางป้องกันพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้สนับสนุนให้กระทำความผิด ได้แก่ ควรเพิ่มมาตรการทางกฎหมาย ควรมีบทบัญญัติการลงโทษผู้สนับสนุน อันเป็นการช่วยเหลือให้ความสะดวก ผู้อื่นกระทำผิดใน พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ ให้เสมือนเป็นผู้กระทำผิด โดยหน่วยงานของรัฐ ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการป้องกันปราบปรามยาเสพติด ควรมีการสืบหาข้อมูลในเชิงลึก และปราบปรามแบบถอนรากถอนโคน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญในการดูแลควรป้องกันควรมีการมาตรการร่วมกันรวมถึงฝ่ายต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์ของผู้กระทำความผิด และผู้สนับสนุนควรร่วมกันในการวางแผนปฏิบัติการอย่างเป็นระบบและควรเป็นแนวทางที่นำไปสู่การมีมาตรการในการติดตามประเมินผล บทลงโทษที่แสดงผลใหญ่จริงจูงใจถึงตัวผู้กระทำผิดผู้สนับสนุนต่อไป และควรอบรมขัดเกลากการใช้ชีวิตในสังคมปัจจุบันปลูกฝังให้มีจิตสำนึกผู้ผิดชอบชั่วดีและผลที่เกิดจากการกระทำให้ทราบถึงพิษภัยของยาเสพติดให้ทราบถึงผลเสียที่เกิดจากการเข้าไปยุ่งเกี่ยวหรือกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

3. แนวทางป้องกันพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะตัวการ

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวทางป้องกันพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะตัวการ พบข้อมูลที่สำคัญ ดังนี้

“เมื่อผู้เสพเพิ่มปริมาณขึ้นเรื่อย ๆ การหาเงินมาซื้อยากก็ยาก จำเป็นต้องเป็นผู้ขายด้วยเพื่อเอากำไรมาเสพและเพิ่มเครือข่ายขึ้นเพื่อให้มีกำไร และเป็นขาใหญ่ในที่สุด การสร้างเครือข่ายของเยาวชนทุกวันนี้จะหลายรูปแบบ ควรจะอยู่ในความดูแลของผู้ใหญ่ เพราะจะมีพวกยาเข้ามาแทรกก็จะจับกลุ่มกันเสพยาแทน ทำให้เพิ่มเป้าหมายผู้ค้ายาได้กระทำผิดซ้ำ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1, สัมภาษณ์วันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2563)

“การให้โอกาสแก่ผู้ที่เคยกระทำความผิดเมื่อพ้นโทษแล้วควรมีหน่วยงาน ที่ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนให้เขาเหล่านั้นมีงานทำ มีรายได้ ลดช่องว่างทางเศรษฐกิจ ในสังคม ไม่ให้เขาคิดทวนกลับมากระทำความผิดซ้ำอีก ชุมชนควรมีกิจกรรมในเชิงสร้างสรรค์ เป็นประโยชน์ สร้างแรงบันดาลใจ และค่านิยมที่ดีงาม รวมไปถึงการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ความมีจิตสำนึกที่ดี เพื่อจะได้เป็นเกราะป้องกันที่จะไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดอีก คนในครอบครัวต้องเป็นกำลังใจให้โอกาสเขาเมื่อครั้งที่ผิดพลาดไปแล้วให้โอกาสและ สนับสนุน ช่วยเหลือเมื่อเขาพร้อมจะกลับตนเป็นคนดี”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2, สัมภาษณ์วันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2563)

“สังคมต้องให้โอกาสและเข้าใจคนที่ติดยาเสพติดเปรียบเสมือนผู้ป่วย ดังนั้น เขาต้องได้รับการบำบัดรักษาจากเจ้าหน้าที่ผู้มีความรู้เฉพาะทาง เพื่อจะได้หายขาดไม่ กลับมากระทำความผิดซ้ำอีก ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ที่จำหน่ายยาเสพติด มักจะมีปัญหาทาง เศรษฐกิจ ค่าใช้จ่ายในครอบครัวหรือในชีวิตประจำวันไม่พอใช้ บางบริษัทไม่รับคนที่เคย ต้องโทษจำคุก ทำให้เกิดปัญหาการว่างงาน สังคมต้องเปิดกว้างและให้โอกาสสำหรับคน ที่เคยกระทำความผิดต้องโทษจำคุก ทุกคนมีโอกาสผิดพลาดกันได้ เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือ หน่วยงานที่มีหน้าที่ปราบปราม ควรมีมาตรการปราบปรามการแพร่ระบาดของยาเสพติด อย่างจริงจัง มีความเข้มงวดตรวจตราแหล่งชุมชนที่มีการระบาดของยาเสพติด”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3, สัมภาษณ์วันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2563)

“ควรประเมินคัดกรองผู้ที่เสพ เพื่อนำเข้าสู่กระบวนการบำบัด รักษาฟื้นฟู สมรรถภาพ และติดตามให้หยุดเสพ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4, สัมภาษณ์วันที่ 9 กรกฎาคม พ.ศ. 2563)

“การกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังกลุ่มนี้จะกล้าที่จะกระทำผิดเนื่องจากผลประโยชน์จากการจำหน่ายยาเสพติดมีมูลค่ามหาศาลและคิดว่าหากการกระทำผิดแล้วก็จะไม่สามารถถูกจับได้จึงกล้าที่จะกระทำผิดการป้องกันการกระทำผิดซ้ำจะต้องตัดโอกาสในการกระทำผิดและมีการเพิ่มมาตรการการลงโทษให้หนักขึ้นหรือมาตรการในการควบคุมในเรือนจำโดยการนำบทบัญญัติตามกฎหมายมาใช้อย่างเคร่งครัดโดยไม่มีการผ่อนปรน เช่น เรือนจำกลางจะทำให้ผู้ต้องขังเกรงกลัวไม่กระทำผิดอีกครั้งการป้องกันที่ต้นเหตุคือปัจจุบันประเทศไทยยังไม่สามารถผลิตยาเสพติดตัวหลัก ๆ อย่างยาบ้า ยาอี ยาไอซ์ ซึ่งในประเทศไทยส่วนใหญ่จะเป็นการลักลอบการนำเข้าจากประเทศเพื่อนบ้านซึ่งถ้าหากมีการป้องกันอย่างเข้มงวดเอาจริงเอาจังตามเส้นทางลำเลียงต่าง ๆ ก็จะสามารถป้องกันยาเสพติดได้เป็นอย่างดี”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5, สัมภาษณ์วันที่ 12 กรกฎาคม พ.ศ. 2563)

“ผู้ต้องขังกลุ่มนี้กระทำความผิดเนื่องจากผลประโยชน์จากการจำหน่ายยาเสพติดมีมูลค่าสูงและหากการกระทำผิดแล้วก็จะไม่ถูกจับดำเนินคดีได้จึงไม่เกรงกลัวและกล้าที่จะกระทำผิดกฎหมาย ดังนั้น การป้องกันการกระทำผิดซ้ำจะต้องตัดโอกาสการกระทำความผิดและมีการเพิ่มมาตรการลงโทษให้หนักขึ้นและควรมีมาตรการควบคุมในเรือนจำโดยการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดตลอดจนมีการคัดกรองจำแนกประเภทผู้ต้องขังเพื่อควบคุมพฤติกรรม และมีการจัดโปรแกรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนิสัยโดยเน้นความรับผิดชอบตนเองและสังคมส่วนรวม เป็นต้น”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6, สัมภาษณ์วันที่ 15 กรกฎาคม พ.ศ. 2563)

“การได้รับการลงโทษตามความเหมาะสมซึ่งถือว่าเป็นการได้รับการปลดปล่อยจากความรู้สึกผิดบาปของตนที่ได้ก่อขึ้น การฝึกอบรมการมีคุณค่าในตนเอง กิจกรรมครอบครัวการจะให้ได้มีการขอขมาสำนึกผิดที่ทำให้ครอบครัวเดือดร้อนและมีผลกระทบกิจกรรมการสื่อสารกับคนในครอบครัวอย่างสร้างสรรค์การจัดกิจกรรมให้มีการบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7, สัมภาษณ์วันที่ 17 กรกฎาคม พ.ศ. 2563)

“กรมราชทัณฑ์หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรช่วยเหลือการทำงานทำการ ประกอบอาชีพมารองรับแก่ผู้ต้องขังที่พ้นโทษออกไประหว่างที่อยู่ภายในเรือนจำควรมีการ แยกกลุ่มประเภทของผู้ต้องขังตามลักษณะการกระทำความผิดการลงโทษเพื่อให้การบำบัด หารทางแก้ไขพฤติกรรมเฉพาะกลุ่มมีประสิทธิภาพมากขึ้นชุมชนควรมีการส่งเสริมกิจกรรม นั้นนันทนาการกีฬาและความบันเทิงจัดอบรมอาชีพเสริมเพื่อให้เขาเหล่านั้นใช้เวลาว่างให้เกิด ประโยชน์”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 8, สัมภาษณ์วันที่ 22 กรกฎาคม พ.ศ. 2563)

“เพิ่มความตระหนักรู้ในด้านทักษะชีวิตของบุคคลเนื่องจากทักษะชีวิตเป็น ความสามารถของบุคคล การให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลโดยเน้นการปรับเปลี่ยนความคิด และพฤติกรรมและการเสริมสร้างแรงจูงใจในผู้ป่วยยาเสพติดให้มีการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมที่ดีขึ้นโดยใช้วิธีการทางบวกเพื่อสนับสนุนให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เพิ่มขึ้นเพราะเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดประโยชน์และก่อให้เกิดปัญหา ทางสังคมน้อยกว่าการใช้วิธีการลงโทษ”

(ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1, สัมภาษณ์วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2563)

“แนวทางในการป้องกันพฤติกรรมกระทำผิดซ้ำสำหรับผู้กระทำผิดควร แสดงให้ผู้กระทำผิดเข้าใจถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้กระทำผิดอย่างรอบด้านเช่น ผลกระทบหรือผลเสียจากการกระทำผิดหากการกระทำผิดซ้ำผลดีหากพ้นโทษแล้วควร ปรับเปลี่ยนความคิดพฤติกรรม เป็นต้น ทั้งนี้ ส่วนต่างที่เกี่ยวข้องควรรับทราบข้อมูลและ ควรมีการเชื่อมโยงข้อมูลร่วมกันเช่นผู้กระทำผิด มีแนวทางในการดำเนินชีวิตอย่างไร เรือนจำสามารถส่งเสริมสนับสนุนความรู้ทักษะในการประกอบอาชีพเมื่อพ้นโทษ ข้อมูล ควรถูกส่งต่อไปยังครอบครัวชุมชนเมื่อผู้กระทำผิดพ้นโทษและครอบครัวชุมชนมีส่วนร่วม ใดๆในการดูแลส่งเสริมให้ดำเนินชีวิตรวมถึงการประสานความร่วมมือกับหน่วยงาน องค์กรที่จะมีส่วนร่วมหรือให้การสนับสนุนแหล่งงานเพื่อให้โอกาสผู้กระทำผิดหรือ เคยกระทำความผิดได้เข้าทำงานการมีส่วนร่วมและเชื่อมโยงต่อข้อมูลอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมให้เห็นคุณค่าในตนเองบริบทให้โอกาสและเห็นคุณค่าเพื่อเป็นแนวทางในการ ป้องกันพฤติกรรมกระทำผิดซ้ำ”

(ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2, สัมภาษณ์วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2563)

สรุป แนวทางป้องกันพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะตัวการ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่ปราบปราม ควรมีมาตรการปราบปรามการแพร่ระบาดของยาเสพติด อย่างจริงจัง มีความเข้มงวดตรวจตราแหล่งชุมชนที่มีการระบาดของยาเสพติด ควรมีการเพิ่มมาตรการลงโทษให้หนักขึ้นและควรมีมาตรการควบคุมในเรือนจำโดยการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดตลอดจนมีการคัดกรองจำแนกประเภทผู้ต้องขังเพื่อควบคุมพฤติกรรม และมีการจัดโปรแกรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนิสัยโดยเน้นความรับผิดชอบ ต่อตนเองและสังคมส่วนรวม กรมราชทัณฑ์หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรช่วยเหลือ สนับสนุนการทำงานทำ การประกอบอาชีพมารองรับแก่ผู้ต้องขังที่พ้นโทษออกไป เพื่อให้ผู้ต้องขังมีงานทำ มีรายได้ ลดช่องว่างทางเศรษฐกิจในสังคม ไม่ให้เขาคิดทวน กลับมากระทำผิดซ้ำอีก ชุมชนควรมีกิจกรรมในเชิงสร้างสรรค์เป็นประโยชน์ สร้างแรงบันดาลใจ และค่านิยมที่ดีงาม รวมไปถึงการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ความมีจิตสำนึก ที่ดี คนในครอบครัวต้องเป็นกำลังใจให้โอกาสและสนับสนุน ช่วยเหลือเมื่อเขาพร้อมจะกลับ ตนเป็นคนดี

4. แนวทางป้องกันพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร เพิ่มเติม

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวทางป้องกันพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร เพิ่มเติม พบข้อมูลที่สำคัญ ดังนี้

“การสร้างคุณค่าในตัวเองในเรือนจำ เพื่อกลับออกมาใช้ชีวิตภายนอก การให้ผู้เสพรู้ถึงปัญหาสุขภาพที่จะตามมาของผู้เสพยา เช่น เบาหวาน ความดัน หัวใจ ไต จะมีความรุนแรงมากกว่าปกติ การคิดเชิงบวก เป็นสิ่งที่ผู้ต้องขังต้องเข้าใจและยอมรับความจริง ถ้าไม่อย่างนั้นก็สะท้อนในชีวิต และกลับมากระทำผิดซ้ำอีก การฝึกให้เขามองอนาคตข้างหน้า รู้จักวางแผนชีวิตที่จะดูแลครอบครัวเป็นอย่างดีที่ดีให้กับลูกหลาน หรือเป็นกำลังของพ่อแม่ กฎหมายควรเพิ่มโทษให้สูงกว่าครั้งแรก เพื่อการหลาบจำ การสร้างสังคมแบบดั้งเดิม โดยเป็นการป้องกันไม่ให้เด็กที่เติบโตมามีค่านิยม ที่ถูกต้อง ซึ่งปัจจุบันสังคมให้ความสำคัญกับเงิน ทุกคนต้องมีเงิน และมีวิธีที่หาเงินง่ายที่สุด คือ เรื่องยาเสพติด”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1, สัมภาษณ์วันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2563)

“หลังออกจากเรือนจำ ควรมีการติดตามหรือส่งต่อพื้นที่ ทั้งในด้านปกครอง และสาธารณสุข เพื่อป้องกันการกระทำผิดซ้ำ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4, สัมภาษณ์วันที่ 9 กรกฎาคม พ.ศ. 2563)

“ปัจจุบันเรือนจำมีผู้ต้องขังคดียาเสพติดเป็นจำนวนมาก อัตรากำลังเจ้าหน้าที่มีไม่เพียงพอในการดูแลผู้ต้องขัง การปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง เน้นแต่เพียงการควบคุมไม่ให้หลบหนี ถึงแม้จะมีการจัดสรรงบประมาณในการฝึกอบรมหลักสูตรต่าง ๆ ให้กับผู้ต้องขังแต่ก็ยังไม่เพียงพอและเป็นหลักสูตรที่ยังไม่สนองต่อผู้ต้องขัง การประเมินผู้ผ่านการอบรมเน้นเพียงจำนวนชั่วโมงในการอบรม ควรมีการประเมินหลักสูตรโดยการประเมินผู้ต้องขังเป็นรายบุคคลในแต่ละหลักสูตรอบรมและจัดสรรงบประมาณบุคลากรให้เพียงพออีกครั้งเมื่อผู้ต้องขังพ้นโทษไปแล้วก็จะกลับไปอยู่ในแหล่งที่อยู่เดิมครบกลุ่มเพื่อนกลุ่มเดิมก็จะหวนกลับมากระทำผิดซ้ำอีกจึงจำเป็นต้องประสานความร่วมมือในทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามาร่วมมือกันในการแก้ปัญหาเสพติดเริ่มตั้งแต่ครอบครัวชุมชนโรงเรียนตำรวจอัยการศาลและอื่น ๆ ไม่หวังเพียงจะให้เรือนจำ เป็นหน่วยงานในการแก้ปัญหาเพียงอย่างเดียว ควรเริ่มตั้งแต่สร้างความอบอุ่นในครอบครัวชุมชนต้องช่วยกันสอดส่องดูแลสมาชิกในชุมชนไม่ให้ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ส่งเสริมให้ความรู้ความเข้าใจในพิษภัยของยาเสพติด มีมาตรการลงโทษอย่างอื่นแทนการจำคุกในคดียาเสพติด ครอบครอง ผู้ค้ายาเสพติดที่เป็นรายย่อย เพื่อป้องกันการถ่ายทอดพฤติกรรมที่ไม่ดีไปสู่สังคม จะสามารถลดจำนวนผู้ต้องขังการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดได้”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5, สัมภาษณ์วันที่ 12 กรกฎาคม พ.ศ. 2563)

“เนื่องจากปัจจุบันเรือนจำจังหวัดสกลนครมีผู้ต้องขังในคดียาเสพติดเป็นจำนวนมากแต่อัตรากำลังของเจ้าหน้าที่มีไม่เพียงพอในการควบคุมดูแลผู้ต้องขังและเจ้าหน้าที่ที่ไม่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านในการพัฒนาหรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนิสัยของผู้ต้องขัง ดังนั้น ควรมีการคัดกรองหรือจำแนกประเภทผู้ต้องขังตามสภาพปัญหาและความต้องการเพื่อแก้ไขหรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรม หรือให้ความช่วยเหลือตามสภาพปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเป็นรายบุคคล แต่เท่าที่ผ่านมาจะเห็นได้ว่าการจัดอบรมหลักสูตรต่าง ๆ ให้แก่ผู้ต้องขังแต่ส่วนใหญ่จะเป็นหลักสูตรที่ไม่ตรงกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขัง แต่เน้นให้ผ่านการอบรมตามจำนวนชั่วโมงของการอบรมคือตามแผนการอบรมที่ได้กำหนดไว้เท่านั้น ซึ่งในบางหลักสูตรผู้ต้องขังเข้ารับการอบรมแล้วไม่นำไปใช้ประโยชน์หรือนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตภายหลังได้รับการปล่อยตัวสู่ชุมชนได้ ทั้งนี้ ควรมีการกำหนดแผนการจัดอบรมหลักสูตรโดยคำนึงถึงถึงสภาพปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเป็นหลักสำคัญ ควรประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญหรือสหวิชาชีพในด้านต่าง ๆ เข้ามาเป็นวิทยากรให้ความรู้หรือให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ต้องขังให้ตรงกับสภาพปัญหาและความต้องการไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษาการฝึกอาชีพและการพัฒนาด้านกายจิตและสังคมตลอดจนให้ความช่วยเหลือสงเคราะห์เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้กระทำผิดทั้งในระหว่างที่ผู้ต้องขังและภายหลังปล่อยตัวอีกทั้งควรมีการปฐมนิเทศหรือโครงการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัวผู้ต้องขังทุกรายที่จะได้รับการปล่อยตัวกลับไปใช้ชีวิตอยู่ในชุมชนโดยเน้นการมองเห็นคุณค่าของตนเองและความรับผิดชอบต่อตนเองครอบครัวและสังคมเพื่อเตรียมความพร้อมทั้งทางร่างกายจิตใจและสังคมก่อนกลับไปใช้ชีวิตอยู่กับครอบครัวชุมชน”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6, สัมภาษณ์วันที่ 15 กรกฎาคม พ.ศ. 2563)

“ในขณะที่อยู่เรือนจำอยากให้อำนาจการปกครองที่เกี่ยวข้องกับการฝึกการคิดอย่างมีเหตุผลการคิดวิเคราะห์ เช่น การเล่นหมากกระดาน หมากฮอส หมากกรุก เป็นต้น และจะได้ฝึกทักษะการทำงานกิจกรรมร่วมกับคนอื่นได้ด้วยการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับกีฬาการทำงานร่วมกับผู้อื่นการแบ่งปันได้ใช้แรงพลังในเชิงสร้างสรรค์”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7, สัมภาษณ์วันที่ 17 กรกฎาคม พ.ศ. 2563)

“เน้นกระบวนการติดตามรายบุคคลภายหลังพ้นโทษเพื่อให้ผู้พ้นโทษและครอบครัวได้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นส่งเสริมให้ผู้พ้นโทษเห็นคุณค่าในตนเองมีวินัยและส่งเสริมให้ค้นหาเป้าหมายของตนเองตามสภาพที่แท้จริงการประชาสัมพันธ์ควรประชาสัมพันธ์เพื่อให้คนในครอบครัวและสังคมมีโอกาสมีความเห็นอกเห็นใจแก่ผู้พ้นโทษ”

(ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1, สัมภาษณ์วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2563)

“แนวทางการป้องกันพฤติกรรมกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง
ในกระบวนการที่ทางเรือนจำได้ปฏิบัตินั้นเป็นสิ่งที่ได้จากการส่งเสริมการป้องกันอย่าง
ต่อเนื่องทั้งนี้ในส่วนที่เป็นแนวทางการเสริมคือกระบวนการมีส่วนร่วมจากบุคคลหน่วยงาน
องค์กรและกระบวนการส่งต่อเชื่อมโยงข้อมูลที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ ตลอดจนมี
แนวทางส่งเสริมให้ผู้กระทำผิดมีความรู้ความเข้าใจ การเห็นคุณค่าในตนเองเห็นคุณค่าของ
ผู้อื่นซึ่งอาจจะเป็นอีกช่องทางแนวทางป้องกันพฤติกรรมกระทำผิดซ้ำโดยการ
ดำเนินการควรทำอย่างเป็นระบบและมีความเข้าใจร่วมกันในทุก ๆ ส่วน”

(ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2, สัมภาษณ์วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2563)

สรุป แนวทางป้องกันพฤติกรรมกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด
ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร เพิ่มเติม ได้แก่ ควรมีการเพิ่มอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ให้เพียงพอ
ในการดูแลผู้ต้องขัง ควรประสานความร่วมมือในทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามาร่วมมือกัน
ในการแก้ปัญหายาเสพติดเริ่มตั้งแต่ครอบครัวชุมชน โรงเรียน ตำรวจ อัยการ ศาล และ
อื่น ๆ ไม่หวังเพียงจะให้เรือนจำ เป็นหน่วยงานในการแก้ปัญหาเพียงอย่างเดียว ควรเริ่ม
ตั้งแต่สร้างความอบอุ่นในครอบครัวชุมชนต้องช่วยกันสอดส่องดูแลสมาชิกในชุมชนไม่ให้ยุ่ง
เกี่ยวกับยาเสพติด ส่งเสริมให้ความรู้ความเข้าใจในพิษภัยของยาเสพติดมีมาตรการลงโทษ
อย่างอื่นแทนการจำคุกในคดียาเสพติด ครอบครัว ผู้ค้ายาเสพติดที่เป็นรายย่อย เพื่อ
ป้องกันการถ่ายทอดพฤติกรรมที่ไม่ดีไปสู่สังคม ควรมีการคัดกรองหรือจำแนกประเภท
ผู้ต้องขังตามสภาพปัญหาและความต้องการเพื่อแก้ไขหรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรม หรือให้
ความช่วยเหลือตามสภาพปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเป็นรายบุคคล ควรมีการ
กำหนดแผนการจัดอบรมหลักสูตรโดยคำนึงถึงถึงสภาพปัญหาและความต้องการของ
ผู้ต้องขังเป็นหลักสำคัญ ควรประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกที่มีความรู้และ

ความเชี่ยวชาญหรือสหวิชาชีพในด้านต่าง ๆ เข้ามาเป็นวิทยากรให้ความรู้หรือให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ต้องขังให้ตรงกับสภาพปัญหาและความต้องการไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษาก่อนการฝึกอาชีพและการพัฒนาด้านกายจิตและสังคมตลอดจนให้ความช่วยเหลือสงเคราะห์เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้กระทำผิดทั้งในระหว่างที่ต้องขังและภายหลังปล่อยตัวอีกทั้งควรมีการปฐมนิเทศหรือโครงการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัวผู้ต้องขังทุกรายที่จะได้รับการปล่อยตัวกลับไปใช้ชีวิตอยู่ในชุมชนโดยเน้นการมองเห็นคุณค่าของตนเองและความรับผิดชอบต่อตนเองครอบครัวและสังคมเพื่อเตรียมความพร้อมทั้งทางร่างกายจิตใจและสังคมก่อนกลับไปใช้ชีวิตอยู่กับครอบครัวชุมชน และควรประชาสัมพันธ์เพื่อให้คนในครอบครัวและสังคมให้โอกาสมีความเห็นอกเห็นใจแก่ผู้พ้นโทษ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ได้ผลสรุป ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

1. ผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่กระทำความผิดซ้ำในเรือนจำจังหวัดสกลนคร มีจำนวน 182 คน ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-45 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.00 มีสถานภาพการสมรสก่อนต้องโทษครั้งล่าสุด คือ สมรส มากที่สุด จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 51.65 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนต้องโทษ 5,001-10,000 บาท จำนวน 67 คน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.81 รวมกำหนดโทษที่ต้องโทษทั้งหมดก่อนการต้องโทษครั้งล่าสุด 4-6 ปี มากที่สุด จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 43.41 และกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุด จำนวน 4-6 ปี มากที่สุด จำนวน 104 ปี คิดเป็นร้อยละ 57.14

2. ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำ ของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ที่กระทำความผิดซ้ำในเรือนจำจังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.75$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านฤทธิ์ของยาเสพติด ($\bar{X} = 3.94$) มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านร่างกายและจิตใจ ($\bar{X} = 3.56$) มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 2.24$) มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำอยู่ในระดับน้อย โดยสรุปผลในแต่ละด้านได้ดังนี้

2.1 ปัจจัยด้านฤทธิ์ของยาเสพติด มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ฤทธิ์ของ

ยาเสพติดทำให้ท่านรู้สึกผ่อนคลาย ($\bar{X} = 4.46$) มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ท่านไม่สามารถหักห้ามใจในการเสพยาเสพติดเมื่อเห็นยาเสพติด ($\bar{X} = 4.26$) มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านต้องการจำนวนขนาดของยาเสพติดเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ($\bar{X} = 3.39$) มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำอยู่ในระดับปานกลาง

2.2 ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.24$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ท่านมีเพื่อนที่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ($\bar{X} = 3.93$) มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ คนในชุมชนที่ท่านอาศัยอยู่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ($\bar{X} = 3.82$) มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำอยู่ในระดับมาก และในชุมชนที่ท่านอาศัยอยู่มีแหล่งมั่วสุมอบายมุข ($\bar{X} = 3.82$) มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านคิดว่าสังคมไม่ให้ออกาท่านทำให้ท่านขาดโอกาสในการทำ ความดี ($\bar{X} = 1.02$) มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.3 ด้านร่างกายและจิตใจ มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ท่านคิดว่ายาเสพติดทำให้คลายเครียดได้ ($\bar{X} = 4.76$) มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ท่านคิดว่ากาเสพยาเสพติดทำให้มีความมั่นใจในตนเองมากขึ้น ($\bar{X} = 4.30$) มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านรู้สึกเบื่อหน่ายสิ้นหวังในการใช้ชีวิต ($\bar{X} = 1.13$) มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่ต้องโทษในเรือนจำ จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.96$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการกระทำผิดลักษณะตัวการ ($\bar{X} = 3.74$) มีการกระทำผิดซ้ำในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้สนับสนุนให้กระทำความผิด ($\bar{X} = 2.94$) มีการกระทำผิดซ้ำในระดับปานกลาง ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำความผิด ($\bar{X} = 2.19$) มีการกระทำผิดซ้ำในระดับน้อย โดยสรุปผลในแต่ละด้านได้ดังนี้

3.1 ด้านการกระทำผิดลักษณะตัวการ มีการกระทำความผิดซ้ำโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ท่านกระทำผิดฐานเสพยาเสพติดให้โทษ ($\bar{X} = 4.81$) มีการกระทำความผิดซ้ำในระดับมาก

ที่สุด รองลงมาคือ ท่านกระทำผิดฐานจำหน่ายยาเสพติดให้โทษ ($\bar{X} = 4.37$) มีการกระทำ ความผิดซ้ำในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านร่วมกับผู้อื่นกระทำผิดฐาน ร่วมกันมียาเสพติดให้โทษไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ($\bar{X} = 2.59$) มีการกระทำ ความผิดซ้ำในระดับปานกลาง

3.2 ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำความผิด มีการกระทำความผิด ซ้ำโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.19$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ท่านกระทำผิดฐานจ้างวานให้ผู้อื่น ลงมือกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้ โทษ ($\bar{X} = 3.03$) มีการกระทำความผิดซ้ำในระดับปานกลาง รองลงมาคือ ท่านกระทำผิด ฐานยุยงส่งเสริมให้ผู้อื่น ลงมือกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ ($\bar{X} = 3.01$) มีการ กระทำความผิดซ้ำในระดับปานกลาง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านกระทำผิดฐาน ชูเชิญให้ผู้อื่น ลงมือกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ ($\bar{X} = 1.02$) มีการกระทำ ความผิดซ้ำในระดับน้อยที่สุด

3.3 ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้สนับสนุนให้กระทำความผิด มีการกระทำ ความผิดซ้ำโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.94$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ท่านให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวกผู้อื่น กระทำผิดฐานเสพยาเสพติดให้โทษ ($\bar{X} = 4.09$) มีการกระทำความผิดซ้ำในระดับมาก รองลงมาคือ ท่านให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวกผู้อื่นกระทำผิดฐาน จำหน่ายยาเสพติดให้โทษ ($\bar{X} = 2.98$) มีการกระทำความผิดซ้ำในระดับปานกลาง ส่วนข้อ ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวกผู้อื่นกระทำ ผิดฐานร่วมกันมียาเสพติดให้โทษไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ($\bar{X} = 2.23$) มีการกระทำ ความผิดซ้ำในระดับน้อยและท่านให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวกผู้อื่น กระทำผิดฐานร่วมกันจำหน่ายยาเสพติดให้โทษ ($\bar{X} = 2.23$) มีการกระทำความผิดซ้ำ ในระดับน้อย

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของ ผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลและการ ต้องโทษ สามารถสรุปผลได้ดังนี้

4.1 ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านอายุ พบว่า พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ ของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่าง

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 จำนวน 2 ด้าน คือ 1) ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำผิด และ 2) ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้สนับสนุนให้กระทำผิด จึงทำการทดสอบความแตกต่าง เป็นรายคู่ด้วยโดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe' s test) พบว่า ผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร กลุ่มอายุต่าง ๆ มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่ 1) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีอายุระหว่าง 46-60 ปี มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี 2) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีอายุมากกว่า 60 ปี มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี

4.2 ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านสถานภาพสมรสก่อนต้องโทษครั้งล่าสุด พบว่า พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ทุกด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 จึงทำการทดสอบความแตกต่าง เป็นรายคู่ด้วยโดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe' s test) พบว่า ผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร กลุ่มสถานภาพสมรสต่าง ๆ มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 3 คู่ ได้แก่ 1) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีสถานภาพสมรส มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีสถานภาพโสด 2) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีสถานภาพหย่าร้าง มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีสถานภาพโสด 3) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีสถานภาพหย่าร้าง มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีสถานภาพแยกกันอยู่

4.3 ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนต้องโทษ พบว่า พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ทั้งในภาพรวม ด้านการกระทำผิดลักษณะตัวการ และด้านการกระทำผิดลักษณะผู้สนับสนุนให้กระทำผิด มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 และด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำผิด มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงทำการทดสอบความแตกต่าง เป็นรายคู่ด้วยโดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe' s test) พบว่า ผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร กลุ่มรายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนต้องโทษในระดับต่าง ๆ มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่ 1) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่ไม่มีรายได้ มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ก่อนการต้องโทษมากกว่า 20,000 บาท 2) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ก่อนการต้องโทษ ไม่เกิน 5,000 บาท มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนการต้องโทษมากกว่า 20,000 บาท

4.4 ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านรวมกำหนดโทษที่ต้องโทษทั้งหมดก่อนการต้องโทษครั้งล่าสุด พบว่า พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 จำนวน 2 ด้าน คือ 1) ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำความผิด และ 2) ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้สนับสนุนให้กระทำความผิด จึงทำการทดสอบความแตกต่าง เป็นรายคู่ด้วยโดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's test) พบว่า ผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร กลุ่มรวมกำหนดโทษที่ต้องโทษทั้งหมดก่อนการต้องโทษครั้งล่าสุดต่าง ๆ มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่ 1) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีรวมกำหนดต้องโทษระหว่าง 7-10 ปี มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีรวมกำหนดต้องโทษไม่เกิน 3 ปี 2) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีรวมกำหนดต้องโทษระหว่าง 7-10 ปี มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีรวมกำหนดต้องโทษระหว่าง 4-6 ปี

4.5 ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุด พบว่า พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ทั้งในภาพรวม และรายด้านทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 จึงทำการทดสอบความแตกต่าง เป็นรายคู่ด้วยโดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's test) พบว่า ผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร กลุ่มกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุดต่าง ๆ มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 5 คู่ ได้แก่ 1) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุดระหว่าง 4-6 ปี มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุดไม่เกิน 3 ปี 2) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุดระหว่าง 7-10 ปี มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุดไม่เกิน 3 ปี 3) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุดระหว่าง 11 ปี -ขึ้นไป มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุดไม่เกิน 3 ปี 4) ผู้ต้องขังคดี

ยาเสพติดที่มีกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุดระหว่าง 7-10 ปี มีพฤติกรรมกระทำผิดซ้ำสูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุดระหว่าง 4-6 ปี

5) ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุดระหว่าง 11 ปี -ขึ้นไป มีพฤติกรรมกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุดระหว่าง 4-6 ปี

5. ผลการวิเคราะห์ อิทธิพลของปัจจัยด้านฤทธิ์ของยาเสพติด ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม และด้านร่างกายและจิตใจ ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร พบว่า ปัจจัยด้านฤทธิ์ของยาเสพติด และด้านร่างกายและจิตใจ ไม่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ส่วนปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ($\beta = .338$) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ = .200 โดยสามารถทำนายระดับพฤติกรรมกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ได้ร้อยละ 20.00

6. แนวทางป้องกันพฤติกรรมกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร สามารถสรุปผลได้ดังนี้

6.1 แนวทางป้องกันพฤติกรรมกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำความผิด ได้แก่ ควรบัญญัติบทลงโทษผู้กระทำผิดตามลักษณะดังกล่าวให้หนักกว่าฐานความผิดเดิมใน พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ เพราะคนที่จะกระทำความผิดลักษณะแบบนี้ถือว่าเป็นกลุ่มคนที่ค่อนข้างมีอิทธิพลเหนือกฎหมาย หรืออาจจะเรียกได้ว่าเป็นต้นเหตุหรือที่มาของการแพร่ระบาดของยาเสพติด ควรจะมีการนำมาตรการทางกฎหมาย เช่น การยึดทรัพย์สิน การเพิ่มโทษ และโทษจำคุกมาใช้อย่างจริงจัง และควรมีการประสานความร่วมมือในรูปแบบของภาคีเครือข่ายระหว่างหน่วยงาน ในกระบวนการยุติธรรมและชุมชน ในการสอดส่องดูแลผู้กระทำผิดหรือผู้ต้องขังหรือผู้มีประวัติการกระทำผิดในลักษณะนี้ ในพื้นที่เพื่อเฝ้าระวังและไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำอีก ควรใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของบริบททางสังคมที่ผู้กระทำผิดอาศัยอยู่ ไม่ว่าจะเป็นครอบครัวเพื่อนชุมชนหรือกลุ่มคนที่ผู้กระทำผิดมีความสัมพันธ์ด้วยโดยควรมีการวางแผนศึกษาทำความเข้าใจข้อมูลพื้นฐานหาแนวทางในการป้องกันร่วมกันสอดส่องดูแลอย่างเหมาะสมตลอดจนการติดตามผลประเมินสถานการณ์เป็นระยะ

6.2 แนวทางป้องกันพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด
 ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้สนับสนุนให้กระทำความผิด ได้แก่
 ควรเพิ่มมาตรการทางกฎหมาย ควรมีบทบัญญัติการลงโทษผู้สนับสนุน อันเป็นการ
 ช่วยเหลือให้ความสะดวก ผู้อื่นกระทำผิดใน พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ ให้เสมือนเป็นผู้กระทำ
 ผิด โดยหน่วยงานของรัฐ ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการป้องกันปราบปรามยาเสพติด ควรมี
 การสืบหาข้อมูลในเชิงลึก และปราบปรามแบบถอนรากถอนโคน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควร
 ให้ความสำคัญในการดูแลควรป้องกันควรมีการมาตรการร่วมกันรวมถึงฝ่ายต่าง ๆ ที่ม
 ความสัมพันธ์ของผู้กระทำความผิด และผู้สนับสนุนควรร่วมกันในการวางแผนปฏิบัติการ
 อย่างเป็นระบบและควรเป็นแนวทางที่นำไปสู่การมีมาตรการในการติดตามประเมินผล
 บทลงโทษที่แสดงผลใหญ่จริงจังกถึงตัวผู้กระทำผิดผู้สนับสนุนต่อไป และควรอบรมขัดเกลา
 การใช้ชีวิตในสังคมปัจจุบันปลูกฝังให้มีจิตสำนึกรับผิดชอบชีวิตและผลที่เกิดจากการกระทำ
 ให้ทราบถึงพิษภัยของยาเสพติดให้ทราบถึงผลเสียที่เกิดจากการเข้าไปยุ่งเกี่ยวหรือกระทำ
 ผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

6.3 แนวทางป้องกันพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด
 ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะตัวการ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือ
 หน่วยงานที่มีหน้าที่ปราบปราม ควรมีมาตรการปราบปรามการแพร่ระบาดของยาเสพติด
 อย่างจริงจัง มีความเข้มงวดตรวจตราแหล่งชุมชนที่มีการระบาดของยาเสพติด ควรมีการ
 เพิ่มมาตรการลงโทษให้หนักขึ้นและควรมีมาตรการควบคุมในเรือนจำโดยการปฏิบัติตาม
 กฎหมายอย่างเคร่งครัดตลอดจนมีการคัดกรองจำแนกประเภทผู้ต้องขังเพื่อควบคุม
 พฤติกรรม และมีการจัดโปรแกรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนิสัยโดยเน้นความรับผิดชอบ
 ต่อตนเองและสังคมส่วนรวม กรมราชทัณฑ์หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรช่วยเหลือ
 สนับสนุนการหางานทำ การประกอบอาชีพมารองรับแก่ผู้ต้องขังที่พ้นโทษออกไป
 เพื่อให้ผู้ต้องขังมีงานทำ มีรายได้ ลดช่องว่างทางเศรษฐกิจในสังคม ไม่ให้เขาคิดทวน
 กลับมากระทำผิดซ้ำอีก ชุมชนควรมีกิจกรรมในเชิงสร้างสรรค์เป็นประโยชน์ สร้างแรง
 บันดาลใจ และค่านิยมที่ดีงาม รวมไปถึงการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ความมีจิตสำนึก
 ที่ดี คนในครอบครัวต้องเป็นกำลังใจให้โอกาสและสนับสนุน ช่วยเหลือเมื่อเขาพร้อมจะกลับ
 ตนเป็นคนดี

6.4 แนวทางป้องกันพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร เพิ่มเติม ได้แก่ ควรมีการเพิ่มอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ให้เพียงพอ ในการดูแลผู้ต้องขัง ควรประสานความร่วมมือในทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามาร่วมมือกัน ในการแก้ปัญหายาเสพติดเริ่มตั้งแต่ครอบครัวชุมชน โรงเรียน ตำรวจ อัยการ ศาล และ อื่น ๆ ไม่หวังเพียงจะให้เรือนจำ เป็นหน่วยงานในการแก้ปัญหาเพียงอย่างเดียว ควรเริ่ม ตั้งแต่สร้างความอบอุ่นในครอบครัวชุมชนต้องช่วยกันสอดส่องดูแลสมาชิกในชุมชนไม่ให้ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ส่งเสริมให้ความรู้ความเข้าใจในพิษภัยของยาเสพติดมีมาตรการลงโทษ อย่างอื่นแทนการจำคุกในคดียาเสพติด ครอบครัว ผู้ค้ายาเสพติดที่เป็นรายย่อย เพื่อ ป้องกันการถ่ายทอดพฤติกรรมที่ไม่ดีไปสู่สังคม ควรมีการคัดกรองหรือจำแนกประเภท ผู้ต้องขังตามสภาพปัญหาและความต้องการเพื่อแก้ไขหรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรม หรือให้ ความช่วยเหลือตามสภาพปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเป็นรายบุคคล ควรมีการ กำหนดแผนการจัดอบรมหลักสูตรโดยคำนึงถึงถึงสภาพปัญหาและความต้องการของ ผู้ต้องขังเป็นหลักสำคัญ ควรประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกที่มีความรู้และ ความเชี่ยวชาญหรือสหวิชาชีพในด้านต่าง ๆ เข้ามาเป็นวิทยากรให้ความรู้หรือให้ความ ช่วยเหลือแก่ผู้ต้องขังให้ตรงกับสภาพปัญหาและความต้องการไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษา การฝึกอาชีพและการพัฒนาด้านกายจิตและสังคมตลอดจนให้ความช่วยเหลือสงเคราะห์ เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้กระทำผิดทั้งในระหว่างที่ต้องขังและภายหลังปล่อยตัวอีกทั้ง ควรมีการปฐมนิเทศหรือโครงการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัวผู้ต้องขังทุกรายที่จะ ได้รับการปล่อยตัวกลับไปใช้ชีวิตอยู่ในชุมชนโดยเน้นการมองเห็นคุณค่าของตนเองและ ความรับผิดชอบต่อตนเองครอบครัวและสังคมเพื่อเตรียมความพร้อมทั้งทางร่างกายจิตใจ และสังคมก่อนกลับไปใช้ชีวิตอยู่กับครอบครัวชุมชน และควรประชาสัมพันธ์เพื่อให้คนใน ครอบครัวและสังคมให้โอกาสมีความเห็นอกเห็นใจแก่ผู้พ้นโทษ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยจากการศึกษาระดับพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดี ยาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร พบว่า พฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียา เสพติดที่ต้องโทษในเรือนจำจังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.96$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการกระทำผิด ลักษณะตัวการ ($\bar{X} = 3.74$) มีการกระทำผิดซ้ำในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านการ

กระทำผิดลักษณะผู้สนับสนุนให้กระทำผิด ($\bar{X} = 2.94$) มีการกระทำผิดซ้ำในระดับปานกลาง ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำผิด ($\bar{X} = 2.19$) มีการกระทำผิดซ้ำในระดับน้อย

โดยด้านการกระทำผิดลักษณะตัวการ ซึ่งเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ท่านกระทำผิดฐานเสพยาเสพติดให้โทษ ($\bar{X} = 4.81$) มีการกระทำผิดซ้ำในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ท่านกระทำผิดฐานจำหน่ายยาเสพติดให้โทษ ($\bar{X} = 4.37$) มีการกระทำผิดซ้ำในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านร่วมกับผู้อื่นกระทำผิดฐานร่วมกันมียาเสพติดให้โทษไว้ครอบครองเพื่อจำหน่าย ($\bar{X} = 2.59$) มีการกระทำผิดซ้ำในระดับปานกลาง ส่วนด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำผิด ซึ่งเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ท่านกระทำผิดฐานจ้างวานให้ผู้อื่น ลงมือกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ ($\bar{X} = 3.03$) มีการกระทำผิดซ้ำในระดับปานกลาง รองลงมาคือ ท่านกระทำผิดฐานยุยงส่งเสริมให้ผู้อื่น ลงมือกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ ($\bar{X} = 3.01$) มีการกระทำผิดซ้ำในระดับปานกลาง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านกระทำผิดฐานขู่เข็ญให้ผู้อื่น ลงมือกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ ($\bar{X} = 1.02$) มีการกระทำผิดซ้ำในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณ ไชยภาณี (2557) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ทณฑสถานบำบัดพิเศษ จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัย พบว่า การกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่ต้องโทษในทณฑสถานบำบัดพิเศษ จังหวัดปทุมธานี โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการประกอบอาชีพ มีระดับความคิดเห็นต่อการกระทำผิดซ้ำในระดับมากที่สุด และรองลงมาตามลำดับ มีระดับความคิดเห็นต่อการกระทำผิดซ้ำในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านการปรับตัวเข้าสู่สังคม ด้านแหล่งที่อยู่อาศัย และมีระดับความคิดเห็นในระดับน้อย ได้แก่ ด้านการคบเพื่อน ด้านสภาพร่างกายและจิตใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เดชา จินตกลีการ (2560) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ระดับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม พบว่า ระดับการกระทำผิดซ้ำของ

ผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดมหาสารคามโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ระดับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยสุด ดังนี้ ด้านการกระทำผิดลักษณะตัวการ ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำความผิด และด้านการกระทำผิดลักษณะผู้สนับสนุนการกระทำความผิด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บัณฑิต พิทักษ์สิทธิ์ (2556) ได้ทำการศึกษา การวิเคราะห์สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด : ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ต้องขังในทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง ผลการวิจัยพบว่า การกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ของผู้ต้องขังในทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง มีการกระทำผิดซ้ำอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลและการต้องโทษ ด้านอายุ พบว่า พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านสถานภาพสมรสก่อนต้องโทษครั้งล่าสุด ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนต้องโทษ ด้านรวมกำหนดโทษที่ต้องโทษทั้งหมดก่อนการต้องโทษครั้งล่าสุด และด้านกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุด พบว่า พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนครในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 โดยผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีอายุระหว่าง 46-60 ปี ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีอายุมากกว่า 60 ปี ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีสถานภาพสมรส ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีสถานภาพหย่าร้าง ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่ไม่มีรายได้ ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนการต้องโทษ ระหว่าง 5,001-10,000 บาท ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนการต้องโทษ ระหว่าง 10,001-20,000 บาท ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีรวมกำหนดต้องโทษระหว่าง 7-10 ปี ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุดระหว่าง 4-6 ปี ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุดระหว่าง 7-10 ปี และผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่มีกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุดระหว่าง 11 ปี -ขึ้นไป มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่าผู้ต้องขังคดียาเสพติดกลุ่มอื่น ๆ

ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อานนท์ ฉัตรเงิน และเกษม ศานต์ ไซติชาครพันธุ์ (2558) ได้ทำการศึกษา ลักษณะส่วนบุคคลและพฤติกรรมของ

ผู้กระทำผิดซ้ำหญิงในคดีจำหน่ายยาเสพติด ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ต้องขังหญิงทั้งหมดนั้น มีอายุเฉลี่ยอยู่ที่ 25-35 ปี ส่วนใหญ่มีรายได้ที่ค่อนข้างต่ำ รวมถึงระดับการศึกษาที่ค่อนข้างต่ำอีกด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณ ไชยภาณี (2557) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ทัณฑสถานบำบัดพิเศษ จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล และการต้องโทษ จำนวนปีที่ต้องโทษครั้งแรกมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการกระทำผิดซ้ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการกระทำผิดซ้ำด้านแหล่งที่อยู่อาศัยมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ที่ต้องโทษในทัณฑสถานบำบัดพิเศษจังหวัดปทุมธานี อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นุชนาฏ มุกระ (2554) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลางเชียงใหม่ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขัง ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลด้าน การศึกษา อาชีพ และรายได้ ล้วนมีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำ

3. ผลการวิเคราะห์ อิทธิพลของปัจจัยด้านฤทธิ์ของยาเสพติด ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม และด้านร่างกายและจิตใจ ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร พบว่า ปัจจัยด้านฤทธิ์ของยาเสพติด และด้านร่างกายและจิตใจ ไม่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ส่วนปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ($\beta = .338$) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ = .200 โดยสามารถทำนายระดับพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ได้ร้อยละ 20.00

ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับทฤษฎีความผูกพันทางสังคม (Social Bond Theory) ของ Herschi (1969 อ้างถึงใน ศุภกานดา สุขศรีวงษ์, 2550, หน้า 30-32) หลักการสำคัญของทฤษฎีนี้ คือ พันธะทางสังคมหรือความผูกพันทางสังคม (Social Bond) ที่ได้แบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ ความผูกพัน (Attachment) ข้อผูกมัด (Commitment) การเข้าร่วม (Involvement) และความเชื่อ (Belief) ทฤษฎีนี้ มีสมมุติฐานว่า “บุคคลที่มีความผูกพันทางสังคมน้อย จะมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมอาชญากรรม” ซึ่งการที่บุคคลได้กระทำผิดโดยการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด เกิดจาก ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล และ

ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ด้านความรัก ความอบอุ่น และจากการถูกกีดกันไม่ให้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคม ทำให้เกิดการไม่ยอมรับและปฏิบัติตาม กฎ ระเบียบของสังคม มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน และหันไปพึ่งพายาเสพติดจนเป็นเหตุให้เกิดการกระทำผิดซ้ำ สอดคล้องกับงานวิจัยของ งานวิจัยของ พงษ์กฤษณ์ มงคลสินธุ์ (2560) ได้ทำการศึกษา การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวและด้านสภาพทางเศรษฐกิจสังคมเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด สอดคล้องกับงานวิจัยของ เตชะ จินตกลีการ (2559) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม มีจำนวน 5 ตัวแปร คือ ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านสังคมและชุมชน ปัจจัยด้านความต้องการการยอมรับ ปัจจัยด้านสภาพปัญหาทางอบายมุข และปัจจัยด้านกายภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณ ไชยภาณี (2557) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ทัณฑสถานบำบัดพิเศษ จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการกระทำผิดซ้ำด้านแหล่งที่อยู่อาศัยมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่ต้องโทษในทัณฑสถานบำบัดพิเศษจังหวัดปทุมธานี อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ บัณฑิต พิทักษ์สิทธิ์ (2556) ได้ทำการศึกษา การวิเคราะห์สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด : ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ต้องขังในทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำสรุปทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ในด้านครอบครัวอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านสังคม ด้านสภาพแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจ และด้านความเชื่อเกี่ยวกับการกระทำผิดอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ นพรัตน์ หมอกมิต (2556) การกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด กรณีศึกษาเรือนจำพิเศษพัทยา จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดพบว่าความสัมพันธ์ของบุคคลภายในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นุชนาฏ มุกระ (2554) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลางเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังดังกล่าว มาจากปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ทั้งด้านครอบครัว สังคม ชุมชน การคบเพื่อน และเศรษฐกิจ

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ส่วนใหญ่เกิดจากปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม เนื่องจาก ครอบครัวขาดความอบอุ่น ขาดการอบรมเลี้ยงดูเอาใจใส่ ทำให้ง่ายต่อการถูกชักจูงจากกลุ่มคนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด รวมถึงสภาพเศรษฐกิจ การคบเพื่อน สภาพของสังคมและชุมชน เมื่อผู้ต้องขังพ้นโทษออกมา ต้องประสบกับปัญหาด้านสภาพจิตใจ ความวิตกกังวล กลัวสังคมไม่ให้การยอมรับ การตกงาน ถูกปฏิเสธจากสถานที่ทำงาน ทำให้ขาดรายได้ในการเลี้ยงดูตนเองและครอบครัว ส่งผลให้กลับไปกระทำผิดซ้ำ ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ขาดการขัดเกลาและขาดความอบอุ่นจากครอบครัว ความเป็นที่กตัญญู กลุ่มเพื่อนไม่ได้รับความไว้วางใจจากสังคม อาศัยอยู่ในแหล่งเสื่อมโทรมและยาเสพติด รายได้ของครอบครัวต่ำ พื้นที่ในเรือนจำคับแคบและการศึกษาต่ำ ความสัมพันธ์ในครอบครัวไม่ดี สภาพแวดล้อมเป็นชุมชนเมือง ที่เป็นแหล่งอบายมุขและมีการแพร่ระบาดของยาเสพติด นอกจากนี้สมาชิกในครอบครัวยังคงต้องโทษจำคุกในความคิดเกี่ยวกับยาเสพติดด้วย สำหรับพฤติกรรมส่วนตัวก่อนต้องโทษเคยเสพยาสิ่งเสพติด ประเภทยาบ้าและเสพทุกวัน เคยเล่นการพนันและเที่ยวสถานบันเทิง รวมถึงการคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด การพนัน หรือใช้ความรุนแรง สำหรับปัญหาและสาเหตุที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างกลับไปกระทำผิดซ้ำ ส่วนใหญ่เกิดจากตัวผู้กระทำผิดเอง โดยต้องการเงิน เพื่อซื้อความสะดวกสบาย และให้หัดเทียมผู้อื่นรวมถึงการติดยาเสพติด เล่นการพนันและเที่ยวกลางคืน รองลงมาเป็นปัญหาและสาเหตุทางด้านเศรษฐกิจ คือ ไม่มีงานทำ ทำให้ขาดรายได้ในการดำเนินชีวิต รวมทั้งปัญหาหนี้สิน นอกจากนี้ยังเป็นปัญหาและสาเหตุทางด้านสังคม โดยเฉพาะปัญหาจากการคบเพื่อนที่ชักจูงกันไปกระทำผิด ปัญหาสังคมไม่ให้การยอมรับ รวมถึงปัญหาจากครอบครัว และการเรียนรู้การกระทำผิดจากสื่อ ตลอดจนปัญหาสาเหตุที่เกิดจากสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยที่เอื้อต่อการกระทำผิด และปัญหาด้านความเชื่อที่ผิดก็เป็นปัญหาสำคัญที่ทำให้ผู้ต้องขังกลับไปกระทำผิดซ้ำ

4. ผลการศึกษา แนวทางป้องกันพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร พบว่า ควรบัญญัติบทลงโทษผู้กระทำผิดตามลักษณะดังกล่าวให้หนักกว่าฐานความผิดเดิมใน พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ เพราะคนที่จะกระทำความผิดลักษณะแบบนี้ถือว่า เป็นกลุ่มคนที่ค่อนข้างมีอิทธิพลเหนือกฎหมาย หรืออาจจะเรียกได้ว่าเป็นต้นเหตุหรือที่มาของการแพร่ระบาดของยาเสพติด ควรจะมีการนำมาตรการทางกฎหมาย เช่น การยึดทรัพย์สิน การเพิ่มโทษ และโทษจำคุกมาใช้อย่างจริงจัง

และควรมีการประสานความร่วมมือในรูปแบบของภาคีเครือข่ายระหว่างหน่วยงาน
 ในกระบวนการยุติธรรมและชุมชน ในการสอดส่องดูแลผู้กระทำผิดหรือผู้ต้องขังหรือ
 ผู้มีประวัติการกระทำผิดในลักษณะนี้ ในพื้นที่เพื่อเฝ้าระวังและไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำ
 อีก หน่วยงานของรัฐ ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการป้องกันปราบปรามยาเสพติด ควรมีการ
 สืบหาข้อมูลในเชิงลึก และปราบปรามแบบถอนรากถอนโคน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้
 ความสำคัญในการดูแลควรป้องกันควรมีการมาตรการร่วมกันรวมถึงฝ่ายต่าง ๆ ที่มี
 ความสัมพันธ์ของผู้กระทำความผิด และผู้สนับสนุนควรร่วมกันในการวางแผนปฏิบัติการ
 อย่างเป็นระบบและควรเป็นแนวทางที่นำไปสู่การมีมาตรการในการติดตามประเมินผล
 บทลงโทษที่แสดงผลใหญ่จริงจางถึงตัวผู้กระทำผิดผู้สนับสนุนต่อไป และควรอบรมขัดเกลา
 การใช้ชีวิตในสังคมปัจจุบันปลูกฝังให้มีจิตสำนึกผู้ผิดชอบชั่วดีและผลที่เกิดจากการกระทำ
 ให้ทราบถึงพิษภัยของยาเสพติดให้ทราบถึงผลเสียที่เกิดจากการเข้าไปยุ่งเกี่ยวหรือกระทำ
 ผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่ปราบปราม ควรมีมาตรการ
 ปราบปรามการแพร่ระบาดของยาเสพติดอย่างจริงจัง มีความเข้มงวดตรวจตราแหล่ง
 ชุมชนที่มีการระบาดของยาเสพติด ควรมีการเพิ่มมาตรการลงโทษให้หนักขึ้นและควรมี
 มาตรการควบคุมในเรือนจำโดยการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดตลอดจนมีการคัด
 กรองจำแนกประเภทผู้ต้องขังเพื่อควบคุมพฤติกรรม และมีการจัดโปรแกรมเพื่อ
 ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนิสัยโดยเน้นความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมส่วนรวม กรม
 ราชทัณฑ์หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรช่วยเหลือสนับสนุนการหางานทำ การประกอบ
 อาชีพมารองรับแก่ผู้ต้องขังที่พ้นโทษออกไปเพื่อให้ผู้ต้องขังมีงานทำ มีรายได้ ลดช่องว่าง
 ทางเศรษฐกิจในสังคม ไม่ให้เขาคิดหวนกลับมากระทำผิดซ้ำอีก ชุมชนควรมีกิจกรรมในเชิง
 สร้างสรรค์เป็นประโยชน์ สร้างแรงบันดาลใจ และค่านิยมที่ดีงาม รวมไปถึงการปลูกฝัง
 คุณธรรม จริยธรรม ความมีจิตสำนึกที่ดี คนในครอบครัวต้องเป็นกำลังใจให้โอกาสและ
 สนับสนุน ช่วยเหลือเมื่อเขาพร้อมจะกลับตนเป็นคนดี ควรมีการกำหนดแผนการจัดอบรม
 หลักสูตรโดยคำนึงถึงถึงสภาพปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเป็นหลักสำคัญ
 ควรประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญหรือ
 สหวิชาชีพในด้านต่าง ๆ เข้ามาเป็นวิทยากรให้ความรู้หรือให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ต้องขัง
 ให้ตรงกับสภาพปัญหาและความต้องการไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษาการฝึกอาชีพ
 และการพัฒนาด้านกายจิตและสังคมตลอดจนให้ความช่วยเหลือสงเคราะห์เพื่อปรับเปลี่ยน
 พฤติกรรมผู้กระทำผิดทั้งในระหว่างที่ต้องขังและภายหลังปล่อยตัวอีกทั้งควรมีการ

ปฐมนิเทศหรือโครงการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัวผู้ต้องขังทุกรายที่จะได้รับการปล่อยตัวกลับไปใช้ชีวิตอยู่ในชุมชน และควรประชาสัมพันธ์เพื่อให้คนในครอบครัวและสังคมให้โอกาสมีความเห็นอกเห็นใจแก่ผู้พ้นโทษ

ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ เดชา จินตกลีการ (2559) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ไขฟื้นฟูการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม พบว่า ควรจัดฝึกอบรมการฝึกวิชาชีพในด้านหรือสาขาที่ตลาดแรงงานต้องการ การฝึกวิชาชีพควรดำเนินการอย่างจริงจังและมีระยะเวลาการฝึกที่เหมาะสม ควรติดต่อผู้ประกอบการภาคเอกชนมาทำการฝึกอบรมหรือฝึกวิชาชีพให้กับผู้ต้องขังในสาขาวิชาชีพที่ภาคเอกชนต้องการ ควรจัดสรรส่วนแบ่งผลกำไรจากการฝึกวิชาชีพให้กับผู้ต้องขังที่ฝึกวิชาชีพอย่างเหมาะสมเป็นธรรม ควรจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาและเสริมสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้ต้องขังปรับทัศนคติของเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ให้มีจุดมุ่งหมายร่วมกัน เพื่อปรับปรุงแก้ไข พัฒนาทักษะวิชาชีพ ฟื้นฟูสภาพจิตใจของผู้ต้องขังให้มีความพร้อมในการกลับคืนสู่สังคมภายนอก ควรติดต่อผู้ประกอบการภาคเอกชนเพื่อรองรับแรงงานผู้ต้องขัง ภายหลังจากปล่อยตัว ควรจัดให้มีบ้านพักชั่วคราวสำหรับรองรับผู้ต้องขังที่ไม่มีที่พักอาศัยหลังปล่อยตัว ควรมีผู้รับผิดชอบในการติดตามประเมินผล ภายหลังจากผู้ต้องขังปล่อยตัว สอดคล้องกับงานวิจัยของ พันตำรวจโทคม เหล่าบุตรสา (2557) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการเสพยาเสพติดของผู้ต้องหาในคดีเสพยาเสพติดประเภท 1 (ยาบ้า) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธรลำโพงเหนือ พบว่า วิธีการแก้ไขปัญหามาตรฐานและวิธีการป้องกันการเสพยาเสพติดให้โทษประเภท 1 (ยาบ้า) ด้านครอบครัว สถาบันครอบครัวถือเป็นสถาบันแรก ที่มีบทบาทหน้าที่ในการป้องกันปัญหาเสพติดโดยตรง พ่อแม่ คือ บุคคลสำคัญในการอบรม เลี้ยงดู สั่งสอนลูก นอกจากนี้ยังจะต้องประพฤติปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดี ที่ถูกต้องให้กับบุตรหลานด้านเศรษฐกิจ ปัญหาใหญ่ประการหนึ่งที่ผู้กำหนดนโยบายทั่วโลกต้องเผชิญคือ การว่างงานในกลุ่มวัยรุ่น โดยนับตั้งแต่เศรษฐกิจโลกต้องเผชิญกับวิกฤติทางการเงินในปี 2551-2552 อัตราการว่างงานของคนในระดับโลกเพิ่มขึ้นสูงมากที่สุดเป็นประวัติการณ์ และปัจจุบันการหางานที่ดีให้กับนักศึกษาที่เพิ่งจบใหม่และกำลังเข้าสู่ตลาดแรงงานเป็นครั้งแรก ในช่วงที่ผ่านมาธุรกิจขนาดกลางย่อมและเล็ก ต่างพากันเจ็บตัวกัน เพราะกำลังซื้อของผู้บริโภคที่ลดน้อยลง อัตราการบริโภคที่น้อยทำให้รายได้ของห้างร้านบริษัทต่าง ๆ

ลดลงตามไปด้วย สิ่งสำหรับผู้ประกอบการหลายรายต้องจำใจต้องทำ คือ ลดค่าจ้างพนักงาน บางแห่งลดลงเหลือแค่เพียงครึ่งเดียว ทำให้พนักงานต้องยื่นซองขอลาออกจากที่ทำงาน กันจำนวนไม่น้อย ทำให้วัยรุ่นเข้าหายาสเสพติด การแก้ไขปัญหาก็พลายเหตุ แม้แต่รัฐบาล ชุดปัจจุบันที่มีความตั้งใจจริง พยายามที่จะปราบปรามทั้งบนดินและใต้ดิน เพื่อที่จะขจัดยาเสพติดให้หมดไปจากสังคมไทย แต่ปัญหาดังกล่าวยังคงทวีความรุนแรงอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน มาตรการสำคัญในการ ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด สิ่งแรกที่ต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง คือ บทบาท ทางสังคมไทยในระดับรากหญ้า เพราะบทบาททางสังคมเป็นแนวทางการปฏิบัติอย่างมี ระเบียบและระบบ ด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด เนื่องจากปัจจุบันปัญหาครอบครัว เป็นปัญหาที่ละเอียดอ่อน มีผลกระทบมากมายและที่ส่งผลกระทบต่อเห็นได้ชัดคือ ปัญหาเรื่องยาเสพติด เพราะบุคคลส่วนใหญ่ที่ติดยาเสพติด เป็นบุคคลที่อยู่ในช่วงวัยรุ่น ด้านการป้องกันและปราบปราม การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่ผ่านมา อาศัยยุทธศาสตร์หลักที่สำคัญ คือ การลดปริมาณยาเสพติด ควบคู่ไปกับการลดความ ต้องการในการใช้ยาเสพติด โดยมีมาตรการดำเนินงานที่ชัดเจน ได้แก่ มาตรการควบคุมพืช เสพติด มาตรการปราบปรามยาเสพติด มาตรการป้องกันยาเสพติด และมาตรการ บำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัครกร ไชยพงษ์ (2556) ได้ทำการศึกษา การพัฒนากลยุทธ์การป้องกันและแก้ไขปัญหาคาการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังชายในเรือนจำ เขต 8 ผลการวิจัยพบว่า สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังชายในเรือนจำเขต 8 มาจาก ขาดการขัดเกลาและขาดความอบอุ่นจากครอบครัว ความดีความชอบ กลุ่มเพื่อนไม่ได้รับความไว้วางใจจากสังคม อาศัยอยู่ในแหล่งเสื่อมโทรมและยาเสพติด รายได้ของครอบครัว ต่ำ พื้นที่ในเรือนจำคับแคบและการศึกษาต่ำ สำหรับมาตรการและการแก้ไขปัญหาคาครอบครัวต้องแก้ไขโดยให้โอกาส ดูแลให้คำปรึกษา เป็นแบบอย่างที่ดี องค์กรทางสังคมต้อง ร่วมมือกันแก้ไข ให้การยอมรับ และร่วมมือกันกำจัดอบายมุข จัดหาอาชีพและจัดตั้ง กองทุนเพื่อช่วยเหลือ ให้กำลังใจ ไม่ตำหนิ ยกย่องการทำความดี มีกฎหมายล้างมลทิน เรือนจำต้องปรับปรุงด้านพื้นที่ สวัสดิการ และการให้การศึกษา สำหรับการพัฒนากลยุทธ์ การป้องกันและแก้ไขปัญหาคาการกระทำผิดซ้ำดำเนินการด้วยกลยุทธ์ดังนี้ กลยุทธ์ด้าน ครอบครัว ครอบครัวต้องมีความใกล้ชิดกับผู้ต้องขัง มีการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้ต้องขัง ทั้งในระหว่างที่ผู้ต้องขังและเมื่อพ้นโทษกลับสู่ครอบครัวแล้ว ครอบครัวต้องให้โอกาสและให้

โอกาสผู้กระทำผิดในการกลับตัว ส่งเสริมให้ผู้พ้นโทษทำความดีและประกอบอาชีพโดยสุจริต ยอมรับผู้พ้นโทษที่สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดี กลยุทธ์ด้านสังคม หน่วยงาน ทั้งภาครัฐและเอกชนต้องให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือดูแลผู้ต้องขังหลังพ้นโทษให้กลับตัว ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสังคม กลยุทธ์ด้านสภาพแวดล้อม ชุมชนต้องช่วยเหลือ บำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ หน่วยงานในชุมชนต้องจัดสิ่งแวดล้อมที่ดีภายในชุมชน โดยกำจัดสิ่งที่เป็นอบายมุขและยาเสพติดในชุมชน นำระบบยุติธรรมชุมชนมาใช้ในการแก้ไขปัญหาผู้กระทำผิดซ้ำ ชุมชนต้องยอมรับ ให้อภัย และให้กำลังใจในการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ กลยุทธ์ด้านเศรษฐกิจ จัดตั้งกองทุนให้ผู้ต้องขังที่พ้นโทษได้กู้ยืมเงินไปประกอบอาชีพหรือการจัดตั้งสหกรณ์เพื่อช่วยเหลือผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ ให้ความรู้และสนับสนุนเครื่องมือ สถานที่ในการประกอบอาชีพภายหลังพ้นโทษ กลยุทธ์ด้านแรงจูงใจ ควรมีกฎหมายล้างประวัติผู้ต้องขังที่พ้นโทษซึ่งไม่ได้กระทำผิดซ้ำอีกภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ให้เป็นผู้บริสุทธิ์ สร้างแรงจูงใจผนวกกับโปรแกรมต่าง ๆ ด้วยการให้รางวัลเมื่อทำความดี การลดโทษ การเลื่อนชั้นผู้ต้องขัง การให้อภัยโทษ และการให้เยี่ยมญาติโดยใช้สิทธิพิเศษ กลยุทธ์ด้านการแก้ไขฟื้นฟูในเรือนจำ ปรับปรุงสภาพพื้นที่และสวัสดิการในเรือนจำให้ได้มาตรฐานสากล โดยให้หน่วยงานภายนอกเข้ามามีส่วนร่วม และเน้นที่การแก้ไขฟื้นฟูมากกว่าการลงโทษ

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 เรือนจำจังหวัดสกลนคร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรจัดฝึกอบรมผู้ต้องขังคดียาเสพติด ให้รู้ถึงโทษและภัยของยาเสพติด เป็นประจำและต่อเนื่อง และควรอบรมขัดเกลาการใช้ชีวิตในสังคมปัจจุบันปลูกฝังให้มีจิตสำนึกรู้ผิดชอบชั่วดีและผลที่เกิดจากการกระทำให้ทราบถึงพิษภัยของยาเสพติดให้ทราบถึงผลเสียที่เกิดจากการเข้าไปยุ่งเกี่ยวหรือกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

1.2 เรือนจำจังหวัดสกลนคร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรแก้ไขปัญหาและป้องกันการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่ต่อโทษในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ด้านการกระทำผิดลักษณะตัวการ โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่ปราบปรามควรมีมาตรการปราบปรามการแพร่ระบาดของยาเสพติดอย่างจริงจัง มีความเข้มงวดตรวจ

ตราแหล่งชุมชนที่มีการระบาดของยาเสพติด ควรมีการเพิ่มมาตรการลงโทษให้หนักขึ้นและควรมีมาตรการควบคุมในเรือนจำโดยการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด

1.2 เรือนจำจังหวัดสกลนคร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรเน้นให้ความสำคัญในเรื่องการแก้ไขปัญหและป้องกันการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่ต้องโทษในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ในกลุ่มผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่กระทำความผิดซ้ำที่มีอายุมากกว่า 60 ปี มีสถานภาพหย่าร้าง ไม่มีรายได้ มีรวมกำหนดโทษที่ต้องโทษทั้งหมดก่อนการต้องโทษครั้งล่าสุด 7-10 ปี และมีกำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุด มากกว่า 10 ปี เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่ต้องโทษในเรือนจำจังหวัดสกลนครกลุ่มดังกล่าว มีพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำ สูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ

1.3 เรือนจำจังหวัดสกลนคร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร โดยควรมีการจัดโปรแกรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนิสัยโดยเน้นความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ส่วนรวม ชุมชนควรมีกิจกรรมในเชิงสร้างสรรค์เป็นประโยชน์ สร้างแรงบันดาลใจ และค่านิยมที่ดีงาม รวมไปถึงการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ความมีจิตสำนึกที่ดี คนในครอบครัวต้องเป็นกำลังใจให้โอกาสและสนับสนุน ช่วยเหลือเมื่อเขาพร้อมจะกลับตนเป็นคนดี

1.4 กรมราชทัณฑ์หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรบัญญัติบทลงโทษผู้กระทำผิดตามลักษณะดังกล่าวให้หนักกว่าฐานความผิดเดิมใน พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ เพราะคนที่จะกระทำความผิดลักษณะแบบนี้ถือว่าเป็นกลุ่มคนที่ค่อนข้างมีอิทธิพลเหนือกฎหมายหรืออาจจะเรียกได้ว่าเป็นต้นเหตุหรือที่มาของการแพร่ระบาดของยาเสพติด ควรจะมีการนำมาตรการทางกฎหมาย เช่น การยึดทรัพย์สิน การเพิ่มโทษ และโทษจำคุกมาใช้อย่างจริงจัง

1.5 กรมราชทัณฑ์หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรช่วยเหลือสนับสนุนการทำงาน การประกอบอาชีพมารองรับแก่ผู้ต้องขังที่พ้นโทษออกไปเพื่อให้ผู้ต้องขังมีงานทำให้มีการฝึกอาชีพภายในเรือนจำที่ตรงตามความต้องการของผู้ต้องขัง และสามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพได้จริงหลังพ้นโทษ เพื่อให้ผู้ต้องขังมีรายได้ ลดช่องว่างทางเศรษฐกิจในสังคม ไม่ให้เขาคิดทวนกลับมากระทำผิดซ้ำอีก

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาวิจัยเรื่องดังกล่าว โดยทำการเปรียบเทียบกับเรียนจำอื่น ๆ เช่น เรียนจำสว่างแดนดิน เพื่อที่จะได้ทราบปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรียนจำอื่น ๆ

2.2 ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรียนจำจังหวัดสกลนคร เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์มากขึ้น

2.3 ควรทำการศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรียนจำจังหวัดสกลนคร เช่น มิติสถาบันการเมืองการปกครอง มิติด้านจารีตประเพณี มิติด้านการศึกษา มิติด้านสื่อสังคมออนไลน์ในยุคปัจจุบัน

2.4 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรียนจำจังหวัดสกลนคร โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติขั้นสูงขึ้นไป เช่น การวิเคราะห์ถดถอยโลลิสติก การวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis)

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมราชทัณฑ์. (2546). *รายงานประจำปี 2546 กรมราชทัณฑ์*. กรุงเทพฯ: กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม.
- กองพัฒนาพฤตินิสัย กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม. (2561). *คู่มือการจัดโปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังตามลักษณะแห่งคดีและพฤติการณ์การกระทำผิด*. กรุงเทพฯ: ส่วนส่งเสริมการศึกษาและพัฒนาจิตใจ กองพัฒนาพฤตินิสัย กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม.
- กัลยา วานิชย์บัญชา และ ลลิตา วานิชย์บัญชา. (2557). *การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สามลดา.
- กุลนรี หาญพัฒนชัยกูร และคณะ. (2550). *การติดยาและสารเสพติดซ้ำในผู้ป่วยที่เข้ารับการบำบัดรักษาที่สถาบันธัญญารักษ์ และศูนย์บำบัดยาเสพติดส่วนภูมิภาค 4 ศูนย์*. รายงานวิจัย ศูนย์บำบัดรักษายาเสพติดขอนแก่น สถาบันธัญญารักษ์ กระทรวงสาธารณสุข.
- เกรียงศักดิ์ จอดนอก. (2558). *บทบาทในการสร้างหมู่บ้านปลอดยาเสพติด ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ในพื้นที่อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- เข็มชัย ชูติวงศ์. (2554). *คำอธิบายกฎหมายลักษณะพยาน*. กรุงเทพฯ: สำนักอบรมศึกษาแห่งเนติบัณฑิตยสภา.
- คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2561). *แผนปฏิบัติการป้องกันปราบปรามและบำบัดรักษายาเสพติด ปี 2562*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กระทรวงยุติธรรม.
- คม เหล่าบุตรสา. (2557). *ปัจจัยที่มีผลต่อการเสพยาเสพติดของผู้ต้องหาในคดีเสพยาเสพติดประเภท 1 (ยาบ้า) ในพื้นที่ สถานีตำรวจภูธรสำโรงเหนือ*. รายงานการค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. ปทุมธานี: วิทยาลัยรัฐกิจ มหาวิทยาลัยรังสิต.
- ชาญคณิต กฤตยา สุริยะ และ อุนิษา เลิศโตมรสกุล (2553). *ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำ คดียาเสพติด : กรณีศึกษาผู้กระทำผิดร้ายแรงและมีโทษสูงและต้องดูแลเป็นพิเศษ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม.

- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2541). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 8).
กรุงเทพฯ: เทพเนรมิตการพิมพ์.
- เดชา จินตกลีการ. (2560). *ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด
ในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต.
มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน. (2551). *การประยุกต์ใช้ SPSS วิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กาฬสินธุ์: ประสานการพิมพ์.
- ธงชัย อุ๋นเอกกลาง. (2541). *การบำบัดรักษาผู้ติดยาและสารเสพติดแบบผู้ป่วยนอก*.
กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2555). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS*. พิมพ์ครั้งที่ 7
กรุงเทพฯ: บิสซิเนสอาร์แอนด์ดี.
- นพพร ธนะชัยพันธ์. (2550). *สถิติเบื้องต้นสำหรับการวิจัย*. กรุงเทพฯ: วิทยพัฒน์.
- นพรัตน์ หมอกมีต. (2556). *การกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด กรณีศึกษา
เรือนจำพิเศษพิทยา จังหวัดชลบุรี*. ปัญหาพิเศษ รัฐประศาสนศาสตร
มหาบัณฑิต. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นุชนาฏ มุกระ. (2554). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขัง
เรือนจำกลางเชียงใหม่*. การค้นคว้าแบบอิสระ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต.
เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นิพันธ์ จำเนียรพันธุ์. (2551). *แนวทางการแก้ไขการกระทำผิดซ้ำ ของผู้ต้องขังคดีเสพ
ยาบ้า: ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ต้องขังทัณฑสถานบำบัดพิเศษพระนครศรีอยุธยา.
วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัย
ราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.*
- บัณฑิต พิทักษ์สิทธิ์. (2556). *การวิเคราะห์สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดี
ยาเสพติด: ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ต้องขังในทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง.
เอกสารวิชาการส่วนบุคคล การอบรมหลักสูตร “ผู้บริหารกระบวนการยุติธรรม
ระดับสูง” รุ่นที่ 17*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยการยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม.
- พงษ์กฤษณ์ มงคลสินธุ์. (2560). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด*. รายงานการวิจัย คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- พริยา เขียวรัชย์. (2555). *ปัจจัยด้านความผูกพันทางสังคมและการคบหาสมาคมที่แตกต่างกันที่มีผลต่อการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- มนตรี บุญนา. (2542.) *สาเหตุการกระทำผิดซ้ำในคดีเสพยาบ้า: ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ต้องขังในทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาอาชญาวิทยาและงานยุติธรรม. นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- รัตติกรณ์ จงวิศาล. (2560). *มนุษย์สัมพันธ์ : พฤติกรรมมนุษย์ในองค์กร*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เรือนจำจังหวัดสกลนคร. (2561). *สถิติผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดสกลนคร ประจำปี 2561*. สกลนคร: เรือนจำจังหวัดสกลนคร.
- วรลักษณ์ ปรีชาสุชาติ, รัตติยา สันเสรี, พันธิภา ทองสลับ, ยุพาพันธ์ ประเสริฐศิลป์ และไชเพ็ญ แซ่. (2549). *ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเสพยาเสพติดซ้ำของผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาในรูปแบบกาย จิต สังคมบำบัด (Matrix Program) ในเขตพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้*. รายงานวิจัย ศูนย์บำบัดรักษาเสพยาเสพติด บัณฑิตวิทยาลัย กระทรวงสาธารณสุข.
- วุฒิชัย พลสงคราม. (2551). *ปัจจัยที่มีผลต่อการกลับไปดื่มสุรซ้ำของผู้ป่วยสุรา ณ สถาบันธัญญารักษ์*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ศุภกานดา สุขศรีวงษ์. (2550). *ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดในคดีเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษของเด็กและเยาวชน: ศึกษาเฉพาะกรณีเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมราชทัณฑ์. (2562). *สถิติผู้ต้องขังราชทัณฑ์ทั่วประเทศ รท.102 (ก) สํารวจ ณ วันที่ 1 ธันวาคม 2561*. กรุงเทพฯ: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมราชทัณฑ์.

- ศูนย์บำบัดรักษายาเสพติดขอนแก่น. (2546). *การติดยาและสารเสพติดซ้ำในผู้ป่วยที่เข้ารับ การบำบัดรักษาที่สถาบันธัญญารักษ์และศูนย์บำบัดยาเสพติดส่วนภูมิภาค 4*.
ขอนแก่น: ศูนย์บำบัดรักษายาเสพติดขอนแก่น.
- สมบูรณ์ เตชะวงศ์. (2545). *การกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด*. วิทยานิพนธ์ศิลป ศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาบริหารงานยุติธรรม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สาธิต บุษยากุล. (2555). *การกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด: ศึกษาเฉพาะกรณี ผู้ต้องขังทัณฑ์ ถานบำบัดพิเศษกลาง*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตคณะสังคม สงเคราะห์ศาสตร์. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ลิน พันธุ์พินิจ. (2554). *เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: วิจัยพัฒนา.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2558). *แผนยุทธศาสตร์ การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด พ.ศ. 2558 – 2562*. กรุงเทพฯ: สำนักยุทธศาสตร์ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.
- สุวรรณ ใจคลองแคล้ว. (2546). *สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำพิเศษธนบุรี*. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารงานยุติธรรม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อโนทัย ตริวานิช. (2552). *สถิติธุรกิจ*. ขอนแก่น: สำนักพิมพ์ ขอนแก่นการพิมพ์.
- อรุณ ไชยภาณี. (2557). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ทัณฑ์สถานบำบัดพิเศษจังหวัดปทุมธานี*. วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาการจัดการ ภาครัฐและเอกชน คณะรัฐศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- อัคคกร ไชยพงษ์. (2556). *การพัฒนากลยุทธ์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดซ้ำ ของผู้ต้องขังชายในเรือนจำ เขต 8*. รายงานการวิจัย. สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- อานนท์ ฉัตรเงิน และเกษมศานต์ โชติชาครพันธุ์. (2558). *ลักษณะส่วนบุคคลและ พฤติกรรมของผู้กระทำผิดซ้ำหญิงในคดีจำหน่ายยาเสพติด*. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒน บริหารศาสตร์.

- อิทธิศักดิ์ พลงาม และคณะ. (2553). *การวิจัยประเมินผล การพัฒนาระบบการฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้ติดยาเสพติดแบบควบคุมตัวไม่เข้มงวด*. ขอนแก่น: ศูนย์บำบัดรักษาพยาบาลติดยาเสพติดขอนแก่น สถาบันธัญญารักษ์ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข.
- เอกรินทร์ วรรณเวศ. (2549). *การศึกษานโยบายและกระบวนการเป็นผู้ค้ายาบ้ารายย่อย : กรณีศึกษา นักโทษในทัณฑสถานวัยหนุ่มกำแพงเพชร*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา. พระนครศรีอยุธยา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- Akers, Ronald L. (1990). *Criminological Theories : Introduction and Evaluation*. Los Angeles, CA: Roxbury Publishing Company.
- Altheimer, Irshad. (2010). An Explanation Analysis of Guns and Violent Crime in a Cross-Nation Sample of Cities. *Southwest Journal of Criminal Justice*, Vol. 6 (3); 204–227.
- Baron, Stephen W. (2003). Self-Control, Social Consequences, and Criminal Behavior: Street Youth and The General Theory of Crime. *Journal of Research in Crime and Delinquency*, Vol. 40, No. 4; 403–425.
- Bosiakoh, T. A. and Andoh, P. K. (2010). Differential Association Theory and Juvenile Delinquency in Ghana's Capital City –Accra: the Case of Ghana Borstal Institute. *International of Sociology and Anthropology*. 2, 9 (November): 198–205, 2010.
- Gorski, Terence T.(1999). *Passage Through Recover – An Action Plan for Preventing Relapse*. Minnesota : Hazelden.
- Greenberg. J. and Baron, R. A. (2003). *Behavior in Organization: understand and Managing the Human Side of Work*. 8th ed. Upper Saddle River, NJ: Practice Hall.
- Hirschi, Travis. (1969). *Causer of delinquency*. Berkeley, CA: University of California Press.
- Hirschi, T. (1990). *A general theory of crime*. Retrieved from http://www.amazon.com/General-Theory-Crime-Michael-Gottfredson/dp/0804717745#reader_0804717745.

- Irshad Altheimer. (2010). An Explanation Analysis of Guns and Violent Crime in a Cross-Nation Sample of Cities. *Southwest Journal of Criminal Justice, Vol. 6(3)* ; 204-227.
- Likert, Rensis. (1967). "The Method of Constructing and Attitude Scale". In Reading in Fishbein, M (Ed.), *Attitude Theory and Measurement* (pp. 90–95). New York: Wiley & Son.
- Maslow, A. H. (1954). *Motivation and Personality*. New York : Harper and Brother.
- Maslow, A. H. (1998). *Motivation and personality*. New York: Harper & Row.
- Marlatt, G.A.; Aand Gordon, J.R., EDS. (1995). *Relapse Prevention: Maintenance Strategies in the Treatment of Addictive Behaviors*. New York: Guilford Press.
- Meneses, Rohald A. (2009). *A Cross-cultural Test of Social Learning, Self-control, Social Bonding and General Strain Theories of Crime and Deviance*. Doctoral dissertation, University of Florida.
- Porter, L.W. (1961). A study of perceived need satisfactions in bottom and middle management jobs. *Journal of Applied psychology*, 45 pp. 1–10.
- Silver, Mark S. (1981). *Systems that Support Decision Makers Description and Analysis*. New York : John Wiley & Son.
- Stephen W. Baron. (2003). *Self-Control, Social Consequences, and Criminal Behavior: Street Youth and the General Theory of Crime*. United Kingdom: Kingston University.
- Tucker and other. (2002). *Among Insurgents: Walking through Burma*. Radcliffe Press.
- Ward D.A., Carter J.T., Perrin D.R. (1994). ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม. Social Learning Theory.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๗๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ

๒. เครื่องมือการวิจัย

๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายโรจน์ศักดิ์ การุณ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๖๔๒๓๑๐๒ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรชัยญูธรรม)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายโรจน์ศักดิ์ การุณ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๑๔๒ ๒๘๘๘

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๗๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญาศรณ์ สวัสดิ์ไธสง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ

๒. เครื่องมือการวิจัย

๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายโรจน์ศักดิ์ การุณ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๖๔๒๓๑๐๒ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายโรจน์ศักดิ์ การุณ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๑๔๒ ๒๘๘๘๘

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๗๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ชนินทร์ วะสินนท์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ

๒. เครื่องมือการวิจัย

๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายโรจน์ศักดิ์ การุณ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๖๔๒๓๑๐๒ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายโรจน์ศักดิ์ การุณ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๑๔๒ ๒๘๘๘

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๗๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางเพ็ญพรษา อัยปัตตมาวงศ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ

๒. เครื่องมือการวิจัย

๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายโรจน์ศักดิ์ การุณ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๖๔๒๓๑๐๒ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายโรจน์ศักดิ์ การุณ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๑๔๒ ๒๘๘๘

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๗๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดสกลนคร

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายโรจน์ศักดิ์ การุณ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๖๔๒๓๑๐๒ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรชัยบุญรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายโรจน์ศักดิ์ การุณ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๑๔๒ ๒๘๘๘

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๒๔๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนมิตรภาพ ตำบลเมืองเก่า
อำเภอเมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดสกลนคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายโรจน์ศักดิ์ การุณ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๖๔๒๓๑๐๒ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดีอาชญากรรมในเรือนจำจังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ทั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย เพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์ท่านอนุญาตให้นักศึกษาทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายโรจน์ศักดิ์ การุณ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๑๔๒ ๒๘๘๘

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/๒๖๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๗ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดสกลนคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายโรจน์ศักดิ์ การุณ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๖๔๒๓๑๐๒ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษารั้ครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้นักศึกษารายดังกล่าวได้เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการศึกษาวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศีกานต์ เพียรชญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายโรจน์ศักดิ์ การุณ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๑๔๒ ๒๘๘๘

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๖๗๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางการพัฒนา

เรียน นางสาวสุรีย์พร ศรีสุวรรณ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายโรจน์ศักดิ์ การุณ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๖๔๒๓๑๐๒ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายโรจน์ศักดิ์ การุณ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๑๔๒ ๒๘๘๘

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๖๗๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน ว่าที่ร้อยตรีพรชัย ภาระเวช

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายโรจน์ศักดิ์ การุณ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๖๔๒๓๑๐๒ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายโรจน์ศักดิ์ การุณ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๑๔๒ ๒๘๘๘

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๖๗๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางการพัฒนา

เรียน ว่าที่ร้อยตรีไพรัช นิภานันท์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายโรจน์ศักดิ์ การุณ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๖๔๒๓๑๐๒ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายโรจน์ศักดิ์ การุณ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๑๔๒ ๒๘๘๘

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๖๗๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นายสมบูรณ์ กุดนอก

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายโรจน์ศักดิ์ การุณ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๖๔๒๓๑๐๒ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายโรจน์ศักดิ์ การุณ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๑๔๒ ๒๘๘๘

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๖๗๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางการพัฒนา

เรียน นางสาววรรณิ พิสิษฐพงศ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายโรจน์ศักดิ์ การุณ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๖๔๒๓๑๐๒ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายโรจน์ศักดิ์ การุณ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๑๔๒ ๒๘๘๘

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๖๗๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางการพัฒนา

เรียน นางสาวปาริชาติ ขุนศรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายโรจน์ศักดิ์ การุณ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๖๔๒๓๑๐๒ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายโรจน์ศักดิ์ การุณ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๑๔๒ ๒๘๘๘

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๖๗๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นายวิธิ คำเลิศ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายโรจน์ศักดิ์ การุณ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๖๔๒๓๑๐๒ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายโรจน์ศักดิ์ การุณ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๑๔๒ ๒๘๘๘

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๖๗๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นางเพ็ญพรรชา อัยปัดฉาวงค์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายโรจน์ศักดิ์ การุณ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๖๔๒๓๑๐๒ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๔๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายโรจน์ศักดิ์ การุณ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๑๔๒ ๒๘๘๘

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ภาคผนวก ข
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล ตำแหน่ง กรรมการบริหาร
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สกลนคร
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญาครณ์ สวัสดิ์ไธสง ตำแหน่ง กรรมการ
บริหารหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสกลนคร
3. รองศาสตราจารย์ ดร.ชนินทร์ วะสินนท์ ตำแหน่ง ที่ปรึกษามหาวิทยาลัย
ราชภัฏสกลนคร
4. อาจารย์เพ็ญพรษา อัญปัดฉาววงศ์ ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
5. นายเอกรินทร์ วรรณเวศ ผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดสกลนคร

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการศึกษาแนวทางป้องกันพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร

1. นางสาวสุรีย์พร ศรีสุวรรณ รองผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดสกลนคร สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดสกลนคร
2. ว่าที่ร้อยตรีพรชัย ภาระเวช พนักงานคุมประพฤติชำนาญการ หัวหน้ากลุ่มงานแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดสกลนคร
3. ว่าที่ร้อยตรีไพรัช นิภานันท์ หัวหน้างานจิตวิทยาคลินิก โรงพยาบาลสกลนคร
4. นางเพ็ญพรธษา อุ้ยปัตตมาวงศ์ ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
5. นายสมบุญรณ์ กุดนอก นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ ปฏิบัติงานยาเสพติด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมืองสกลนคร
6. นางสาววรพรรณณี พิสิษฐพงศ์ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ ปฏิบัติงานกลุ่มควบคุมโรคไม่ติดต่อ สุขภาพจิตและยาเสพติด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสกลนคร
7. นางสาวปาริชาติ ชุนศรี พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ ปฏิบัติงานกลุ่มงานจิตเวชและยาเสพติด โรงพยาบาลสกลนคร
8. นายวิธิ คำเลิศ นักทัศนวิทยาชำนาญการ ปฏิบัติงานหัวหน้างานจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง เรือนจำจังหวัดสกลนคร

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด
ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร” คำตอบจากแบบสอบถามฉบับนี้จะเก็บเป็นความลับ ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่ประการใด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องจึงขอความอนุเคราะห์ให้ท่านตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงมากที่สุด

2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 คุณลักษณะส่วนบุคคลและการต้องโทษ ของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่กระทำผิดซ้ำในเรือนจำจังหวัดสกลนคร

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำ ของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่กระทำผิดซ้ำ ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร

ตอนที่ 3 พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่ต้องโทษในเรือนจำจังหวัดสกลนคร

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3. คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือด้วยดี

นายโรจน์ศักดิ์ การุณ

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รุ่น 11

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

**ตอนที่ 1 คุณลักษณะส่วนบุคคลและการต้องโทษ ของผู้ต้องขัง
คดียาเสพติดที่กระทำผิดซ้ำในเรือนจำจังหวัดสกลนคร**

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หรือข้อความลงในช่องว่างตาม
ความเป็นจริง

1. อายุ

☐ 1. ไม่เกิน 30 ปี	☐ 2. 31-45 ปี
☐ 3. 46-60 ปี	☐ 4. มากกว่า 60 ปี
2. สถานภาพการสมรสก่อนต้องโทษครั้งล่าสุด

☐ 1. โสด	☐ 2. สมรส
☐ 3. หม้าย	☐ 4. หย่าร้าง
☐ 5. แยกกันอยู่	
3. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนต้องโทษ

☐ 1. ไม่มีรายได้	☐ 2. ไม่เกิน 5,000 บาท
☐ 3. 5,001-10,000 บาท	☐ 4. 10,001-20,000 บาท
☐ 5. มากกว่า 20,000 บาท	
4. รวมกำหนดโทษที่ต้องโทษทั้งหมดก่อนการต้องโทษครั้งล่าสุด

☐ 1. ไม่เกิน 3 ปี
☐ 2. 4-6 ปี
☐ 3. 7-10 ปี
☐ 4. 11 ปี ขึ้นไป
5. กำหนดโทษที่ต้องโทษครั้งล่าสุด

☐ 1. 1-3 ปี
☐ 2. 4-6 ปี
☐ 3. 7-10 ปี
☐ 4. มากกว่า 10 ปี

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำ ของผู้ต้องขังคดียาเสพติด
ที่กระทำผิดซ้ำ ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร

คำชี้แจง ท่านคิดว่าปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำ ของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่กระทำผิดซ้ำ ในเรือนจำจังหวัดสกลนครอยู่ในระดับมากน้อยเพียงใด โดยให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ซึ่งกำหนดระดับความคิดเห็น ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
 ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก
 ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง
 ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย
 ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ข้อความถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
ด้านฤทธิ์ของยาเสพติด						
1	ท่านต้องการเสพยาเสพติดอยู่บ่อย ๆ					
2	ร่างกายของท่านเกิดความเคยชินกับการใช้สารเสพติด					
3	ฤทธิ์ของยาเสพติดทำให้ท่านรู้สึกผ่อนคลาย					
4	ท่านเสพยาเสพติดได้ยาก					
5	ท่านต้องการจำนวนขนาดของยาเสพติดเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ					
6	ท่านไม่สามารถหักห้ามใจในการเสพยาเสพติดเมื่อเห็นยาเสพติด					

ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม						
1	ท่านรู้สึกขาดความอบอุ่นจากครอบครัว					
2	ครอบครัวของท่านมีปัญหาทะเลาะเบาะแว้งกันเป็นประจำ					
3	บิดามารดาของท่านให้ความสำคัญกับพี่น้องคนอื่นมากกว่าท่าน					
4	ท่านไม่ค่อยมีความรู้สึกผูกพันกับบุคคลในครอบครัว					
5	สมาชิกในครอบครัวของท่านไม่ค่อยมีเวลาพูดคุย ทำกิจกรรม และรับประทานอาหารร่วมกัน					
6	ชุมชนที่ท่านอาศัยอยู่ไม่มีมาตรการป้องกันปัญหายาเสพติด					
7	คนในชุมชนที่ท่านอาศัยอยู่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด					
8	ในชุมชนที่ท่านอาศัยอยู่มีแหล่งมั่วสุมอบายมุข					
9	คนในชุมชนที่ท่านอาศัยอยู่ส่วนใหญ่ต่างคนต่างอยู่ ไม่ค่อยสนใจซึ่งกันและกัน					
10	ท่านไม่มีงานทำหลังพ้นโทษครั้งล่าสุด					
11	การมีประวัติติดคุกเป็นอุปสรรคสำคัญในการหางานทำของท่าน					
12	ท่านมีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี					
13	ท่านมีรายได้ไม่เพียงพอกับการครองชีพ					
14	ท่านมีความเครียดจากปัญหาภาระหนี้สิน					

ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (ต่อ)						
15	ท่านต้องรับภาระค่าใช้จ่ายในครอบครัว					
16	ท่านรู้สึกว่สังคมรังเกียจที่ท่านเคยติดคุกมาก่อน					
17	ท่านคิดว่าสังคมมองท่านว่าไม่สามารถเลิกยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดได้อย่างเด็ดขาด					
18	ท่านคิดว่าสังคมไม่ให้โอกาสท่านทำให้ท่านขาดโอกาสในการทำความดี					
19	ท่านไม่สามารถปรับตัวเข้ากับผู้คนในชุมชนของท่านได้ภายหลังการพ้นโทษ					
20	ท่านมีเพื่อนที่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด					
21	ท่านมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดเพราะถูกเพื่อนชักจูง					
22	ในแต่ละวันท่านใช้เวลาอยู่กับเพื่อนมากกว่าอยู่กับคนในครอบครัว					
23	ท่านมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดเพราะต้องการได้รับการยกย่อง/ยอมรับจากเพื่อนในกลุ่ม					
24	ท่านมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดเพราะต้องการที่จะเป็นผู้นำในกลุ่มเพื่อน					

ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
ด้านร่างกายและจิตใจ						
1	ท่านต้องใช้ยาเสพติดเพื่อบรรเทาอาการเจ็บป่วยทางร่างกายหรือบรรเทาอาการปวดเมื่อย					
2	ท่านรู้สึกเบื่อหน่ายสิ้นหวังในการใช้ชีวิต					
3	ท่านคิดว่ายาเสพติดทำให้คลายเครียดได้					
4	ท่านคิดว่ายาเสพติดทำให้ท่านทำงานได้มากขึ้น					
5	ท่านคิดว่าการเสพยาเสพติดไม่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของท่าน					
6	ท่านคิดว่าการเสพยาเสพติดทำให้มีความมั่นใจในตนเองมากขึ้น					

ตอนที่ 3 พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่ต้องโทษ
ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร

คำชี้แจง ท่านมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด อยู่ในระดับมากน้อยเพียงใด โดยให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ซึ่งกำหนดระดับการกระทำผิดความผิด ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด/มีพฤติกรรมเป็นประจำ

ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก/มีพฤติกรรมบ่อยครั้ง

ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง/มีพฤติกรรมบางครั้ง

ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย/มีพฤติกรรมนาน ๆ ครั้ง

ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด/ไม่มีพฤติกรรมนั้นเลย

ข้อคำถาม		ระดับความคิดเห็น				
		5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
ด้านการกระทำผิดลักษณะตัวการ						
1	ท่านกระทำผิดฐานเสพยาเสพติดให้โทษ					
2	ท่านกระทำผิดฐานมียาเสพติดให้โทษไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย					
3	ท่านกระทำผิดฐานจำหน่ายยาเสพติดให้โทษ					
4	ท่านร่วมกับผู้อื่นกระทำผิดฐานร่วมกันมียาเสพติดให้โทษไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย					
5	ท่านร่วมกับผู้อื่นกระทำผิดฐานร่วมกันจำหน่ายยาเสพติดให้โทษ					

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5 (มากที่สุด)	4 (มาก)	3 (ปานกลาง)	2 (น้อย)	1 (น้อยที่สุด)
ด้านการกระทำผิดลักษณะ ผู้ใช้ให้กระทำความผิด					
1	ท่านกระทำผิดฐานใช้ให้ผู้อื่น ลงมือกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ				
2	ท่านกระทำผิดฐานบังคับให้ผู้อื่น ลงมือกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ				
3	ท่านกระทำผิดฐานขู่เข็ญให้ผู้อื่น ลงมือกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ				
4	ท่านกระทำผิดฐานจ้างวานให้ผู้อื่น ลงมือกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ				
5	ท่านกระทำผิดฐานยุยงส่งเสริมให้ผู้อื่น ลงมือกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ				
ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้สนับสนุน ให้กระทำความผิด					
1	ท่านให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวกผู้อื่นกระทำผิดฐานเสพยาเสพติดให้โทษ				
2	ท่านให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวกผู้อื่นกระทำผิดฐานมียาเสพติดให้โทษไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย				
3	ท่านให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวกผู้อื่นกระทำผิดฐานจำหน่ายยาเสพติดให้โทษ				

ภาคผนวก ง
แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

ภาคผนวก จ

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด

ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร

แบบสอบถาม	ค่าความเชื่อมั่น	แปลผล
1 ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำ ของผู้ต้องขังคดียาเสพติด ที่กระทำผิดซ้ำ ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร	.768	ใช้ได้
1.1 ด้านฤทธิ์ของยาเสพติด	.883	ใช้ได้
1.2 ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม	.852	ใช้ได้
1.3 ด้านร่างกายและจิตใจ	.768	ใช้ได้
2 พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่ต้องโทษในเรือนจำจังหวัดสกลนคร	.933	ใช้ได้
2.1 ด้านการกระทำผิดลักษณะตัวการ	.782	ใช้ได้
2.2 ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำ ความผิด	.804	ใช้ได้
2.3 ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้สนับสนุนให้ กระทำผิด	.978	ใช้ได้
ภาพรวมทั้งหมด	.813	ใช้ได้

ภาคผนวก จ

คำอธิบายจำแนกของแบบสอบถาม

ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

เรื่อง

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด

ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำ ของผู้ต้องขังคดียาเสพติด
ที่กระทำผิดซ้ำ ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร

ประเด็น/ข้อคำถาม		ค่าอำนาจจำแนก รายข้อ
ด้านฤทธิ์ของยาเสพติด		
1	ท่านต้องการเสพยาเสพติดอยู่บ่อย ๆ	.485
2	ร่างกายของท่านเกิดความเคยชินกับการใช้สารเสพติด	.378
3	ฤทธิ์ของยาเสพติดทำให้ท่านรู้สึกผ่อนคลาย	.401
4	ท่านเสพยาเสพติดได้ยาก	.396
5	ท่านต้องการจำนวนขนาดของยาเสพติดเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ	.369
6	ท่านไม่สามารถหักห้ามใจในการเสพยาเสพติดเมื่อเห็นยาเสพติด	.688
ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม		
1	ท่านรู้สึกขาดความอบอุ่นจากครอบครัว	.723
2	ครอบครัวของท่านมีปัญหาทะเลาะเบาะแว้งกันเป็นประจำ	.396
3	บิดามารดาของท่านให้ความสำคัญกับพี่น้องคนอื่นมากกว่าท่าน	.402
4	ท่านไม่ค่อยมีความรู้สึกผูกพันกับบุคคลในครอบครัว	.412
5	สมาชิกในครอบครัวของท่านไม่ค่อยมีเวลาพูดคุย ทำกิจกรรม และรับประทานอาหารร่วมกัน	.381
6	ชุมชนที่ท่านอาศัยอยู่ไม่มีมาตรการป้องกันปัญหายาเสพติด	.389

ประเด็น/ข้อคำถาม		ค่าอำนาจจำแนก รายข้อ
ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (ต่อ)		
7	คนในชุมชนที่ท่านอาศัยอยู่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด	.736
8	ในชุมชนที่ท่านอาศัยอยู่มีแหล่งมั่วสุมอบายมุข	.712
9	คนในชุมชนที่ท่านอาศัยอยู่ส่วนใหญ่ต่างคนต่างอยู่ ไม่ค่อยสนใจซึ่งกันและกัน	.723
10	ท่านไม่มีงานทำหลังพ้นโทษครั้งสุดท้าย	.396
11	การมีประวัติติดคุกเป็นอุปสรรคสำคัญในการหางานทำของท่าน	.402
12	ท่านมีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี	.412
13	ท่านมีรายได้ไม่เพียงพอกับการครองชีพ	.381
14	ท่านมีความเครียดจากปัญหาภาระหนี้สิน	.456
15	ท่านต้องรับภาระค่าใช้จ่ายในครอบครัว	.396
16	ท่านรู้สึกว้าวมองว่าสังคมรังเกียจที่ท่านเคยติดคุกมาก่อน	.562
17	ท่านคิดว่าสังคมมองท่านว่าไม่สามารถเลิกยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดได้อย่างเด็ดขาด	.488
18	ท่านคิดว่าสังคมไม่ให้โอกาสท่านทำให้ท่านขาดโอกาสในการทำความดี	.478
19	ท่านไม่สามารถปรับตัวเข้ากับผู้คนในชุมชนของท่านได้ภายหลังการพ้นโทษ	.526
20	ท่านมีเพื่อนที่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด	.526
21	ท่านมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดเพราะถูกเพื่อนชักจูง	.756
22	ในแต่ละวันท่านใช้เวลาอยู่กับเพื่อนมากกว่าอยู่กับคนในครอบครัว	.654
23	ท่านมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดเพราะต้องการได้รับการยกย่อง/ยอมรับจากเพื่อนในกลุ่ม	.489
24	ท่านมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดเพราะต้องการที่จะเป็นผู้นำในกลุ่มเพื่อน	.477

ประเด็น/ข้อคำถาม		ค่าอำนาจจำแนก รายข้อ
ด้านร่างกายและจิตใจ		
1	ท่านต้องใช้ยาเสพติดเพื่อบรรเทาอาการเจ็บ ป่วยทางร่างกาย หรือบรรเทาอาการปวดเมื่อย	.367
2	ท่านรู้สึกเบื่อหน่ายสิ้นหวังในการใช้ชีวิต	.411
3	ท่านคิดว่ายาเสพติดทำให้คลายเครียดได้	.363
4	ท่านคิดว่ายาเสพติดทำให้ท่านทำงานได้มากขึ้น	.403
5	ท่านคิดว่าการเสพยาเสพติดไม่ส่งผลกระทบต่อการดำเนิน ชีวิตประจำวันของท่าน	.502
6	ท่านคิดว่าการเสพยาเสพติดทำให้มีความมั่นใจในตนเองมากขึ้น	.601

**ตอนที่ 3 พฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่ต้องโทษ
ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร**

ประเด็น/ข้อคำถาม		ค่าอำนาจจำแนก รายข้อ
ด้านการกระทำผิดลักษณะตัวการ		
1	ท่านกระทำผิดฐานเสพยาเสพติดให้โทษ	.604
2	ท่านกระทำผิดฐานมียาเสพติดให้โทษไว้ในครอบครองเพื่อ จำหน่าย	.632
3	ท่านกระทำผิดฐานจำหน่ายยาเสพติดให้โทษ	.477
4	ท่านร่วมกับผู้อื่นกระทำผิดฐานร่วมกันมียาเสพติดให้โทษไว้ใน ครอบครองเพื่อจำหน่าย	.489
5	ท่านร่วมกับผู้อื่นกระทำผิดฐานร่วมกันจำหน่ายยาเสพติดให้ โทษ	.417

ประเด็น/ข้อคำถาม		ค่าอำนาจจำแนก รายข้อ
ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้ใช้ให้กระทำความผิด		
1	ท่านกระทำผิดฐานใช้ให้ผู้อื่น ลงมือกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ	.432
2	ท่านกระทำผิดฐานบังคับให้ผู้อื่น ลงมือกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ	.408
3	ท่านกระทำผิดฐานขู่เข็ญให้ผู้อื่น ลงมือกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ	.389
4	ท่านกระทำผิดฐานจ้างวานให้ผู้อื่น ลงมือกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ	.396
5	ท่านกระทำผิดฐานยุยงส่งเสริมให้ผู้อื่น ลงมือกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ	.746
ด้านการกระทำผิดลักษณะผู้สนับสนุนให้กระทำความผิด		
1	ท่านให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวกผู้อื่น กระทำผิดฐานเสพยาเสพติดให้โทษ	.704
2	ท่านให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวกผู้อื่น กระทำผิดฐานมียาเสพติดให้โทษไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย	.563
3	ท่านให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวกผู้อื่น กระทำผิดฐานจำหน่ายยาเสพติดให้โทษ	.478
4	ท่านให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวกผู้อื่น กระทำผิดฐานร่วมกันมียาเสพติดให้โทษไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย	.512
5	ท่านให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวกผู้อื่น กระทำผิดฐานร่วมกันจำหน่ายยาเสพติดให้โทษ	.501

ภาคผนวก ช

การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan

จำนวน ประชากร	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง	จำนวน ประชากร	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง	จำนวน ประชากร	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง
10	10	220	140	1200	291
15	14	230	144	1300	297
20	19	240	148	1400	302
25	24	250	152	1500	306
30	28	260	155	1600	310
35	32	270	159	1700	313
40	36	280	162	1800	317
45	40	290	165	1900	320
50	44	300	169	2000	322
55	48	320	175	2200	327
60	52	340	181	2400	331
65	56	360	186	2600	335
70	59	380	191	2800	338
75	63	400	196	3000	341
80	66	420	201	3500	346
85	70	440	205	4000	351
90	73	460	210	4500	354
95	76	480	214	5000	357
100	80	500	217	6000	361
110	86	550	226	7000	364
120	92	600	234	8000	367
130	97	650	242	9000	368
140	103	700	248	10000	370
150	108	750	254	15000	375
160	113	800	260	20000	377
170	118	850	265	30000	379
180	123	900	269	40000	380
190	127	950	274	50000	381
200	132	1000	278	75000	382
210	136	1100	285	100000	384

ที่มา : ธาณินทร์ ศิลป์จารุ (2555, หน้า 49)

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นายโรจน์ศักดิ์ การุณ
วัน เดือน ปีเกิด	6 สิงหาคม 2518
สถานที่อยู่ในปัจจุบัน	662 ซอยเกิดพิทักษ์ ถนนประชาอุทิศ ตำบลธาดูเชิงชุม อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร 47000
ตำแหน่งปัจจุบัน	เจ้าพนักงานราชทัณฑ์ชำนาญงาน
สถานที่ทำงาน	505 เรือนจำจังหวัดสกลนคร ถนนสกล-นาแก ตำบลธาดูเชิงชุม อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร 47000
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2531	ชั้นประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนดงมะไฟเจริญศิลป์ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
พ.ศ. 2534	ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดงมะไฟวิทยา อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
พ.ศ. 2537	ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
พ.ศ. 2539	ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
พ.ศ. 2559	ปริญญาตรีปริญญารัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต (รป.บ.) (เกียรตินิยมอันดับ 1) มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
พ.ศ. 2563	ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2539	เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ 1 ทัณฑสถานวัยหนุ่ม พระนครศรีอยุธยา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัด พระนครศรีอยุธยา

- พ.ศ. 2540 เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ 1 เรือนจำจังหวัดสกลนคร อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
- พ.ศ. 2541 เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ 2 เรือนจำจังหวัดสกลนคร อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
- พ.ศ. 2543 เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ 3 เรือนจำจังหวัดสกลนคร อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
- พ.ศ. 2544 เจ้าพนักงานราชทัณฑ์ 3 เรือนจำจังหวัดสกลนคร อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
- พ.ศ. 2546 เจ้าพนักงานราชทัณฑ์ 4 เรือนจำพิเศษธนบุรี แขวงบางบอน เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร
- พ.ศ. 2548 เจ้าพนักงานราชทัณฑ์ 5 เรือนจำจังหวัดสกลนคร อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
- พ.ศ. 2551 ถึงปัจจุบัน เจ้าพนักงานราชทัณฑ์ชำนาญงาน เรือนจำจังหวัดสกลนคร อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
ถึงปัจจุบัน